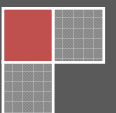

2010

STRATEJİK PLAN

2011-2015

Bu plan, 26 Mayıs 2006 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte belirtilen kamu idarelerince hazırlanacak stratejik planların genel çerçevesine ve Rize Belediyesi Kalite El Kitabı standartlarına ve genel işleyişine uyularak hazırlanmıştır. İlk sürümü 2009 yılında hazırlanmış olan bu plan www.rize.bel.tr internet sitesinde yayınlanmaktadır. Plan hakkındaki görüş, düşünce ve önerilerinizi bilgi@rize.bel.tr adresine iletebilirsiniz.

RİZE BELEDİYESİ
STRATEJİK PLANLAMA YAYIN NO: 1

RİZE BELEDİYESİ 2011-2015 STRATEJİK PLANI
KALİTE BİRİMİ KOORDİNATÖRLÜĞÜNDE
HAZIRLANMIŞTIR.

Derleyen: Sema Akçam (Şehir Plancısı)

Baskı Yeri ve Yılı: Rize 2010-11-22
Baskı Adedi: 30

GELECEĞİ GÖREBİLMEK ZAFERE VE BAŞARIYA DOĞRU ATILMIŞ

EN BÜYÜK ADIMDIR.

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

SUNUŞ

Dünyamızın tükenen doğal kaynaklarını, ülkemizin ve yörelerimizin kısıtlı imkanlarını dikkate aldığımızda, Belediyeler olarak bizler, “doğru işi yapmak” ve “işini doğru yapmak” ilkeleri arasında verimliliği esas alan, zamanında ve kaliteli hizmet üreten kurumlar olmak durumundayız.

Gelişen teknoloji ve serbest piyasa şartları, dünyada olduğu gibi ülkemizde de kamu ve özel sektörde yönetim, işletme, çalışma, anlayış ve alışkanlıklarının değişmesine neden olmuştur. Bu değişiklikler yasal düzenlemeleri de beraberinde getirmiştir.

5393 sayılı belediye kanunu ve 5018 sayılı kamu mali yönetimi ve kontrol kanunu gereği Rize Belediyesi olarak, İkinci 5 Yıllık Stratejik Plan’ımızı yukarıda söz konusu ettiğimiz ilkeler ışığında hazırlamış bulunmaktayız.

Hazırlamış olduğumuz 5 Yıllık Stratejik Plan, mümkün olduğu kadar kamuoyunun, sivil toplum örgütlerinin, kamu kurum ve kuruluşlarının önceliklerini, Rize’mizin fırsat ve zorluklarını, Belediyemizin maddi ve manevi imkânlarını dikkate alarak ve seçim vaatlerimizi unutmadan hazırlanmıştır.

Bu anlamda, Sayın Vali’mize, Sivil Toplum Örgütleri Başkanları’na, Muhtarlarımıza, yerel yazılı ve görsel medyamızın temsilcilerine ve tüm halkımıza teşekkür eder, bu planın belediyemiz ve halkımız için hayırlar getirmesini temenni ederim.

Halil BAKIRCI
Belediye Başkanı

“Belediyeler olarak bizler, “doğru işi yapmak” ve “işini doğru yapmak” ilkeleri arasında verimliliği esas alan, zamanında ve kaliteli hizmet üreten kurumlar olmak durumundayız.”

İÇİNDEKİLER

A- GİRİŞ	9
1. TANIM	9
2. HUKUKİ DAYANAK	11
A- 10.12.2006 tarih ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu:	11
B- 13.07.2005 tarih ve 25874 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 5393 sayılı Belediye Kanunu:	12
3. STRATEJİK PLAN ÇALIŞMA YÖNTEMİ	14
4. ÇALIŞMA EKİBİ	15
6.1.Rize Belediyesi Stratejik Planlama Yönetim Kurulu	15
6.2. Rize Belediyesi Stratejik Planlama Yürütme Kurulu	15
6.3. Rize Belediyesi Stratejik Planlama Çalışma Grubu	16
B- DURUM ANALİZİ	17
1. COĞRAFİ KONUM	17
2. İDARİ SINIRLAR	18
3. YASAL SINIRLAR	22
3.1. Kıyı Kanunu	22
3.2. Rize Belediyesi Tip İmar Yönetmeliği	23
3.3. İmar Kanunu, Plan yapım yönetmeliği, Uygulama İmar Planı	23
3.4. Tarım Alanları ile ilgili Toprak Koruma Projesi oluşturulması	24
4. ETKİ ALANLARI KENTSEL VE BÖLGESEL KONUMU	24
4.1. Ülkesel Merkez Kademelenmesindeki Yeri	24
4.2. Ekonomik ve Sosyal Gelişmişlik ölçütleriyle, Gelişmişlik düzeyi/ Kentsel sınıflandırma Kentsel ve Bölgesel Kademelenme içindeki rolü	24
4.3. Kardeş Ülke ilişkileri	29
5. BÖLGESEL KARARLAR VE ETKİLERİ	32
5.1. Karadeniz Sahil Yolu Projesi (Bayındırlık İskan Bakanlığı)	32
5.2. Rize Üniversitesi	32
5.3. Araştırma Hastanesi	33
5.4. Katı Atık Projesi (TRABRİKAB)	33
5.5. Andon Su İçmesuyu Projesi	33
5.6. Doğu Karadeniz Doğal Gaz Boru Hattı Projesi	34
5.7. RABİS (Rize Afet Bilgi Sistemi ve Meteorolojik Erken Uyarı Sistemi) Projesi	34
5.8. Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansının kuruluşu	35
5.9. Bölgesel Birliktelikler	36
6. ÜST ÖLÇEK PLAN ÇALIŞMALARI VE ETKİLERİ	36
6.1. Doğu Karadeniz Bölgesinde Turizmin Geliştirilmesine Yönelik Kalkınma Çalışması (BELDA LTD., 2004)	36
6.2. Çevre Düzeni Planı (Çevre ve Orman Bakanlığı, 2010)	37
6.3. Doğu Karadeniz Turizm Master Planı	40
7. DOĞAL YAPI	41
7.1. İklim	42
7.2. Jeoloji	44
7.3. Doğal Yapı	46
7.4. Doğal Kaynaklar	47
8. ÇEVRESEL FAKTÖRLER VE ÇEVRE SORUNLARI	47
9. NÜFUS GELİŞİMİ	48

9.1. Ülke ve Bölge İçinde Rize Merkez nüfusunun değişimi	48
9.2. Nüfusa kayıtlı olunan ile göre nüfus değerlendirmeleri	50
9.3. Göç Hareketi	51
10. EKONOMİK YAPI	52
10.1. İşgücü	52
10.2. Ekonomik Faaliyetler	53
11. DEMOGRAFİK YAPI	65
11.1. KENT Nüfus Değişimi	65
11.2. Nüfusun sosyal özellikleri	68
11.3. Eğitim Durumu	71
11.4 Toplumsal Yapı	72
12. ULAŞIM, TEKNİK ALTYAPI VE HİZMETLER	74
12.1. Ulaşım	74
12.2. Teknik Altyapı	80
13. PLANLAMA SÜRECİ TARİHSEL GELİŞİMİ	82
13.1. 1960 yılına kadar ki dönem	82
13.2. 1960- 1980 yılı Dönemi	84
13.3. 1980-2000 yılı arası dönem	86
13.4. 2000-2010 yılı arası dönemi	87
14. ARAZİ KULLANIMI	89
14.1. Bina Envanteri	89
C- KURUM İÇİ MEVCUT DURUM ANALİZİ	96
1- TARİHÇE VE BELEDİYE BAŞKANLARI	96
2- KURUMSAL YAPI	97
3- KALİTE POLİTİKAMIZ	97
4 Yönetim Şeması	98
5 PERSONEL YAPISI	99
6 MALİ YAPI	100
5- RİBELSAN	104
6- BELEDİYE ARAÇ LİSTESİ	105
7- BELEDİYE HİZMET BİNALARI	108
8- BİLGİ VE TEKNOLOJİK KAYNAKLAR	111
9- GÖREV VE YETKİLERİ	112
9.1. 5393 sayılı Belediye Kanununa göre: Belediye Görev ve Sorumlulukları	112
9.2. 5393 sayılı Belediye Kanununa göre yetkileri ve imtiyazları	112
9.4. Belediyelere görev, yetki ve sorumluluk veren diğer kanunlar.	114
10. Dış Paydaş Listesi	117
11. KURUM SWOT/GZFT ANALİZİ	117
11.1. İÇSEL ANALİZ (Güçlü ve Zayıf Yönler)	118
11.2. Çevresel Analiz (Fırsatlar ve Tehditler)	121
D- GELECEK ÖNGÖRÜSÜ	123
1. MİSYONUMUZ	123
2. VİZYONUMUZ	123
3. İLKELERİMİZ	123
E- STRATEJİK AMAÇLAR VE HEDEFLER	124
F- STRATEJİK FAALİYETLER	127
G . İZLEME VE DEĞERLENDİRME	164
H- EKLER	165

1. TANIM

Kamu yönetiminde ortaya çıkan ve daha çok kamu yönetimi anlayışının sebep olduğu olumsuzlukların giderilmesinde tüm çevrelerde yeni yönetim arayışları hız kazanmış ve birçok yaklaşım ortaya konmuştur. İlk zamanlar şirket yönetimine ilişkin geliştirilen stratejik yönetim ya da stratejik planlama yaklaşımı, uyarlanarak kamu kesiminde de uygulanmaya başlanmıştır. İlk örneklerini gelişmiş ülkelerde gördüğümüz stratejik yönetim anlayışı 2000’li yılların başından itibaren ülkemizde de hem AB müktesebatı çerçevesinde hem de mevcut kamu yönetimi anlayışının ortaya çıkardığı olumsuzlukların zorunlu kılması sonucu uygulamaya başlanmıştır.

Stratejik yönetimin en önemli unsuru planlı ve programlı çalışmaktır. Plan kelimesinden de anlaşılacağı üzere başarının anahtarı, yapılacak işlerin önceden tasarlanarak sistematik bir program dâhilinde uygulanmasını sağlamaktır. Günümüzde organizasyonların sürekliliği ve rekabet edebilirliği için en fazla benimsenen yönetim anlayışının stratejik planlama olduğu bilinmektedir.

Ülkemizde kamu yönetiminde ortaya çıkan sorunların giderilmesi ve kamu kaynaklarının daha verimli kullanılması amacıyla yasal düzenlemeler yapılmıştır. Bu çerçevede yapılan en önemli düzenleme 5018 Sayılı “Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu” ile bu kanunda değişiklik yapan 5436 sayılı yasadır.

*Stratejik planlama,
amaç ve hedeflere
ulaşabilmek amacıyla
gerekli olan strateji ve
politikaların
belirlenme sürecidir.*

Söz konusu yasal düzenlemeler ile stratejik planın kamu kurumları tarafından hazırlanması zorunlu kılınmıştır. Stratejik plana bağlı olarak yıllık hazırlanacak performans programı ve kurumun değerlendirmesinde rehber olarak kullanılacak faaliyet raporu da aynı yasal düzenlemeyle zorunlu hale getirilmiştir.

Stratejik planlama, amaç ve hedeflere ulaşabilmek amacıyla gerekli olan strateji ve politikaların belirlenme sürecidir. Stratejik yönetim ise, uzun vadede organizasyonel performansı istenen ölçüde geliştirebilmek için

misyon, vizyon, amaç ve hedef belirleme, bu çerçevede alternatif stratejiler oluşturma, en uygun

stratejiyi seçme, uygulama ve doğrulama ile bu kapsamdaki ayarlamaları gerektiği zamanda yapma çalışmalarını kapsayan bir yönetim yaklaşımıdır. Stratejik planlama, özetle, bir kuruluşun aşağıdaki dört temel sorunun cevaplandırılmasına yardımcı olur.

- NEREDEYİZ?
- NEREYE GİTMEK İSTİYORUZ?
- GİTMEK İSTEDİĞİMİZ YERE NASIL ULAŞABİLİRİZ?
- BAŞARIMIZI NASIL TAKİP EDER VE DEĞERLENDİRİRİZ?

Stratejik planlama çalışmaları uzun ve yorucu çaba gerektiren bir süreçtir. Bu sürecin aşamalarının neler olması gerektiği hususunda literatürde ortak bir model bulunmamakta ise de DPT tarafından kamu kurumları için geliştirilen stratejik planlama kılavuzunda bu süreç şu şekilde belirtilmektedir.

Plan ve programlar GZFT analizi Piyasa Analizi Hedef Kitle/İlgili Tarafların belirlenmesi	Durum Analizi	NEREDEYİZ?
Kuruluşun Varoluş gerekçesi Temel ilkeler	Misyon ve İlkeler	NEREYE ULAŞMAK İSTİYORUZ?
Arzu edilen gelecek	Vizyon	
Orta vadede ulaşılabilecek amaçlar Spesifik, somut ve ölçülebilir hedefler	Stratejik Amaçlar ve Hedefler	
Amaç ve hedeflere ulaşma yöntemleri Detaylı iş planları Maliyetlendirme	Faaliyetler ve Projeler	GİTMEK İSTEDİĞİMİZ YERE NASIL ULAŞABİLİRİZ?
Raporlama Karşılaştırma	İzleme	BAŞARIMIZI NASIL TAKİP EDER VE DEĞERLENDİRİRİZ?
Geri besleme Ölçme yöntemlerinin belirlenmesi Performans göstergeleri Performans Yönetimi	Değerlendirme ve Performans Ölçümü	

2. HUKUKİ DAYANAK

A- 10.12.2006 tarih ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu:

Madde 3. Münhasıran bu kanun uygulanmasında,

n) Stratejik plan: Kamu idarelerinin orta ve uzun vadeli amaçlarını, temel ilke ve politikalarını, hedef ve önceliklerini, performans ölçütlerini, bunlara ulaşmak için izlenecek yöntemler ile kaynak dağılımlarını içeren planı,

Madde 7. Her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında denetimin sağlanması amacıyla kamuoyu zamanında bilgilendirilir. Bu amaçla;

b) Hükümet politikaları, kalkınma planları, yıllık programlar, stratejik planlar ile bütçelerin hazırlanması, yetkili organlarla görüşülmesi, uygulanması ve uygulama sonuçları ile raporların kamuoyuna açık ve ulaşılabilir olması zorunludur.

Madde 9. Kamu idareleri; kalkınma planları, programlar, ilgili mevzuat ve benimsedikleri temel ilkeler çerçevesinde geleceğe ilişkin misyon ve vizyonlarını oluşturmak, stratejik amaçlar ve ölçülebilir hedefler saptamak, performanslarını önceden belirlenmiş olan göstergeler doğrultusunda ölçmek ve bu sürecin izleme ve değerlendirmesini yapmak amacıyla katılımcı yöntemlerle stratejik plan hazırlarlar.

Kamu idareleri, kamu hizmetlerinin istenilen düzeyde ve kalitede sunulabilmesi için bütçeleri ile program ve proje bazında kaynak tahsislerini; stratejik planlarına, yıllık amaç ve hedefleri ile performans göstergelerine dayandırmak zorundadırlar.

Stratejik plan hazırlamakla yükümlü olacak kamu idarelerinin ve stratejik planlama sürecine ilişkin takvimin tespitine, stratejik planların kalkınma planı ve programlarla ilişkilendirilmesine yönelik usul ve esasların belirlenmesine Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı yetkilidir.

Kamu idareleri, yürütecekleri faaliyet ve projeler ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programı hazırlar.

Hükümet politikaları, kalkınma planları, stratejik planlar ile bütçelerin hazırlanması, yetkili organlarla görüşülmesi, uygulanması ve uygulama sonuçları ile raporların kamuoyuna açık ve ulaşılabilir olması zorunludur.

Üst yöneticiler, idarelerinin stratejik planlarının ve bütçelerinin kalkınma planına, yıllık programlara, kurumun stratejik plan ve performans hedefleri ile hizmet gereklerine uygun olarak hazırlanması ve verimli şekilde elde edilmesi ve kullanımını sağlamaktan, kayıp ve kötüye kullanımının önlenmesinden, mali yönetim ve kontrol sisteminin işleyişinin gözetilmesi, izlenmesi ve bu kanunda belirtilen görev ve sorumluluklarının yerine getirilmesinden Bakana; mahalli idarelerde ise meclislerine karşı sorumludurlar.

Kamu idareleri bütçelerini, stratejik planlarında yer alan misyon, vizyon, stratejik amaç ve hedeflerle uyumlu ve performans esasına dayalı olarak hazırlarlar. Kamu idarelerinin bütçelerinin stratejik planda belirlenen performans göstergelerine uygunluğu ve idarelerin bu çerçevede yürütecekleri faaliyetler ile performans esaslı bütçelemeye ilişkin diğer hususları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir. Maliye Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı ile ilgili kamu idaresi tarafından birlikte tespit edilecek olan performans göstergeleri, kuruluşların bütçelerinde yer alır. Performans denetimleri bu göstergeler çerçevesinde gerçekleştirilir.

Madde 11. Üst yöneticiler, idarelerinin stratejik planlarının ve bütçelerinin kalkınma planına, yıllık programlara, kurumun stratejik plan ve performans hedefleri ile hizmet gereklerine uygun olarak hazırlanması ve verimli şekilde elde edilmesi ve kullanımını sağlamaktan, kayıp ve kötüye kullanımının önlenmesinden, mali yönetim ve kontrol sisteminin işleyişinin gözetilmesi, izlenmesi ve bu Kanunda belirtilen görev ve sorumlulukların yerine getirilmesinden Bakana; mahalli idarelerde ise meclislerine karşı sorumludurlar. Üst yöneticiler, bu sorumluluğun gereklerini harcama yetkilileri, mali hizmetler birimi (...) ve iç denetçiler (...) aracılığıyla yerine getirirler.

B- 13.07.2005 tarih ve 25874 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 5393 sayılı Belediye Kanunu:

Madde 18. Belediye meclisinin görev ve yetkileri şunlardır.

a) Stratejik plan ile yatırım ve çalışma programlarını, belediye faaliyetlerinin ve personelinin performans ölçütlerini görüşmek ve kabul etmek.

Madde 34. Belediye Encümeninin görev ve yetkileri şunlardır.

a) Stratejik plan ve yıllık çalışma programı ile bütçe ve kesin hesabı inceleyip belediye meclisine görüş bildirmek.

Madde 38. Belediye Başkanının görev ve yetkileri şunlardır.

b) Belediyeyi stratejik plana uygun olarak yönetmek. Belediye idaresinin kurumsal stratejilerini oluşturmak, bu stratejilere uygun olarak bütçeyi, belediye faaliyetlerinin ve personelinin performans ölçütlerini hazırlamak ve uygulama, izlemek ve değerlendirmek, bunlarla ilgili raporları meclise sunmak.

Belediye Başkanı, mahalli idareler genel seçimlerinden itibaren 6 ay içinde; kalkınma planı ve programı ile varsa bölge planına uygun olarak stratejik plan ile ilgili olduğu yılbaşından önce de yıllık performans programı hazırlayıp belediye meclisine sunar.

Madde 41. Belediye Başkanı, mahalli idareler genel seçimlerinden itibaren 6 ay içinde; kalkınma planı ve programı ile varsa bölge planına uygun olarak stratejik plan ve ilgili olduğu yılbaşından önce de yıllık performans programı hazırlayıp belediye meclisine sunar.

Stratejik plan, varsa üniversiteler ve meslek odaları ile konu ile ilgili sivil toplum örgütlerinin görüşleri alınarak hazırlanır ve belediye meclisi tarafından kabul edildikten sonra yürürlüğe girer.

Nüfusu 50.000'nin altında olan belediyelerde stratejik plan yapılması zorunlu değildir.

Stratejik plan ve performans programı bütçenin hazırlanmasına esas teşkil eder ve belediye meclisinde bütçeden önce görüşülerek kabul edilir.

Geçici madde 4. 41. maddesinde öngörülen stratejik plan kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren bir yıl içerisinde hazırlanır.

C- 25.06.2006 tarih ve 26179 sayılı Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik

İlgili yönetmelik Ek 1'de verilmiştir.

STRATEJİK PLAN ÇALIŞMA YÖNTEMİ

3. STRATEJİK PLAN ÇALIŞMA YÖNTEMİ

Stratejik Planlama Çalışmalarının yapılmasına yönelik eğitim seminerlerine katılım ve yapılmış olan örneklerin incelenmesi ile başlayan stratejik plan çalışması, Stratejik Planlama Yürütme Kurulu'nun oluşturulması ile hızlandırılmıştır.

Gerek Stratejik Planlama Yürütme Kurulu gerekse Stratejik Planlama çalışma grubu ile yapılan toplantılarda kurum içi SWOT analizi yapılmıştır.

Takip eden süreçte, hem çalışanlar hem de ilgili tarafların beklentilerini belirlemeye yönelik anket formları hazırlanmıştır. Anketör ekipler oluşturularak ve anket çalışmalarının yapılacağı yerler tespit edilerek anket çalışmalarının tamamlanmasına hız kazandırılmıştır.

Ayrıca, ilgili paydaşlardan önem arz edenler için toplantılar yapılarak beklentileri ve önerileri alınmıştır.

Tüm birim Müdürlüklerinden stratejik planlamaya esas olacak şekilde hedef ve faaliyet analiz formları hazırlanarak bilgileri talep edilmiştir. Ayrıca, taslak stratejik plan çalışması birim Müdürlükleri ile değerlendirilerek gerekli düzenlemeler yapılmış, planın gerçekçi olmasına özen gösterilmiştir.

Taslak plan, anket sonuçları ve SWOT analizi ile test edilerek, ilgili paydaş analizlerinin sonucu ortaya çıkan beklenti ve önerilerin planlamaya yansımaları sağlanmıştır.

1. Stratejik Planlama Çalışma Ekibinin Kurulması
2. Çalışma Takviminin Oluşturulması
3. Çalışma Ekibinin Toplanması Ve Bilgilendirme
4. Kurum Dışı Mevcut Durum Analizi
5. Kurum İçi Mevcut Durum Analizi
6. Misyon-Vizyon-İlke Belirlenmesi
7. Stratejik Amaçların Belirlenmesi
8. Hedeflerin Belirlenmesi
9. Uygulama Proje Ve Faaliyetlerin Belirlenmesi
10. Stratejik Planın Encümene Sunumu
11. Stratejik Planın Meclise Sunumu

4. ÇALIŞMA EKİBİ

6.1.Rize Belediyesi Stratejik Planlama Yönetim Kurulu

No	Adı Soyadı	Ünvan	Görevi
1	Halil BAKIRCI	Belediye Başkanı	Stratejik Planlama Yönetim Kurulu Başkanı
2	Osman KARAVİN	Başkan Yardımcısı	Üye
3	Şakir M.YAKUPOĞLU	Başkan Yardımcısı	Üye

6.2. Rize Belediyesi Stratejik Planlama Yürütme Kurulu

No	Adı Soyadı	Ünvan	Görevi
1	Osman KARAVİN	Başkan Yardımcısı	Stratejik Planlama Yürütme Kurulu Başkanı
2	Sema AKÇAM	Şehir Plancısı	Üye
3	Mustafa ARICI	Harita Mühendisi	Üye
4	Selim ARSLAN	İnşaat Mühendisi	Üye
5	Elif DURSUN	Gıda Mühendisi	Üye
6	Adem HUYYLU	Muhasebe Şefi	Üye
7	Mehmet RAKICI	Veteriner İşleri M.	Üye
8	Ümit Hüseyin SARI	Çevre Mühendisi	Üye
9	Bekir TAŞÇI	Şirket Müdürü	Üye
10	Melek VANLIOĞLU	İnşaat Teknikeri	Üye
11	Hülya YANBAY	Muhasebe Şefi	Üye
12	Hakan ZAFER	İnsan Kaynakları M.	Üye

6.3. Rize Belediyesi Stratejik Planlama Çalışma Grubu

No	Adı Soyadı	Ünvan
1	Osman BAYRAKTAR	Yazı İşleri Müdürü
2	Mustafa CANSIZ	İmar ve Şehircilik Müdürü
3	Muhammet ÇELİK	Yapı Kontrol Müdürü
4	Fahrettin KAYA	Özel Kalem Müdürü
5	Bünyamin KAYA	Temizlik İşleri Müdürü
6	Burhan KETENCİ	Fen İşleri Müdürü
7	Nevin KÜRKÇÜ	Çevre Koruma ve Kontrol Müdürü
8	İkram MISIR	Satın Alma Müdürü
9	Uğur MİNDER	İtfaiye Müdürü
10	Hüseyin NALKIRAN	Kültür ve Sosyal İşler Müdürü
11	Mehmet OKUR	Su İşleri Müdürü
12	Mehmet RAKICI	Veteriner İşleri Müdürü
13	Bayram SALCI	Destek Hizmetleri Müdürü
14	Bayram Ali SARI	İtfaiye Müdürü (Zabıta)
15	Resul USTA	Hal Müdürü
16	Ayşe YILMAZTÜRK	Gelir Müdürü
17	Mehmet YOLDAŞ	Mali Hizmetler Müdürü
18	Hakan ZAFER	İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürü

DURUM ANALİZİ

B- DURUM ANALİZİ

1. COĞRAFİ KONUM

Kuzeydoğu Anadolu'da Doğu Karadeniz Bölgesi'nin doğu kesiminde yer alan Rize ili Merkez ilçesi 40° 33' ve 41° 20' kuzey enlemleri arasında kalır. İlçe merkezi F45-d4 ülke paftasında yer almakta iken mücavir alanlar F45-c3 paftasında yer almaktadır. Yüzölçümü 222 km² olan ilçe, il topraklarının %5,5'ini kaplar.

Şekil 1. Rize ili Lokasyon haritası

Doğu Karadeniz sıradağları yayının kuzey yamacında yer alan Rize toprakları genel ifade ile dağlık ve engebelidir. Çok dar olan kıyı şeridi, alüvyal düzlükleri ve dolgu alanları

ilçe topografyası içinde ayrı bir yeri vardır. Kıyı şeridinin genişliği ortalama 13 km'dir (mücavir alanlar dahil).

Rize'ye bağlı 12 ilçe merkezi, 20 belediye, 346 köy bulunmaktadır. İlçe merkezine bağlı 35 mahalle vardır.

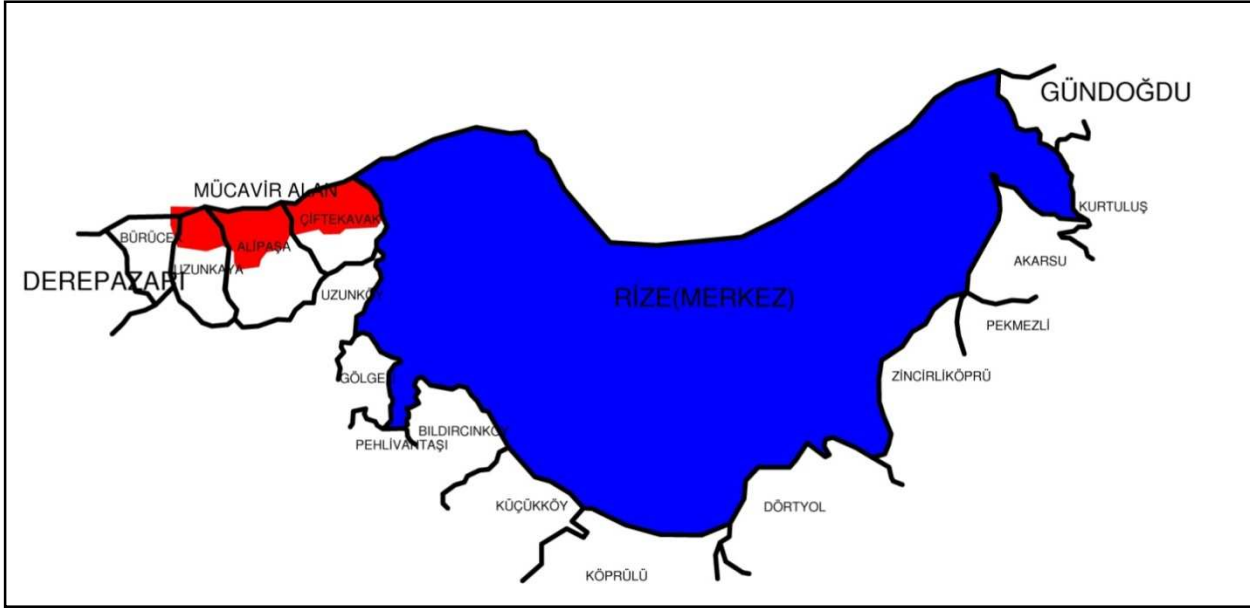
2000 yılı nüfusu 366.779 olan Rize ilinin doğusunda Artvin, güneyinde Erzurum ve Gümüşhane, batısında ise

Trabzon illeri yer almaktadır. Planlama konumuz olan il merkezinin doğu-kuzey doğusunda Çayeli ilçesi, güneyinde İkizdere ilçesi, batısında Kalkandere ilçesi, kuzeyinde ise Karadeniz yer almaktadır. İle bağlı Merkez, Ardeşen, Çamlıhemşin, Hemşin, Çayeli, Fındıklı, İkizdere, Kalkandere, Derepaşarı, Güneysu, İyidere, Pazar ilçeleri vardır. Merkez ilçeye bağlı 53 köy bulunmaktadır.

Şekil 2. Uluslararası ölçekte Rize

2. İDARİ SINIRLAR

Şekil 3. Rize Belediyesi sınırları

1939 yılında imar planı çalışmalarında kullanılmak ve çalışmalara esas teşkil etmek üzere 300 ha'lık alanın haritalama çalışmaları yapılmıştır. Çiftekavak, Alipaşa köylerinin yılında ve Akarsu köyünün 2003 yılında Belediye Meclis Kararı ile mücavir alanlara dahil edilmesi ile birlikte bugünkü sınırlarına ulaşmıştır. Doğusunda Gündoğdu beldesi, batısında Derepazarı ilçesi ile sınırlı olan planlama alanı, güneyde, Uzunköy, Gölge, Pehlivantaşı, Bildircinköy, Küçükköy, Köprülü, Dört Yol, Zincirliköprü, Pekmezli, Akarsu ve Kurtuluş köyleri ile sınırlıdır.

Tablo 1. Rize ili ilçelerin yüzölçümleri, oranları ve yoğunluk karşılaştırmaları

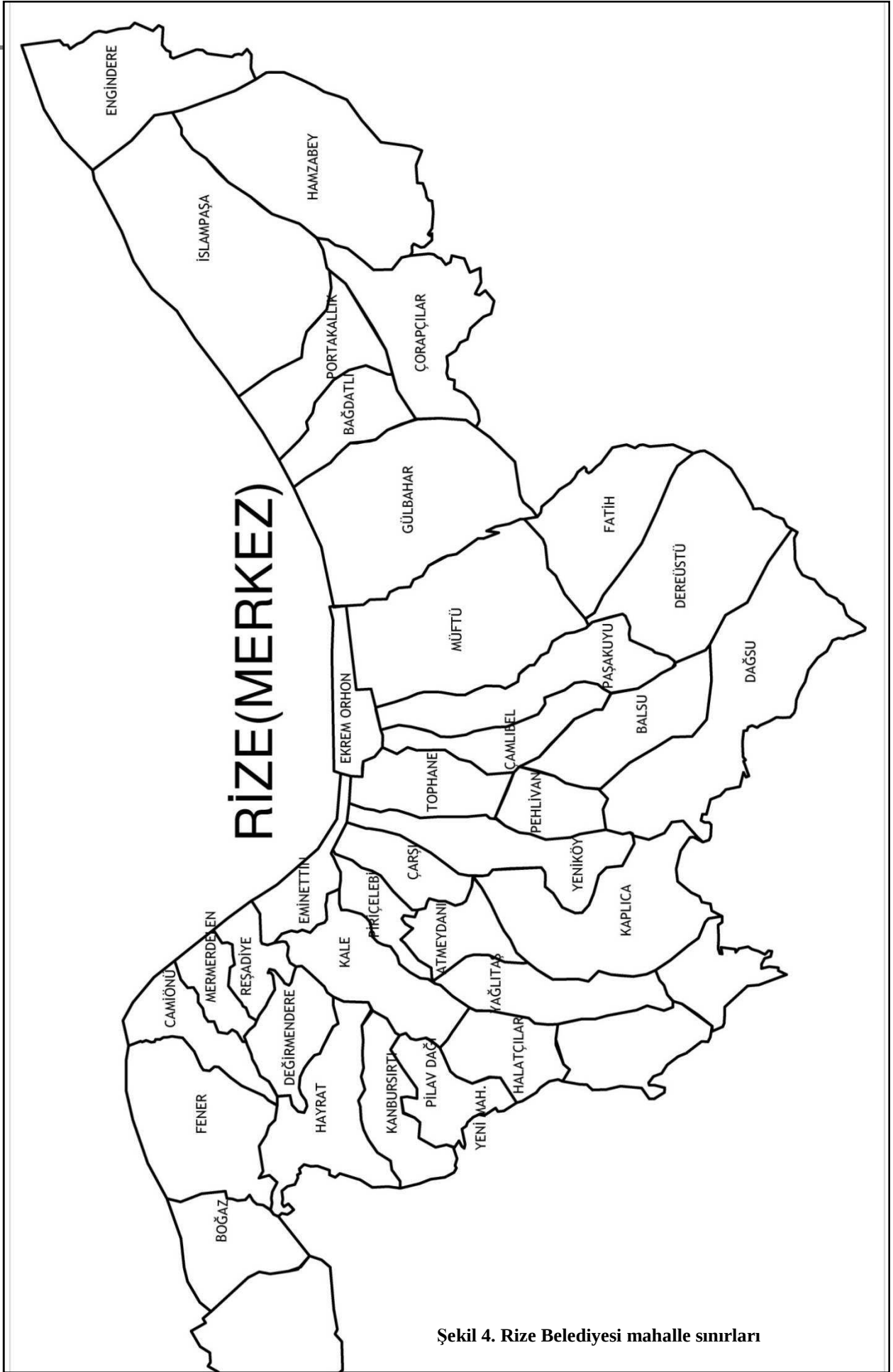
İlçe	Alan km2	Alan oran (%)	2009 yılı nüfus	m2/kişi
Merkez	222	5,64	135.148	1,643
Ardeşen	438	11,13	39.417	11,112
Çamlıhemşin	833	21,17	6.365	130,872
Çayeli	501	12,74	41.333	12,121
Derepazarı	25	0,64	7.937	3,150
Fındıklı	282	7,17	16.037	17,584
Güneysu	156	3,97	13.102	11,907
Hemşin	170	4,32	2.320	73,276
İkizdere	1024	26,03	6.122	167,266
İyidere	30	0,76	8.660	3,464
Kalkandere	105	2,67	12.821	8,190
Pazar	148	3,76	30.307	4,883

İlçe yüzölçümleri ile ilgili tablo incelendiğinde İkizdere ilçesinin %21'lik payla en fazla yüz ölçüme sahip olduğu görülür. Merkez ilçe ise sıralamada 6. sırada yer almaktadır.

Tablo 2. İdari Sınırlar, mahalle ve köy sayıları

İlçe	Bucak	Belde/Köy	Köy/ Mahalle Adet	İlçe	Bucak	Belde/Köy	Köy/ Mahalle Adet
Merkez	Merkez	Şehir	35	Güneysu	Merkez	Şehir	5
		(B) Çaykent	6			Bucak toplam	22
		(B) Kendirli	5	Hemşin	Merkez	Şehir	4
		(B) Muradiye	2			Bucak toplam	8
		Bucak Toplam	48	İkizdere	Merkez	Şehir	12
	Gündoğdu	(B) Gündoğdu	5			Bucak Toplam	26
Bucak Toplam		14		Güneyce	(B) Güneyce	5	
Ardeşen	Merkez	Şehir	22			Bucak Toplam	2
		(B) Tunca	5	İyidere	Merkez	Şehir	12
		Bucak Toplam	38			Bucak Toplam	7
Çamlıhemşin	Merkez	Şehir	6	Kalkandere	Merkez	Şehir	12
		Bucak Toplam	24			(B) Yolbaşı	5
Çayeli	Merkez	Şehir	33			Bucak Toplam	21
		(B) Büyükköy	8	Pazar	Merkez	Şehir	10
		(B) Madenli	8			Bucak Toplam	50
		Bucak Toplam	46	Fındıklı	Merkez	Şehir	8
	Büyükköy	Bucak Toplam	7			Bucak Toplam	22
Derepaزاری	Merkez	Şehir	7	Derepaزاری	Merkez	Bucak toplam	11
İl Toplam		346 (Köy sayısı)					

2010 yılı itibari ile 3250 ha'lık alanın hâlihazır haritaları yenilenerek onaylanmıştır. Planlama alanı içerisinde 35 mahalle ile 3 köy (mücvir alan) bulunmaktadır. Mücvir alanlar Çiftekavak, Alipaşa köyleri (150 ha), 61,5 ha Akarsu köyü (61,5 ha). Mücvir alan dahil planlı alanlar 2500 ha'dır. Plansız alanların dağılımları ise şöyledir: Fatih, Çorapçılar (140 ha), Hayrat, Boğaz, Kambursirt, Yenimahalle, Pehlivantaş, Kavaklı mahallesi (320 ha), Kavaklı, Ekmekçiler, Kaplıca, Dağsu mahallesi (290 ha). 1. Etap Dolgu alanı 1896 dönümdür.

Şekil 4. Rize Belediyesi mahalle sınırları

Tablo 3. Merkez ilçe mahalleleri yüzölçümü ve dağılım (TÜİK , 2010)

Mahalle yerleşim adı	Yüzölçüm (m2)	Alan Oran	Nüfus (2009)	Nüfus Oran	m2/kışı
Atmeydanı	292.355	1.14	3.801	3,89%	76,92
Bağdatlı	361.022	1.41	2.022	2,07%	178,55
Balsu	564.048	2.20	320	0,33%	1762,65
Boğaz	472.595	1.85	888	0,91%	532,20
Camiönü	347.908	1.36	2.864	2,93%	121,48
Çamlıbel	353.878	1.38	3.343	3,42%	105,86
Çarşı	289.839	1.13	6.385	6,53%	45,39
Çorapçılar	750.367	2.93	681	0,70%	1101,86
Dağsu	1.285.131	5.02	592	0,61%	2170,83
Değirmendere	355.700	1.39	672	0,69%	529,32
Dereüstü	1.055.478	4.12	311	0,32%	3393,82
Ekmeçiler	1.076.495	4.21	500	0,51%	2.152,00
Ekrem Orhon	249.482	0.97	3.581	3,66%	69,67
Eminettin	270.132	1.06	1.960	2,01%	137,82
Engindere	856.889	3.35	1.557	1,59%	550,35
Fatih	679.296	2.65	345	0,35%	1968,97
Fener	857.914	3.35	4.061	4,15%	211,26
Gülbahar	1.346.555	5.26	7.097	7,26%	189,74
Halatçılar	367.638	1.44	273	0,28%	1346,66
Hamzabey	1.379.002	5.39	635	0,65%	2171,66
Hayrat	636.626	2.49	518	0,53%	1229,01
İslampaşa	1.668.728	6.52	5.829	5,96%	286,28
Kale	556.946	2.18	1.871	1,91%	297,67
Kanbursirt	381.950	1.49	326	0,33%	1171,63
Kaplıca	978.274	3.82	2.459	2,52%	397,83
Kavaklı	909.799	3.55	386	0,39%	2.356,00
Mermerdelen	203.384	0.79	1.628	1,67%	124,93
Müftü	1.295.086	5.06	9.836	10,06%	131,67
Paşakuyu	629.565	2.46	2.380	2,43%	264,52
Pehlivan	272.322	1.06	750	0,77%	363,10
Pehlivantası		0.00	574	0,59%	0,00
Pilavdağı	328.184	1.28	474	0,48%	692,37
Piriçelebi	212.664	0.83	3.870	3,96%	54,95
Portakallık	481.161	1.88	1.955	2,00%	246,12
Reşadiye	223.115	0.87	3.213	3,29%	69,44
Tophane	412.487	1.61	10.530	10,77%	39,17
Yağlıtaş	474.438	1.85	624	0,64%	760,32
Yeni		0.00	288	0,29%	0,00
Yeniköy	575.558	2.25	7.104	7,27%	81,02
Müçavir Alan	2.142.981	8.37	1.249	1,28%	1.715,76
Toplam Alan	25.594.992	100.00	97.752	100%	261.836,00

Müçavir Alan: (Çiftkavak ve Alipaşa köyleri) Tablo incelendiğinde Tophane ve Çarşı mahallelerinde nüfus yoğunluklarının en fazla olduğu izlenir. Çarşı mahallesinin merkez mahalle olması ve Tophane mahallesinin en eski yerleşimler olduğu düşünülürse çıkan sonuç şaşırtıcı olmamaktadır.

3. YASAL SINIRLAR

3.1. Kıyı Kanunu

Rize, Karadeniz'e kıyısı olan bir ildir. Günümüzde kıyıda ve kıyı boyunca yapılabilecek yapı ve tesisler, 4.4.1990 tarih ve 3621 sayılı kıyı kanunu ve ilgili yönetmelik hükümlerine tabidir.

Ekrem Orhon'un dolgu çalışmalarını başlattığı yıllar olan 1964 senelerinde kıyı ve kıyı ile ilgili sadece 6785 sayılı İmar Yasasında 25. maddesinde bir hüküm yer almaktaydı. "Yapıların, yol ve su kenarlarına uzaklıklarını saptama işini, imar yönetmeliklerine bırakılmıştı. Bunun yanı sıra, yasanın uygulanışını gösteren İmar Tüzüğü'nün 40. maddesi, imar planı bulunmayan yerlerde, su kenarlarından en az 30 metre uzaklıkta özel yapıya izin verilemeyeceğini gösteriyordu." (Keleş,R.,1985. Kentleşme Politikaları,sf.463.)

Ancak, doldurma ve kurutma yolu ile alan kazanılmasından bahsedilmemekte ve dolgu alanlarıyla ilgili yasal bir sınırlandırma bulunmamaktaydı. Böylece, Rize de kıyılar, 1972 yılına değin bu kontrolsüzlükte kalmış ve kamusal alanların yanında özel mülkiyetlere de yer ayrılması söz konusu olmuştur.

"Deniz, göl ve nehir kenarlarında kıyıda ve sahil şeritlerinde planlama ve yapılanmaya ilişkin yasal önlemler Medeni Kanun dışında ilk olarak 11.7.1972 tarih ve 1605 sayılı kanun ile 6785 sayılı kanuna eklenen Ek 7. madde ile getirilmiştir.

Söz konusu madde ile ön görülen ve kıyıda ve sahil şeridinde kalan arazi ve arsaların kullanımı, ifraz ve tevhide bunlar üzerinde yapı yapılması, mevcut yapıların genişletilmesi ve binaların kullanım biçimlerini belirlemek üzere düzenlenen yönetmelik ise 18.01.1975 tarih ve 15122 sayılı Resmi Gazetede yayınlanmıştır.

Medeni Kanunun 641. maddesinde, menfaati umuma ait suların devletin hüküm ve tasarrufu altında olduğu, 912. maddesinde ise kimsenin özel mülkiyetinde bulunmayan ve kamunun kullanımına tahsis edilen bu tür taşınmazların tescile tabi olmadığı hükmü yer almaktadır."(Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, Teknik Araştırma ve Uygulama Genel Müdürlüğü Yayın No:85, Ankara 1997, sf.163.)

Deniz, göl ve nehirlerle ilgili ilk özel kanun, 1.12.1984 tarih ve 18592 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren 3086 sayılı Kıyı kanunudur. Ancak, Rize'deki sahil dolgu çalışmaları, kıyı kanunu çıkana kadar tamamlanmış ve özel mülkiyetlerde yapı yapılmaya başlanmıştır. Kıyılarla ilgili son kanun ise 4.4.1990 tarih ve 3621 sayılı Kıyı Kanunudur.

Kıyı kanununun uygulanmasına dair yönetmeliği 14. maddesi: "Doldurma ve Kurutma Yoluyla Arazi Kazanma; (Değişik:30.3.1994/21890R.G.) Denizlerde, içme ve kullanma suyu kaynağı olmamak kaydı ile tabii ve suni göllerde ve akarsularda: sadece kamu yararının gerektirdiği hallerde daha uygun alternatifler bulunmaması veya kıyı alanının yetersizliği nedeniyle ve uygulama imar planı kararı ile bu yönetmeliğin 13. maddesinde belirtilen yapı ve tesislerle, Kanunun 7. maddesi gereği yapılabilecek kara, deniz, hava ulaşımına yönelik altyapı tesisleri, yeşil alan düzenlemeleri kapsamında park, çocuk bahçesi, açık spor alanları ile açık alan ağırlıklı olmak üzere ve

emsali aynı amaçla ayrılan alanın %3'ünü yüksekliği 5.50 m.yi aşmayan takılıp sökülebilir elemanlarla inşa edilen: lokanta, gazino, çay bahçesi, sergi üniteleri ve idare binalarını içeren fuar, piknik, eğlence alanları düzenlemek amacıyla doldurma ve kurutma işlemi yapılarak arazi kazanılabilir.” (Atagün, 2006)¹

Rize ili Merkez İlçe dolgu alanı, 29.12.1982 tarihinde Bayındırlık ve İskân Bakanlığı Belediyeler Teknik Hizmetler Genel Müdürlüğünde onaylanmıştır. Kıyı Kenar Çizgisinin tespiti ise 28.09.2004 tarihinde Bayındırlık İskân Bakanlığı tarafından onaylanmıştır.

3.2. Rize Belediyesi Tip İmar Yönetmeliği

İmar Kanunu ve yönetmeliklerine göre hazırlanmış olan Rize Belediyesi Tip İmar Yönetmeliği 01.06.1989 tarih 352 sayılı Belediye Meclis Kararı ile onaylanmıştır. Bugüne kadar çeşitli maddelerinde 16 değişiklik yapılmıştır. Halen yürürlüktedir.

3.3. İmar Kanunu, Plan yapım yönetmeliği, Uygulama İmar Planı

Rize kenti nüfus ve alan değerleri incelendiğinde planlama yapım yönetmeliği hükümleri açısından C Grubu kent niteliğindedir.

Rize'nin ilk imar planı 1946 yılında Y. Mimar Pertev Taner tarafından yapılmıştır. İlin o zamanki nüfusu 14000 civarında idi.

Kentin 1946 planından sonra yapılan ikinci imar planı 1969 yılında Y. Mimar Fahri Yetman tarafından 1963 hali hazır haritası üzerine hazırlanmıştır. 1969 yılında Rize Merkez nüfusu 3000'e yaklaşmıştır. 1969 imar planı ve 1971'de yapılan ve dolgu alanları içeren revizyon imar planı ile Rize ikinci imar planına sahip olmuştur. 1969 imar planının ana amacı Eski imar planı sınırlarını aşarak 12 km. sahil bandı üzerinde yayılmış şehrin yeni ihtiyaçları göz önünde tutularak tekrar planlanmasıdır.

Hızlı gelişme gösteren Rize'de 1974 yılında yeni bir imar planına gerek duyulmuştur. Bu plan 1974 yılında Y. Mimar Fahri Yetman tarafından yapılmıştır.

1984 yılında yapımına başlanan 1986 yılında onaylanan plan Y. Mimar Fahri Yetman tarafından yapılmıştır. 1986 yılında onaylanan imar planı İller Bankası kanalıyla yaptırılmıştır ve belediyece onaylanmıştır. Aynı yıl içerisinde belediye tarafından çok büyük revizyonlar görmüştür.

1986 ve 1989 yıllarında belediyece sahil bölümü ve merkeze yakın çevrelerde kat artırımı içeren revizyonların yasa ve yönetmeliklere uygun hale getirilebilmesi için, 1990 yılında Ergun Subaşı tarafından, revizyon imar planı yapılmıştır.

Tüm planlarda olduğu gibi 1990 yılı imar planında da belediyece tadilatlar yapılmıştır. Toplam 70 paftadan oluşan 2500 ha'lık alanda yapılmış olan ve halen yürürlükte olan 1990 Revizyon İmar Planı'nın projeksiyon (tahmini) yılı 2015-2018, projeksiyon nüfusu 158.000'dir.

¹ Rize Kent Kimliğine Dair, 1. Rize Sempozyumu, Ş.ATAGÜN 2006

3.4. Tarım Alanları ile ilgili Toprak Koruma Projesi oluşturulması

Rize çay tarımında Türkiye genelinde önemli bir paya sahiptir. Çay üretim ve ithalat değerleri incelendiğinde ürünün ülke ekonomisine katkısı göz ardı edilemez. Dolayısı ile tarım alanları olarak kullanılan alanların korunması önem arz etmektedir. Nüfus artışı ve barınma ihtiyacı söz konusu olduğunda ise potansiyel tarım alanları kentleşme baskısı altındadır. Her ne kadar bir alanın tarım amacı dışı kullanılması toprak koruma projesi hazırlanmasına bağlı ise de tarım alanlarının korunmasını sağlayacak yeterli tedbir sağlanamamaktadır.

4. ETKİ ALANLARI KENTSEL VE BÖLGESEL KONUMU

4.1. Ülkesel Merkez Kademelenmesindeki Yeri

Rize ülkesel merkez kademelenmesinde 4. kademe alt bölgesel merkez konumundadır. Rize kendisine bağlı 11 ilçesi ile Trabzon'un Of ve Çaykara ilçelerini de etkisi altında tutmaktadır. İlçe merkezlerine ve yakın çevrelerinde bulunan tamamen kırsal karakterli yerleşme ünitelerine kısıtlı ölçüler içerisinde bazı hizmetler sunarken, Rize bu merkezleri hem il merkezi olarak idari açıdan hem de toptan tüketim malları temini yoluyla ticari açıdan etkisi altında bulundurmaktadır.

5. kademe bölgesel merkez olarak Rize, Trabzon etkisi altındadır. Uzmanlaşmamış imalat sanayi, toptan ticaret ve merkez liman olma özellikleriyle Trabzon, Rize ile birlikte Giresun, Artvin, Gümüşhane ve Bayburt illerini de etkisi altında tutmaktadır.

6. kademe üst bölgesel merkez olarak İstanbul, Rize'yi etkilemektedir. Yine 6. kademe üst bölgesel merkez olan Ankara ise Rize'yi idari açıdan etkilemektedir.

Topografyanın mekânsal gelişmede kısıtlayıcı en önemli faktör olduğu Trabzon alt bölgesindeki yerleşmelerde çay ve fındık tarımı ile taşımacılık ekonomik hayatın ana öğeleridir. Fakat bölge içinde homojen bir yapıdan söz edemeyiz. Trabzon ülke ve ülkeler arası transit taşımacılığın bel kemiği liman faaliyetlerini üstlenirken, Giresun fındık tarımında uzmanlaşmış konumdadır. Çay tarımının yaygın olarak yapıldığı Artvin, Trabzon ve Giresun gibi illerin yanında Rize hem çay üretimi hem de çay işleme merkezi olarak ülke çapında önem taşımaktadır.

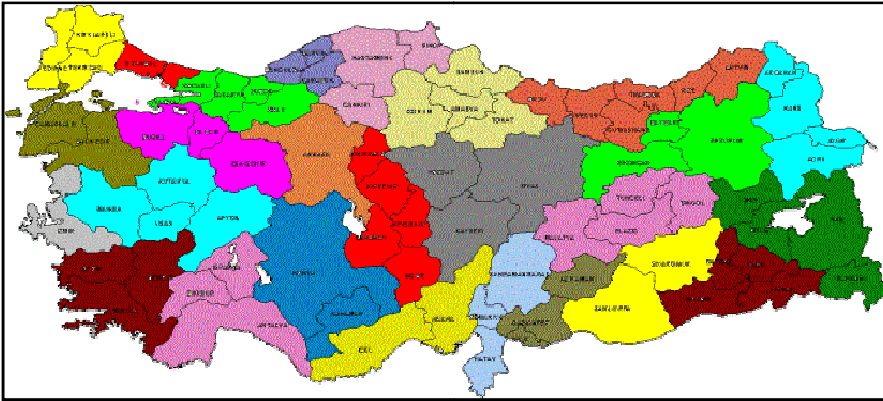
4.2. Ekonomik ve Sosyal Gelişmişlik ölçütleriyle, Gelişmişlik düzeyi/ Kentsel sınıflandırma Kentsel ve Bölgesel Kademelenme içindeki rolü

Türkiye'deki istatistikî bölge birimleri sınıflandırmasına (İBB) göre 3. Düzeyde yer alan Rize (TR 904), 1. Düzeyde Doğu Karadeniz Bölgesi (TR9), 2. düzeyde Trabzon alt bölgesi (TR 90) içinde Trabzon, Ordu, Giresun, Artvin, Gümüşhane illeri ile birlikte yer almaktadır. Bu sınıflandırma Avrupa Birliği'nin bölgesel düzeyde uyguladığı müktesebata uyum çerçevesinde; DPT koordinasyonunda ve DİE Başkanlığı katkıları ile yapılmıştır. Bu çalışma sonucunda; Düzey 1 olarak 12, Düzey 2 olarak 26 ve Düzey 3 olarak da 81 (il) İstatistikî Bölge Birimi tanımlanmıştır. Bakanlar Kurulu'nun 2002/ 4720 sayılı kararı 22 Eylül 2002 tarihli Resmi Gazetede yayımlanmıştır. (DPT, 2004)

Tablo 4. İstatistikî Bölgeler ayrımı

Sıra No	Düzey 1	Düzey 2	Düzey 3
1	İstanbul	İstanbul Alt Bölgesi	İstanbul
2	Batı Anadolu	Ankara Alt Bölgesi	Ankara
		Konya Alt Bölgesi	Konya, Karaman
3	Doğu Marmara	Bursa Alt Bölgesi	Bursa, Eskişehir, Bilecik
		Kocaeli Alt Bölgesi	Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova
4	Ege	İzmir Alt Bölgesi	İzmir
		Aydın Alt Bölgesi	Aydın, Denizli, Muğla
		Manisa Alt Bölgesi	Manisa, Afyon, Kütahya, Uşak
5	Batı Marmara	Tekirdağ Alt Bölgesi	Tekirdağ, Edirne, Kırklareli
		Balıkesir Alt Bölgesi	Balıkesir, Çanakkale
6	Akdeniz	Antalya Alt Bölgesi	Antalya, Isparta, Burdur
		Adana Alt Bölgesi	Adana, Mersin
		Hatay Alt Bölgesi	Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye
7	Batı Karadeniz	Zonguldak Alt Bölgesi	Zonguldak, Karabük, Bartın
		Kastamonu Alt Bölgesi	Kastamonu, Çankırı, Sinop
		Samsun Alt Bölgesi	Samsun, Tokat, Çorum, Amasya
8	Orta Anadolu	Kırıkkale Alt Bölgesi	Kırıkkale, Aksaray, Niğde,, Nevşehir, Kırşehir
		Kayseri Alt Bölgesi	Kayseri, Sivas, Yozgat
9	Doğu Karadeniz	Trabzon Alt Bölgesi	Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin, Gümüşhane
10	Güneydoğu Anadolu	Gaziantep Alt Bölgesi	Gaziantep, Adıyaman, Kilis
		Şanlıurfa Alt Bölgesi	Şanlıurfa, Diyarbakır
		Mardin Alt Bölgesi	Mardin, Batman, Şırnak, Siirt
11	Ortadoğu Anadolu	Malatya Alt Bölgesi	Malatya, Elazığ, Bingöl, Tunceli
		Van Alt Bölgesi	Van, Muş, Bitlik, Hakkari
12	Kuzeydoğu Anadolu	Erzurum Alt Bölgesi	Erzurum, Erzincan, Bayburt
		Ağrı Alt Bölgesi	Ağrı, Kars, Iğdır, Ardahan

Şekil 5. İstatistikî bölgeler ayrımı- Düzey 2: 26 bölge

2004 yılında DPT tarafından yayınlanmış olan ilçeler gelişmişlik düzeyi araştırmasına göre Rize İlçe Merkezi 2.

Derecede Gelişmiş İlçeler Grubunda yer almaktadır. Araştırmada kullanılan değişkenler aşağıda belirtilmiştir.

1. Toplam nüfus
2. Şehirleşme oranı
3. Yıllık ortalama nüfus artış hızı
4. Nüfus bağımlılık oranı
5. Ortalama hanehalkı büyüklüğü
6. Sanayi işkolunda çalışanların toplam istihdama oranı
7. Ticari işkolunda çalışanların toplam istihdama oranı

8. Ulaştırma işkolunda çalışanların toplam istihdama oranı
9. Mali kurumlar işkolunda çalışanların toplam istihdama oranı
10. Ücretli çalışanların toplam istihdama oranı
11. Ücretli çalışan kadınların toplam istihdama oranı
12. İşverenlerin toplam istihdama oranı
13. Okur-yazar nüfus oranı
14. Okur yazar kadın nüfus oranı
15. Üniversite bitirenlerin 23+ yaş nüfusa oranı
16. Bebek ölüm oranı
17. İmalat sanayi işyeri sayısı
18. İmalat sanayi yıllık çalışanlar ortalama sayısı
19. İmalat sanayi kurulu güç kapasite miktarı
20. Fert başına imalat sanayi elektrik tüketimi
21. Fert başına imalat sanayi katma değeri
22. Tarımsal üretim değerinin Türkiye içindeki payı
23. Hane başına telefon abone sayısı
24. Borulu su tesisatı bulunan konut oranı

2. derece gelişmiş ilçeler olarak belirlenmiş grupta, Marmara'dan 48, Ege'den 34, Karadeniz'den 27, İç Anadolu'dan 19, Akdeniz'den 15, Doğu Anadolu'dan 6 ve Güneydoğu Anadolu'dan 3 ilçe olmak üzere toplam 152 ilçe bulunmaktadır. Grubu oluşturan ilçelerin ülke nüfusu içindeki payı yüzde 26'dır. Ülkenin batı ve orta kesimlerinde yoğunlaşmaktadır. Özellikle ülkenin kıyı kesimlerindeki turizm merkezleri bu grupta yer almaktadır. Grup genelinde şehirleşme oranı yüzde 66,21, 1990–2000 yılları arasında yıllık ortalama artış hızı binde 22,33'dür. Nüfus bağımlılık oranı ve ortalama hane halkı büyüklüğü ülke genel seviyesinin altındadır.

İkinci derecede gelişmiş ilçelerde ekonomik faaliyetler tarım ve hizmetler sektöründe yoğunlaşmakla beraber, küçük ve orta ölçekli sanayiler de gelişmiştir. Grubun ülke tarımsal üretim değeri içindeki payı yüzde 29,51'dir.

Tablo 5. 872 İlçe İçinde Rize Merkez ve ilçeleri ile seçilmiş bazı merkezlerin 872 ilçe içinde gelişmişlik sıralaması ve gelişmişlik grubu

İlçe adı	Sıra	Düzey	İlçe adı	Sıra	Düzey
Trabzon Merkez	28	2	Ordu Fatsa	216	3
Ordu Merkez	55	2	Ordu Ünye	244	3
Giresun Merkez	66	2	İyidere	248	3
Rize Merkez	81	2	Çayeli	287	3
Artvin Merkez	90	2	Derepaşarı	290	3
Ardeşen	134	2	Pazar	294	3
Gümüşhane Merkez	171	3	Hemşin	385	3
Fındıklı	208	3	Trabzon Of	339	3

Tablo 6. GayriSafi Yurtiçi Hasılaya göre ülke içindeki yeri (2001 yılı)

Ülke içindeki yeri	İl adı	Değer TL	Gelişme Hızı%	\$
19	Ordu	1,288,821,381.00	49.30	1,064.00
20	Gümüşhane	1,302,730,895.00	39.10	1,075.00
34	Giresun	1,748,171,521.00	48.50	1,443.00
37	Trabzon	1,824,075,743.00	50.70	1,506.00
45	Samsun	2,034,722,614.00	39.40	1,680.00
53	Rize	2,298,251,774.00	49.90	1,897.00
61	Artvin	2,588,319,416.00	46.40	2,137.00
62	Türkiye	2,600,082,172.00	40.80	2,146.00
76	İstanbul	3,710,790,992.00	33.80	3,063.00

Tablo 7. Rize Merkez ve seçilmiş bazı merkezlerin gelişmiş kriterlerinin karşılaştırmaları (2004)- DPT

	Rize Merkez		Trabzon Merkez		Ordu Merkez	
	Değer	Sıra	Değer	Sıra	Değer	Sıra
Nüfus	127320	79	283233	27	150586	61
Şehirleşme Oranı (%)	61,38	171	75,89	55	74,72	63
Nüfus artış Hızı (%0)	14,83	258	26,81	105	3,62	437
Nüfus Yoğunluğu	509	13	1499	3	497	16
Nüfus Bağımlılık Oranı (%)	50,50	683	46,34	775	49,70	706
Ortalama Hanehalkı Büyüklüğü	4,63	519	4,27	617	4,09	660
Tarım Sektöründe Çalışanlar Oranı (%)	53,29	717	32,23	832	41,69	788
Sanayi Sektöründe Çalışanlar Oranı (%)	11,04	134	8,83	191	10,96	135
Hizmetler Sektöründe Çalışanlar Oranı (%)	35,67	154	58,94	30	47,35	77
İşsizlik Oranı (%)	10,13	133	10,85	110	11,23	102
Okur Yazar Oranı(%)	89,63	181	92,21	72	89,48	187
Bebek Ölüm Oranı(%0)	37,10	487	30,32	682	29,67	701
Fert Başına Genel Bütçe Geliri (Bin TL)	267552	42	271738	39	208400	61
Vergi Gelirlerinin Ülke İçindeki Payı (%0)	0,1101	65	0,3396	16	0,1336	52
Tarımsal Üretimin Ülke İçindeki Payı (%0)	0,7617	11	0,3068	77	0,2053	133
	Giresun Merkez		Artvin Merkez		Ardeşen	
Nüfus	112501	104	34572	404	58499	231
Şehirleşme Oranı (%)	74,34	64	66,98	118	77,59	45
Nüfus artış Hızı (%0)	8,87	351	1,03	493	38,60	55
Nüfus Yoğunluğu	380	30	32	603	93	214
Nüfus Bağımlılık Oranı (%)	49,79	702	47	764	50,40	685
Ortalama Hanehalkı Büyüklüğü	3,99	695	4,16	639	6,30	167
Tarım Sektöründe Çalışanlar Oranı (%)	43,05	779	35,42	819	47,77	749
Sanayi Sektöründe Çalışanlar Oranı (%)	10,80	138	3,05	520	11,65	120
Hizmetler Sektöründe Çalışanlar Oranı (%)	46,14	82	61,53	23	40,58	113
İşsizlik Oranı (%)	11,46	94	7,31	267	21,95	6
Okur Yazar Oranı(%)	88,06	258	90,30	151	91,73	88
Bebek Ölüm Oranı(%0)	30,54	674	35,37	543	36,12	525
Fert Başına Genel Bütçe Geliri (Bin TL)	211090	60	450531	20	81116	199
Vergi Gelirlerinin Ülke İçindeki Payı (%0)	0,0981	69	0,0377	141	0,0164	238
Tarımsal Üretimin Ülke İçindeki Payı (%0)	0,2171	129	0,1138	268	0,0064	818

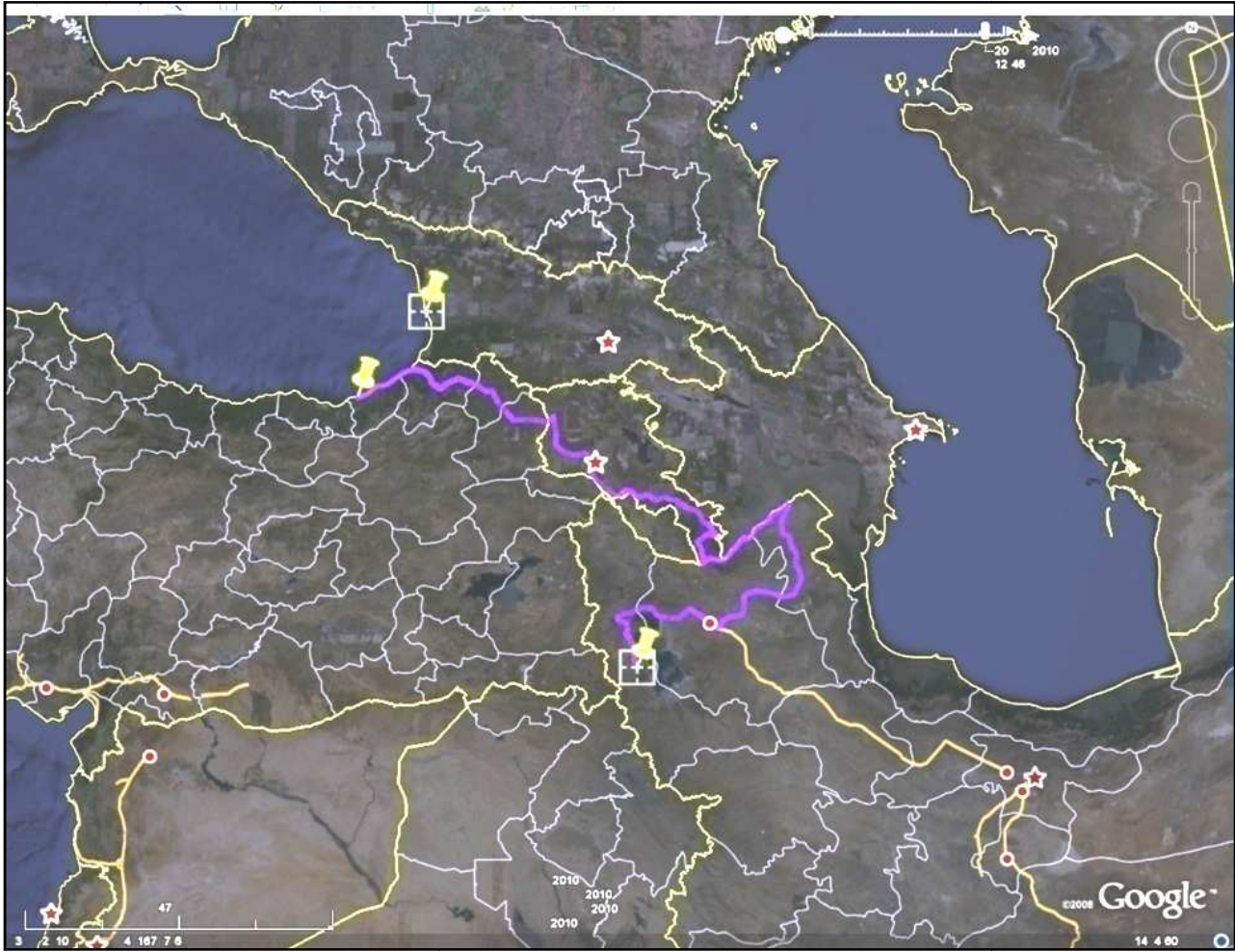
Not: Sıralama 872 ilçe içindeki sıralamadır. Ankara, İstanbul ve İzmir illerinin Büyükşehir kapsamındaki ilçelerinin diğer ilçelere oranla oldukça gelişmiş seviyede uç değerlere sahip olması nedeni ile genel sıralamalarda yanıltıcı etkiye sebep olacağından değerlendirmelerde araştırma kapsamına alınmamıştır. Tabloda göze çarpan önemli konulardan biri Rize Merkez'in Türkiye ortalaması içinde DPT kriterlerine göre Tarımsal Üretimin Ülke İçindeki payında 11. Sırada olmasıdır.

4.3. Kardeş Ülke İlişkileri

Dış işleri Bakanlığı Kültür İşleri Genel Müdürlüğünün 12.12.2000 tarih 17343 sayılı ve buna ekli Poti Belediye Başkanlığının 27.11.2000 tarihli yazılarına istinaden, 12.02.2001 tarih 69 sayılı belediye meclis kararı ile Gürcistan'ın Poti şehri, Rize iline 2-3 saatlik mesafede bulunması, kıyı şehri olması, coğrafi ve ekonomik bakımdan Kafkasyanın dışa açılan kapılarından biri olması dolayısı ile kardeş şehir olmuştur.

03.03.2008 belediye meclis kararı ile İran Ümüriye şehri Rize Belediyesinin kardeş şehri ilan edilmiştir.

Şekil 6. Kardeş kent ilişkileri

4.3.1. POTİ (Gürcistan)

Poti , Gürcistan'ın batısında, Karadeniz kıyısında bulunan bir liman kentidir. Batı Gürcistan'ın en önemli ırmağı olan Rioni, Poti'de denize dökülür. Nüfusu 47.149'dur (2002). M.Ö. 5. yüzyılda, burada Yunan kolonisi Phasis (Pazisi) yer alıyordu. Mitolojiye göre Argonotların "Argo" adlı gemisi buraya yanaşmıştır. Ortaçağda Poti, Samegrelo Prenslığı'nin bir kalesiydi. 1578'de bir kent olarak kabul edildi. Bir dönem Osmanlı egemenliği altında kaldı. 1828'de Çarlık Rusya'sının eline geçti. Poti, demiryoluyla başkent Tiflis'e bağlanır. Liman, Gürcüstan'ın denize açılan kapılarından biridir. Burada petrol tesisleri, gemi tezgâhları, yükseköğretim kurumları, tiyatro ve müze vardır.

Şekil 7. Poti Gürcistan uzaydan görünüm

Şekil 8. Poti Limanı

4.3.2. Ümüriye (İRAN)

Şehir, bağlı olduğu eyaletin orta kısmında, Umüriye Gölü ile Türkiye sınırı arasında, kendi adıyla anılan ovada kuruludur. Nüfusu 2006 yılı verileriyle 577.307 kişidir ki Umüriye ülkenin en büyük 10. şehridir.

Şekil 9. Ümüriye

5. BÖLGESEL KARARLAR VE ETKİLERİ

5.1. Karadeniz Sahil Yolu Projesi (Bayındırlık İskan Bakanlığı)

İlk ihalesi 1987 yılında yapılan yolun tamamı 542 km olup iki gidiş iki geliş olmak üzere dört şeritli hizmete açılmıştır. Yol, Samsun ile Sarp Sınır kapısını birbirine bağlayan önemli bir transit yoldur.

Yolun Rize geçişinde kente girişler altı noktadan sağlanmaktadır. Rize Dedeman kavşağı, Çiftekavak kavşağı, Rize Liman köprüyolu, Rize Çarşı Merkez Köprüyolu, Rize Tıp Fakültesi köprü yolu ile Sanayi köprüyolu. Bu altı yoldan ilk ikisi hemzemin geçiştir. Yolun hizmete açılması 2007 yılını bulmuştur. Karadeniz Sahil Yolunun, kentlerin denizle bağlantısını kestiği yönündeki endişelerle Rize kent sınırları içerisinde sahille bağlantıyı sağlayan 7 adet üst geçit yapılmıştır.

Söz konusu projede, özellikle kent merkezinde köprüyol geçişi kentin önünde büyük bir duvar olarak göze çarpmakta, bölünmüş yol, kent trafiğini ve kenti sıkıştırmaktadır. Karadeniz Sahil Yolu projesi tamamı incelendiğinde kent geçişlerinde üç şeritli geliş üç şeritli gidiş olarak planlanmışken, Rize merkez kent geçişinde yol iki şeritli geliş iki şeritli gidiş olarak planlanmıştır. Bunun sebebi, kentte kıyı şeridinin ve kıta sahanlığının dar olmasıdır. Daha fazla dolgu alanı oluşturma imkânı bulunamaması ya da maliyetin yüksek olmasıdır. Yine aynı şekilde, kentiçi ulaşım ağına katılımda bazı kavşaklarda arazi yetersizliği nedeni ile ulaşım çözümleri yetersiz kalmıştır. Sinyalizasyon projeleri ile bu sorun çözülmeye çalışılmaktadır.

Karadeniz sahil yolunun yapılması ile sahil yaya yolları, peyzaj alanları ve kent balkonları oluşturulmuş, halkın hizmetine açılmıştır. Oluşturulan peyzaj alanlarında, rekreatif amaçlı kullanımlara yer verilerek sahilden yararlanmada farklı açılımlar yaratılmıştır. Ancak kent merkezinde denizden yararlanmada görsellikten öteye geçilememiştir. Kent merkezinde plaj olmaması bunun en önemli göstergesidir. Bölgede rafting ve kano sporuna ilginin artmış olması bu konuda ek açılımlar sağlamakta, bu açılımları belediyemiz görmekte ve gelişmesine katkı sağlamaktadır.

5.2. Rize Üniversitesi

Rize Üniversitesi 17 Mart 2006 tarih ve 26111 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 15 yeni üniversite kurulmasına ilişkin 5467 sayılı Kanunla kurulmuştur. Rize Üniversitesi kuruluşunda KTÜ'ye bağlı iken kendisine devredilen Fen-Edebiyat, Su Ürünleri, İlahiyat, Eğitim Fakülteleri ile Fındıklı Meslek, Rize Meslek Yüksek Okullarıyla birlikte Tıp Fakültesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Ardeşen Meslek Yüksekokulu, Pazar Meslek Yüksekokulu, Sağlık Meslek Yüksekokulu ve Fen, Sosyal ve Sağlık Bilimleri Enstitülerinden oluşmaktadır. Mevcut yapısıyla Rize Üniversitesi Fen ve Sosyal Bilimler ağırlıklı bir üniversite durumundadır. Mühendislik ve Teknik Bilimler açısından da yeni fakültelerle geliştirilmesi planlanmaktadır.

Çeşitli illerden gelen öğrencilerle hem yurt, hem öğrenci konutlarında talepler artmış, öğrenciler kentin çehresinde değişime sebep olmuştur.

5.3.Araştırma Hastanesi

Rize hastanesi 20 Ağustos 2005 itibariyle 400 yataklı yeni binasında hizmet vermeye başlamıştır. Mevcut hastane 11 bloktan oluşan karmaşık bir binadır. Hasta odaları tek ve çift kişilik banyolu lavabolu odalardan oluşmaktadır. 11 adet ameliyathane salonumuz vardır. KVC Yoğun Bakım, Dahili Yoğun Bakımımız mevcuttur. Hastanemizde açık kalp ameliyatı yapılmakta ve anjiyografi ünitemiz bulunmaktadır. Ayrıca Kanseri Erken Teşhis Tarama Merkezimiz bölge insanımıza hizmet vermektedir. Hastane binası merkezi sistemden ısıtılıp soğutulmaktadır. Pinomatik sistemiyle kan ve ürünleri laboratuvarlara hızlı ve sağlıklı bir biçimde ulaştırılmaktadır.

Hastane 2008 Aralık ayından itibaren Eğitim ve Araştırma hastanesine dönüştürülmüştür. Çalışan kamu personel sayısının artması bölgede konut stok arzına neden olmuştur. İlçelerden gelen hastalar, ulaşım, hizmetler sektöründe gelişmelere sebep olmuş, kentin sosyal çehresi değişmiştir.

5.4.Katı Atık Projesi (TRABRİKAB)

Trabzon ve Rize ili yerel yönetimler Katı Atık Tesisleri Yapma ve İşletme Birliği, birliğe üye yerel iradelerin yapmakla yükümlü oldukları ancak tek başlarına, tamamen ya da yeterince yerine getiremedikleri, başta katı atık yönetimi olmak üzere, belirlenecek öncelik sırasına göre diğer çevre alt yapı çalışmalarını, bu çalışmaları destekleyen ölçme, izleme ve bunlarla ilgili tesislerin yapımını, onarımını ve işletilmesini yaparak veya yaptırarak, kanun ve yönetmeliklerce yerel idarelere verilen yetki ve sorumlulukları kullanarak, bu hizmetleri etkin, ekonomik ve ekolojik koşulları gözeterek şekilde yerine getirmek amacıyla kurulmuştur. 88 belediye üye olarak bulunmaktadır. Tesisin hizmet ettiği nüfus 1.150.000 kişi olarak görünmektedir.

Rize Belediyesi'nden günlük 100 ton evsel atık, aylık 25 ton tıbbi atık düzenli depolanması için 2008 yılından beri, Taşlıdere mevkiindeki çöp aktarma istasyonunda treylere aktararak günlük 4 seferde Kutlular Düzenli Depolama alanına gönderilmektedir.

5.5.Andon Su İçmesuyu Projesi

Rize İli Yerel Yönetimler Andon İçme Suyu Tesisleri Yapma ve İşletme Birliği(RİZESU YAP-İŞ) 30.06.2002 tarihinde kurucu üyeleri olan Rize Merkez, Çayeli, Gündoğdu, Çaykent, Güneysu, Muradiye, Kendirli, Kalkandere, Derepazarı, İyidere belediyeleri tarafından kurulmuştur.

İller Bankası Genel Müdürlüğü tarafından 1995 yılında master plan ve fizibilite çalışmaları yapılarak inşaatına başlanan Arıtma tesisi, 2002 yılında yapımı bitirilmiş ve 2003 yılında işletmeye alınmıştır.

Rize içme suyu arıtma tesisine ham su Poşut, Çağrankaya ve Ilıca deresi üzerinde yapılmış olan su alma yapılarından temin edilmektedir. Arıtma tesisi, İsale hattı boyunca yer alan küçük yerleşim yerlerinin ve belediyelerin gelecekteki içme ve kullanma suyu ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde 900lt/sn kapasitede tasarlanmıştır.

5.6. Doğu Karadeniz Doğal Gaz Boru Hattı Projesi

Proje kapsamında, Doğu Anadolu Doğal Gaz Ana İletim Hattından bir bransman² alınarak, Gümüşhane ve Bayburt üzerinden, ana sistemin Rize'ye kadar uzatılması bulunmaktadır. Trabzon, Rize, Akçaabat ve Of Doğal Gaz Dağıtım Lisansı 2007 yılında ihalesi yapılarak 30 yıllık süre için Karadeniz Doğal Gaz Dağıtım A.Ş.'ye verilmiştir. Lisans bölgelerindeki bölge belediyelerinin, doğalgaz dağıtım şirketleriyle %10 ortaklığı bulunmaktadır. Şehir merkezinde doğalgaz şebekesinin %80'i tamamlanmış durumdadır.

6158 doğalgaz abonesi ile 598 binada 4100 konuta gaz kullanımı başlatılmıştır. (Kaçkar Tv)

5.7. RABİS (Rize Afet Bilgi Sistemi ve Meteorolojik Erken Uyarı Sistemi) Projesi

İTÜ Ulusal Cad A.Ş. ve TUBİTAK birlikteliğiyle yürütülen RABİS Ar-Ge projesi özellikle Netcad/KBS, uzaktan algılama ve meteorolojik erken uyarı sistemleri kullanılarak Rize ilini etkileyebilecek afetler karşısında insan kaybının ve maddi zararın en aza indirilmesini hedefleyen bir sistemin kurulması planlanmıştır. Proje Rize il geneli Afet Bilgi Sistemi ve Rize İl geneli için Meteorolojik Erken Uyarı Sistemi olmak üzere iki alt bölümde gerçekleştirilmiştir. Acil durum hazırlıklarının planlanmasında uygulanmasında ve herhangi bir afet durumunda afet yönetimi ve hasar tahmininde kullanılabilecek bir sistem hazırlanmıştır. NEtcad KB tabanlı bir bilgi ve yönetim sistemi standardı modeli Rize için uygulanmıştır. Projenin uygulanması içerdiği standartlar açısından Türkiye'de ilk ve tek olan Türkiye Afet Bilgi Sistemi'nin temellerine dayalı olacaktır ki bu durum aynı zamanda projenin kalıcı ve sürekli bir şekilde kullanılacağını da göstermektedir. Bölge yurdun en fazla yağış alan yeri olması dolayısıyla projede pilot bölge olarak seçilmiştir.

² Bransman: bağlantı kolu

Şekil 10. Rabiş Projesi

Rize belediyesi açısından, proje Kent Bilgi Sistemi altyapısının temellerinin atılması açısından önemli bir gelişmeye sebep olmuştur.

Şekil 11. Uydu görüntüsü (Rabiş Projesi)

5.8. Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansının kuruluşu

08.02.2006 tarih ve 26074 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanmış olan Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun’a göre 26 adet kurulması planlanan kalkınma ajanslarından bu zamana kadar 12’si kurulmuştur. Bunlardan birisi de Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansıdır. Kalkınma ajanslarının kuruluş amacı; kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliğini geliştirmek, kaynakların

yerinde ve etkin kullanımını sağlamak ve yerel potansiyeli harekete geçirmek suretiyle, ulusal kalkınma planı ve programlarda öngörülen ilke ve politikalarla uyumlu olarak bölgesel gelişmeyi hızlandırmak, sürdürülebilirliğini sağlamak, bölgeler arası ve bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmaktır. Ajansların ulusal düzeyde koordinasyonundan Devlet Planlama Teşkilatı sorumludur.

Kalkınma ajanslarının görev alanına; yerel yönetimlerin planlama çalışmalarına teknik destek sağlamak, bölge plan ve programlarına uygun olarak bölgenin kırsal ve yerel kalkınma ile ilgili kapasitesinin geliştirilmesine katkıda bulunmak ve bu kapsamdaki projelere destek sağlamak girmektedir.

5.9. Bölgesel Birliktelikler

Doğu Karadeniz Belediyeler Birliği, 29.12.1992 tarih ve 92/4017 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile onaylanmış ve tüzel kişilik kazanmıştır. Birlik, bölgede yer alan Trabzon, Rize, Giresun, Gümüşhane ve Artvin illeri sınırları içindeki il-ilçe-alt kademe belediyelerinden 36 tanesinin bir araya gelmesiyle kurulmuştur. Şu andaki toplam üye sayısı 103'dür. 2010 Birlik toplantısı Rize'de düzenlenmiştir. (www.dkbb.gov.tr)

6. ÜST ÖLÇEK PLAN ÇALIŞMALARI VE ETKİLERİ

6.1. Doğu Karadeniz Bölgesinde Turizmin Geliştirilmesine Yönelik Kalkınma Çalışması (BELDA LTD., 2004)

Söz konusu çalışma DPT (Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı) ve JICA (Japonya Uluslar arası İşbirliği Ajansı) yürütücülüğünde hazırlanmış olup Şubat 2004'te yayınlanmıştır. Çalışma Doğu Karadeniz Bölgesi'nde yer alan Ordu, Giresun, Trabzon, Gümüşhane, Rize ve Artvin illerinde, eko-turizm de dahil olmak üzere turizmin gelişmesini, Bölge illeri arasında işbirliğinin arttırılmasını, yerli ve yabancı ziyaretçilerin bölgeye çekilmesini, sektör ortaklarının eğitimini amaçlamaktadır. Bu bağlamda; turizm sektörüne destek verecek biçimde küçük ölçekli tarıma dayalı sanayinin ve el sanatlarının da gelişmesi öngörülmektedir.

DOKAP ana planı 20 yılda uygulamaya konacak olan 10 program ve bu programların içerisinde 52 projeden oluşmaktadır. Plan; bölgenin idari, sosyal, ekonomik ve çevresel yapısına yönelik çeşitli üst hedefler belirlemesi, kalkınma senaryoları oluşturmaya, bölgenin imajını oluşturmaya dönük çeşitli önerilerde bulunması açısından sekiz, dokuz ve onuncu beş yıllık kalkınma planları ile Doğu Karadeniz Bölgesinde hazırlanacak her ölçekteki kalkınma planı için yararlı bir girdi oluşturmaktadır.

Planın stratejik altyapısı incelendiğinde 4 temel bileşen göze çarpmaktadır. Bunlar;

- 1- Ana ulaşım altyapısının iyileştirilmesi,
- 2- Çok amaçlı su kaynaklarının geliştirilmesi,
- 3- Toprak mülkiyeti ve kullanımının iyileştirilmesi,
- 4- Mahalli idarelerin güçlendirilmesidir.

Çalışma raporu incelendiğinde, Rize Merkezi kapsamı içine alan Kıyı Koridoru 4 (a.g.e.sf.62) 'ün gelişimi için yapılması gerekenler sıralanmış önerilerde bulunulmuştur. Koridor üzerinde kalan diğer yerleşmeler, İyidere,

Derepazarı, Rize(kent merkezi), Çayeli, Pazar, Ardeşen, Fındıklı ilçe merkezleridir. Kitle ve turizm olanakları, kültür turizmi (kentsel dokular, müzeler, anıt özelliğindeki tek tarihi yapılar) koridorun baskın özellikleri olarak tanımlanmıştır.

Sahiller- kumsallar, yat turizmi, iç bölge turları için açılım noktaları, ulaşılabilirliğe bağlı toplama ve dağılım merkezi, mola noktaları, göreceli olarak kaliteli konaklama tesisleri, kültür turizm öğeleri (müzeler, tarihi kentsel doku, anıt özelliğindeki tek yapılar), festivaller (Rize Çay ve Turizm Festivali- Haziran ayının 1. Haftası, İyidere Deniz Şenlikleri- Temmuz'un 4. Haftası, Fındıklı Yeşil Altın deniz şenlikleri- Ağustos'un 3. Hafası, Çayeli Kültür ve Sanat Festivali- Ağustos ayının 4. Haftası, Pazar Kültür Sanat ve Spor Festivali Ağustos ayının 4. Haftası, Ardeşen Atmaca 53 Festivali Ağustos ayının 4. Haftası) koridorun pazarlanabilir ana turizm unsurları olarak ifade edilmiştir. Doğu Karadeniz'deki diğer bölgelere göre, Trabzon'la en çok etkileşim içinde olan kesim olması ve Doğu Karadeniz Bölgesinin önemli yayla ve milli parklarına açılım noktası olması bölgeyi önemli kılmaktadır.

Koridorun gelişmesi için Rize Merkez'de yapılması önerilen faaliyetler şunlardır:

- Kentsel görünümün yenilenmesi (geleneksel dokuyu andıran biçimde yapı cephe giydirilmesi, kentsel açık alan düzenlemesi, otantik elemanlarla kentsel mobilya tesisi, sokak yol dokusu düzenlemesi ve aydınlatması, çarpık yapılaşmanın engellenmesi vb.) altyapı sistemleri ile kentsel donatıların geliştirilmesi.
- Limanın ve balıkçı barınaklarının belli kısımlarının yat yanaşma ve çekek yerleri olarak düzenlenmesi. Ren-Tuna suyunun sağladığı olanaklardan yararlanma.
- Yeni yapılacak büyük kapasiteli konaklama tesisleri mevcut kentsel dokunun dışında, yöresel mimariden izler taşıyan yapılar şeklinde, yerleşmelerin dışında yapılmalıdır. Mevcut konaklama, yeme-içme tesislerinin kalitesi ve servis sunumları geliştirilmelidir. Turizm sektöründe çalışan personel eğitilmelidir.
- Rize kent merkezi ve diğer ilçe merkezlerinde yaya mekânları ve alışveriş merkezleri oluşturulmalıdır.
- Çarpık yapılaşmalar engellenmeli tarihi kentsel dokular sağlıklılaştırılarak turizmde, kaynak olarak kullanılmalıdır.
- Merkezlerde ve önemli noktalarda tanıtım ofisleri kurulmalı, yönlendirme ve bilgilendirme panoları yerleştirilmelidir.

Söz konusu çalışma raporu, diğer çalışmalar için kaynak teşkil etmiş, daha sonra hazırlanmış olan Çevre Düzeni Planı, Turizm Master Planı çalışmalarını etkilemiştir. İki plandan sadece Turizm Master planı onaylanmış, yeni yürürlüğe girmiştir. Doğu Karadeniz Kalkınma Planı raporunun etkileri yeni hissedilmeye başlanacaktır.

6.2. Çevre Düzeni Planı (Çevre ve Orman Bakanlığı, 2010)

Çalışma alanı Ordu-Trabzon-Rize-Giresun-Gümüşhane- Artvin Planlama Bölgesi'ni kapsamakta olup, plan 1/100.000 ölçekli hazırlanmıştır. Çevre ve Orman Bakanlığı, ÇED ve Planlama Genel Müdürlüğü tarafından

hazırlatılan plan, yerel tepkiler ve sivil toplum kuruluşlarından gelen eleştiriler nedeni ile henüz yürürlüğe girmemiştir.

Alternatif 1 : Plan vizyonu, kendisine yeten ve dışarıya hizmet verebilen, doğal güzellikleri ile eşsiz, erişilebilir bir Doğu Karadeniz. Planda projeksiyon yılı olarak 2026 yılı belirlenmiş olup, Rize Merkez ilçe nüfusu 2026 yılında 176.000 olarak belirlenmiştir. Kent merkezinin maksimum nüfusu ise 150.000 olarak öngörülmüştür. Kentleşme oranının %61'den %85'e çıkacağı varsayılmıştır. Toplam gelişme alanı ihtiyacı olarak 150 ha belirlenmiştir. Rize Merkez mevcut yoğunluk 129 kişi/ha'dan 200 kişi/ha'a çıkacağı varsayılmıştır. Planla bölgeye 43 ha'lık sanayi alanı önerilmiştir.

Mevcut Karadeniz sahil yolu, özellikle yerleşim merkezlerinde, yaşayanların denizle olan bağlantısını kopardığı, onarım maliyetlerinin çok yüksek olması sebebiyle kimi bölümlerde iç bölgelere alınarak yoğunluğu düşürülmüştür. Böylece transit karayolu geçişi sürekliliğini korurken, kademesi azaltılan sahil bölgeleri özellikle demiryolu ve denizyolu hatları ile desteklenmiştir. Rize Merkez'in içinde bulunduğu, Akçaabat'tan Çayeli'ne kadar gelişecek olan aks bilgi ve teknoloji odaklı öğrenen kent-bölge haline getirmek üzere iletişim altyapısı güçlendirilecek; söz konusu aks boyunca yenilikçi endüstriler, yüksek katma değerli sanayi, üretici hizmetleri, lojistik sektörü, fuar ve kongre turizmi geliştirilecektir. Geliştirilen bu kent-bölge hem bölgenin dışarıya açılımında temel hizmetleri sağlarken hem de belirlenen iktisadi faaliyetler ve ulaşım aksları çerçevesinde kırsal bölgelerinin de kalkınmaları gerçekleşecektir. Sahil kesiminde ve ekolojik kaynak ve risk alanlarında özellikle kirlenici sanayi üretimi tercih edilmeyecektir.

Alternatif 2: Alternatif 1'deki gibi planın vizyonu; kendisine yeten ve dışarıya hizmet verebilen, doğal güzellikleri ile eşsiz, erişilebilir bir Doğu Karadeniz.

Planlama Bölgesi'nin ulaşım kademelenmeleri arası entegrasyon sağlanırken, aynı zamanda zayıf olan doğu ve güney bağlantıları kurulmuştur. Bu süreçte farklı ulaşım türleri (demiryolu, karayolu, denizyolu, havayolu) birbiri ile entegre edilerek yoğunluk dağıtılmış ve etkileşim sağlanmıştır.

Planlama bölgesindeki mevcut ulaşım ilişkileri korunmuş olup, yerleşmeler arasındaki akışı güçlendirecek yönde iyileştirmeler yapılmıştır. Planlama bölgesi içindeki en önemli karayolu ulaşım aksı Samsun'dan Sarpa uzanan Karadeniz Sahil Yolu, bölünmüş yoldur. Birinci derece yol olarak belirlenen aks planlama çalışmasında mevcuttaki projenin de önemli bir kısmı tamamlanmış olduğundan kabul edilmiştir. Kıyı kesiminde yerleşmeler arası iktisadi ve toplumsal ilişkilerin de güçlendirilmesi temelinde Karadeniz sahil yolu benimsenmiştir.

Rize kent merkezinin 250 ha'lık bölümü mutlak tarım alanları üzerinde gelişmiştir. Bu alanların günümüz koşullarında boşaltılması kamu yararı açısından olumlu bulunmadığı için kentsel alan kullanımının devam etmesi öngörülmüştür. Kentin bu planlama kapsamında geleceğe yönelik ihtiyaçlarının karşılanması için kent merkezinin yoğunluğunun 190 k/ha'a yükseltilerek, kentin çeperlerindeki alanlarda 160 k/ha kullanım yoğunluğuna sahip 132 ha alanın açılması öngörülmüştür.

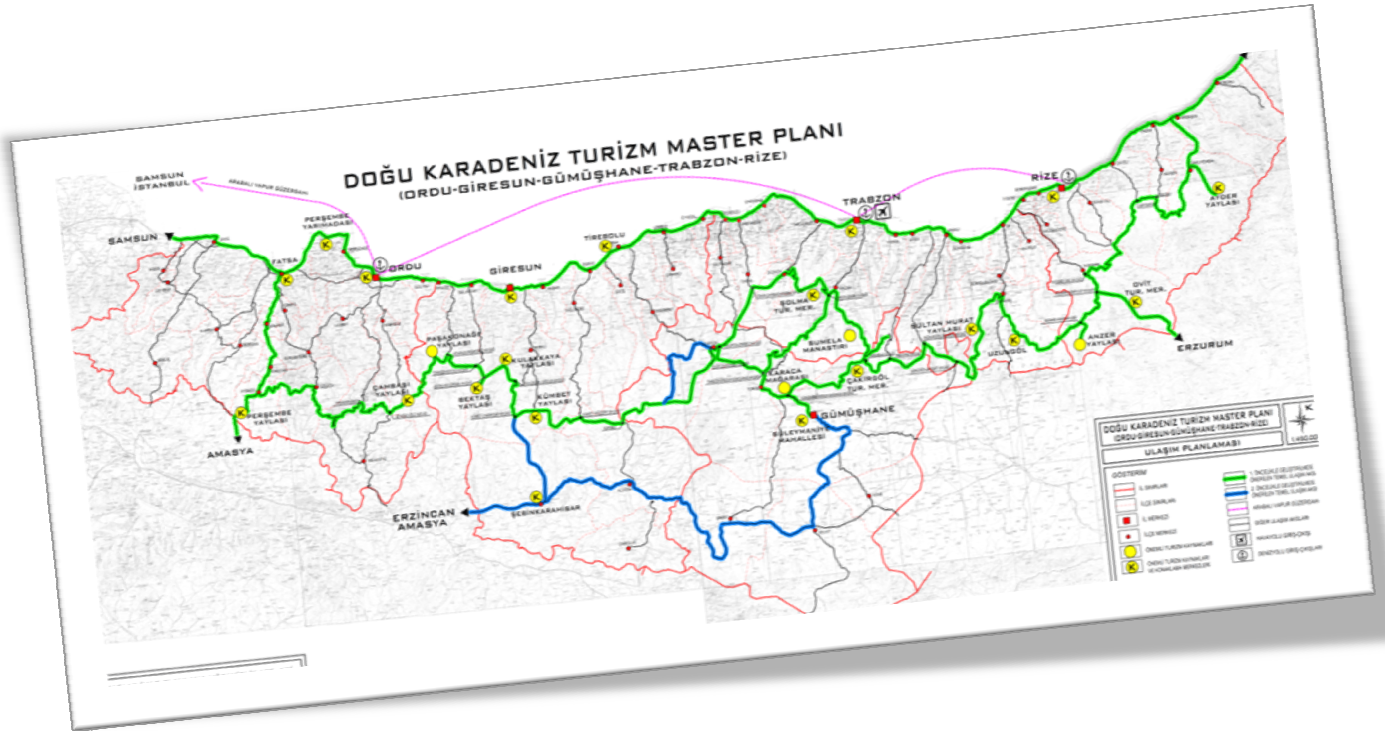

Şekil 13. Çevre Düzeni Planı Alternatif 2

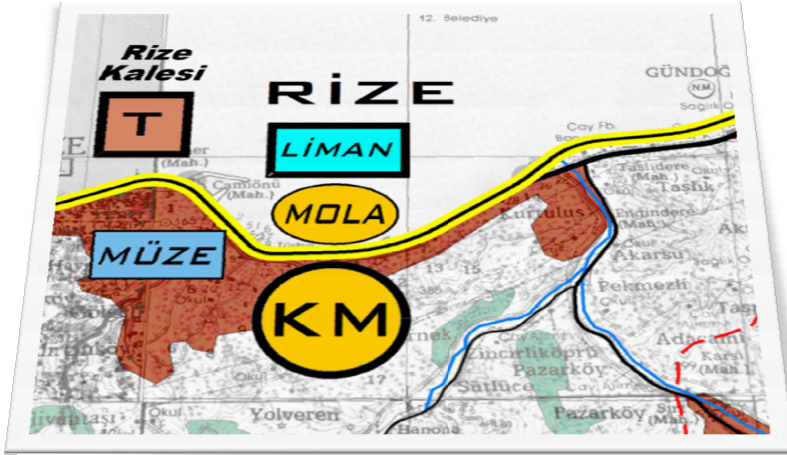

6.3. Doğu Karadeniz Turizm Master Planı

Artvin, Bayburt, Giresun, Gümüşhane, Ordu, Rize ve Trabzon illerini kapsayan plan, 2010 yılında yapılarak onaylanmıştır. Daha çok ilçe merkezindeki kültürel ve turistik değerlere ağırlık verilerek bölgenin turizm potansiyelinin artırılması hedeflenmiştir. Rize Merkez'e yönelik Turizm Master Planında alınan en önemli karar limanın turizm amaçlı olarak geliştirilmesi kararıdır. Arabalı vapur hattı güzergâhı oluşturulması öngörülmüştür. Bunun dışında merkez temel konaklama ve temel mola alanı olarak belirlenmiştir. Yakın çevrede müze olmaması ve Rize'deki müzelerin (Ziraat Botanik Müzesi ve Atatürk Müzesi) ön plana çıkarılmış olması planda alınmış olan önemli kararlar arasında sayılabilir.

Şekil 14. Doğu Karadeniz Turizm Master Planı Ulaşım Planlaması (1/450.000 ölçekli haritadan küçültülmüştür.)

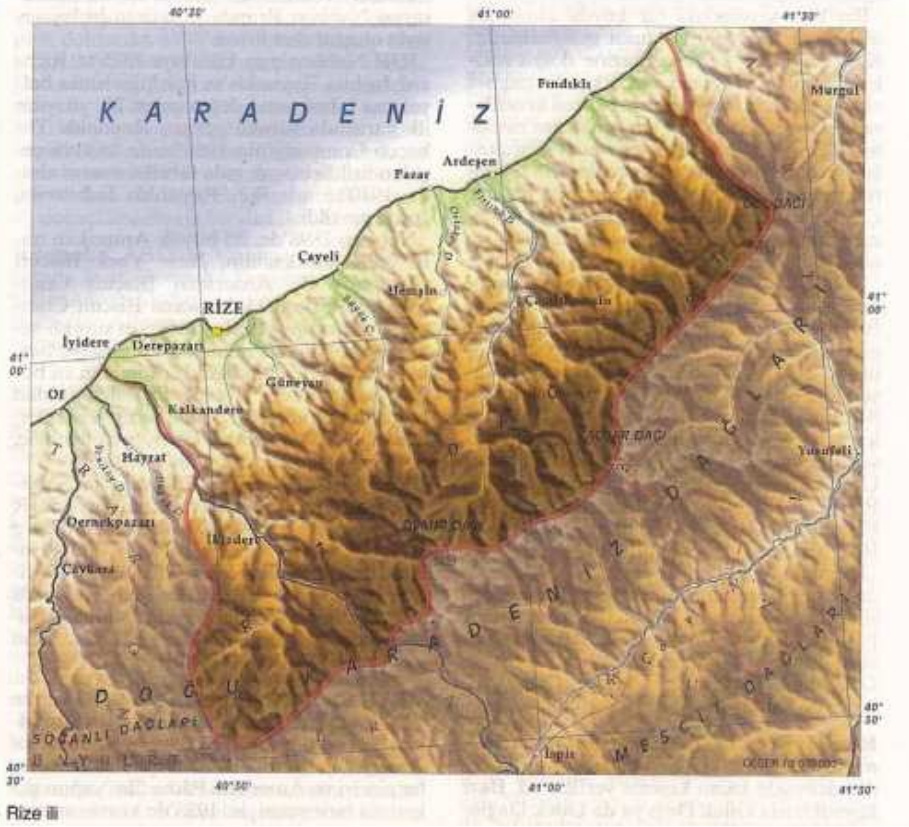
Şekil 15. Doğu Karadeniz Turizm Master Planı (1/100.000 ölçekli haritadan küçültülmüştür.)

7. DOĞAL YAPI

Doğu Karadeniz kıyı sıradağları yayının Kuzey yamacında yer alan Rize ili toprakları genel olarak dağlık ve engebelerdir. Ancak bu genel topoğrafik durum dikey yönde bazı farklılıklar arz etmektedir. Bu nedenle Rize'nin topografyası üç bölümde incelenmektedir.

Kıyı Şeridi ve Alüvyal Düzlükler: Çok dar olan bu sahanın Rize topoğrafyası içinde ayrı bir yeri vardır. Kabaca 80 km uzunluğundaki kıyı şeridinin genişliği akarsu vadileri dışında ortalama 20-150 m arasındadır. Çok sayıda akarsu tarafından kesilen bu şeridin en geniş düzlüklerini taban seviyesi ovaları oluşturur. Tümüyle akarsuların getirdiği alüvyonlardan oluşan bu düzlükler, akarsuların denize kavuştuğu noktadan itibaren içeriye doğru 500-600 m'ye kadar taban seviyesi ovası şeklinde ve 9-10 km'ye kadar da taraça düzlükleri şeklinde uzanırlar. Bu düzlüklerin kıyı boyunca olan genişlikleri ise yaklaşık olarak 200 m ile 1000 m arasında değişmekte olup hemen tamamı yerleşmeye sahne olmuştur. Yüksek kıyılar kategorisine giren Rize kıyıları genellikle sade bir görünüş sunar. Kıyı çizgisinde küçük boyutlu asimetrik girinti ve çıkıntılar görülür. Bütün burunların önüne kıydan 5-25 m, hatta bazen 150 m uzaklıkta ve boyutları 5-10-15 m arasında değişen taş adacıkları mevcuttur. Diğer taraftan sahil otoyolunun inşası sırasında geniş ölçüde tahrip edilmiş olmasına rağmen yer yer kıyı taraçaları ve falezlere de rastlanmaktadır.

Şekil 16. Rize ili Topoğrafya Haritası (Ana Britannica 2004)

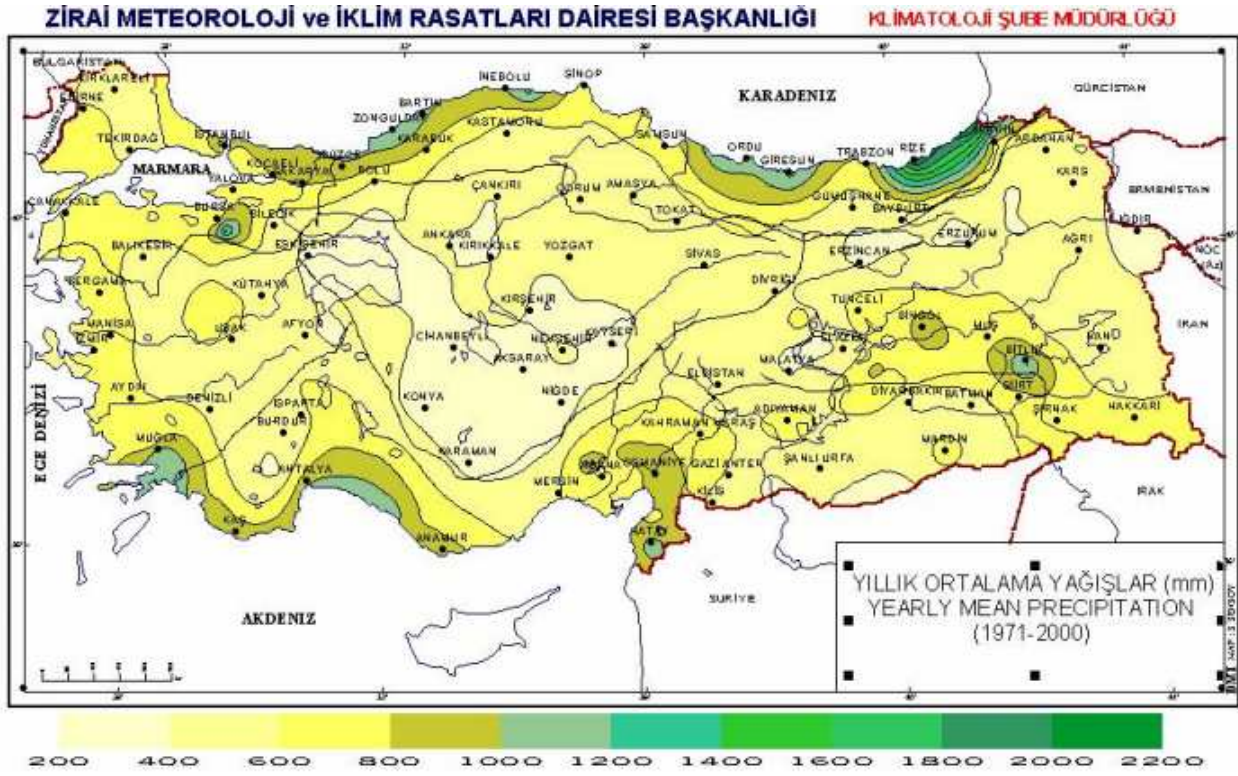
2. Derin Vadilerle Yarılmış Dağlık Saha: Topoğrafya, kıyı düzlüğünün hemen gerisinde arızalanmakta ve yükselti birdenbire 150-200 m'yi bulmaktadır. Gerek sahadaki ana akarsular ve gerekse bu akarsuların ort a çıkırları boyunca aldıkları sayısız kollar araziye şiddetle aşındırmış ve çok arızalı bir görünüş kazandırmıştır. Keskin ve birbirine yakın sırtlar, dik yamaçlı “V” şekilli, genç çentik vadiler yaklaşık 2000 m kotuna kadar yükselen bu bölgenin karakteristik topoğrafik görünüşünü oluşturur.

3. Yüksek Dağlık Saha ve Buzul Topografyası: Kabaca 2000 m yükseklikten başlayan bu saha çalışma alanımıza girmediği için değerlendirilmemiştir.

7.1. İklim

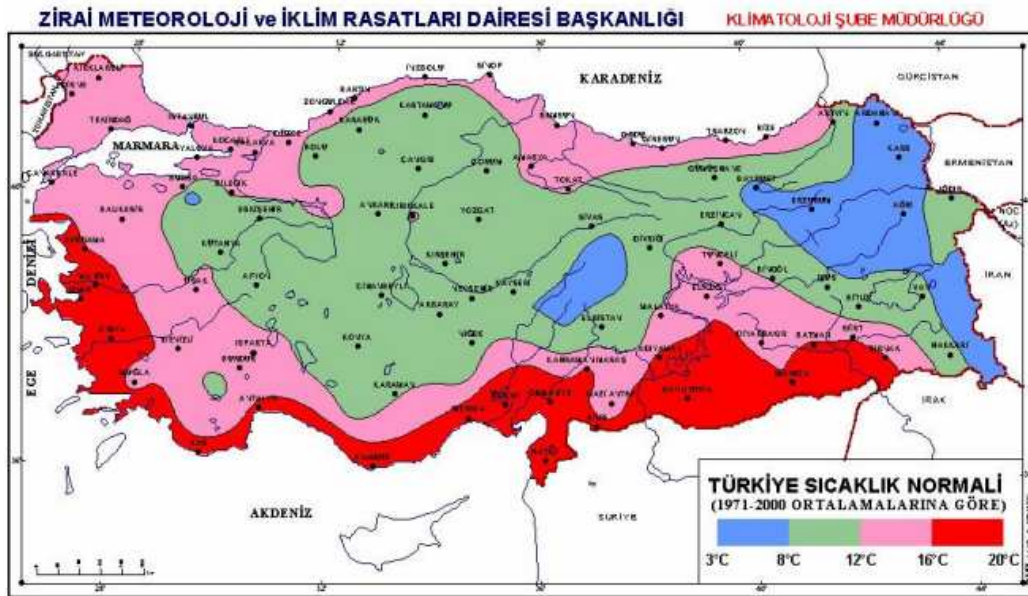
Rize’de yazların serin, kışları ılıman ve her mevsimi yağışlı bir iklim görülür. 50 yıl boyunca yapılan rasat sonuçlarına göre Rize’nin yıllık sıcaklık ortalaması 14 C’yi biraz geçer. Türkiye’nin en çok yağış alan ili olan Rize’de yıllık toplam yağış miktarı 2300 mm’nin üzerinde olup, en fazla yağış düşen ay Ekim (314,4 mm), en az yağışlı ay ise Nisan (92.0 mm)’dir. Bölgede yağışlı dönem Ekim-Mayıs, geçiş dönemi Haziran-Eylül ayları ile temsil edilmektedir. Kurak dönem ise su eksikliğinin bulunmaması nedeniyle yoktur. Yağışlı dönem, zeminin suya tamamen doymun olduğunu (su fazlası bulunduğunu), geçiş dönemi kısmen doymun olduğunu (ne su eksikliği ve ne de su fazlası bulunduğunu), kurak dönem ise zemin suyunun hiç bulunmadığını (su eksikliği bulunduğunu) ifade etmektedir. Kurak dönemin olmaması nedeni ile buradaki genç vadiler, yüzey sularının etkisiyle sürekli ve derinliğine aşınımına uğrayarak yarılmışlardır.

Şekil 17. Türkiye genelindeki yağış ortalamaları

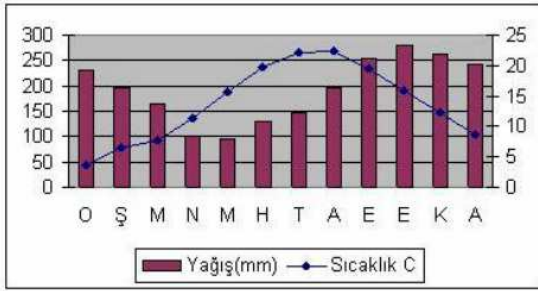

Yağışların etkin olması nedeni ile belediyemizin en önemli çalışma alanlarından biri yağmur su kanallarının yapılarak kent yaşamının olumsuz etkilerini gidermektir. Belediyemiz yağmur su kanalları ile ilgili çalışmaları ile ilgili detaylı bilgiler Altyapı bölümünde verilmiştir.

Şekil 18. Türkiye Sıcaklık Normali

Şekil 19. İklim istasyonlarında ölçülen verilere göre yağış ve sıcaklık değerleri

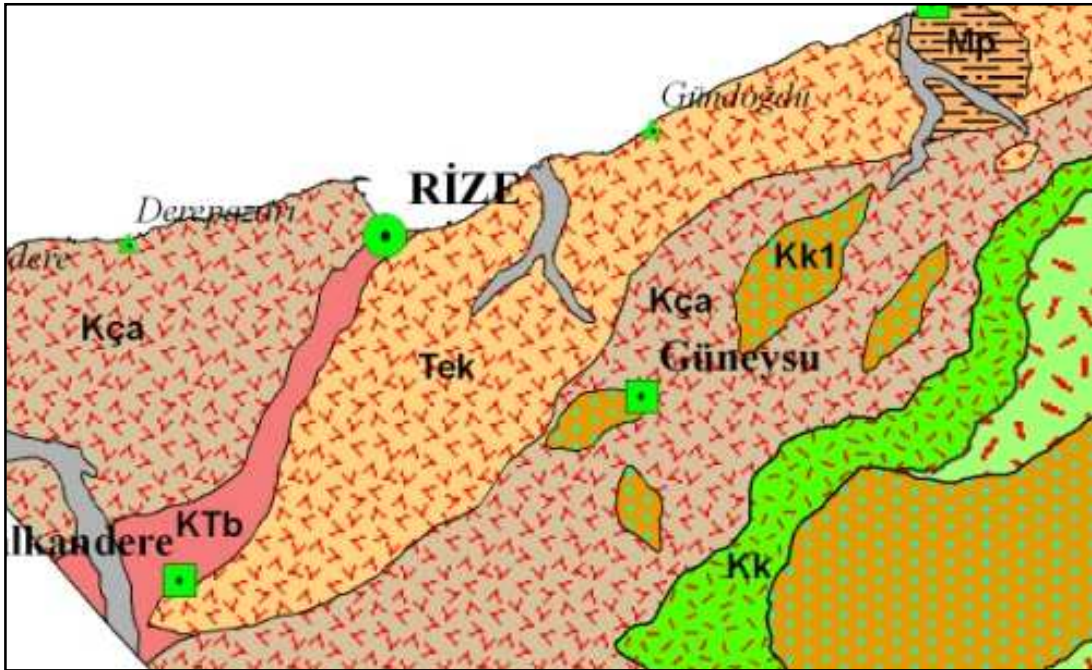

Rize, yağışlı iklimi ve çok sayıdaki yeraltı su kaynakları sayesinde çok zengin bir hidrografik yapıya sahiptir. Rize'nin akarsuları kısa boylu, yatay eğimi fazla olan hızlı akışlı akarsulardır. Rize ilinde akarsular yağmur, kar ve gür akışlı su kaynakları tarafından beslenir.

7.2. Jeoloji

Kent merkezi ve dolay, volkanik kayalardan (bazalt ve tüfleri) ve tortul kayalardan ibarettir. Şehrin çay fabrikası yönündeki yamaçlarında, üzeri ayrışma sonucu oluşan toprakla kaplı bazaltlar bulunur. (Çevre Düzeni Plan Raporu).

Çalışma alanımız olan Rize Merkez'de Yeni Orta Cami yanından Atmeydanı Merkez Cami yanına çıkarılan kesitte 325 metre kalınlıkta kireçtaş marn (yağlıtaş) formasyonu bulunmaktadır. Atmeydanı Merkez Cami yanından Kaplıca mahallesine çıkınca bu kalınlık, hat boyunca 570 metreye çıkmaktadır.

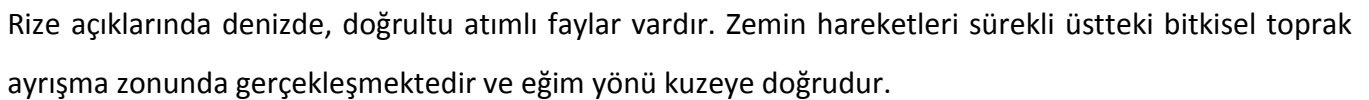

Şekil 20. Rize Jeolojisi

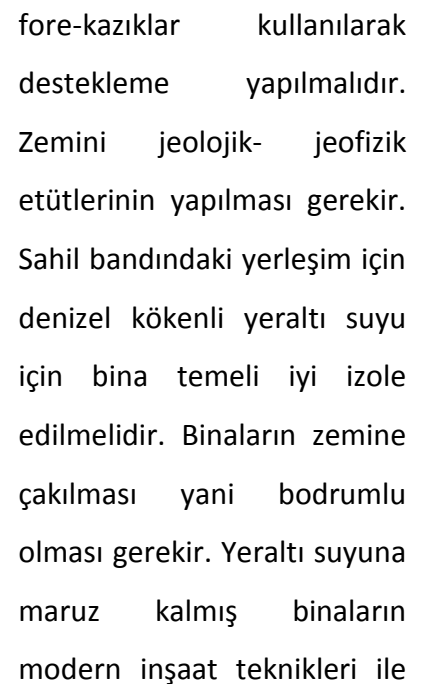
Eminettin mahallesi ve Reşadiye mahallesinden Fener mahallesine doğru volkanik kökenli birimler bulunmaktadır. İslampaşa ve Ekrem Orhon Mahallesi kontrolsüz dolgu sahasıdır. Kontrolsüz saha altında denizel alüvyon mevcuttur. Bu sözü edilen formasyonların tümünün üzerinde yoğun miktarda ayrışmış birimler vardır.

Sahil şeridinde yer altı suyu 5-7 metre arasında değişmekte olup kaynağı Karadeniz'dir.

Şekil 21. Heyelan tehlike haritası

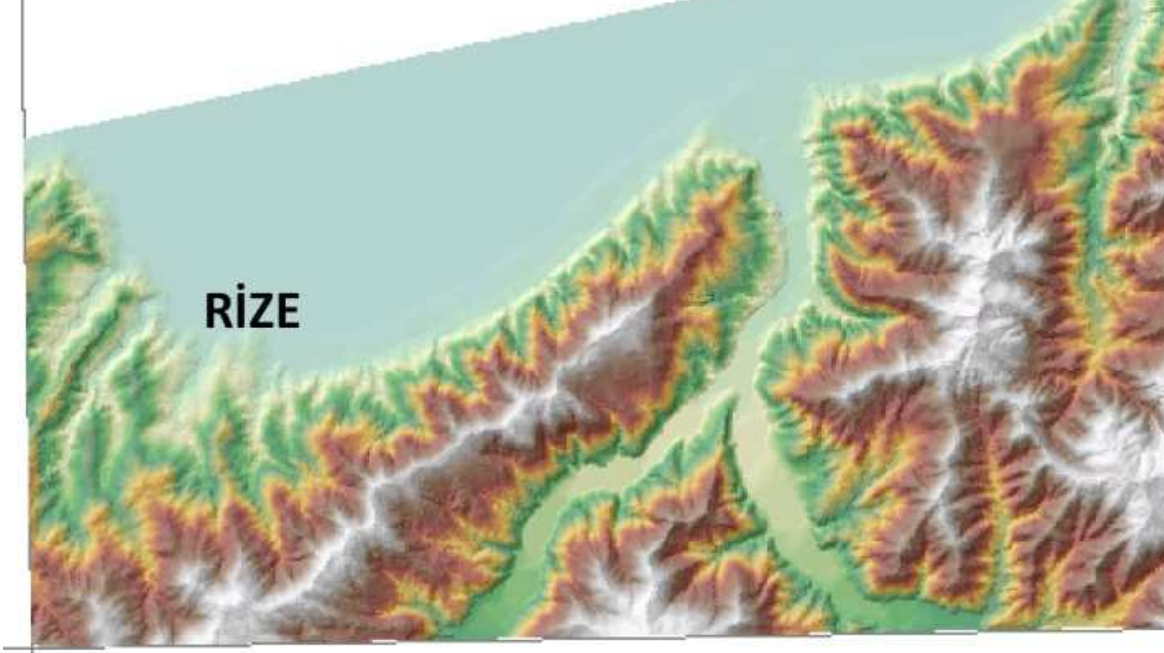
Eğimli alanlarda yapılaşma için

45

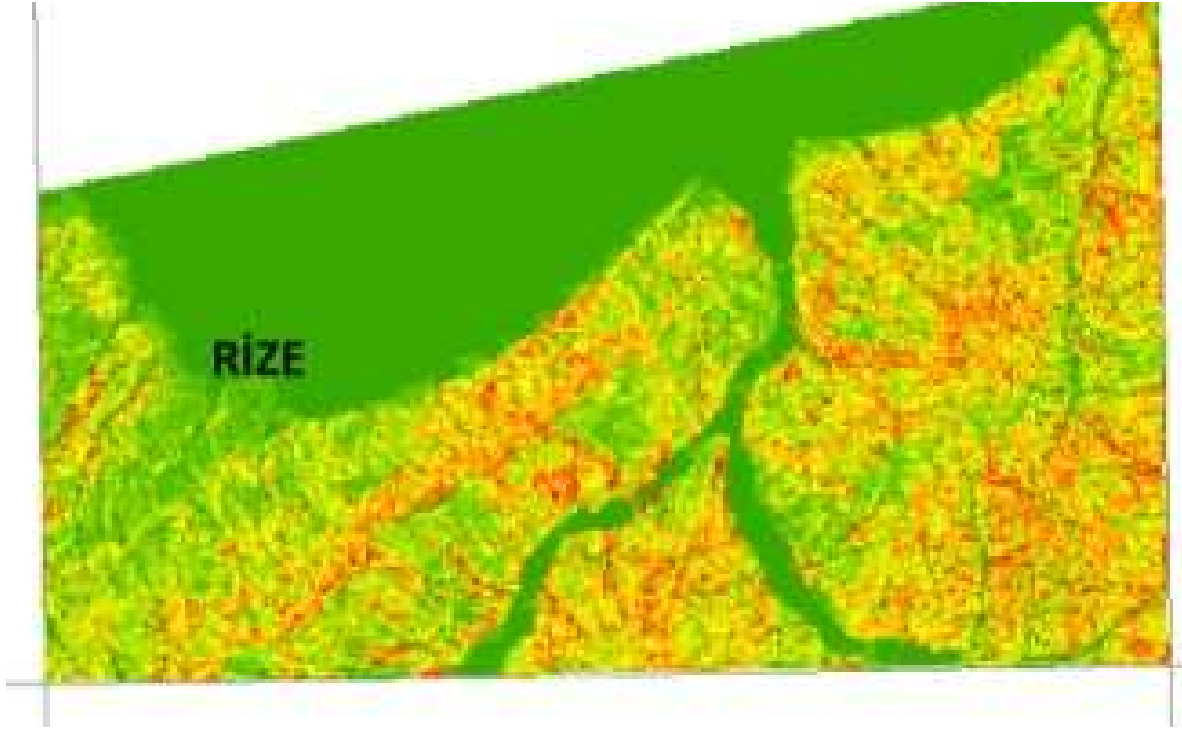
7.3. Doğal Yapı

Şekil 23. Sayısal yükseklik haritası (Rabiş Projesi)

Doğal yapı başlığı altında değerlendirilmesi gereken; ormanlık alanlar, arazi yapısı ve toprak kabiliyeti yönünden Rize il geneli çalışmalar mevcuttur. Ancak, çalışma alanımız olan Rize Merkez'e yönelik özel bir çalışmaya rastlanmamıştır. Planlama çalışmaları esnasında özel değerlendirmeler yapılacağı için Stratejik Plan çalışma alanı dışında değerlendirilmiştir. Bunun yanında, Rize Merkez çay tarım alanları oldukça yaygındır. Kentte sahil kesimlerinde yapılaşmalar tamamlanmak üzere olduğundan tarım alanları yapılaşma baskısı altındadır. Kentin gelişme alanları dağlık kesimlere doğru yayılmaya başlamıştır. Belli bir sistemi yoktur. Kentte tarım arazileri eğimli alanlarda olduğundan, tarım arazilerinin birinci sınıf tarım alanı olarak değerlendirilmesi dolayısı ile koruma altına alınması mümkün görünmemektedir. Ancak kent ekonomisinde çay üretiminin rolü düşünüldüğünde ekili çay tarım alanlarının imara açılması ile ilgili bir politika belirlenmesi zorunluluğu bulunmaktadır. Bu da yine imar planı çalışmaları konusuna girmektedir.

Şekil 24. Rize Eğim Haritası (Rabiş Projesi)

7.4. Doğal Kaynaklar

Dere havzaları ve yaylaların etkisi altında kurulan, doğal yaşam ortamlarına sahip olan Rize ili sınırları içerisinde yer alan bölgelerde özel koruma statüleri kapsamında tescillenmiş birçok alan bulunmaktadır. Çalışma alanımız içerisinde yer alan Ayane Tepesi de doğal sit alanı niteliğindedir. 1982 yılında tescil edilmiştir. (Çevre Düzeni Plan Raporu) Ayane Tepesi'nin tescili ile ilgili detaylı veri bulunmamaktadır. Merkez ilçenin güneyinde bulunmaktadır. Ayane tepesinin bir sahil olduğu ve gemilerin demirlendiği bir yer olduğu ifade edilmektedir. (<http://wowturkey.com>) 3. jeolojik zamanda Karadeniz'in çökmesi ile tepenin oluştuğu, tepede gemi halatlarının bulunduğu ve arkeolojik sit alanı olduğu ifadeleri yer almaktadır.

8. ÇEVRESEL FAKTÖRLER VE ÇEVRE SORUNLARI

İlin coğrafi yapısı nedeniyle yerleşim genellikle sahil boyunca yoğunlaşmıştır ve nüfusun büyük bir bölümü bu bölgede yaşamaktadır. İç bölgelerde ise yerleşilebilir alanın az olması nedeniyle nüfus yoğunluğu daha az ve yerleşim alanları genellikle dağınıktır.

Geçmiş dönem araştırmalarda, Isınmadan Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği'nin 28. maddesi çerçevesinde yapılan il ve ilçelerin kirlilik derecelendirmesine göre, 3. dereceden hava kirliliği sınıfına girmiştir. Yakıt olarak kömür ve fuel-oil, odun, talaş ve elektrik kullanılıyor olması bunda etkindir. Ancak son iki senedir kentte doğalgaz altyapısının kurulmuş olması ve ısınmada doğalgazdan yararlanılmaya başlanması ile bu değerlerde azalma olduğu tahmin edilmektedir. Ancak konu ile ilgili net bir bilgi bulunmamaktadır. Kentte doğalgaz kullanımına geçişe yönelik bilgilere altyapı bölümünde yer verilmiştir.

Evsel ve tıbbi nitelikli katı atıkların toplanması, depolanması ve bertarafı ile ilgili katı atık yönetimi olmakla birlikte, sanayiden kaynaklanan katı atıkların toplanması, depolanması ve bertarafı ile ilgili katı atık yönetimi geliştirilmemiştir. Konu ile ilgili bilgilere altyapı bölümünde yer verilmiştir.

Kent genelinde kanalizasyon şebekesi mevcut olup, Rize Merkezin atık suları Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliğindeki parametreleri sağladığından derin deniz deşarjı yöntemi ile bertaraf edilmektedir. Artan nüfusa bağlı olarak ikinci bir derin deşarj sistemi Fener Mahallesi civarında yapılması planlanmaktadır. Atıksu arıtma Tesisine ihtiyaç duyulmamaktadır.

Deniz kirliliğine sebep olan önemli etkenlerden biri geçmiş dönemde yapılan sahil dolgu çalışmaları ile dere yataklarına bağlanmış olan kanalizasyon şebekelerinin denize bırakılmasıdır. Yörenin morfolojisi gereği akarsular yerleşim yerlerinin evsel, endüstriyel atıklarını, hatta çoğu zaman çöplerini de taşıyarak denize ulaştırmaktadır. Akarsuların sürüklenme gücünün yoğun yağışlardan dolayı güçlü oluşu, erozyona neden olmakta ve akarsuların denize taşıdıkları organik madde miktarını da arttırmaktadır. Vilayet karşısında yapılan çöp dolgu sonucu oluşan sızıntının son bulması 30 senelik bir süreci gerektirmektedir. Kanalizasyon altyapısının yenilenmesi çalışmaları ise belediyemiz bünyesinde Rize Su ve Kanalizasyon İşleri Müdürlüğü'nün oluşturulması ile hızlanacak, özelleştirme yolu ile de daha hızlı ve etkin olması sağlanacaktır. Akarsulardan taşınan organik madde miktarının azaltılması için il genelinde yapılacak çalışmalara bağlıdır.

Çalışma alanımızda faaliyet gösteren ve ÇED (Çevresel Etki Değerlendirmesi) çalışması gerektiren tesisler ve bu tesislerin neden olduğu olası çevresel sorun-etki konuları şöyledir: Asfalt Plent Tesis atık-kimya faaliyetleri nedeni ile hava ve görüntü kirliliğine neden olmaktadır. Alabalık üretim tesisi tarım-gıda faaliyetleri nedeni ile su kirliliğine neden olmaktadır. Çiftekavak Balıkçı Barınağı Tesis ulaşım-kıyı faaliyetleri nedeni ile su kirliliğine neden olmaktadır. Kum çakıl ocağı maden faaliyetleri nedeni ile hava, su, toprak, gürültü ve görüntü kirliliğine neden olmaktadır.

İl merkezinde gürültü kirliliğine neden olan en önemli etken trafiktir.

Yağışın bol olması ve her mevsime düzenli dağılımı nedeni ile bitki örtüsünün ormanlık arazi olması gerekirken, çay ekonomisinin yoğun oluşu nedeni ile arazilerde çay tarım alanları fazlaşmıştır. Dolayısı ile erozyonu engelleyen ormanlık arazi yapısı olması gerekenden azdır. Arazinin ulaşım ve yapılaşma nedeni ile kesitlere uğraması heyelan riskini arttırmaktadır. Tarım arazilerinin %70'inden fazlası su erozyonu, yetersiz toprak derinliği ve yetersiz drenajdan doğan sorunlarla karşı karşıyadır. Mezbahaneden kaynaklanan çevresel sorunların giderilmesine yönelik arıtma tesis yapım çalışmalarına başlanmıştır.

9. NÜFUS GELİŞİMİ

Stratejik Plana konu olan Rize Belediyesi sınırları içerisinde nüfus gelişimi bu bölümde ülke bölge içindeki Rize Merkez nüfusu değişimi ile göç durumu olarak iki kategoride değerlendirilmiştir.

9.1. Ülke ve Bölge İçinde Rize Merkez nüfusunun değişimi

Rize Merkez nüfusu ülke ve bölge içerisinde değerlendirmeler yapılırken, kentin etkilediği ve etkilendiği merkezler ile Rize iline bağlı diğer ilçelerin nüfus değerlerindeki değişimler incelenmiştir. Kentin etkilediği ve etkilendiği merkezler belirlenirken, DPT gelişmişlik düzeyi araştırması dikkate alınmıştır.

Tablo 8. İlçe nüfus artışının ve kentleşme oranının diğer merkezlerle ve ilçelerle karşılaştırması

İlçe	2008 yılı nüfus	2009 yılı nüfus	Yıllık Nüfus Artış Hızı (log)	Kentleşme oranı
Merkez	132.123	135.148	0,02	0,71
Ardeşen	39.001	39.417	0,01	0,69
Çamlıhemşin	6.747	6.365	-0,06	0,22
Çayeli	42.282	41.333	-0,02	0,55
Derepazarı	8.660	7.937	-0,09	0,53
Fındıklı	15.801	16.037	0,01	0,63
Güneysu	13.585	13.102	-0,04	0,31
Hemşin	2.474	2.320	-0,06	0,63
İkizdere	6.504	6.122	-0,06	0,30
İyidere	8.944	8.660	-0,03	0,55
Kalkandere	13.086	12.821	-0,02	0,47
Pazar	30.203	30.307	0,00	0,51
Rize	319.410	319.569	0,00	0,61
Artvin (Merkez)	32.272	32.985	0,02	0,74
Artvin	166.584	165.580	-0,01	0,54
Giresun (Merkez)	116.310	119.181	0,02	0,80
Giresun	421.766	421.860	0,00	0,58
Gümüşhane (Merkez)	37.856	39.290	0,04	0,69
Gümüşhane	131.367	130.976	0,00	0,45
Trabzon (Of)	42.324	48.176	0,13	0,38
Trabzon (Merkez)	283.590	292.254	0,03	0,79
Trabzon (Çaykara)	16.268	18.092	0,11	0,13
Trabzon	748.982	765.127	0,02	0,53
Bayburt (Merkez)	59.611	59.126	-0,01	0,54
Bayburt	75.675	74.710	-0,01	0,49

9.2. Nüfusa kayıtlı olunan ile göre nüfus değerlendirmeleri

Tablo 9. Nüfusa kayıtlı olunan ile göre ikamet yerleri

İkamet edilen il	Rize nüfusuna kayıtlı olanları sayısı	YABANCILAR HARIÇ İlde ikamet edenlerin toplamı	RİZELİLERİN YAŞADIKLARI İL İÇİNDEKİ PAYLARI
İstanbul	280.347	12.867.332	2,17
Rize	278.971	319.380	87,30
Ankara	34.339	4.629.892	0,74
İzmir	19.628	3.858.315	0,51
Kocaeli	15.801	1.518.640	1,04
Bursa	12.275	2.533.691	0,48
Samsun	10.513	1.240.314	0,84
Trabzon	6.160	764.099	0,81
Antalya	5.076	1.902.640	0,26
Yalova	4.714	202.001	2,33
Sakarya	3.533	860.367	0,41
Tekirdağ	3.472	766.955	0,44
Zonguldak	3.103	616.376	0,50
Muğla	2.230	796.322	0,28
Balıkesir	2.208	1.128.869	0,19
Artvin	1.977	165.456	1,19
DİĞER İLLER TOPLAMI	23.893	38.125.543	0,06
GENEL TOPLAM	708.240	72.296.192	0,98

Tablodan da görüleceği üzere, İstanbul'da yaşayan Rizelilerin sayısı Rize'de ikamet eden Rizelilerin sayısından bile fazladır. İstanbulluların dışında farklı ile kayıtlı olup İstanbul'da yaşayanların, kayıtlı oldukları illere göre sıralaması incelendiğinde ilk beş şu şekildedir: Sivas (5,41), Kastamonu (4,08), Ordu (3,62), Giresun (3,61), Tokat (3,18). Rize bu sıralamada onikinci sıradadır. %0,98'lik oranla Rizeliler Türkiye nüfusu içerisinde önemli bir paya sahip değildir ve 40. sıradadır. Bu pay incelendiğinde İstanbul nüfusuna kayıtlı olanların oranı en yüksek paya sahiptir. Bu sıralamada Konya ikinci, Şanlıurfa üçüncü, İzmir dördüncü, Diyarbakır ve Ankara beşinci sıradadır.

Rize ilçe merkezinde ikamet edenlerin nüfus kayıtları incelendiğinde Erzurum nüfusuna kayıtlı olanların yoğunlukta olduğu görülür. Tablodaki verilerde yabancı nüfusu dahil değildir.

Tablo 10. Rize Merkez ilçede ikamet edenlerin nüfusa kayıtlı oldukları ile göre dağılımları

Nüfusa Kayıtlı olunan il	Rize Merkezde ikamet edenler	Oran
Rize	111.106	82,25
Erzurum	4.697	3,48
Artvin	4.377	3,24
Trabzon	4.029	2,98
Samsun	1.010	0,75
Ordu	843	0,62
Giresun	779	0,58
İstanbul	476	0,35
Gümüşhane	444	0,33
Ağrı	400	0,30
Diğer iller Toplam	6.930	5,13
TOPLAM	135.091	100,00

9.3. Göç Hareketi

Tablo 11. Net göç hızı illerle karşılaştırma

İl	2009 Nüfusu	Aldığı Göç	Verdiği Göç	Net Göç	Net Göç Hızı
Türkiye	72.561.312	2.236.981	2.236.981	0	0,00
Artvin	165.580	6.206	7.547	-1,341	-8,07
Erzurum	774.207	24.830	33.681	-8,851	-11,37
Giresun	421.860	16.970	19.567	-2,597	-6,14
Gümüşhane	130.976	8.681	10.444	-1,763	-13,37
İstanbul	12.915.158	388.467	348.986	39481	3,06
Ordu	723.507	30.335	31.296	-961	-1,33
Rize	319.569	12.428	14.575	-2,147	-6,70
Samsun	1.250.076	38.874	39.581	-707	-0,57
Trabzon	765.127	36.868	26.474	10394	13,68

Tablo 12. Verilen Göç

İl	Toplam	Rize'den ayrılanların sayısı	ORAN
Toplam	2.236.981	14.575	0,65
İstanbul	388.467	5.828	1,50
Trabzon	36.868	1.344	3,65
Ankara	168.193	877	0,52
Samsun	38.874	846	2,18
İzmir	116.390	490	0,42
Bursa	66.615	460	0,69
Erzurum	24.830	454	1,83
Artvin	6.206	444	7,15
Kocaeli	60.432	390	0,65
Ordu	30.335	250	0,82
Giresun	16.970	193	1,14
DİĞER İLLER	1.282.801	2.999	0,23

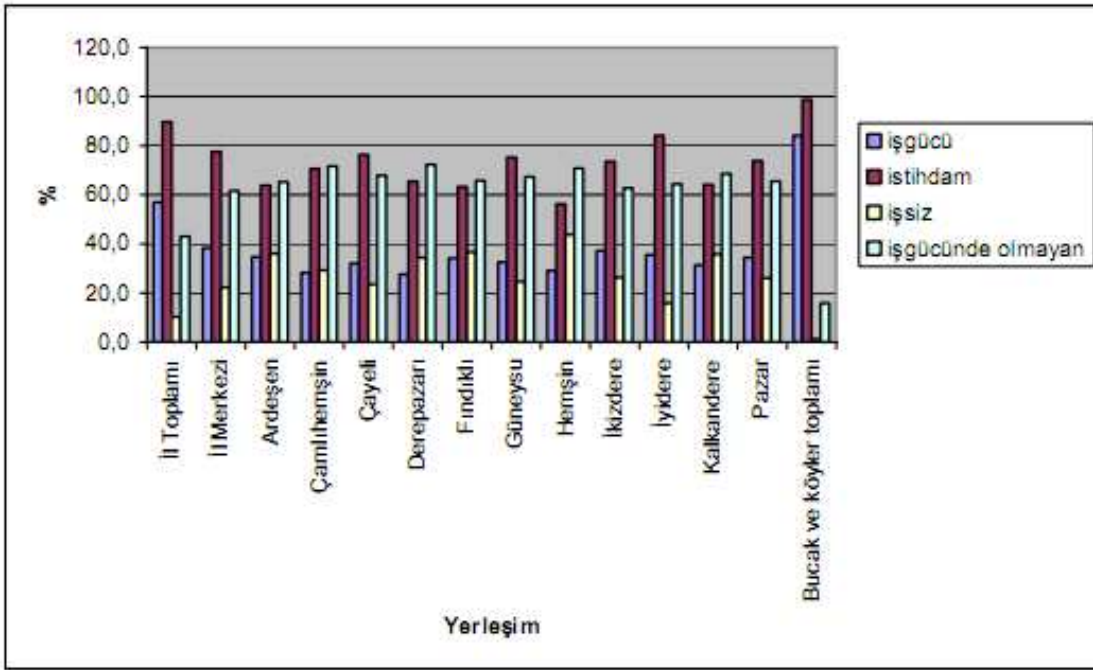
Rize'nin en fazla göç verdiği il İstanbul'dur. Bu sıralamayı Trabzon, Ankara ve Samsun takip etmektedir. Artvin ili İstanbul, Bursa ve Ankara'dan sonra en fazla göçü Rize ilinden almaktadır.

10. EKONOMİK YAPI

10.1. İşgücü

Çalışma alanımızda işgücüne yönelik analizler 2000 yılı TÜİK verilerinden yapılmıştır. (Analizler 12 ve daha yukarı yaştaki nüfusa göre yapılmıştır) Toplam istihdam edilen kişi sayısı 18049 iken bu sayının %83'ü erkektir, toplam işsiz sayısı 5181, %70'i erkektir. İşsizlik oranı %22'dir. İşgücünde olmayan nüfus 37474'tür ve bu sayının %30'u erkektir. İşgücünde olmayan nüfusun %27'si öğrenci, %53'ü ev kadını, %10'u emeklidir. Emeklilerin de %87'si erkektir. (işgücünde olmayan diğer nüfusta irad sahipleri ile iş arayanlar bulunmaktadır)

Şekil 25. İlçe Merkezleri Çalışabilir Nüfusun İktisadi Özellikleri (%)

Kaynak: DİE, Genel Nüfus Sayımı, 2000 Verilerine Göre Hazırlanmıştır.

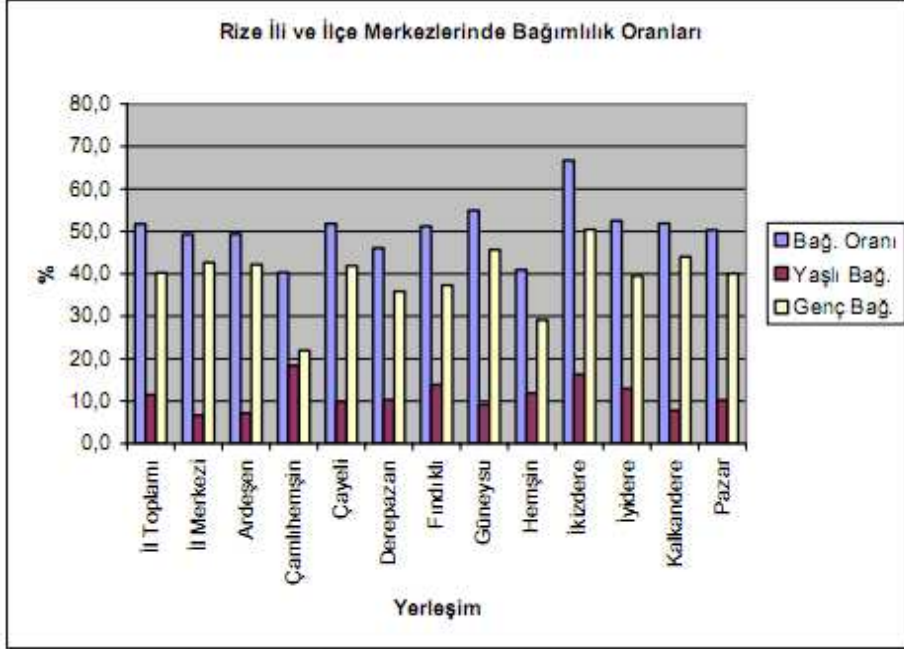
İşgücünde olan nüfusun %74'ü ücretli, maaşlı, %14'ü kendi hesabına, %6'sı işveren konumunda, %5'i de ücretsiz aile işçisi olarak çalışmaktadır.

Çalışan nüfusun %32'si tarım dışı üretim faaliyetlerinde ve ulaştırma makinesi kullanımında, %17'si serbest meslek alanında, %16'sı ticaret ve satış alanında, %15'i hizmet sektöründe, %12'si de idari alanda hizmet vermektedir. Tarım, hayvancılık, balıkçılık sektöründe çalışanlar %3'le oldukça düşüktür.

İstihdam edilen nüfusun, %37'si toplum hizmetleri sektöründe, %21'i toptan ve perakende ticaret, lokanta ve otellerde, %17'si imalat sanayinde ve %5'i inşaat sektöründe faaliyet göstermektedir.

DiE 2000 verilerine göre il merkezinde bağımlılık oranı %49'dur. Yaşlı bağımlılık oranı %6 ve genç bağımlılık oranı %42'dir. ³ Yaşlı bağımlılık oranları Türkiye ortalamasının altındadır ancak genç bağımlı nüfus oranı Türkiye ortalamasının üzerinde çıkmaktadır.

Şekil 26. Rize ili ve ilçelerinde bağımlılık oranları

Kaynak: DiE, Genel Nüfus Sayımı, 2000 Verilerine Göre Hazırlanmıştır.

10.2. Ekonomik Faaliyetler

Bu bölümde öncelikle ilin dış ticaret ilişkileri ile gayrisafi yurtiçi hâsıla içindeki yeri incelenerek, ekonomik faaliyet kollarındaki gelişme eğilimleri varlık durumları değerlendirilmiştir.

10.2.1. Dış Ticaret

Rusya ile politik ilişkilerin düzelmeye başlaması ve iki ülkenin ekonomilerindeki paralel olarak yaşanan liberalleşme dış ticareti pozitif yönde etkilemiştir. Türkiye, bir yandan da, Kafkasya ve Orta Asya ülkeleriyle dış ticaretin teşvik edilmesine daha fazla önem vermeye başlamıştır. Tüm bu gelişmeler, dış ticaretin gelişmesi ve farklı ticari faaliyetlerin ortaya çıkması sonucunu doğurmuştur. Yeni ticaret şekilleri, alışıldık ticaret rejimine göre yapılan ticari faaliyetler kadar önemli bir yer tutmaya başlamıştır. Çalışma alanımız olan Rize Merkez'i de içine alan Doğu Karadeniz Planlama bölgesinde üç yeni ticari faaliyet türü; sınır ticareti, bavul ticareti ve serbest bölgelerde yapılan ticaret olarak ortaya çıkmıştır (DOKAP-III, 2000). Dolayısıyla bölgelere komşuluk yapan Karadeniz Bölgesi, bu gelişmelerden en çok etkilenen bölge olarak görünmektedir.

³ Bağımlılık oranı, (0-14) yaş ile 65+ yaşlı nüfusun 15-64 yaş nüfusa oranıdır.

Tablo 13. 1996-2006 yılları arasında İhracatçı Firmaların İllere Dağılımı ve İhracat Değerleri (1000 ABD Doları)
(Kaynak: www.dtp.gov.tr, Çevre Düzeni Plan Raporu) ⁴

	İLLER	Artvin	Giresun	Gümüşhane	Ordu	Rize	Trabzon
İHRACATÇI FİRMA SAYISI	1996	43	49	1	92	98	247
	1997	38	44	0	79	110	243
	1998	33	46	0	90	102	225
	1999	45	49	0	63	92	158
	2000	28	53	0	66	67	134
	2001	31	28	1	65	81	153
	2002	44	33	1	52	72	165
	2003	47	68	4	57	65	168
	2004	44	26	4	44	69	156
	2005	42	27	2	45	70	146
İHRACAT DEĞERLERİ	1996	4.323	132.389	1	94.230	71.310	114.013
	1997	8.349	75.635	0	139.295	118.467	184.713
	1998	3.332	68.681	0	108.973	97.914	179.789
	1999	12.031	68.981	0	120.509	88.876	146.431
	2000	2.760	60.847	0	89.576	89.698	126.598
	2001	4221	56.436	10	142.499	69.339	206.413
	2002	8286	64.659	23	110.499	92.355	234.141
	2003	10892	61.592	232	118.633	100.298	329.992
	2004	13099	69.115	119	269.034	131.916	560.195
	2005	24590	117.225	42	336.739	166.845	966.366

Rize ili ihracatında madencilik sektöründe maden işletmeleri açısından ön plana çıkmaktadır. Rize ilinde en önemli ihracat kalemi 103 milyon dolar ile metal cevherleri, cüruf ve küldür. Bunu 5-6 milyon dolarlık ihracat ile çay ve elektrikli cihazlar takip etmektedir. (2004 verileri)

Tablo 14. 1996-2005 Yılları arasında ithalatçı firmaların illere dağılımı ve ithalat değerleri (1000\$)

	İLLER	Artvin	Giresun	Gümüşhane	Ordu	Rize	Trabzon
İTHALATÇI FİRMA SAYISI	1996	64	30	4	74	58	170
	1997	62	24	2	43	52	130
	1998	85	27	3	50	52	133
	1999	79	32	5	53	40	126
	2000	69	23	4	51	37	123
	2001	49	22	2	43	29	96
	2002	38	24	0	47	30	93
	2003	41	31	3	51	33	115
	2004	45	37	4	55	37	135
	2005	49	22	4	62	37	153
İTHALAT DEĞERLERİ	1996	10.173	43.882	3.827	13.176	15.668	50.482
	1997	22.689	56.666	207	11.702	15.285	40.870
	1998	24.781	47.659	317	16.417	25.669	45.232
	1999	21.644	43.487	314	6.082	11.108	25.482
	2000	33.315	39.811	296	34.840	12.183	35.410

⁴ İl merkezinde kayıtlı olan firmaların ihracat rakamları değerlendirilmiştir.

2001	26.595	29.513	148	25.078	8.663	24.525
2002	25.918	31.221	0	32.658	13.274	29.888
2003	39.409	6.853	2.465	76.438	16.885	49.900
2004	56.557	14.098	221	64.691	16.063	78.415
2005	47.752	12.691	1.298	26.284	19.670	100.534

Bağımsız Devletler Topluluğu (BDT) ile Rusya Federasyonundan yapılan ithalatı Trabzon Limanı ve gümrüğü kullanılmaktadır. Avrupa ve Uzakdoğu ülkelerinden yapılan konteynır taşımacılığında Trabzon Limanı varış noktası olması özelliği taşımaktadır. Bunun yanı sıra Avrupa ve Uzakdoğu ülkelerinden BDT'na yapılan ihracatta Trabzon Limanı transit olarak kullanılmaktadır. Rusya ve Gürcistan'dan özellikle orman ürünleri ithalatı yapılmaktadır. Rize ilinde kişi başına düşen ihracat 1389 ABD Doları iken ithalat 65 ABD doları gibi düşük bir seviyede kalmaktadır. Doğu Karadeniz illeri dış ticaret verileri incelendiğinde bölgenin kendi kendine yeten ticari faaliyeti olduğu göze çarpmaktadır.

Doğu Karadeniz Planlama Bölgesinde iki adet Serbest Bölge bulunmaktadır. Biri Trabzon'da biri de çalışma alanımız olan Rize Merkez'de. RİSBAŞ tarafından işletilen Rize Serbest Bölgesinin mülkiyeti ÇAYKUR'da olmakla beraber, kiraya verilmiş durumdadır. Rize Serbest Bölgesi'nin sınırlarının belirlenmesi ve kurulup işletilmesi kararı 23.05.1997 tarihinde alınmıştır. Rize'de toplam istihdam 12 kişidir. Türkiye'deki diğer Serbest Bölgeler ile kıyaslandığında istihdam açısından oldukça düşük bir kapasiteye sahiptir. Bununla birlikte dış ticaret hacmi açısından da serbest bölge, Mardin'den sonra en düşük kapasiteye sahiptir.

Tablo 15. Serbest Bölgelerin Tıllık Ticaret Hacimleri (2006 yılı verileri)

BÖLGELER	2002	%Değişim (2001-02)	2003	%Değişim (2002-03)	2004	%Değişim (2003-04)	2005	%Değişim (2004-05)
TRABZON	48.511	32,3	46.956	-3,2	15.316	-67,4	15.514	1,3
RİZE	11.347	-31,0	10.986	-3,2	38.736	25,6	20.824	-46,2
TOPLAM	11.102.596	33,3	16.608.066	49,6	22.110.402	33,1	23.362.826	5,7

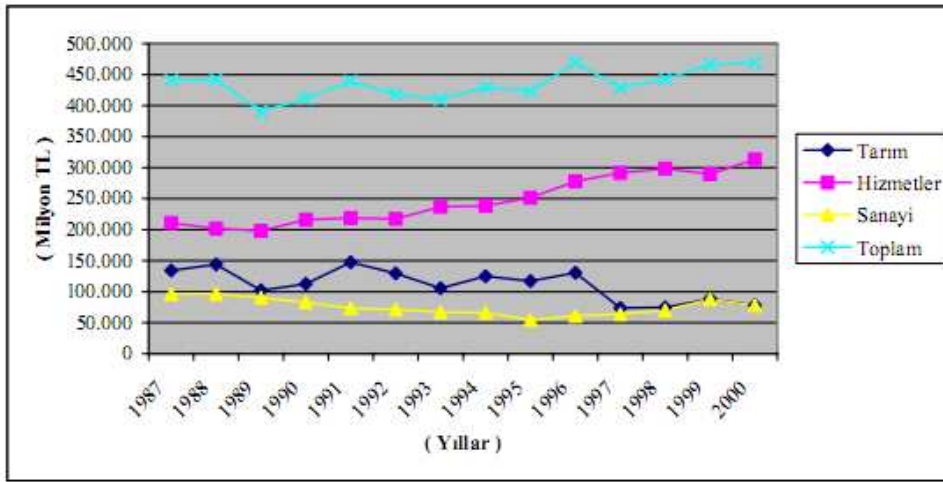
Rize'de Rusya Fed. ile yabancı sermaye ortaklığı bulunan 2 adet firma bulunmaktadır. Biri inşaat hizmetleri biri de ticaret hizmetleri alanında faaliyet göstermektedir. 91-92 yıllarında kurulmuş olan firmaların %50'lik ortaklık payları vardır. İl genelinde Çayeli Bakır İşletmelerinin Kanada yatırımı ile yaptığı yabancı yatırım öne çıkmaktadır.

Doğu Karadeniz Planlama alanı içerisinde Rize ili, kamu yatırımlarında en düşük payı alan il konumundadır ve Türkiye'de 58 sıradadır. (2001 yılı verileri) (Çevre Düzeni Planı Raporu). 1990-2001 yılları arasında yapılan yatırımların ortalaması incelendiğinde Rize ilinde gelişme yönünde eksiklikler görülmektedir. Kamu yatırımlarının kaynak açısından değerlendirmelerinde tümünün kredi ile gerçekleştirildiği ortaya çıkmaktadır. Özellikle Rize'de Proje tutarının dış kaynağı oranı Doğu Karadeniz Planla alanındaki diğer illere göre yüksek olduğu gözlenmektedir. 2003 yılı yatırım teşvik belgeleri incelendiğinde Rize'de İmalat sanayi ve Hizmetler sektöründe yapıldığı görülmektedir.

10.2.2. Sektörel Dağılım ve Dönüşüm

2001 yılı DİE verilerine göre Rize ili, 1987 ABD Doları gayri safi yurt içi hâsılası (cari fiyatlarla) ile 81 il içinde 29. Sırada yer almaktadır. İllerin payına göre gayri safi yurtiçi hâsıla sıralamasında ise, Rize %0,5'lik pay ve %50,3'lük gelişme hızı ile 81 il içinde 45. Sırada yer almaktadır. Rize ili ekonomisinde GSYİH'nin sektörlere dağılımına bakıldığında 1987 yılı itibariyle en önemli pay sahibi olan tarımın yıllar itibariyle diğer sektörlerden geriye düştüğü görülmektedir. Buradan çıkarılabilecek sonuç şudur ki, ilin temel ekonomik girdisini oluşturan çay üretiminin giderek daha az gelir kaynağı oluşturduğudur.

Şekil 27. Yıllara göre Rize'deki GSYİH'nin Sektörel Yapı bazında Dönüşümü (Sabit Fiyatlarla)

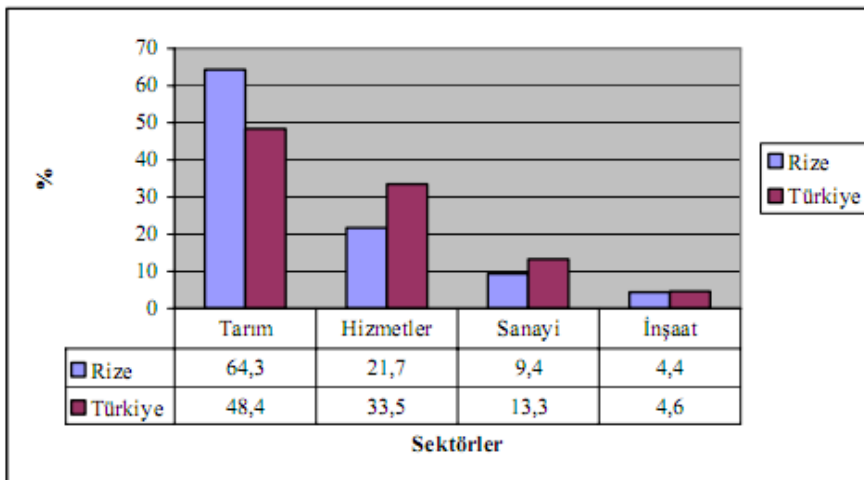

Kaynak: DPT, 2003 Verilerine Göre Hazırlanmıştır.

İstihdam yapısına bakıldığında, ildeki en yüksek GSYİH'yı yaratan hizmetler sektöründe giderek bir artış yaşanmaktadır. Sanayi sektöründe GSYİH düşük olmasına rağmen istihdam oranı Türkiye ortalamasına yakındır.

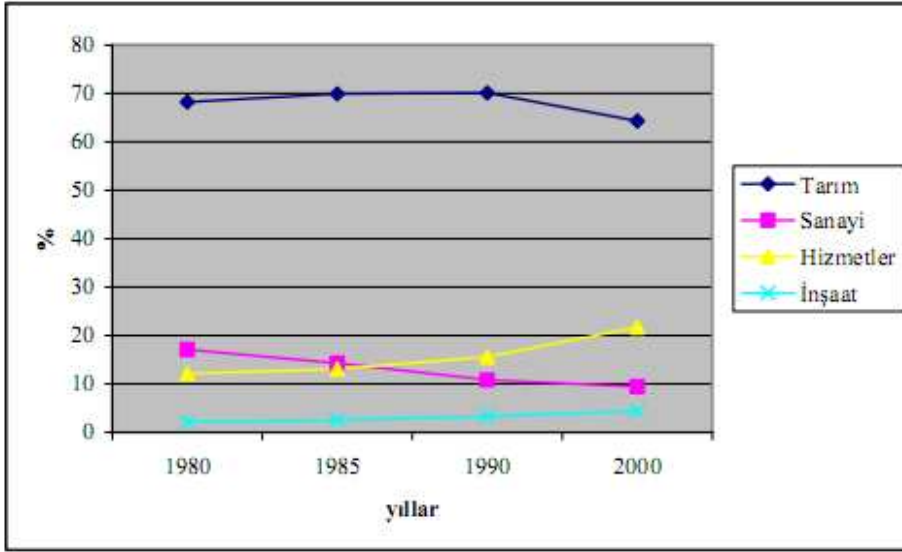
Kentte özellikle son yıllarda açılan özel sektör işletmeleri ile birlikte, çay fabrikaları önemli bir istihdam kapısıdır. Ancak bu fabrikalar, tarımsal üretim destekli bir yapıda olduğundan ve ürün olarak katma değeri yüksek ürün ortaya koyamadığından il ekonomisi içindeki payı giderek azalmaktadır. Bu yüzden yıllar itibariyle sanayi sektöründeki istihdam da azalma görülmektedir.

Şekil 28. İstihdamın Rize ve Türkiye karşılaştırmalı olarak sektörlere dağılımı

Kaynak: DİE, Genel Nüfus Sayımı, Yayın No: 2489, Ankara, 2001

Şekil 29. Rize İktisadi Sektörlere göre İstihdam edilen nüfusun yıllara göre değişimi (%)

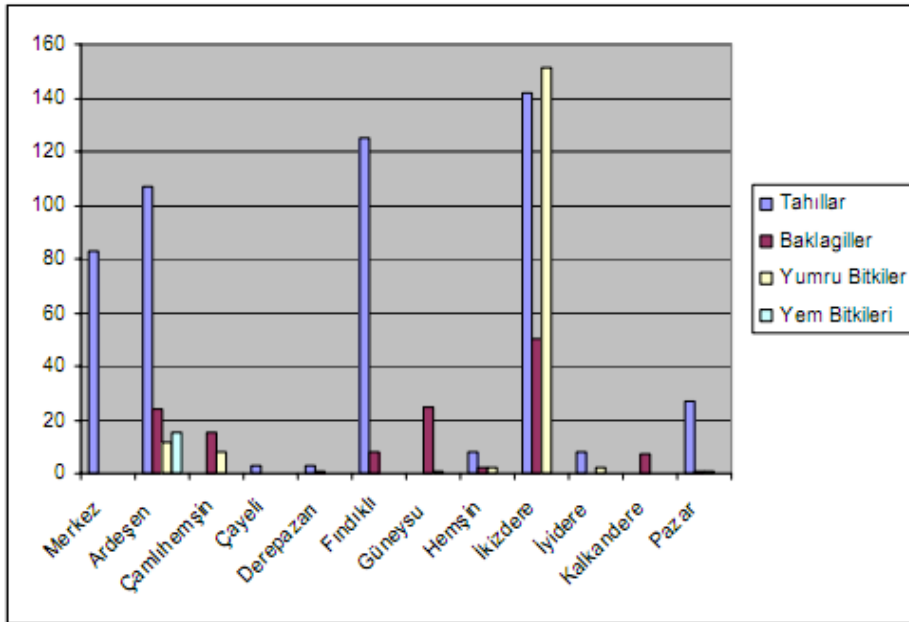
Rize’de iktisadi sektörlere göre istihdam edilen nüfus ve işsizlik oranları 1980-2000 dönemi içerisinde incelendiğinde tarım sektöründe gözlenen sürekli azalmanın karşısında hizmet sektöründeki sürekli artış dikkate değerdir. İnşaat sektöründe çalışanların oranlarında ise son yıllarda bir artış göze çarpmaktadır.

Rize’nin mevcut iktisadi yapısı ile işsizlik oranı %10,25 oranındadır. Ve bu oran diğer Planlama Bölgesi illeri arasında en yüksek oranı vermektedir. Bu yüzden yeni istihdam olanaklarına kentin acilen ihtiyacı bulunmaktadır.

10.2.3. Tarımsal Üretim

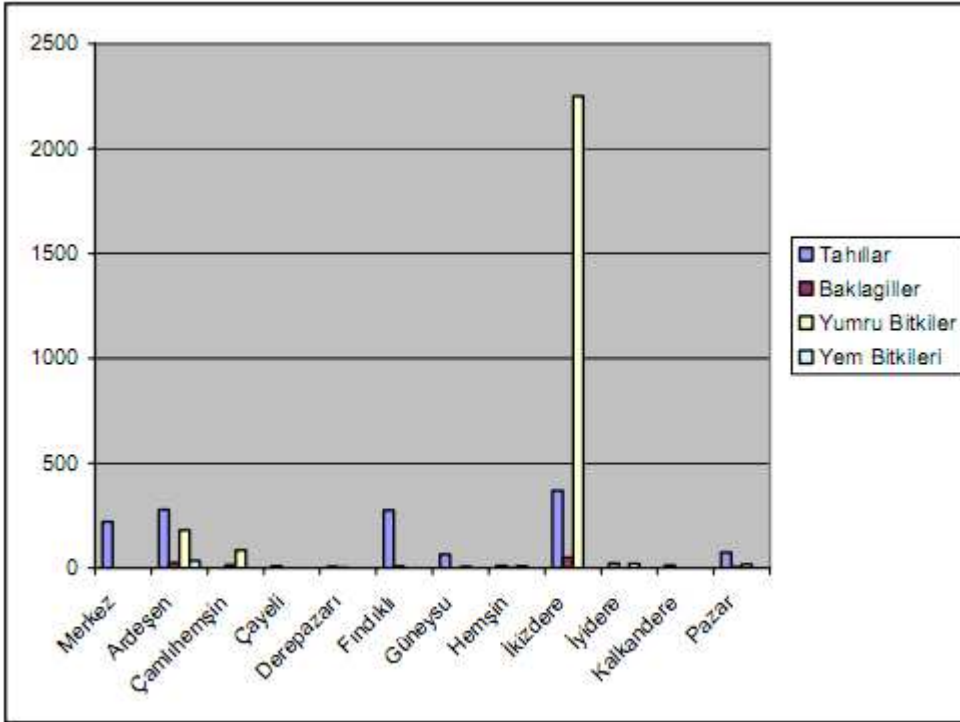
Grafik incelendiğinde Rize Merkez ilçenin tarla bitkileri üretim alanı dağılımında, tahıllarda il içinde 4. Sırada olduğu görülmektedir. Aşağıdaki grafikte ise yetiştirilen ürünlerin üretim itibari ile ilçelerdeki durumu bulunmaktadır.

Şekil 30. Rize İlinde yetiştirilen tarla ürünlerinin kapladıkları alan itibariyle ilçelere göre dağılımı (2005)

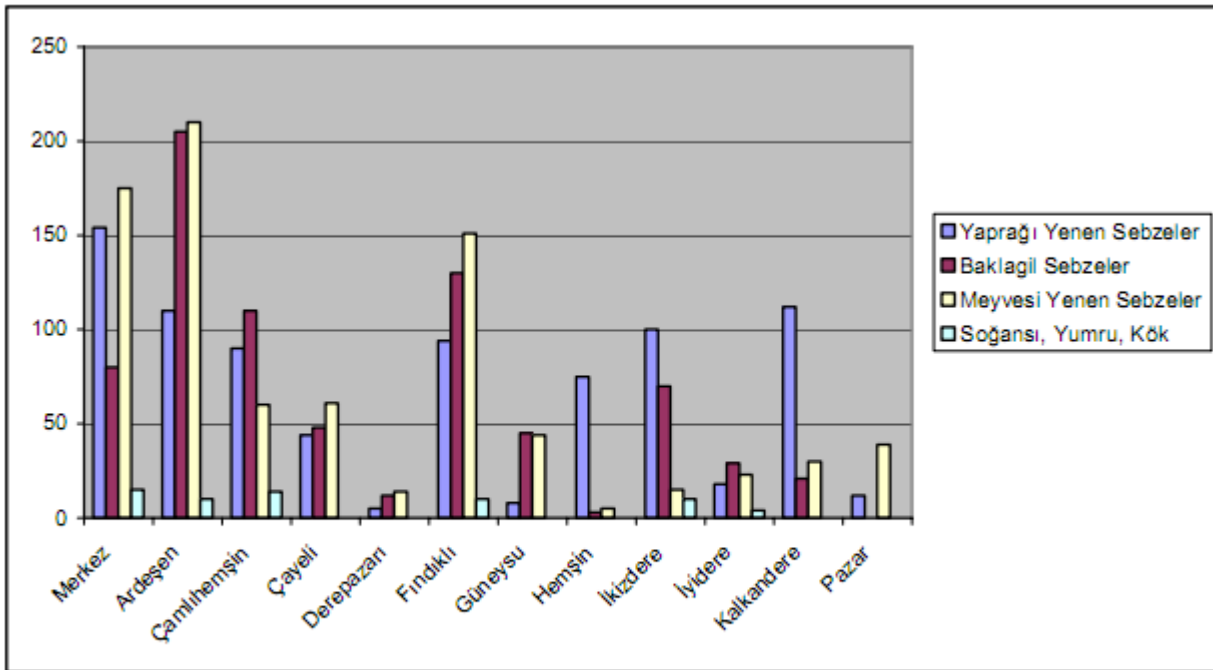
Kaynak: DİE, 2005 verileri kullanılarak hazırlanmıştır.

Şekil 31. Rize ilinde yetiştirilen tarla ürünlerinin üretim itibariyle ilçelere göre dağılımı (2005)

Kaynak: DİE, 2005 verileri kullanılarak hazırlanmıştır.

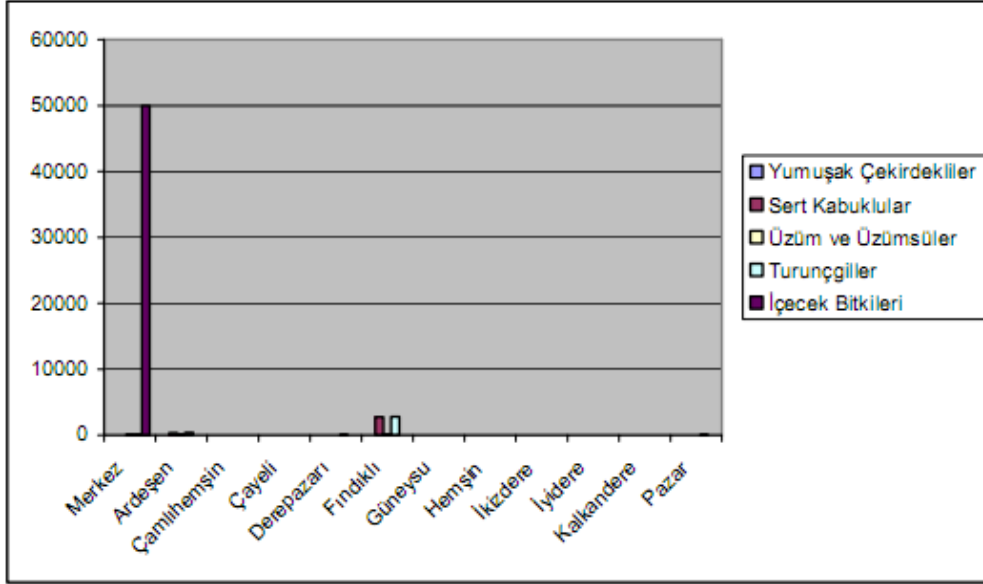
Şekil 32. Rize ili Sebze ürünlerini üretim miktarlarının ilçelere göre dağılımı

Kaynak: DİE, 2005 yılı verileri kullanılarak hazırlanmıştır.

Sebze üretiminin tüm ilçelerde, özellikle Ardeşen, Merkez ve Fındıklı'da yapıldığı görülmektedir. En fazla sebze üretimi yapılan ilçe Ardeşen'dir, Ardeşen'i 420 ton ile Merkez ilçe takip etmektedir.

Şekil 33. Rize ili meyve ürünlerinin ilçelere göre kapladıkları alanlarının dağılımı

Kaynak: DİE, 2005 yılı verileri kullanılarak hazırlanmıştır.

İlde, meyve üretim alanının kapladığı alan itibarıyla Merkez ilçe öne çıkmaktadır. İlçede özellikle içecek bitki ürünleri çok yer kalmaktadır.

Türkiye’de çay üretimi sadece Doğu Karadeniz bölgesinde yetiştirilmektedir.

Türkiye çay üretim

alanları itibarıyla Dünya çay üretim alanları içerisinde 6. Sırada olmasına rağmen dünya çay üretim miktarı itibarı ile 5. Sırada yer almaktadır. Türkiye kişi başına çay tüketim miktarı ile de Dünya’da 4. Sırayı almaktadır. Türkiye’de yaş çay üretimi 5 ilde yapılmakla birlikte bu ille arasında 499.685 dekarla Rize ilk sırayı almakta ve üretimin %65’i bu ilde yapılmaktadır. Bu alan Rize’deki toplam tarım alanını %90,1’ine tekabül etmektedir.

Kivi anavatanı Çin olup ülkemizde 1986 yılında yapılan adaptasyon denemeleri sonucunda Karadeniz, Marmara ve Ege bölgesinde rahatlıkla yetiştirilebileceği ortaya konulmuştur. Bu bölgeler arasında Doğu Karadeniz Bölgesi bitkinin ekolojik istekleri açısından diğer bölgelerden daha uygun olması kivi üretiminin daha ekonomik bir şekilde yapılabilmesini ortaya koymuştur. (Çevre Düzeni Planı Raporu)

Rize ilinde yetiştirilen kıl keçisi bölge içinde %8 ile diğer hayvanlardan yüksek orana sahiptir. Kıl keçisini bölgede %7’lik orana sahip olan sığır takip etmektedir. İlde hayvancılık aile içi tüketime yöneliktir.

Rize ülke balıkçılığında önemli bir yere sahiptir. Rize’nin Türkiye deniz balıkları üretimi içindeki payı %7-10 düzeyinde bulunmaktadır. Deniz ürünleri üretimi bölgenin %16’sını oluşturmaktadır. İlde avlanan deniz balığı miktarının %90’ı hamsidir. Denizde ağ kafeslerde kültür balıkçılığı yapan 3 adet firma bulunmaktadır.

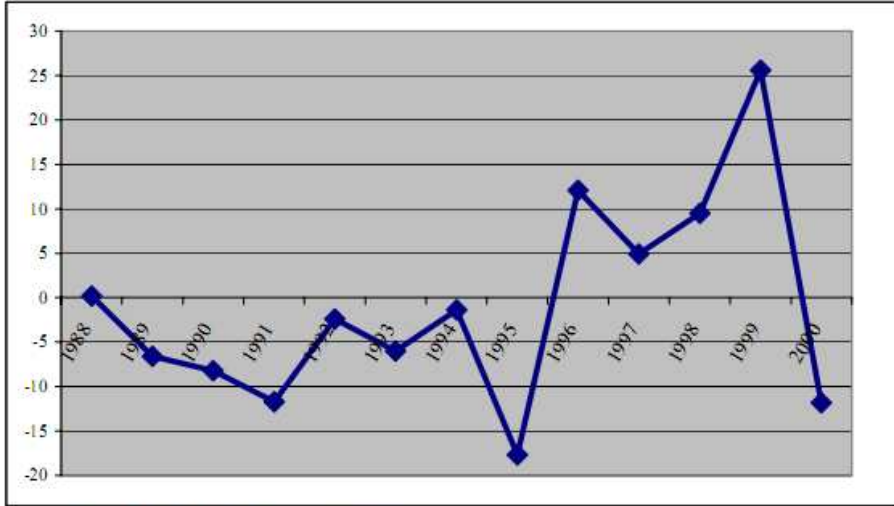
Çalışma alanımız olan Rize Merkezde faaliyet gösteren 3 adet Su Ürünleri Kooperatifi bulunmaktadır. Merkez, Gündoğdu, Alipaşa köyü kooperatiflerinde toplam 545 üye vardır.

10.2.4. Sanayi

Rize ilinin genel sektörel yapısı incelendiğinde, ilin ekonomisi, tarım ve hizmetler sektörüne bağlıdır. Sanayi sektörünün yeterince gelişmemesinin sebepleri arasında, ilin konumu, tarım ve hizmetler sektörlerinden elde edilen sermaye birikiminin sanayi yatırımlarına yönlendirilememesi sayılabilir. (Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, 2002).

Rize ilinin iktisadi yapısında sanayi öncelikle yöredeki tarımsal ve diğer doğa girdileri işleyen sanayilerin kurulmasıyla birlikte, özellikle çay işlemeye dönük tesislerin kurulmasıyla gelişmiştir. Rize sanayisi çoğunlukla gıda ve orman sanayiye dayanmaktadır. İlk çay fabrikasının kurulduğu 1947 yılından sonra, çay tarımının gelişimiyle birlikte il sanayi de hızlı bir gelişme göstermiştir.

Şekil 34. Rize ili sanayi sektöründe yaratılan GSYİH'nin yıllara göre büyüme hızı oranı (%)

Kaynak: DPT, 2003 verilerine göre hazırlanmıştır.

İl imalat sanayisinde oluşan katma değer 7.423 milyar TL olup, hemen tamamı kamu sektörü fabrikalarına aittir. İl imalat sanayinde özel sektör yeterince gelişmemiştir. En çok gıda, içki ve tütün sektöründe gerçekleşen faaliyetler, Rize Merkez'de yoğunlaşmaktadır. Genel olarak tarıma ve doğal kaynaklara dayalı bir imalat

sanayisi yapısı bulunmaktadır. Başta çay üretimi (10326 ton/yıl) olmak üzere un-kepek (19341 ton/yıl) imalatı yapılmaktadır. Çay üretiminde sanayi kuruluşlarının kapasitesi %93 oranında kullanılmasına rağmen un-kepek üretiminde kapasitenin %44'ü kullanılabilmektedir.

Büyük ve orta ölçekli tesislerin tamamına yakını siyah çay üretimi yapan tesislerdir. Küçük ölçekli sanayi tesislerinin üretim konusu ise orman ürünler sektörü, inşaat sektörü ve gıda sektörü olarak değişmektedir. Merkez ilçede 34 adet özel çok küçük ölçekli, 24 adet özel küçük ölçekli, 3 adet özel orta ölçekli ve 14 adet kamu büyük ölçekli imalat sanayi tesisi bulunmaktadır. İmalat sanayi tesislerinde il merkezinde 3221 kişi istihdam edilmektedir. (DİE Genel Nüfus Sayımı, 2000)bu sayının yüzde 9'u erkektir.

Madencilik ve taşocakçılığında il merkezinde 39 kişi istihdam edilmektedir.

Enerji sektöründeki istihdam incelendiğinde ilde çalışan nüfusun yarısına yakını merkezde istihdam edilmektedir.

10.2.5. İnşaat Sektörü

İnşaat sektöründeki gelişim incelendiğinde kooperatifleşme göze çarpmaktadır. İl merkezinde 2005 yılı verileri incelendiğinde 66 faal kooperatif bulunmaktadır. Kooperatiflerde 2172 üye, 1916 inşa halinde konut, 256 biten konut bulunmaktadır. 65 adet kooperatifin inşaatı devam etmektedir.

İnşaat sektöründe faaliyet gösteren TOKİ'nin Rize ilinde yapmış olduğu 15 uygulamadan 3'ü Rize Merkez'de bulunmaktadır.

Tablo 16. Rize Merkez'de TOKİ Projelerinin durumu

Proje Adı	Proje Tipi	Proje Durumu	Yüklenici Firma	Konut Sayısı	Seviye
Kavaklı, Bağdatlı, İslampaşa, Atmeydanı, Müftü	Afet Konutu	İnşaatı Tamamlandı	Yüksel İnş., Tekeşinler İnş.	372	100%
Gülbahar mah	İdare Konut Uygulaması	İnşaat Aşamasında	Gürbüz İnş ve Taş İnş	96	97%
250 yataklı Devlet Hastanesi	Altyapı ve Sosyal Donatı	İnşaat Aşamasında	Kılıç İnş.	-	83%

İnşaat sektörü 2001 yılında meydana gelen ekonomik krizden büyük ölçüde etkilenmiştir. Son beş yıllık dönemde inşaat sektörü canlanmaya başlamıştır. Rize ilinde inşaat sektörü kırsal yapısı ve arazi şartları nedeniyle hızlı gelişimler gösterememiştir. İl ekonomisine katkısı 2000 yılı TÜİK verilerine göre ildeki snayi sektöründen sonra %4.4'lük oranla dördüncü sırada yer almaktadır.

10.2.6. Hizmetler Sektörü

Rize ili üretici profilini görebilmek için Ticaret ve Sanayi Odası'na kayıtlı olan işyerlerinden yararlanılmıştır. İlde kolektif, limited, anonim yapıda olan toplamda 1270 adet şirket ve 1221 adet de şahıs firması bulunmaktadır. İlde daha çok küçük ölçekli firmalar, esnaflar ticari aktiviteyi sağlamaktadırlar. İlde hizmet çeşitliliğinin yapısını anlayabilmek için Rize ile Ticaret ve Sanayi Odasına kayıtlı üyelerin meslek gruplarına göre dağılımlarına bakılmıştır. En yüksek sayıya 31 ile toptan ve perakende ve gıda maddeleri pazarlamacısı meslek grubu, ikinci yüksek sayıya ise 291 ile kuru çay imalatı paketleme ve pazarlama meslek grubu gelmektedir.

Tablo 17. Rize Ticaret ve Sanayi Odası Meslek Grupları⁵

Meslek Grupları	Gerçek	Tüzel	Toplam
Dış Ticaret Şirketleri, İth-ihr, Sınır ve Kıyı Tic.Yapanlar	28	125	153
Banka-Sigorta-Menkul Kıymet-Kuyumcu-Döviz Bür- Saat Sat.	82	61	143
Kuru Çay İmalatı-Petleme ve Pazarlama	93	198	291
Toptan ve Par.Kantariye Zahi Un Fab.Gıda Mad. Bakkal	164	157	321
Kavafiye, Tüccar,Terzi, Saraciye	38	37	75
Beyaz Eşya, Züccaciye, Bilgisayar- Tv ve Faks	68	69	137
İnşaat Taahhüt mühendis	156	120	276
İnşaat ve Elektrik Malzm. Nalb. Hırdavat, Sıhhi Tes. Asans. Cam	90	78	168
Pastane, Kiraathane, Temz. İşl. Oto İşlt, Nakliyeciler Kargo	84	107	91
Oto ve Yedek Parça Alım Satım, Bakım Tamir Akaryakıt Bayi	39	80	119
Kasap, Et, Balık, Fırın, Lokanta, Deri ve Kümes Hayvancılığı	34	31	65
Kırtasiye Matbaa-Ecz. İtiryat, Parf Tv, Radyo, Foto Dersane Basın	50	97	147
Mak. İmal, Kereste, Bakır ve Plastik eşya Alüminyum Doğ Sanatkar	58	59	117
Yapı Kooperatifi	1	102	103
Manifatura- Konfeksiyon	100	25	125
Mobilya- Mobilya İmalatı- Halı	55	22	77
Otel-Otel İşl, Turizm-Tur-Otel Tes, İşl Acente	18	54	72
Sebz-Meyve- Kabzımal-Tarımsal Koop.	48	62	110
Harita, Mimar, Makine, İnşaat, Elektr Müh.Hzm. Emlak	76	40	116

⁵ www.rizetso.org adresinden elde edilen veriler Rize ili geneline yöneliktir.

Toplam	1282	1524	2806
---------------	-------------	-------------	-------------

Tablo 18. Rize ili Ticaret ve Sanayi Odası Üyelerinin Kuruluş Türlerine Göre Dağılımı (2010)

Kuruluş Türü	2000 yılı	2005 yılı	2010 yılı
Şahıs firmaları	1221	1236	968
Limited Şirketler	1041	999	1240
Anonim Şirketler	29	223	257
Vakıf İşletmesi	2	2	206
Kolektif Şirket	46	45	36
Komandit Şirket	1	1	2
Kit	40	40	28
Toplam	2798	2546	2737

İl genelinde toplam istihdam içinde ticaret sektörünün oranı %6 iken Merkez ilçede %21'dir. 3944 kişi istihdam edilmektedir. Ticaret sektöründe bulunan istihdamın %9'u kadındır. Çay üretimi, Rize ekonomisinde ticaret sektörü içinde belirleyici ve yönlendirici bir unsur olmuştur. Bununla birlikte tarım sektörünün gittikçe küçülen yapısı istihdam açısından olumsuz bir tablo çizmektedir. Toptan-perakende ticaretin aynı dönem içinde azalmış olması da daha çok ildeki nüfusun azalması ile açıklanabilir. Bununla birlikte hizmetler sektörünün artış gösterdiği son yıllar, ticaret sektöründe otel-lokanta hizmetleri değerlerinin artış gösterdiği yıllarla aynı dönemlere denk gelmektedir. Bu durum da ildeki sektörler içinde otel-lokanta hizmetlerinin %5–6 oranında gelişmesinin önünü açmıştır.

Rize ili Doğu Karadeniz Bölgesi'nin en karakteristik özelliklerini gösterir. İlin alternatif turizmdeki ününü yaratan en önemli etken tüm doğal güzelliklerinin içinde barındırdığı yerel insan yaşamıdır. Artvin il sınırları içinde bulunan Gürcistan-Türkiye arasındaki Sarp sınır kapısı, Artvin'deki turizm hareketliliği ile birlikte Artvin ve çevre illerdeki yabancı sayısının ve buna bağlı olarak da turist sayısının artmasında önemli bir rol oynamaktadır. Sarp sınır kapısının oluşturduğu çift yönlü hareketlilik Rize'nin günlük yaşam ritmini ticari ve turistik anlamda daha da hızlandırmıştır. Bu hareketliliğin yanında Trabzon ilindeki havaalanı da Rize'ye ulaşımını kolaylaştırmıştır, bunun yanında turist akışı da hızlanmıştır. Rize'deki turistik ürünler olarak sahil kesiminde, sahiller-kumsallar, yat turizmi, iç bölge turları için açılım noktaları, ulaşılabilirliğe bağlı toplanma ve dağılım merkezi, mola noktaları, göreceli olarak kaliteli konaklama tesisleri, kültür turizmi öğeleri (müzeler, tarihi kentsel doku), festivaller gösterilebilir.

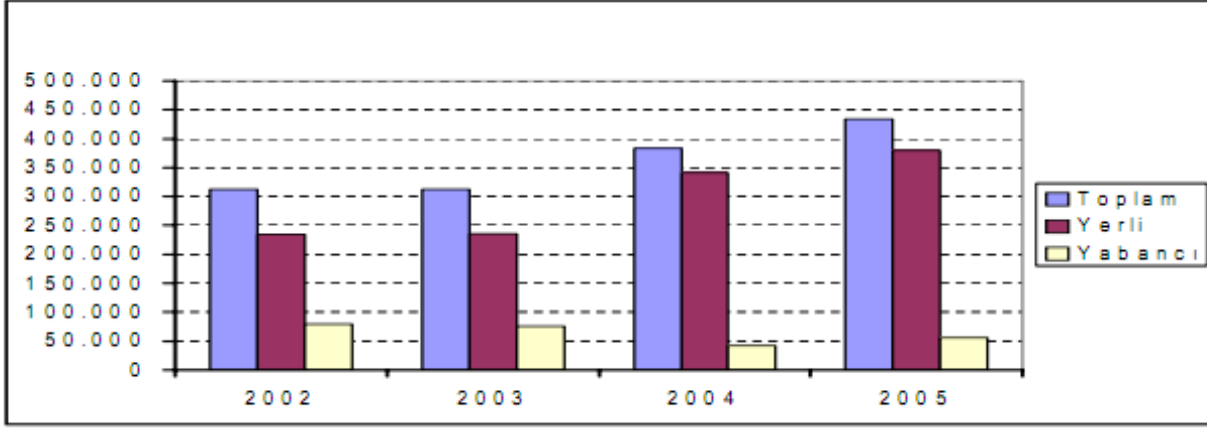
Tablo 19. Turistik Ürünler

Dini Yapılar	İskender Cafer Paşa Cami, Büyük Gülbahar Sultan Cami, Kale Cami, Orta Cami, Reşadiye Cami, Camiönü Cami, Değirmendere Cami, Taşçıoğlu Cami, Şeyh Cami, Merkez Uzunkaya Cami
Tarihi Yapılar	Rize Kalesi, Bozuk kale, Rize Atatürk Müzesi, Rize Müzesi, Şehitler Çeşmesi
Koruma-Sit Alanları	Ayane Tepesi, Rize Kalesi
Doğal Değerler	Trekking, Dağcılık, Yayla Turizmi, Kış Sporları, Kuş Gözlemciliği, Yamaç Paraşütü,
Festivaller	Çay ve Turizm Festivali (17-23 Temmuz)

Konaklama koşullarına ve kalma sürelerine bakıldığında, ildeki turizm faaliyetlerine yönelik gecelik kalma süresinin ortalama 1-2 günü geçmediği görülmektedir. Trabzon'daki havaalanının varlığı, günübirlik seyahat

turlarının yapılabilir olması ve bölge insanının konuksever olmasının otel veya pansiyon talebini doğurmaması gibi nedenler kalış sürelerinin az olmasını açıklamaktadır. Rize'nin yurtdışına direkt bağlantısı sadece denizyolu ile sağlanmaktadır. Yabancıların denizyolu ile Türkiye'ye Rize üzerinden gelmeyi vatandaşlara göre oldukça az tercih ettikleri görülmektedir. Bunun nedeni olarak Trabzon'daki havaalanının varlığı gösterilebilir.

Şekil 35. Rize'ye Gelen Turist Sayıları

Kaynak: Rize Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü Rize Raporu, 2006

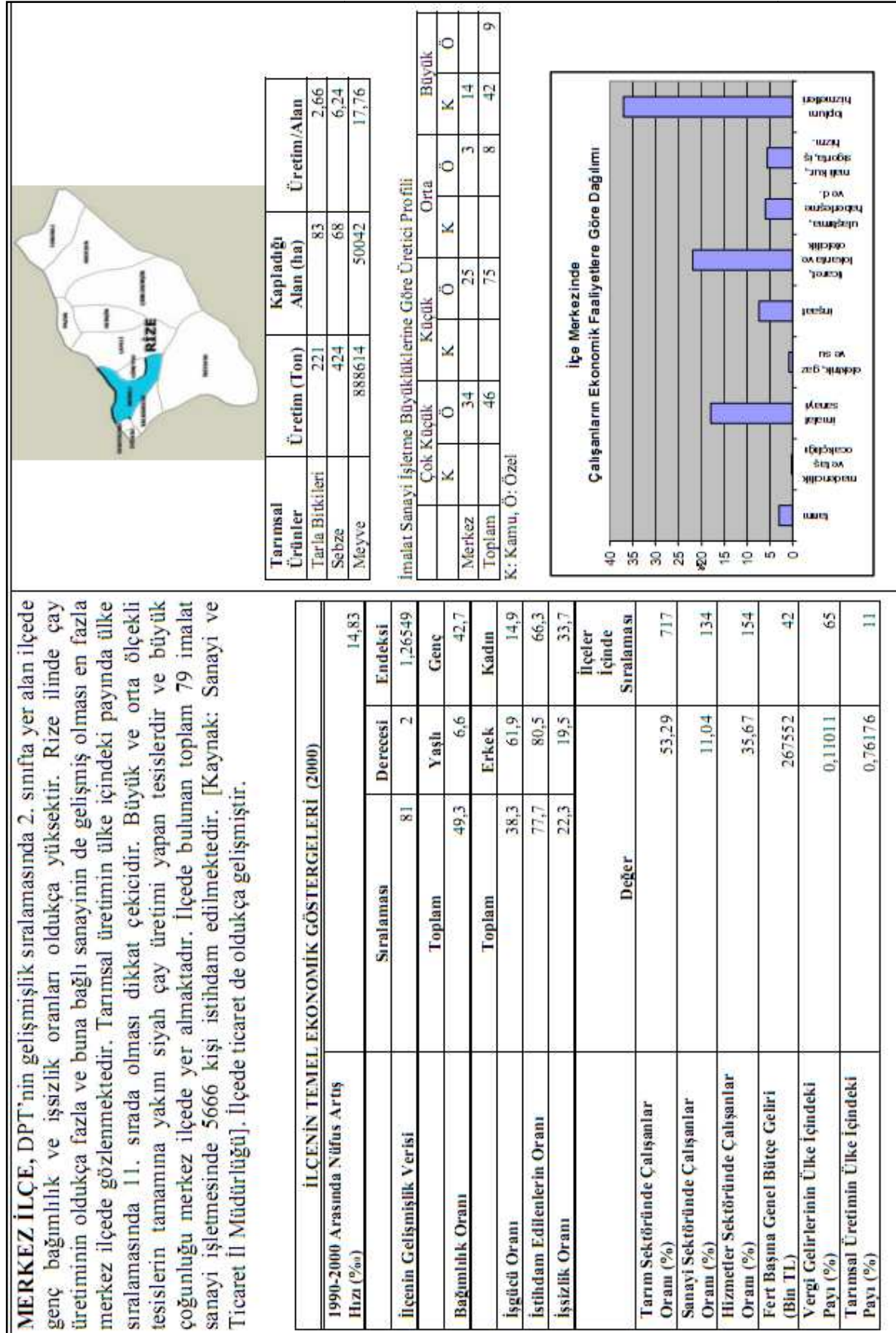
Rize'ye gelen yabancı turistlerin %75'ini Doğu Avrupa ülkeleri oluşturmaktadır. OECD Ülkeleri'nden gelen yabancı turistler ise %19'luk bir pay oluşturmaktadırlar. Ancak ortalama kalış süreleri ile ilgili rakamlara bakıldığında, Doğu Avrupa Ülkelerinden gelen turistlerin ortalama 1 gün kaldıkları, buna karşılık OECD Ülkeleri'nden gelen turistlerin ortalama olarak 2 gün kaldıkları görülmektedir. Ortaya çıkan rakamlar, Rize'ye turistlerin gelmesine zemin oluşturan nedenlerin aynı zamanda turistlerin daha uzun süre ilde kalmasını sağlayacak etkinlikte olmadığını ya da iyi tanıtılmadığını göstermektedir.

Rize il genelinde yerel ve bölgesel yayın yapan 9 radyo kanalı, 4 TV kanalı bulunmaktadır. İlde televizyon ve radyo yayınları genel olarak izlenebilmektedir. Ulaştırma ve haberleşme sektöründe istihdam payları incelendiğinde çalışma alanımız olan Rize Merkez'de 1065 kişilik istihdam toplam istihdam içinde %6'lık bir paya sahiptir. Sektörde istihdam edilenlerin büyük bir kısmının eğitim seviyesinin düşük olduğu görülmektedir.

İl merkezi toplumsal hizmetlerde çalışanların sayısı 2000 verilerine göre 6691 olup, genel istihdam içinde %37'lik bir paya sahiptir. Çalışanların büyük bir bölümü de kamu idaresi ve kamu hizmetlerinde istihdam edilmektedir.

Mali hizmetler sektörünün sektör payı ilin iktisadi yapısı içerisinde küçük bir paya sahiptir ve istihdam kapasitesi de oldukça düşüktür. Merkez ilçede toplam 990 kişi istihdam edilmektedir. Ekonomik istikrarsızlık, mali riskler, kredi/mevduat oranının düşüklüğü, yeterli sermaye birikiminin gerçekleştirilememesi ve bunun üretime yansımaması gibi temel koşullardan ötürü Rize'nin mali hizmetleri de düşük seviyeli bir gelişme göstermektedir.

Şekil 36. Merkez İlçe Profili (Çevre Düzeni Plan Raporu)

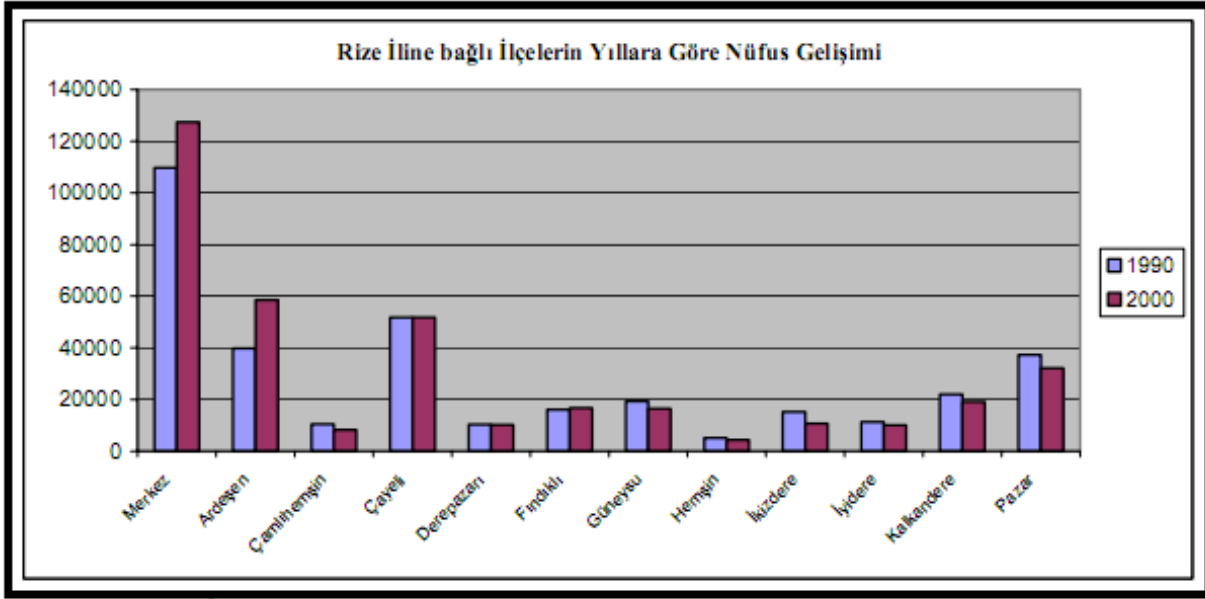
11. DEMOGRAFİK YAPI

Bu bölümde Kent nüfus değişimi ile nüfusun demografik özellikleri ele alınacaktır.

11.1. KENT Nüfus Değişimi

İlçelerin yıllara göre nüfus gelişimi incelendiğinde, il nüfusunda görülen artışın ilçeler bazında Merkez ilçe ile Ardeşen ilçesinde yaşandığı görülmektedir. Kentleşme eğilimi Merkez ilçede öne çıkmaktadır.

Şekil 37. Rize iline bağlı ilçelerin yıllara göre nüfus gelişimi

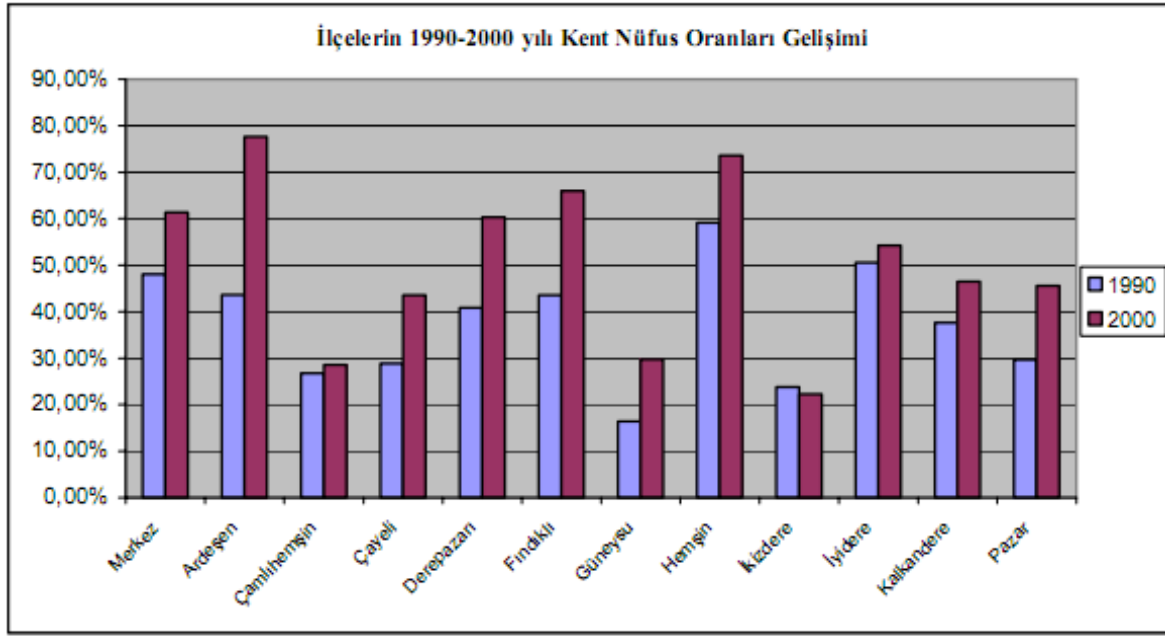

Kaynak: DIE, 2000 Nüfus Sayımı verilerinden üretilmiştir.

Tablo 20. İlçe merkezleri şehir nüfusları ve nüfus artış oranları ve nüfusun il içindeki payı

İlçe	2008 yılı nüfus	2009 yılı nüfus	Nüfus Artış Oranı (%)	İl içindeki pay (%)
Merkez	91.904	96.503	5	30,2
Ardeşen	24.965	27.330	9,5	8,6
Çamlıhemşin	1.457	1.430	-1,9	0,4
Çayeli	22.502	22.613	0,5	7,1
Derëpazarı	4.687	4.186	-10,7	1,3
Fındıklı	9.803	10.066	2,7	3,1
Güneysu	4.031	4.022	-0,2	1,3
Hemşin	1.570	1.471	-6,3	0,5
İkizdere	1.881	1.813	-3,6	0,6
İyidere	4.887	4.767	-2,5	1,5
Kalkandere	6.095	6.040	-0,9	1,9
Pazar	15.922	15.328	-3,7	4,8
İl Toplam	319.410	319.569	0,0	100,0

Şekil 38. Rize iline bağlı ilçelerin 1990-2000 yılı kent nüfus oranları gelişimi

Kaynak: DİE, 2000 Nüfus Sayımı verilerinden üretilmiştir.

Merkez ilçede km²'ye 500 kişi düşmektedir.

Tablo 21. Mahalle Nüfusları

Bölge no	Mahalle	Nüfus (2009)	Nüfus Oran	Bölge no	Mahalle	Nüfus (2000)	Nüfus Oran %
1	Atmeydanı	3801	6,07%	1257	Hayrat	518	0,83%
1050	Bağdatlı	2022	3,23%	1082	İslampaşa	5829	9,31%
713	Balsu	320	0,51%	131	Kale mah	1871	2,99%
1438	Boğaz	888	1,42%	1272	Kambursırt	326	0,52%
1345	Camiönü	2864	4,57%	45	Kaplıca	2459	3,93%
650	Çamlıbel	3343	5,34%	118	Kavaklı mah.	386	0,62%
252	Çarşı	6385	10,20%	1324	Mermerdelen	1628	2,60%
1219	Çorapçılar	681	1,09%	720	Müftü	9836	15,71%
1231	Dağsu	592	0,95%	848	Paşakuyu	2380	3,80%
1244	Değirmendere	672	1,07%	640	Pehlivan	750	1,20%
1207	Dereüstü	311	0,50%		Pehlivantaşı	574	0,92%
108	Ekmekçiler	500	0,80%	1279	Pilavdağı	474	0,76%
880	Ekrem Orhon	3581	5,72%	185	Piriçelebi mah	3870	6,18%
154	Eminettin mah.	1960	3,13%	933	Portakallık	1955	3,12%
1161	Engindere	1557	2,49%	1292	Reşadiye	3213	5,13%
1211	Fatih	345	0,55%	475	Tophane	10530	16,82%
1385	Fener	4061	6,49%	96	Yağlıtaş	624	1,00%
970	Gülbahar	7097	11,33%	1286	Yeni mahalle	288	0,46%
126	Halatçılar	273	0,44%	352	Yeniköy	7104	11,34%
1188	Hamzabey	635	1,01%		Mücvir Alan	1249	1,99%
					Toplam Alan	62620	100,00%

Mücvir Alan (Çiftekavak ve Alipaşa köyleri)

Mahalle nüfus yapıları incelendiğinde ise sırasıyla Tophane, Müftü, Yeniköy, Gülbahar ve Çarşı mahallelerinde yoğunlaşma görülmektedir.

11.2. Nüfusun sosyal özellikleri

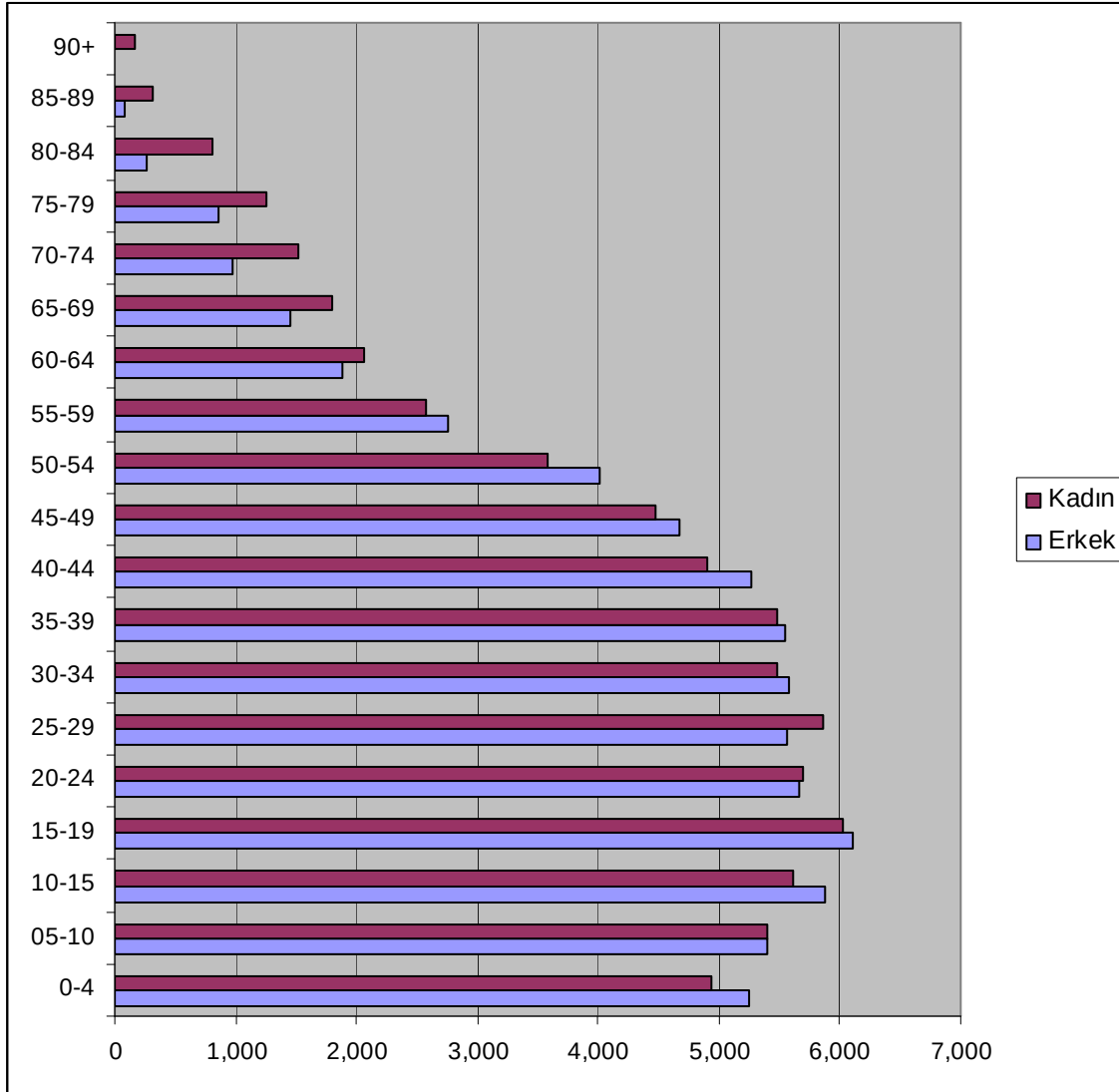
Bu bölümde, nüfusun cinsiyete göre medeni durumu, yaş grupları, hanehalkı büyüklükleri ve özürlü oranları incelenecektir.

İl geneline göre Rize Merkez nüfusunun genç olduğu gözlenmektedir.

Tablo 22. Rize Merkez ilçe yaş ve cinsiyete göre dağılımlar

Yaş grubu	0-4	05-10	10-15	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49
Toplam	10183	10788	11479	12127	11360	11424	11063	11018	10173	9148
Erkek	5245	5395	5871	6106	5669	5556	5584	5540	5268	4670
Kadın	4938	5393	5608	6021	5691	5868	5479	5478	4905	4478
Yaş grubu	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90+	Toplam
Toplam	7592	5331	3954	3238	2493	2113	1076	396	192	135148
Erkek	4007	2759	1884	1446	980	857	262	87	23	67209
Kadın	3585	2572	2070	1792	1513	1256	814	309	169	67939

Şekil 39. Rize Merkez ilçe yaş ve cinsiyete göre dağılımlar (2009)

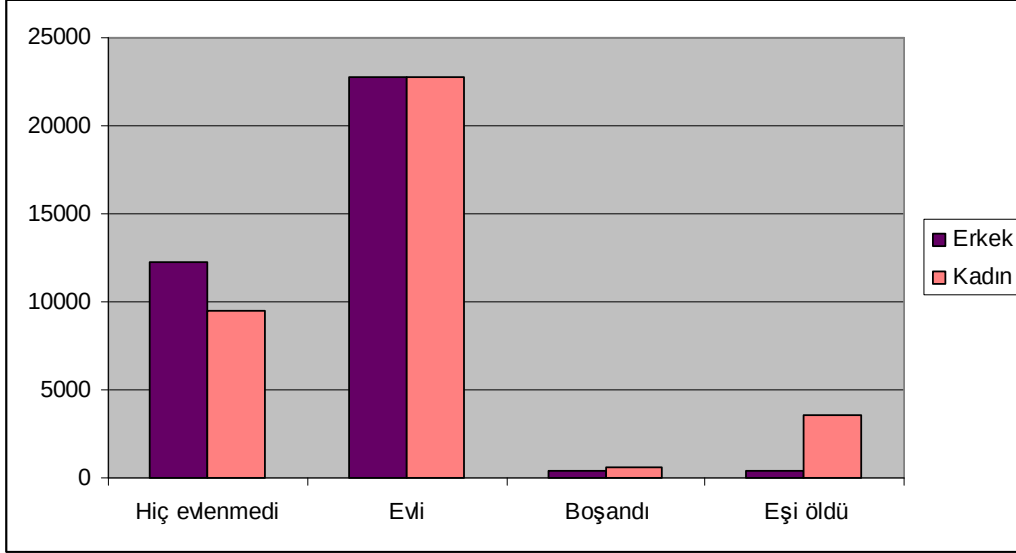

Tablo 23. Cinsiyet ve medeni duruma göre dağılımlar (2009)

Yaş grubu	Cinsiyet	Hiç evlenmedi	Evli	Boşandı	Eşi öldü	Toplam
15-19	Erkek	4351	12			4363
	Kadın	4231	160	2		4393
20-24	Erkek	3968	297	4	1	4270
	Kadın	2782	1458	22	5	4267
25-29	Erkek	2210	1807	25	1	4043
	Kadın	1042	3312	76	17	4447
30-34	Erkek	959	3137	66	2	4164
	Kadın	498	3563	87	33	4181
35-39	Erkek	370	3590	72	2	4034
	Kadın	304	3549	96	77	4026
40-44	Erkek	187	3561	65	9	3822
	Kadın	211	3110	86	156	3563
45-49	Erkek	115	3151	56	14	3336
	Kadın	156	2700	74	227	3157
50-54	Erkek	60	2624	57	23	2764
	Kadın	72	1949	60	298	2379
55-59	Erkek	29	1767	41	23	1860
	Kadın	51	1190	36	315	1592
60-64	Erkek	14	1065	10	32	1121
	Kadın	37	731	18	412	1198
65+	Erkek	20	1730	20	277	2047
	Kadın	113	1075	49	2041	3278
Toplam	Erkek	12283	22741	416	383	35824
	Kadın	9497	22797	606	3582	36481
	Toplam	21780	45538	1022	3965	72305

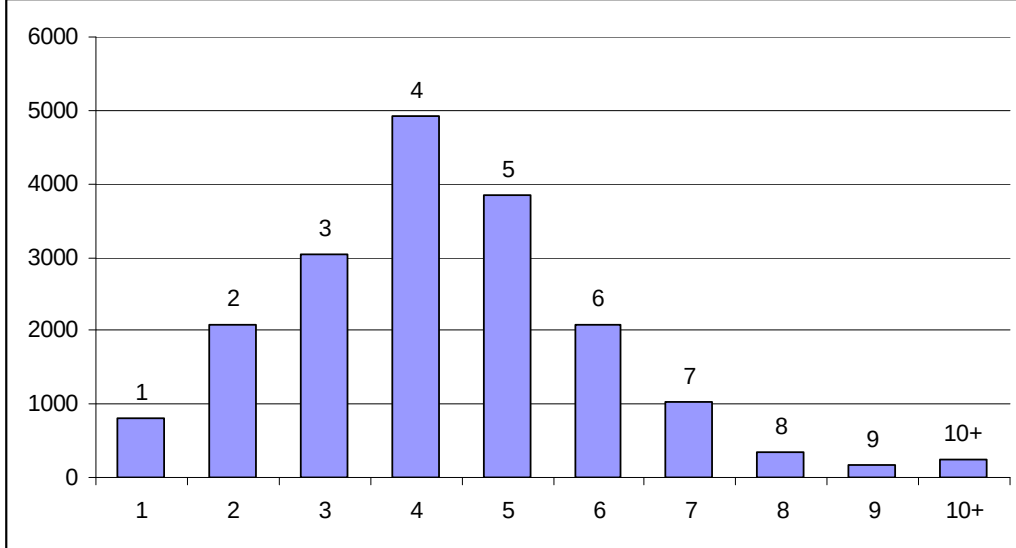
Medeni duruma göre değerlendirmelerde nüfusun yarısına yakınının evli olduğu görülmektedir. Eşi ölen kadınların sayısının erkeklerden fazla olması kadınların erkeklerden daha uzun yaşadıklarını göstermektedir. Hiç evlenmeyen nüfusta erkek oranı yüksektir. Boşanma oranı düşüktür.

Şekil 40. Rize Merkez ilçe Cinsiyet ve medeni durum

Hane halkı sayısı değerlerine bakıldığında ilçe merkezinde ortalama hane halkı sayısı 4 olarak görülmektedir.

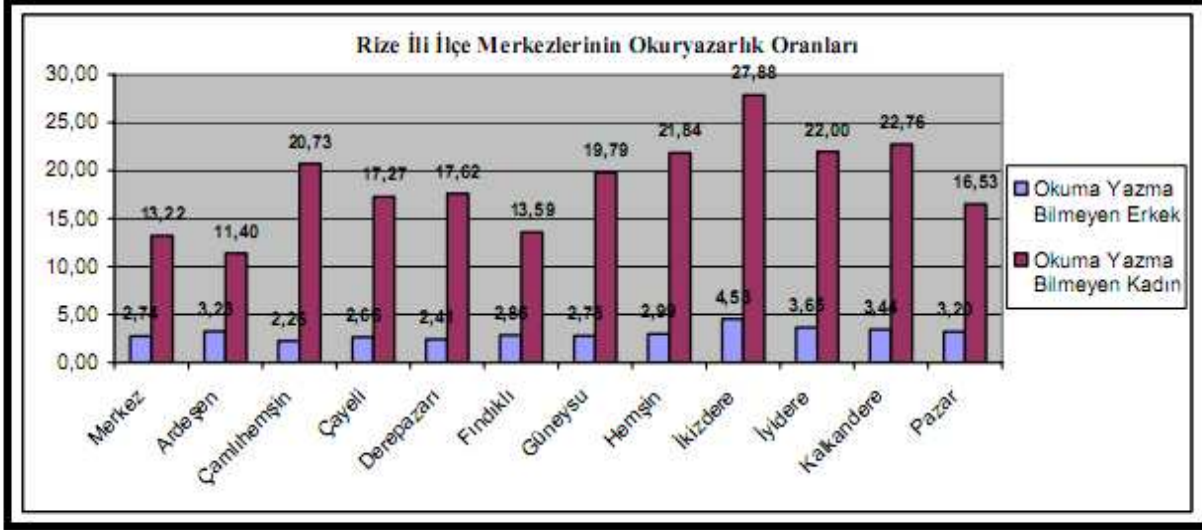
Şekil 41. Rize Merkez hanehalkı sayısı

İlçe merkezinde toplam 1221 özürlü nüfus bulunmaktadır. Yarısından çoğunluğu erkek olan özürlü nüfusta, özürlülük türünde fiziksel özürler %37 ile en fazla paya sahiptir. Zihinsel özürler %15'le ikinci sıradadır.

11.3. Eğitim Durumu

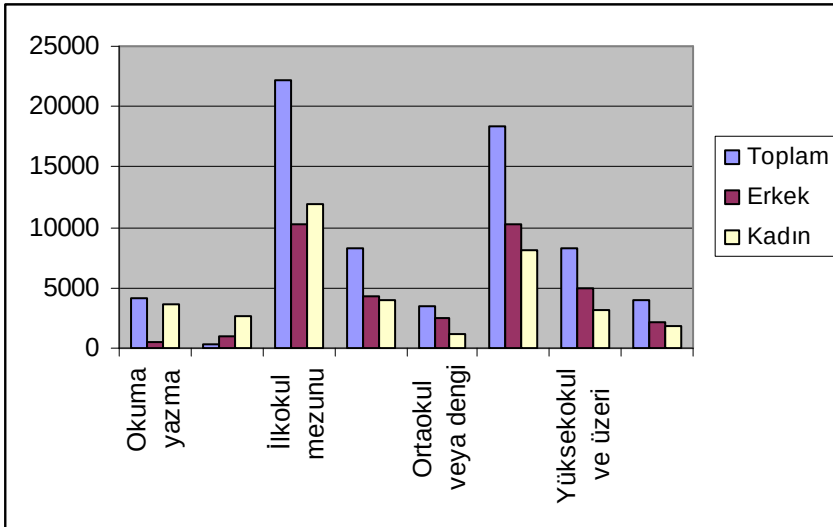
Şekil 42. Rize ili ilçe merkezlerinin okuryazarlık oranları

Kaynak: DİE, 2000 Nüfus Sayımı verilerinden üretilmiştir.

Çalışma alanımız olan ilçe merkezinde ilköğretim mezunlarının toplam içindeki oranı en yüksektir. Bunu ortaokul ve dengi okul mezunları ile yüksek okul üzeri mezunları takip etmektedir. Kentte üniversite öğrenci sayısı 10.000'i bulmuştur.

Şekil 43. Cinsiyete göre mezuniyet durum oranları-2009

Tablo 24. Bitirilen eğitim düzeyi ve cinsiyete nüfus (15+ yaş)-2009

Belde/Köy	Bitirilen eğitim düzeyi	Toplam	Erkek	Kadın
Merkez	Okuma yazma bilmeyen	4112	460	3652
	Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	365	1015	2635
	İlkokul mezunu	22158	10258	11900
	İlköğretim mezunu	8268	4239	4029
	Ortaokul veya dengi okul mezunu	3528	2413	1115
	Lise veya dengi okul mezunu	18423	10288	8135
	Yüksekokul ve üzeri	8207	4997	3210
	Bilinmeyen	3959	2154	1805
	Toplam	72305	35824	36481
Alipaşa	Okuma yazma bilmeyen	23	0	23
	Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	20	4	16
	İlkokul mezunu	129	63	66
	İlköğretim mezunu	40	27	13
	Ortaokul veya dengi okul mezunu	11	6	5
	Lise veya dengi okul mezunu	93	58	35
	Yüksekokul ve üzeri	23	15	8
	Bilinmeyen	16	9	7
	Toplam	355	182	173
Çiftekavak	Okuma yazma bilmeyen	21	2	19
	Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	56	10	46
	İlkokul mezunu	218	112	106
	İlköğretim mezunu	76	40	36
	Ortaokul veya dengi okul mezunu	21	12	9
	Lise veya dengi okul mezunu	106	67	39
	Yüksekokul ve üzeri	38	26	12
	Bilinmeyen	90	38	52
	Toplam	626	307	319

11.4 Toplumsal Yapı

11.4.1. Yaşam Biçimi, Yerleşim deseni ve Mimari Yapı

Doğu Karadeniz kentlerinin genelinde olduğu gibi Rize’de de coğrafya yerleşim desenin oluşmasını, Kültürel yapıyı, yaşam biçimlerini etkileyen etmenlerin içerisinde önemli bir faktördür. İlk yerleşim olan kale içinde korunaklı kentten sonra 18.-19. Yüzyıla kadar belirgin bir değişim olmamıştır. Kıyı yerleşmelerinin oluşması ve yaygınlaşması 18.-19. Yüzyıla dayanır. Kıyı kesiminde yerleşebilecek alan sınırlıdır. Uluslar arası ticaret kormopit yapıyı geliştirmiştir. Dış göç 19 yy.’dan itibaren Rizelilerin alışkın olduğu bir olgudur. Askerliğe, çalışmaya, ticarete, Osmanlı içine ve Kafkaslara, Rusya’ya gidip gelmişlerdir.

Rize’de bugünkü dokunun oluşmasında en önemli faktör çay tarımının başlaması ve yaygınlaşmasıdır. Çay yetiştirilmesine ilişkin ilk girişim 1924 tarihinde 407 sayılı kanunun çıkarılmasıdır. Batum ve çevresinde artık istihdam olanağı bulamayan bölge insanı kentlere doğru göç ederken, göçü durdurmanın, azaltmanın bir yolu olarak ekonomik kaynak arayışına çare olarak çay tarımı ön plana çıkarılmıştır. Güçlü bir sübvansiyonla devlet tarafından sübvansiyon edilmiştir. Bir süre halk tarafından ilgi görmemiş ancak 1933 yılında hükümetin ‘kendi

kendine yetme ilkesi' benimsenmesi ile çay tarımı yeniden gündeme getirilmemiştir. 1937-1940 yıllarında Gürcistan'dan getirilen, toplam 70 tonu bulan çay tohumları ile üretim yaygınlaştırılmıştır.

Bölgede en yoğun nüfus hareketi çay sezonunun başlaması ve sezonun tamamlanması dönemlerinde görülür. Büyük kentlerde yaşayanlar yaz başında, çay hasadının başlamasına yakın bir zamanda bölgeye akın ederler. Bu dönemlerde köyler tekrar eski nüfus yoğunluğunu kazanır. Gelenlerin çoğunluğunu kadın ve çocuklar oluşturur. Erkekler bölge dışındaki işlerini devam ettirirler. Sonbaharda çay sezonunun kapanması ve okulların açılması ile birçok aile yeniden büyük kentlere dönerler. Ayrıca çay sezonunun bitmesi ile bir iç göç yaşanır. Doğu Karadeniz'de genel olarak halkın büyük bir bölümü köy il şehir arasında ya da her ikisinde de ikamet etmekte, köylü ve şehirli yaşam biçimini aynı anda sürdürmektedir. Şehirde (il, ilçe merkezleri) oturanlar, köylü bir aile gibi tarımsal faaliyetlerle uğraşmaktadır.

11.4.2. Sivil Toplum

Kentte 2006 yılında Kent Konseyi Belediye Başkanımızın öncülüğünde yapılan toplantı ile kurulmuştur. Kent konseyi faaliyetlerinin yürütülebilmesi için genel sekreterlik kurulmuş, faaliyetlerini yürütebilmesine olanak sağlayacak destek verilmiştir. İlk 2 sene faaliyetlerini düzenli bir şekilde sürdürmüştür. Kent konseyi bünyesinde kadın meclisi, gençlik meclisi, engelli meclisi ve çocuk meclisi oluşturulmuş, 12 çalışma grubu belirlenmiştir. Başlıca çalışma grupları; eğitim, çevre, kültür, imar ve şehirciliktir. Ancak kent konseyi yapısının tam oturtulamaması gibi nedenlerden faaliyetlerinde ivme kaybetmiştir. Kent Konseyi genel kurul üye profili incelendiğinde, sivil toplum kuruluşları temsilcileri, siyasi parti temsilcileri, belediye meclisi ve il genel meclisi temsilcileri, kamu kurum kuruluş temsilcileri, muhtarlık temsilcileri ile eski ve yeni milletvekilleri, belediye başkanları, valiler yer almaktadır.

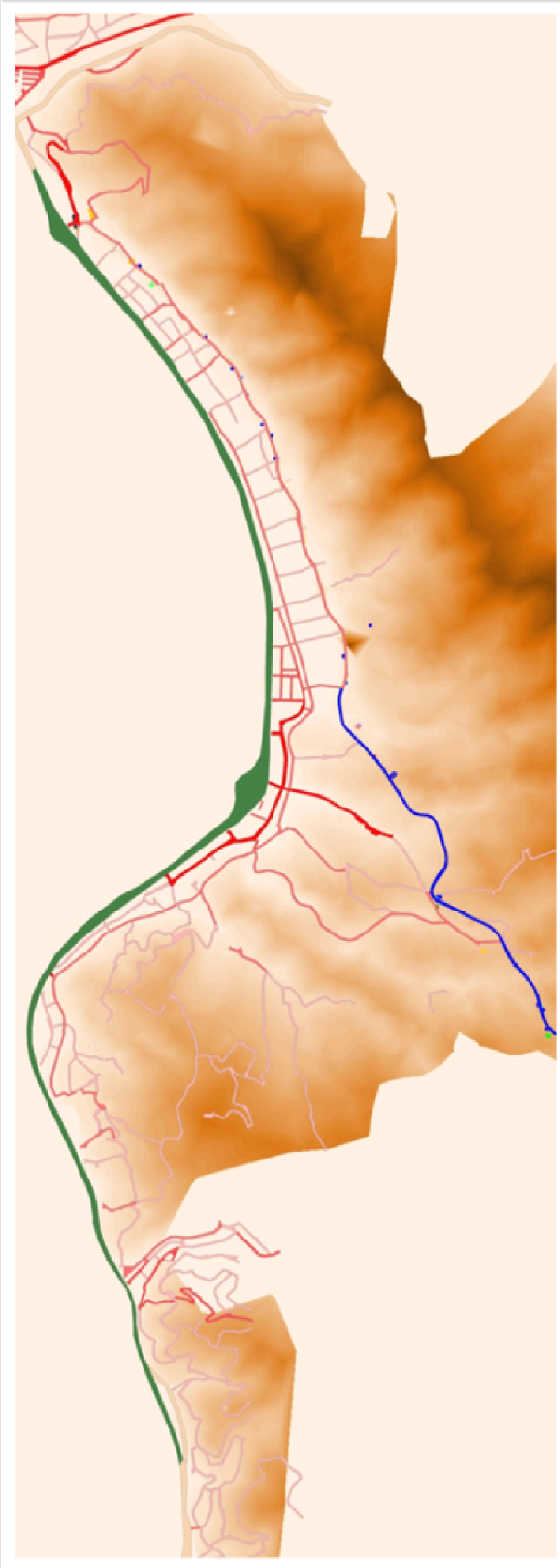
Kentte faaliyet gösteren 131 sivil toplum kuruluşundan, 30 tanesi meslek kuruluşu iken 5 tanesi çevre, 10 tanesi eğitim, 15 tanesi sosyal, 34 tanesi spor alanında faaliyet göstermektedir. 12 adet sendikal yapılanma mevcuttur.

Tablo 25. İlçe merkezinin diğer ilçelere ve bazı önemli merkezlere uzaklıkları (karayolu)

Ardeşen	47 km	30 dak	Güneysu	14 km	Yarım
Çamlıhemşin	65 km	2 sa	Hemşin	57 km	1 sa
Çayeli	19 km	15 dak	Derepazarı	9 km	20 dak
Fındıklı	65 km	45 dak	İyidere	15 km	15 dak
İkizdere	59 km	1 sa	Pazar	38 km	30 dak
Kalkandere	35 km	1 sa			
Trabzon	75 km	1 sa	Samsun	416 km	5 sa
Artvin	159 km	3 sa	Ankara	833 km	12 sa
Gümüşhane	253 km	4 sa	İstanbul	1197 km	17 sa
Erzurum	377 km	6 sa	İzmir	1419 km	23 sa

Şekil 45. Rize ili yakın çevresi karayolu mesafeleri

Şekil 46. Ulaşım Kademelenmesi

Karadeniz Sahil Yolu paralelinde bölünmüş olarak hizmet eden ana toplayıcı yol Menderes Bulvarıdır. Bulvar iki şeritli çift yönlü hizmet vermektedir. Kentin en önemli diğer yolları Atatürk Caddesi, Cumhuriyet caddesi ve Dağdibi yoludur. (Her üç yolun da en kesiti 14,5 metredir.) Kent içi sinyalizasyon çalışmaları 2009 yılında yapılarak kaldırımlarda standardizasyona gidilmiştir. Kaldırımlarda yapılan standardizasyon çalışmalarında engelliler dikkate alınarak yapılmıştır. Cumhuriyet meydanı ile Ticaret Odasının arasında bulunan güzergâhta Atatürk Caddesi ve Cumhuriyet caddesinde tek yönlü trafik akışı sağlanarak kent içi trafiğin belli bir düzene sokulması hedeflenmiş, ayrıca parkomat hizmetinin faaliyete geçirilmesi ile uzun süreli parklanmalar önlenmeye çalışılmıştır. 2010 yılında Güney Çevre yolunun (25 metre en kesitli) güzergâh belirleme çalışmaları yapılmıştır. Kent içi Rize Merkez ve mahalle yolları 2009 yılı değerleri yol yapım çalışmaları incelendiğinde 110 km yol asfalt, 35 km yol parke ve 85 km yol stabilize olarak hizmet vermektedir. Kent içinde Atatürk caddesinin Sahille bağlantısının yapılabilmesi için üst geçit çalışmaları tamamlanarak hizmete açılmıştır. Söz konusu üst geçitte, bir günde 1500-2000 kişilik bir yaya trafiği oluşmaktadır. Kent içinde kalan diğer yolların çoğunluğu 7 ve 10 metre en kesitli planlanmıştır.

12.1.2. Yerleşmeler Arası Ulaşım

Rize- Trabzon arasında belediye otobüsü karşılıklı hafta içi 6, hafta sonu 4 sefer yapılmaktadır. Rize il genelinde ilçeler arası ulaşım genellikle dolmuş ve minibüslerle sağlanmaktadır. İl merkezinden Ardeşen, Pazar, Kalkandere, Çayeli, Derepazarı, Güneysu ve İyidere ilçelerine direk ulaşım sağlanmaktayken, Çamlıhemşin ve Hemşin ilçelerinde ulaşım Pazar ilçesinden aktarma ile sağlanmaktadır. Trabzon'a ve Dosma'ya hareket eden 2 adet küçük sivil öğrenci otobüsü belediyemiz bünyesinde hizmet vermektedir. Belediyemiz sınırları içinde mahallelere hizmet veren 52 adet özel halk otobüsü ile sahilde hizmet veren 6 adet özel halk otobüsü bulunmaktadır. Bunun yanında, 400'e yakın minibüsün hat ve güzergâh çalışma usulleri belediyemiz bünyesinde Merkez'de bulunan otobüs hizmet binasından yürütülmektedir. Yine aynı şekilde ilçelerden gelen minibüslerin giriş ve çıkışları otobüs hizmetlerince kontrol edilmektedir.

Yolların dar ve arazi yapısının engebeli olması nedeni ile ayrıca Karadeniz sahil yolunun kent trafiğinden bölünmesi sonucu kent içi trafikte halen bir takım sıkıntılar bulunmaktadır. Teleferik, tramway hattı, deniz taşımacılığı dile getirilen taleplerdir. Ayrıca sahil boyu trafik akışını rahatlatacak kuzey-güney istikametlerinde yeni yolların açılması talepleri bulunmaktadır.

Kent trafiğini çıkmaza sokan önemli sorunlardan biri de otopark sorunudur. Belediyemiz bünyesinde, açık ve kapalı otopark alanları belirleme çalışmaları yapılmakla birlikte, yol kenarı parklanma alışkanlığından vazgeçilememesi belediyemizi farklı alternatiflere sürüklemiştir. Halen devam etmekte olan parkomat hizmeti bunun bir sonucudur. Parkomat hizmeti ile 80 kişiye istihdam sağlanmakta, 500 araçlık otopark kapasitesi ile 2800-3000 araca parklanma olanağı yaratılmaktadır. 10 adet otopark 2'si resmi belediyeye ait, diğerleri özel şahıslara ait otoparktır. 2 adet yediemin otoparkı bulunmaktadır. Toplamda 1700-200 araç için otopark hizmeti verilebilmektedir. (Ekrem Orhon mahallesi Telekom Müdürlüğü yanı yeni yapılan otopark dahil) Sahil dolgu alanında işletilmeyen ve kayıtsız otopark alanları mevcuttur. Yaklaşık 250 araç kapasitesine sahiptir. Söz konusu alan minibüs araç depo yeri olarak kullanılmaktadır. 30 durak noktasında 303 kayıtlı taksi bulunmaktadır. Rize Merkez sınırları içerisinde toplam 25623 araç kayıtlı bulunmaktadır. (İl Emniyet Müdürlüğü) Araç başına 3.8 kişi düşmekte bu da Rize Merkez'de yaklaşık olarak her ailenin en az bir aracının olduğunu göstermektedir.

Tablo 26. 2010 yılı motorlu kara taşıtları sayısı (motosuz römork ve yarı römorklar hariç) (Tuik)

Düzyey	Toplam	Otomobil	Minibüs	Otobüs	Kamyonet	Kamyon	Motosiklet	Özel Amaçlı Taşıtlar	Traktör
Trabzon	101289	49708	7369	1642	29633	9259	3160	366	152
Rize	42314	17203	3066	467	15186	4821	1372	163	36
Artvin	22337	8717	1880	158	6830	2890	1035	107	720

225 km kent içi yolda asfalt oranı %50'dir. Parke oranı %15, Stabilize yol oranı %35'dir.

Kent merkezinde yaya düzenlemesi yapılan tek cadde Deniz caddesidir. Bunun dışında Sahil yolu kenarında yaya yolları ve yol üzerinde spor aletleri kentli hizmetine sunulmuştur. Yayaalara yönelik önemli

çalışmalardan biri kenti sahile bağlayan 7 adet yaya üstgeçidinin yapılmış olması gösterilebilir. Atatürk Caddesi ve Cumhuriyet caddeleri ile Menderes bulvarında yapılan yol çalışmalarında engellilere yönelik düzenlemeler yapılmıştır. Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından yapılan üstgeçit yapım çalışmalarında çağdaş görünüme önem verilmiş, tamamında engellilere yönelik düzenlemeler yapılmıştır. Yapılmış olan üst geçitlerden altısında engelli asansörü bulunması için düzenlemeler yapılmış ancak tamamlanmamıştır. Kültür Merkezi önünde bulunan üstgeçitte ise rampalı sistem kullanılmıştır. Aynı üstgeçitin Atatürk Caddesi ile bağlantısı yine rampalı sistemle yapılarak bir ilke imza atılmıştır. Söz konusu üstgeçit, günlük 1500-2000 kişilik yaya trafiğine hizmet vermektedir.

12.1.3. Liman ve Serbest Bölge

Karadeniz'e kıyısı olması sebebi ile Rize denizyolu ulaşım imkânlarına sahip olan illerden birisidir. İlde en büyüğü Rize limanı olmak üzere 4 liman vardır. Genellikle yük taşımacılığında kullanılan söz konusu limanlardan yalnızca Rize limanından yaz aylarında yolcu taşımacılığından faydalanılmakta ve Rize-Samsun-İstanbul arasında feribot seferleri yapılmaktadır. Ayrıca Rize merkezde Yat Limanı inşaatına başlanmış olup inşaatı devam etmektedir. Rize limanının temeli 1966 yılında atılmış, 1985 yılına gelindiğinde ise Türkiye Denizcilik İşletmeleri Genel Müdürlüğüne devredilerek bu tarihten itibaren yükleme-boşaltma hizmetleri vermeye başlamıştır. Limanın işletmesi 1997 yılında 30 yıllık süre için özel bir şirkete verilmiştir. Rize Limanından, yaz aylarında yolcu vapuru seferleri de yapılmakla birlikte, esas olarak taşımacılık amacıyla kullanılmaktadır. Limanın mevcut kapasitesi 1.2 milyon ton/yıl'dır.

Rize Limanı, iç liman ve dış liman olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. İç limanda küçük gemilere ve balıkçı teknelerine hizmet veren 2.50-4.50 m derinliğinde toplam 500 m rıhtım bulunmaktadır. Bunun haricinde 8 m ve 12 m derinliğinde 3 adet Ana Ticaret rıhtımında ve 1 adet Ro-Ro rıhtımı bulunmaktadır. Dış Limanda Petrol Ofisi A.Ş.'ye ait 200.000 ton/yıl kapasiteli Akaryakıt Dolum Tesisleri bulunmakta ve Kılavuzluk hizmetleri liman tarafından yerine getirilmektedir. Rize Limanının hinterlandı dar olmakla birlikte, doğusunda karayolu ile Hopa ve Gürcistan, kuzeyinde tarifeli Ro-Ro hattıyla Gürcistan'ın Poti limanı, güneyinde ise Erzurum ve İran Transit yolu olması nedeniyle İran'dır. (RİPORT Rize Liman İşletmesi Yatırım A.Ş. Adres: İnönü Bulvarı 53100 Rize Tel: 0464 223 45 68)

Tablo 27. Rıhtım, İskele, Platform, Dolfen, Şamandıra bilgileri

Rıhtım/İskele Numarası	Uzunluğu (m)	Derinlik (m)	Gemi Kabul Kapasitesi
Rıhtım No:1 (Cevher)	200	12	1
Rıhtım No:2 (Yolcu)	130	9	2
Rıhtım No:3 (General Cargo)	200	8	2
Rıhtım No:4 (Ro/Ro)	30	6,5	1
Rıhtım No:5 (Motor)	130	4,5	2
Rıhtım No:6 (Kum)	72	4,5	1
Rıhtım No:7 (Balıkçı)	95	4,5	3
Rıhtım No:8 (Balıkçı)	200	4,5	5

Tablo 28. Liman Kapasitesi

Yolcu	Dökme Kuru Yük (Ton)	Dökme Sıvı Yük (Ton)	Genel Kargo (Ton)	Konteynır (TEU)	Ro-Ro (araç)
50.000	1.500.000		1.000.000		50.000

Tablo 29. Yolcu Sayısı ve Elleçlenen Yük Miktarı

Yıl	Yolcu	Dökme Kuru Yük (Ton)	Dökme Sıvı Yük (Ton)	Genel Kargo (Ton)	Konteynır (TEU)	Ro-Ro
2004	578	242.000		39.000		10.373
2003	331	215.000		25.000		6.921
2002	65	289.000		35.000		1.062
2001		210.000	34.000	27.000		
2000		235.000		23.000		

Tablo 30. Uğrayan Gemi Sayısı

Yıl	Yolcu	Dökme Kuru Yük (Ton)	Dökme Sıvı Yük (Ton)	Genel Kargo (Ton)	Konteynır (TEU)	Ro-Ro
2004				138		112
2003				91		127
2002	11			119		14
2001				107		
2000				150		

Liman hinterlandında yer alan ve hizmet verilen endüstri tesisleri ile bunların taşıdığı yükler: Çayeli Bakır İşletmeleri, Bakır ve Çinko Madeni, Çay Fabrikaları /Kömür, Kereste Fabrikaları /Tomruk. Riport Rize Liman Başkanlığında, Denizcilik Müsteşarlığınca belirlenen liman tarifeleri uygulanmamaktadır. Gemi Bekleme iskelesi, rıhtımı bulunmamaktadır.

Limanın mevcut kapasitesine bakıldığında çok az kısmının kullanıldığı görülmektedir. Özellikle mevcut yolcu kapasitesine bakıldığında toplam kapasitenin %1,1'inin kullanıldığı görülmektedir. Dökme kuru yükte bu oran %16,1, genel kargoda %4, Ro-Ro'da ise %20'dir.

1996 ile 2005 yılı verileri karşılaştırıldığında yükleme işlemlerinde %25 artış, boşaltma işlemlerinde ise %27 oranında azalma olduğu gözlemlenmiştir. Ancak bu tarihten itibaren yükün miktarında bir azalma olmuştur. 2003 yılına kadar süren boşaltma işlemlerindeki düşüş, bu yıldan itibaren artmaya başlamıştır. (Doğu Karadeniz Çevre Düzeni Plan Raporu)

Tablo 31. Ro-ro taşımları (Liman İşletmeleri İstatistik Verileri)

	2005	2006	2007
Rize-Poti	3648	742	0
Trabzon Sochi	3403	6574	7180

2010 yılında IDO (İstanbul Büyükşehir Belediyesi) tarafından 49 metre boyunda 9 metre eninde vapur belediyemize hibe edilmiştir. Sosyal amaçlı kullanılan olan vapur, Trabzon-Hopa arasında gezinti yapabilmektedir.

12.2. Teknik Altyapı

Gelişmiş bir kentsel altyapı sistemi hem yaşam kalitesinin yükseltilmesini, hem de bilgi toplumunun oluşturulması için gerekli olan iletişim olanaklarını sağlamaktadır. İletişim ve haberleşme sistemlerinin giderek önem kazanması ve bu durumun mekâna yansımaları kentsel gelişim süreci açısından göz ardı edilemeyecek öneme sahiptir. Diğer yandan gelişmiş bir kentsel altyapı, kentleşmenin doğaya verdiği zararı da en aza indirmektedir. Toplumların ekonomik ve sosyal refahının yükseltilmesi için gerekli olan teknik altyapı sistemi mekânın şekillenmesinde de önemli bir paya sahiptir.

Kent enerji şebekesi ÇEDAŞ dağıtım müessesince yürütülmekte ve tüm mahallelere enerji verilmektedir. Şebeke ulusal enterkonnekte sisteme bağlıdır. Rize şehir merkezi toplam enerji tüketimi 169.304.989 kwh, toplam kişi başı tüketim 1.786'dır. Enerji tüketiminin %46'sı mesken tüketimi olup kişi tüketim 286 kwh'dır.

12.2.1. İçme suyu

Rize kenti içmesuyu ve kullanma suyu ihtiyacı İller Bankası tarafından yapılan Andon İçme suyu arıtma tesisinden sağlanmaktadır. Söz konusu tesis Rize (Merkez) dışında Gündoğdu, İyidere, Der pazarı, Güneysu, Çayeli, Kalkandere, Kendirli, Çaykent ve Muradiye belediyeleri içme ve kullanma sularını da sağlamaktadır.

Rize içme suyu arıtma tesisine ham su Poşut, Çağrankaya ve Ilıca deresi üzerinde yapılmış olan su alma yapılarından temin edilmektedir. Arıtma tesisi, İsale hattı boyunca yer alan küçük yerleşim yerlerinin ve belediyelerin gelecekteki içme ve kullanma suyu ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde 900lt/sn kapasitede tasarlanmıştır. Cazibeli akışla gelen su, 4000 m³'lük Dağbaşı'ndaki ana depodan tali depolar vasıtası ile ilçe ve tüm mahallelere dağıtılmaktadır.

Kentte 2009 yılı itibari ile 39500 su aboneli bulunmaktadır. 2008 yılında bu rakam 36.733 idi. Yılda 3000 abonelik bir artış olmuştur. Mahallelerde su tüketimleri aylık düzenli olarak yapılırken, köylerde abone kayıtları bir senedir yapıldığı için belli bir düzene henüz oturmamıştır. Kişi başı su tüketimi ortalama 40 m³'dür. Andon İçmesuyu tesisinden çıkan suyun yaklaşık %65'inin kaybedildiği tahmin edilmektedir. Şehir şebekesinin eski kısımlarının toplam şebekeye oranı %30 olarak tahmin edilmektedir. Kayıplar olmasına rağmen içme suyu sıkıntısı bulunmamaktadır. Su tüketiminin %75'i konutlar, %10'u Ticarethaneler, %12'si de Resmi Kurumlar tarafından yapılmaktadır.

Tablo 32. Yıllık Su Tüketim değerleri

Kullanım türü	2009 (m3)	Oran (2009)	2008 (m3)	Oran (2008)	2007 (m3)	Oran (2007)
Mesken	2.825.672	75.45%	2.829.476	76.27%	2.578.675	75.56%
Ticaret	392.720	10.49%	391.616	10.56%	337.508	9.89%
İnşaat	41.976	1.12%	433.561	11.69%	451.597	13.23%

Resmi Kurum	464.035	12.39%	34.505	0.93%	21.293	0.62%
Sanayi	20.657	0.55%	20.509	0.55%	23.617	0.69%
Toplam	3.745.060	100.00%	3.709.667	100.00%	3.412.690	100.00%
Kişi başı su tüketimi	38,807	-	40,364	-	-	-

1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni planı çalışmaları çerçevesinde, öngörülen 20 yıllık süre için içme ve kullanma suyu projeksiyonları yapılmıştır. Projeksiyonlarda kullanılan yöntemde iki farklı değer üzerinden değerlendirme yapılmıştır. İlki, 150 lt/gün/kişi, dünya standardı olarak belirlenmiş, kentsel alanda bir günde kişi başına tüketilmesi gereken su miktarı; 111 lt/gün/kişi, Türkiye’de bir günde kişi başına tüketilen su miktarı.

Araştırma Rize ili genelinde yapılmıştır. Yapılan araştırmada içme ve kullanma suyu kaynaklarının gelecek nüfus ihtiyacını karşılayıp karşılayamacağı ile ilgili net bir bilgi verilememekle birlikte, Rize il genelinde nüfusun %76’sına içme ve kullanma suyu götürüldüğü ifade edilmiş, bu oranın da yetersiz olduğu belirtilmiştir.

Tablo 33. Rize ili İçme ve Kullanma Suyu Projeksiyonu

YILLAR	NÜFUS	KİŞİ BAŞINA DÜŞEN GÜNLÜK SU TÜKETİMİ (LT)	İÇME VE KULLANMA SUYU MİKTARI	KİŞİ BAŞINA DÜŞEN GÜNLÜK SU TÜKETİMİ - TÜRKİYE (LT)	İÇME VE KULLANMA SUYU MİKTARI
2000	365.938	150	54.890.700	111	21.304.674
2005	381.091	150	57.163.665	111	21.775.658
2010	395.851	150	59.377.695	111	22.311.411
2015	408.780	150	61.316.985	111	22.818.548
2020	419.355	150	62.903.280	111	23.248.417
2025	427.439	150	64.115.910	111	23.575.923

12.2.2. Atık su, Kanalizasyon ve Yağmursuyu Şebekeleri

Rize Merkez kanalizasyon şebekesi, toplam 80 km uzunluğunda olup, 8 km boyundaki ana kolektöre bağlı olarak, 8 adet terfi istasyonundan oluşmaktadır ve deniz deşarjı yapılmaktadır. Mevcut 8 adet terfi istasyonundan biri, deşarj pompa istasyonu olup, diğer iki tanesinin yapımı bitmiş, şebeke yapım çalışmaları devam etmektedir. Engibeli arazi yapısı ve dağınık yapılaşma nedeni ile kanalizasyon şebekesi bulunmayan Yeni Mahalle, Engindere ve Pehlivan taşı mahallelerinde evsel atık problemi fosseptik kuyular yöntemi ile çözülmüştür.

Açık yağmursuyu kanalı çalışmaları yol yapım çalışmalarında projelendirilmektedir ve uygulamaya geçirilmektedir. Aynı şekilde yağmur suyu şebeke yapımları da yol yapım çalışmaları esnasında yapılmaktadır ve kanalizasyon şebekesinde ayrı yapılmaktadır. Kent merkezinde 20 km hatta Yağmur suyu şebekesi yapımı tamamlanmıştır. Yağmursuyu şebekesinin bağlandığı 17 dere bulunur. Şehir içi derelerin tamamı menfez şeklinde kapatılmıştır. Bu derelerin temizliği belediyemiz bünyesinde yapılmaktadır. Şehir merkezinde dereler kısmen deniz seviyesi altında bulunması ve yüksek mahallelerde hafriyatların dere

yataklarına bırakılması sebebi ile malzeme birikimi oluşmakta, bu da yağmursuyu şebekesine zarar vermektedir.

12.2.3. Doğalgaz Hattı

2008 yılı itibari ile Rize’de toplam 167 caddede (bulvar ve sokaklar dahil) doğalgaz bağlantısı ve 4100 konutta doğalgaz aboneliği yapılmıştır. Kent konutlarında abonelik oranı %10’dur.

12.2.4. Katı Atık Yönetimi

Deniz kenarlarında sahil dolgusu olarak düzensiz yapılan depolama 2008 yılından beri TRABRİKAB projesinin hayata geçmesi ile son bulmuştur. Dolgu sahalarından 2008 yılına kadar yapılmış olan düzensiz depolamanın Karadeniz üzerindeki olumsuz etkilerin giderilmesi ise 30 sene süreceği tahmin edilmektedir.

Rize Belediyesi’nden günlük 100 ton evsel atık, aylık 25 ton tıbbi atık düzenli olarak, Taşlıdere mevkiindeki çöp aktarma istasyonunda treylere aktarılarak günlük 4 seferde Kutlular Düzenli Depolama alanına gönderilmektedir.

Çalışma alanımızda Atıksu Arıtma Tesisi bulunmamaktadır. Atık suların direkt olarak 44 metre derinden sahile 1142 metre mesafeden denize deşarjı yapılmaktadır.

13. PLANLAMA SÜRECİ TARİHSEL GELİŞİMİ

13.1. 1960 yılına kadar ki dönem

- Rize, 9 Mart 1916’da Rus işgaline uğramış, 2 Mart 1918’de işgalden kurtulmuştur.
- 20 Nisan 1924 yılında il olan Rize’nin 1927 yılındaki nüfusu, köyler dahil toplam 99.028 kişi olarak belirtilmiştir. Bu sayının büyük çoğunluğu köylerde barınmakta idi.
- Rize’de 1925 yılında Şapka İsyanı olmuştur (Taşpınar,A. 2004, Rize Tarihi .sf.620)
- 1928 yılında Rize’de 3 adet kütüphane bulunmaktaydı.
- Yeni harflerle ilk matbaanın kurulması da 1931 yılına rastlamaktadır.
- 1931 yılında Rize limanına 344 gemi, 1952 yelkenli ve motor, 1932 yılında 280 gemi, 2744 yelkenli ve motor uğramıştı(a.g.e.sf.505).
- 1931 yılında başlanılan Rize-İspir yolu 1945 yılına gelindiğinde henüz tamamlanmamıştı (a.g.e.sf.505).
- 1933 yılında ilk sesli sinema faaliyete geçmişti.

Foto 47. Rize'nin Genel Görünüşü (1930'lu yıllar)

- Cumhuriyetin ilk yıllarından itibaren millet mekteplerinin açılmasıyla Rize’de Halkevi kurulması sağlandı. 1932 yılında açılan Rize Halkevi’nde, ziraat, tarih, eğitim, ailede çocuk eğitimi, sağlık bilgisi gibi konular işleniyordu. Rize Halkevinin 1944 yılında, toplam 256 kişi üyesi bulunuyordu. 1920 yılların sonuna doğru Rize’de Kurtuluş İlkokulu, Gülbahar İlkokulu ve İstiklal İlkokulu olmak üzere üç adet okul vardır. Rize il genelinde 105’i ilkokul olmak üzere 107 okul, 7731 öğrenci bulunmaktaydı. 1932 yılında Rize ili okur-yazar sayısı toplam 14.041 kişidir.(a.g.e.sf.470-471)
- 1939 yılında meskun ve gayrimeskun 300 ha’lık alanda Rize’nin ilk halihazır haritaları yapılmıştır. Eksiltme usulü ile gerçekleştirilen ihaleyi, 6000 liralık maktu bedel üzerinden 726 lira eksilte, İstanbul’da bulunan, Mühendis Müteahhit İbrahim Rahmi Arı kazandı.
- 1946 yılında Y.Mimar Pertev Taner tarafından yapılan Rize’nin ilk imar planı onaylanmıştır. İlin o zamanki nüfusu 14000 civarında idi.
- 1950’li yıllara kadar gurbetçilik önemli bir geçim kaynağı iken 1940 yılında çay ürününün Rize’de ekilmeye ve yetiştirilmeye başlamasıyla, aileler, geçimlerini çay ürününden elde eder olmuşlardır.
- 1950’li yıllarda Rize’de bulunan diğer kurumlar ise şöyledir: Rize Spor ve Halk Spor Kulüpleri, Ziraat Bankası, Fındık Satış Kooperatifi, Çocuk yuvası ve 40 yataklı devlet hastanesi. (a.g.e.sf.454)
- Rize’de posta ulaşımı kara ve deniz yoluyla yapılıyordu. Rize-Trabzon arasında haftada bir defa nakliyat otomobillerle yapılıyordu. Bu mesafe yazın 7, kışın ise 9 saatte alınıyordu. Deniz taşımacılığında kış mevsiminde İstanbul-Rize arasında haftada 5-6 tüccar vapuru sefer yapmaktaydı.
- 25 yıl içinde yaşanan olaylar(savaş, kıtlık, göç vs.) nedeniyle azalma gösteren nüfus sayısı 1955 yılında 82.714 kişi olarak tespit edilmiştir.(Taşpınar,A. 2004, Rize Tarihi, sf. 457.)
- Dağların eteklerinde denize paralel olarak konumlanmış, dağınık bir köy yerleşmesi olarak görünmektedir.
- Yapılar, mimari olarak birbiriyle uyum içinde ve 2 ya da 3 kattan oluşmaktadır. Şirin bir sahil yerleşmesi olarak görülen Rize’nin kıyı şeridi, kumsal olarak kullanılmakta ve bütün sahil boyu devam etmektedir.

Foto 48. Rize'nin kumsaldan görünüşü

- İlin o zamanki nüfusu 14.000 kişi civarında idi.
- Dağınık bir yerleşim olduğundan, dağınık köy yerleşmesi olarak adlandırılabilir.
- Konutlar, barınma amaçlı olarak 2 ya da 3 kat olarak yapılmaktaydı.
- Kentleşme düzeyi Karadeniz Bölgesinde 1940 yılında % 7.2 iken 1960 yılında %11.4 oranına yükselmiştir.(Keleş,R. 1985. Kentleşme Politikaları, sf. 47.)
- Cumhuriyet dönemi olarak adlandırılan bu dönemde, Türkiye genelinde konut kooperatifleri, tek tek yapılar biçiminde birkaç birimlik konut üretmekle yetinen, yani toplu konut yapmayan kuruluşlar olarak gelişmiştir.(a.g.e.sf.315)
- Ayrıca, kooperatifler, kentlerin gelişme alanlarındaki topraklarda geniş ölçüde spekülasyon yapmışlardır. (a.g.e.sf.315)

13.2. 1960- 1980 yılı Dönemi

- 1961 yılında, yeni bir anayasa, 1961 Anayasası kabul edilmiştir.
- 20 yıl süreyle yürürlükte olan bu anayasayla Planlı Döneme girilmiştir.
- Bu dönemde konut sorunlarının çözülmesi görevi devlete yüklenmiştir.
- Karadeniz Bölgesindeki kentleşme düzeyi %11.4'den 1980 yılında %24'e yükselmiştir (Keleş,R. 1985. Kentleşme Politikaları, sf. 47.)
- 1961'de girilen Planlı Kalkınma Döneminde, konut kesimine ulusal gelirden daha büyük pay ayırmadan üretilen birim sayısını çoğaltma yolları aranırken, ölçünleri ve dolayısıyla maloluş fiyatlarını düşürmenin yanında, "toplu konut" yönteminden yararlanmaya bütün Planlar yer vermiştir.(a.g.e.sf.315)
- 1963 yılındaki belediye seçimlerini Rize'de Ekrem Orhon kazanmıştır.
- 1963 yılında yeniden bir hâlihazır harita yaptırılmıştır.
- 1965 sayımında Rize'de 19 mahalle bulunmaktaydı.
- Çay fabrikalarının işletilmeye başlamasıyla hareketlenen Rize'nin ekonomisi tarıma dayalı olarak çay ürününe yönelmiştir. 1966 yılında 82 bin ton yaş çay yaprağı alımı yapılmıştır.

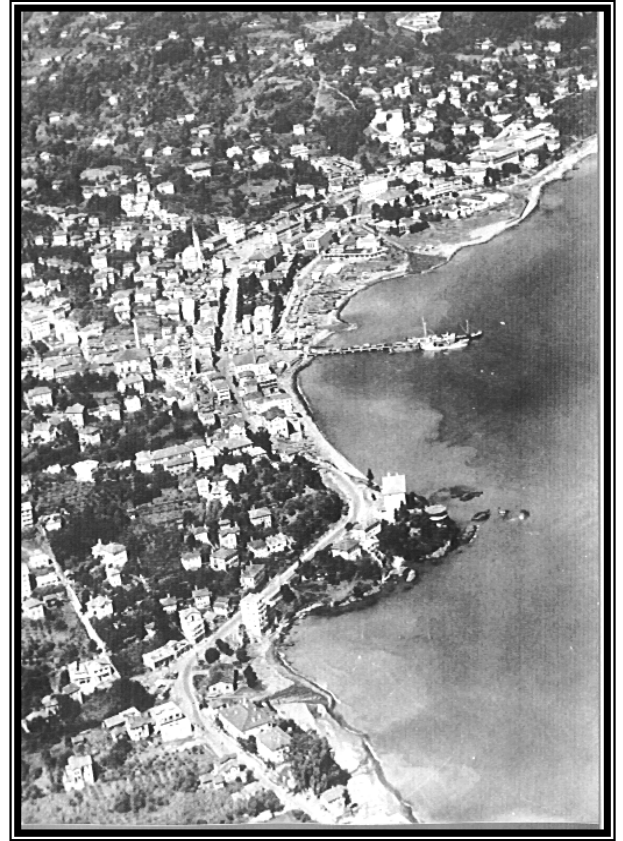

Foto 49. Kasaba görünüşü

- Aile işletmeleri olarak çay ürünüyle tarım yapan aile sayısı 1966 yılında 27.465'dir. Çay dikilen saha ise 60.499 dekadır.(Y.Mimar Fahri Yetman,1971. Rize Sahil Bandı İmar Planı Açıklama Notu, sf. 3)
- Ayrıca, mısır, tütün ve narenciye de ilin ekonomisine katkı sağlayan diğer ürünlerdir.(a.g.e) Üretilen tütün maddesi gemilerle diğer illere taşınmaktaydı.
- Rize merkez nüfusu 1965 yılında 27.376 iken 1970 yılında 31.265'e ulaşmıştır.
- 1969 yılında 1963 de yapılan hâlihazır altlığı kullanılarak Y. Mimar Fahri Yetman tarafından ikinci bir imar planı oluşturulmuştur. 1969 yılındaki imar planının ana amacı, planlama alanının 12 km.lik sahil boyunca genişletilmesi ve nüfusun ihtiyacı olan kullanışların karşılanması olmuştur.
- Ancak, yapılan dolgular ve sahildeki değişimler nedeniyle yeni bir imar planı yapılması gerekliliği doğmuş, ve Y. Mimar Fahri Yetman tarafından revizyon imar planı yapılmıştır.
- Sahildeki karayolu uygulaması değiştirilmiş, dolgu ile kazanılan alanlarda düzenlemeler yapılmıştır.
- Rize'deki merkez kısımlarında belediyeye ait mülkiyetler ile ticaret blokları tasarlanmış, merkeze yön verilmek istenmiştir.
- Dolgu alanı olarak tasarlanan ve bir maket çalışması da yapılan alan takriben 104.600 m²(yaklaşık 10 hektar)'dir. Bu alanın %30'u ticaret blokları olarak ayrılmıştır.
- Planın kat yüksekliği 5 ila 8 kat olarak belirlenmiştir.(Y.Mimar Fahri Yetman,1971. Rize Sahil Bandı İmar Planı Açıklama Notu, sf. 3)

Foto 50. Belediye bloklarının yapımı

- Hızlı bir şekilde tamamlanan Trabzon-Artvin devlet karayolu inşaatı, liman inşaatı, dolgu sahası ve özel mülkiyetlerdeki gelişmeler nedeniyle 1974 yılında yeni bir imar planı, yine Y. Mimar Fahri Yetman tarafından yapılmıştır.
- Bu dönemde Rize'nin şeklen belirginleşmesi ve dolguların fonksiyonel olması sağlanmıştır.
- Dolgu alanları 100 m²'lik arsalar şeklinde bölümlenerek özel mülkiyete konu edilmiştir.
- Yapı yükseklikleri giderek 5-6 katlı olarak ve betonarme tarzında yapılmaya başlanmıştır.
- Dolguya verilen öncelik nedeniyle diğer imar uygulamaları göz ardı edilmiştir.

13.3. 1980-2000 yılı arası dönem

- Rize’de çay tarıma dayalı bir ekonomi yaşanmaktadır. Ticaret yapılabilmesi, müstahsilin çayını satmasına ve karşılığını aldığı anda ödenmesi koşulunu getirmiştir.
- Gurbetçilik eskisi gibi yapılmaya da büyük kentlerin cazibesi göç olgusunu arttırmıştır. Rize’de 1981 yılında 192.298 ton yaş çay yaprağı alınmıştır. Bu rakam 1999 yılında 843.094 ton rakamına ulaşmış ancak sonrası yıl 499.098 ton olarak düşüş göstermiştir.
- Rize’de 1980 yılında il merkezinde 154.459 kişi bulunurken, 1990 yılında yapılan genel nüfus sayımı sonuçlarına göre 109.569 kişiye düşmüştür. Rize ili, illerin nüfus büyüklüğüne göre sıralanışında 51. Sırayı almıştır. Yıllık nüfus artış hızı ise %-014,08’dir.
- Göç veren bir il konumuna gelen Rize ili, il merkezlerinin nüfus büyüklüğüne göre sıralanışında ise 57. Sırayı almıştır. Yıllık nüfus artışı ise %007,08’dir.
- Rize’deki kentli nüfus ilk kez 2000 yılında köy nüfusunu aşmıştır. 1980 yılında kentli nüfus 43.407 kişi iken 2000 yılındaki sayımda 78144 kişi olmuştur. 1980 de köy nüfusu 111052 kişi iken, 2000 yılında bu sayı 49.176 kişi olmuştur. Büyük şehirlere olan göçlerden daha fazlasının köylerden kente olduğu söylenebilir.
- 1980 yılında yeni bir anayasa, 1980 Anayasası kabul edilmiştir.
- Kentleşme düzeyi, Karadeniz Bölgesinde 1980’de %24 iken 1990’da %33.7 olmuştur.
- 1980 yılında Belediye Başkanlığına seçilen Ekrem Orhon, 1983 yılında vefat etmiştir.
- Yeni imar planı için girişimlerde bulunulmuş ve 1984 yılında başlanan imar planı yine Y.Mimar Fahri Yetman tarafından yapılarak 1986 yılında onaylanmıştır. 1986 yılında yapılan imar planları İller Bankası kanalıyla yapıp belediyece onaylanmıştır. Ancak, hem aynı yıl içerisinde hem de 1989 yılında kat artırımına yönelik büyük revizyonlar yapılmıştır.
- Kat yükseklikleri 9 kata kadar yükseltilmiştir.
- Rize’nin son imar planı, revizyonların yasal zemine oturtulması amacıyla 1990 yılında Ergün Subaşı tarafından hazırlanmış ve halen yürürlükte dir.
- 1990 yılındaki Revizyon İmar Planının alanı 2182 hektardır.
- Trabzon-Artvin Devlet Karayolundan deniz yönünde doldurulmaya devam edilmiş, yeşil alan olarak kullanılması planlanmıştır.
- 3.5.1985 tarih ve 3194 sayılı İmar Kanunu yürürlüğe girmiştir.
- 4.4.1990 tarih ve 3621 sayılı Kıyı Kanunu yürürlüğe girmiştir.
- Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü tesisleri planlandığı üzere dolgu alanı üzerinde yapılmıştır.
- Belediye blokları tamamlanmıştır.
- Özel mülkiyetlerdeki yapılaşmalar da hızlı bir gelişme göstererek büyük bir kısmının tamamlanması sağlanmıştır.

- Bu dönemde Türkiye genelinde yaşanan ekonomik gelişmelerin ve Rize’de yapımı tamamlanan yeni yolların etkisiyle araç sahipliği artmaya başlamıştır.
- Kooperatifler oluşturulmuş, ancak tek bina ölçeğinde kalmıştır.
- Rize son 20 yıl içinde hızlı bir değişim göstererek “kasaba” görüntüsünden çıkıp “kent” görüntüsüne kavuşmuştur.

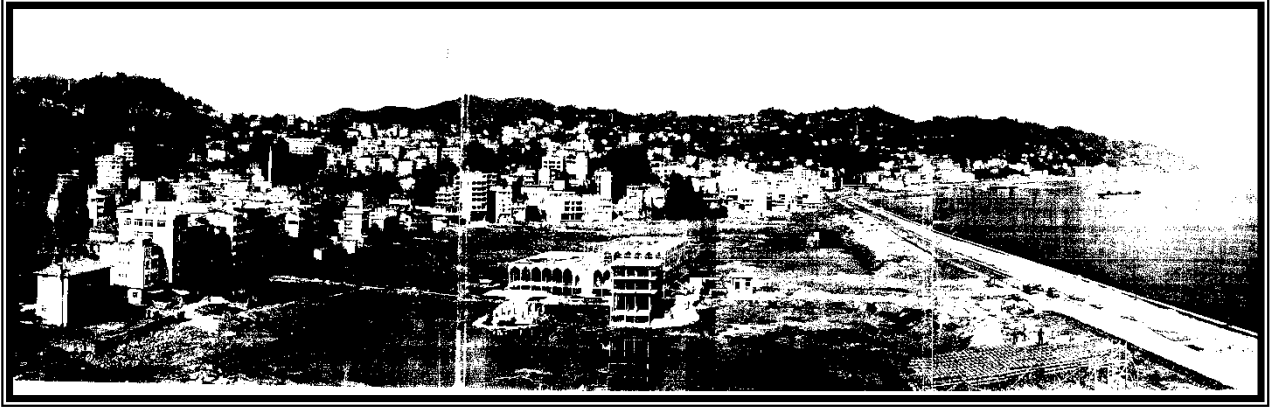

Foto 51.Sahil camiinin yapımı ve özel inşaatların başlaması

13.4. 2000-2010 yılı arası dönemi

- Rize kent merkezi, coğrafik olarak lineer yapısından dolayı uzun, ancak dar bir alana yayılmaktadır. Konut alanları hem sahil boyunca hem de güneyde bulunan dağlık alanlarda yer almaktadır. Apartmanlar şeklinde gelişen konut yoğunluğu içinde, ara katlar tamamlanmamış, ya da alt katlar dolu üst katlar boş olan ya da iki kat yapıp kalanı yapılmamış yapılar şeklinde yer almakta, arsa sahiplerinin anlaşmazlık yaşadığı, hisse çözümlerinin yapılamadığı söylenmektedir. Merkezdeki dolgu alanı üzerinde bulunan pek çok binada aynı sorunlar yaşanmaktadır. Bu sorun nedeniyle kentin görünümünde ilginç resimler ortaya çıkmaktadır. Eskiden yapılan mimari doku ile günümüz mimarisi farklılık göstermekte, yapı teknolojisi her geçen gün artmaktadır.
- Sahilde bulunan 6 adet balıkçı lokantalarının yanı sıra, tepelerde bulunan 3 adet restoran, dinlenme ve eğlenme amacıyla kullanılan alanlardır. Kale parkı, Ziraat Botanik Bahçesi, Sahil parkı insanların yeşil alan ihtiyacını karşıladıkları alanlardır. Kentte gençlerin ağırlıklı kullandıkları, 10.000 kişi kapasiteli 1 adet stadyum ve 2.000 kişi kapasiteli 1 adet kapalı spor salonu mevcuttur. Ayrıca, Taşlıdere mevkiinde Çay-Kur Rize Spor Kulübüne ait bir adet açık spor alanı bulunmaktadır.
- Merkezdeki ekonomik faaliyetler, ticaret sektörü ve hizmetler sektörü olarak öne çıkmaktadır. Düzlük alanlar konut amaçlı kullanıldığı için yamaçlarda çay ekimi yapılmıştır. Güneye doğru gidildikçe çay bahçeleriyle konutların iç içe olduğu görülmekte, kırsal özellikli yerleşim alanları tespit edilmektedir. Çay tarımına dayalı fabrikalar genellikle merkezin dışındadır.

- Rize’de faaliyet gösteren iki sinema vardır. 1944 yılında kurulan İl Halk Kütüphanesi, halen kullanılmakta ve 18.000 kitap arşivi bulunmaktadır.
- Rize’de turistik tesis olarak 29 adet otel bulunmakta, toplam 2295 kişinin konaklamasına olanak sağlamaktadır. Ancak, hem kapasite olarak, hem hizmet kalitesi olarak, hem de konfor kalitesi olarak yeterli düzeye ulaşamamıştır.
- Halen 1990 yılında onaylanan 2182 hektarlık imar planları üzerinde, tadilatlar şeklinde çözümler üretilmeye ve parçacı yaklaşımlarla devam edilmektedir. Dolgu alanı olarak ilave edilen yeni alanlar yaklaşık 5 hektardır.
- Şu anda Rize’deki fiili olarak bulunan toplam dolgu alanı yaklaşık 15 hektar (150.000 m2)’dir.
- Ancak, mevcut dokudaki değişimler ve yapılaşmaların yoğunluk kazanması göz önünde bulundurularak, Rize Merkez 4500 hektar alandaki hâlihazır harita yapımı tamamlanmıştır.
- Dolgu alanı üzerindeki yapılar, 7 ila 9 katlı betonarme binalardır. Sahilde yer yer 12-13 katlı yapılar bulunmaktadır.
- Araç yoğunluğu hem merkezi dolaşımda hem de ilçeler bazında oldukça artış göstermektedir.
- Ulaşım sisteminde yayanın kullanım alanı oldukça azdır.
- Toplu taşıma öncelik ve önem verilmemektedir.
- 2005 yılındaki araç sahipliği Rize merkez için 26000 araçtır. Toplam nüfusun 78144 kişi olduğu düşünüldüğünde her ailede 1 araç olduğu düşünülebilir.

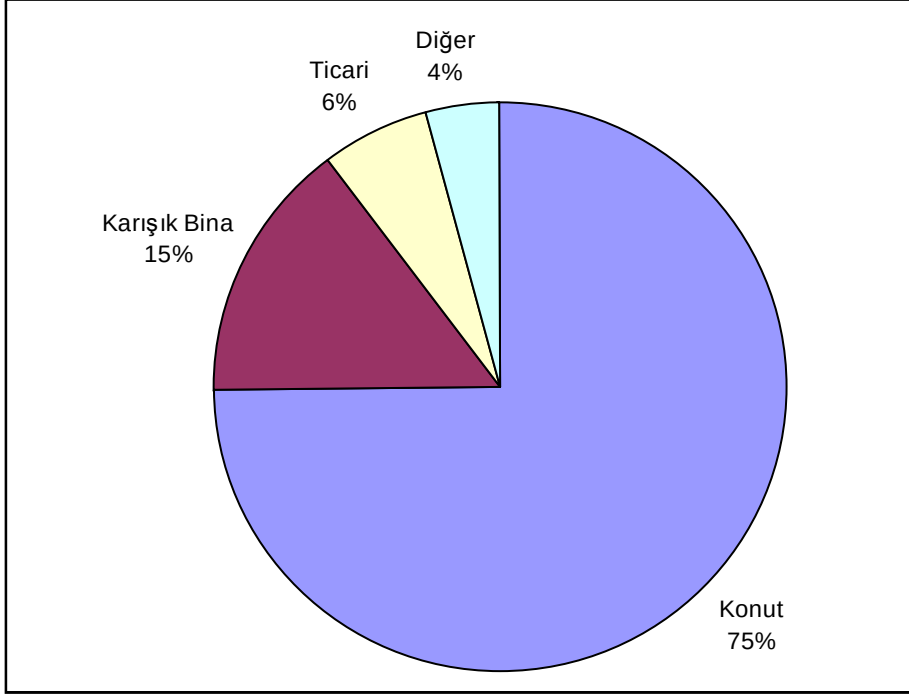
14. ARAZİ KULLANIMI**14.1. Bina Envanteri**

39 mahallede 2000 yılı verileri değerlendirmelerinde, her mahallenin verisinin gösterilmesi mümkün olamamıştır. Bu yüzden konut sayılarının en fazla olduğu ilk 7 mahalle değerleri ve çalışma alanımızda kalan (mücvir alanlar hariç) alandaki toplam bina adetleri baz alınarak aşağıdaki tablo hazırlanmıştır. Bu tabloya göre İslampaşa Mahallesi kullanım amacı konut olan bina adedi en fazla olan mahalledir. Kent genelinde bulunan binaların %75'i konut amaçlı kullanılmaktadır.

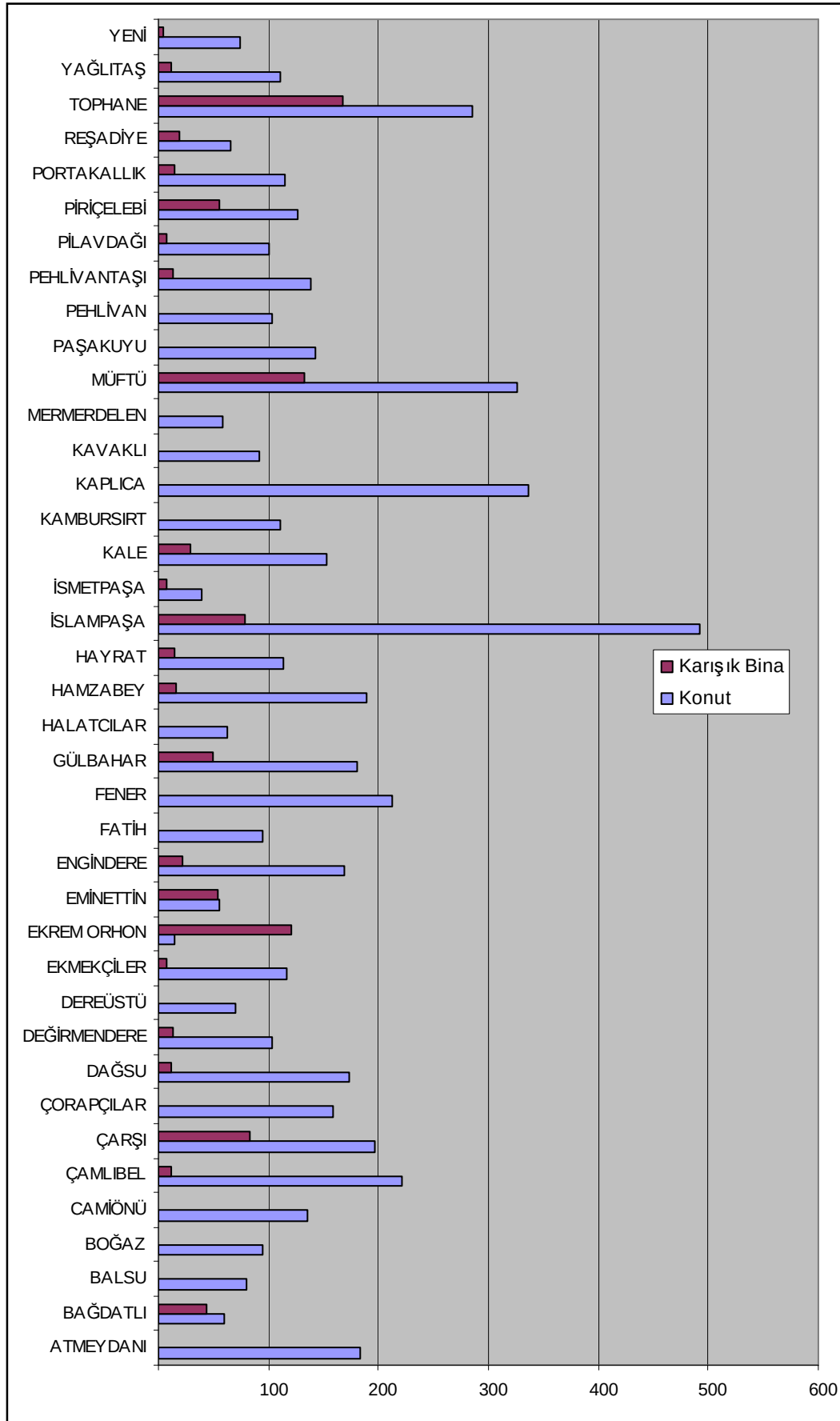
Şekil 52. Seçilmiş mahallelerde Binaların kullanım amacına göre dağılımı

Mahalle	FENER	ÇAMLİBEL	YENİKÖY	TOPHANE	MÜFTÜ	KAPLICA	İSLAMPAŞA	TOPLAM (İlçe geneli)
Konut	212	221	278	286	326	337	492	4679
Karışık Bina	0	12	136	167	133		78	923
Ticari	-	-	100	50	10	-	15	384
Sanayi	-	-	4	1	2	-	3	50
Eğitim, Kültür	1	-	2	5	7	1	1	53
Sağlık, Sosyal, Spor	-	2	-	-	6	-	2	20
Resmi Daire	3	2	1	2	4	-	6	27
Dini	3	2	5	1	3	3	3	45
Konut dışı karışık	-	-	2	4	2	-	1	27
Tarımsal	-	-	-	-	-	2	7	18
Diğer (1)	-	-	-	2	2	-	26	23
Bilinmeyen	-	-	-	-	-	-	-	4
Toplam	219	239	528	518	495	343	634	6253

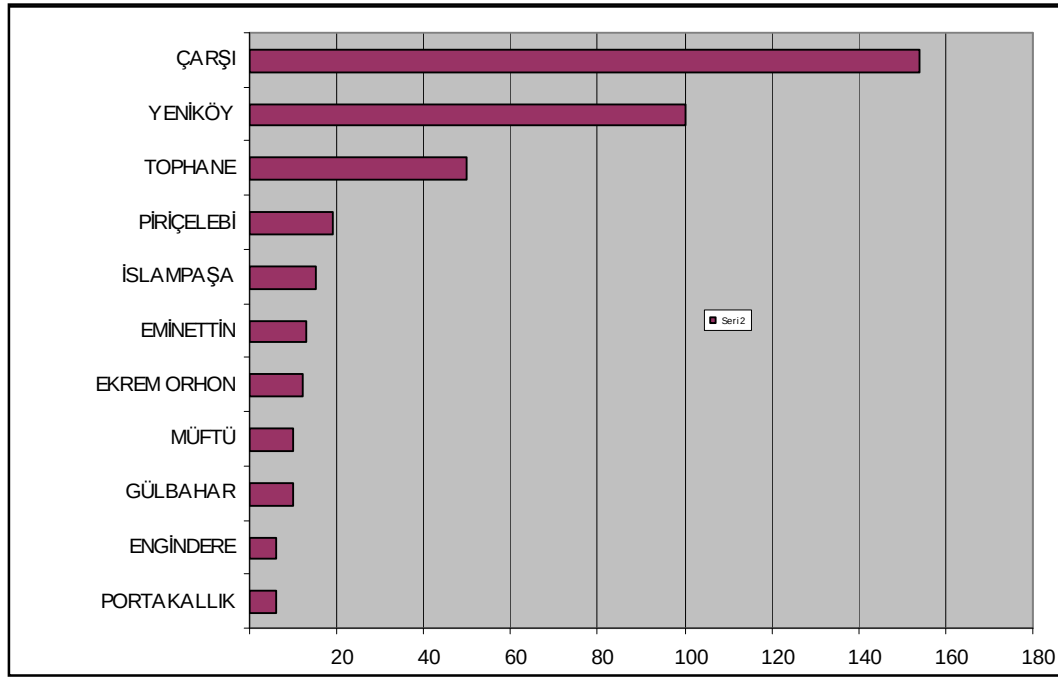
Şekil 53. Binaların kullanım amacına göre dağılımı (2000)

Şekil 54. Konut ve Karışık Binaların mahallelere dağılımı

Şekil 55. Ticari amaçlı binaların mahallere dağılımı (10+) (2000)

Aynı envanter sonucuna göre Sanayi kullanımları Engindere mahallesinde yoğunlaşmaktadır. Kale, Boğaz, Yeniköy, Gülbahar mahallelerinde de birkaç sanayi kullanım amaçlı yapı bulunmaktadır. Eğitim amaçlı binaların yoğunluğu Paşakuyu mahallesinde toplanmıştır. Müftü, Engindere, Tophane mahallelerinde de bir yoğunlaşma görülmektedir. Resmi daireler sahil kısmı mahallelerde dengeli dağılmıştır. Kentin doğal yapısının sonucu resmi dairelerde merkezleşme mümkün olmamıştır. Bina sayımlarına göre kentte tarımsal amaçlı 27 adet yapı tespit edilmiştir ve bunların 12'si İslampaşa mahallesindedir.

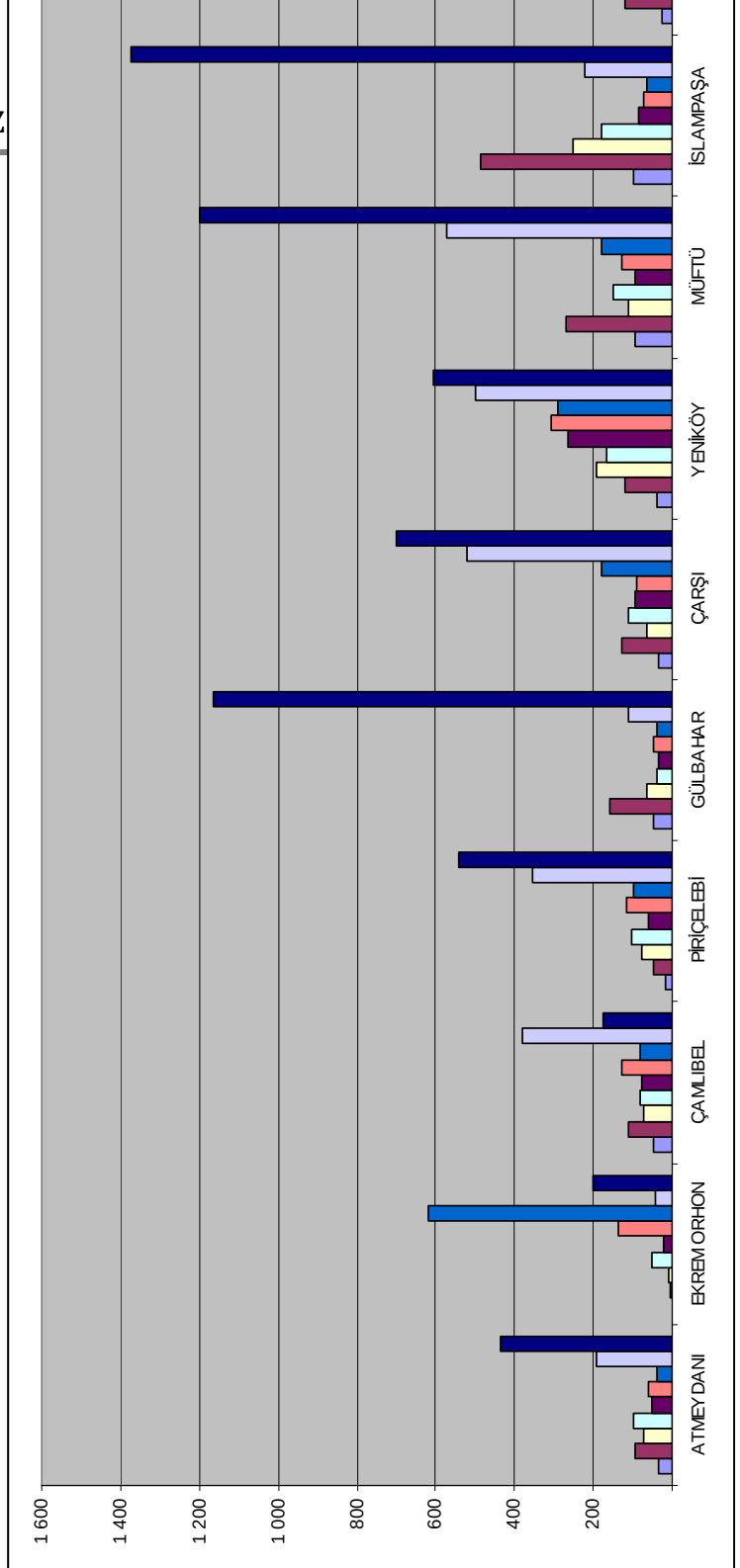
Tablo 34. Mahallelere göre bina ve daire sayısı

Yıllar	2000	2010	Yıllar	2000	2010
Mahalle	Bina	Daire	Mahalle	Bina	Daire
ATMEYDANI	190	1 070	HAYRAT	134	265
BAĞDATLI	108	688	İSLAMPAŞA	684	3081
BALSU	82	100	KALE	191	629
BOĞAZ	103	215	KAMBURSIRT	118	186
CAMİÖNÜ	144	744	KAPLICA	343	964
ÇAMLIBEL	239	1 149	KAVAKLI	95	153
ÇARŞI	435	1 923	MERMERDELEN	64	339
ÇORAPÇILAR	161	296	MÜFTÜ	495	2 794
DAĞSU	197	301	PAŞAKUYU	163	579
DEĞİRMENDERE	117	285	PEHLİVAN	106	232
DEREÜSTÜ	73	94	PEHLİVANTAŞI	164	254
EKMEKÇİLER	126	186	PİLAVDAĞI	110	181
EKREM ORHON	150	1 088	PİRİÇELEBİ	216	1 409
EMİNETTİN	144	710	PORTAKALLIK	141	736
ENGİNDERE	238	612	REŞADİYE	89	693
FATİH	100	135	TOPHANE	518	3 447
FENER	219	925	YAĞLITAŞ	124	255
GÜLBAHAR	259	1 707	YENİ	81	129
HALATÇILAR	67	130	YENİKÖY	528	2 489
HAMZABEY	209	336	TOPLAM	7725	29020
					38075

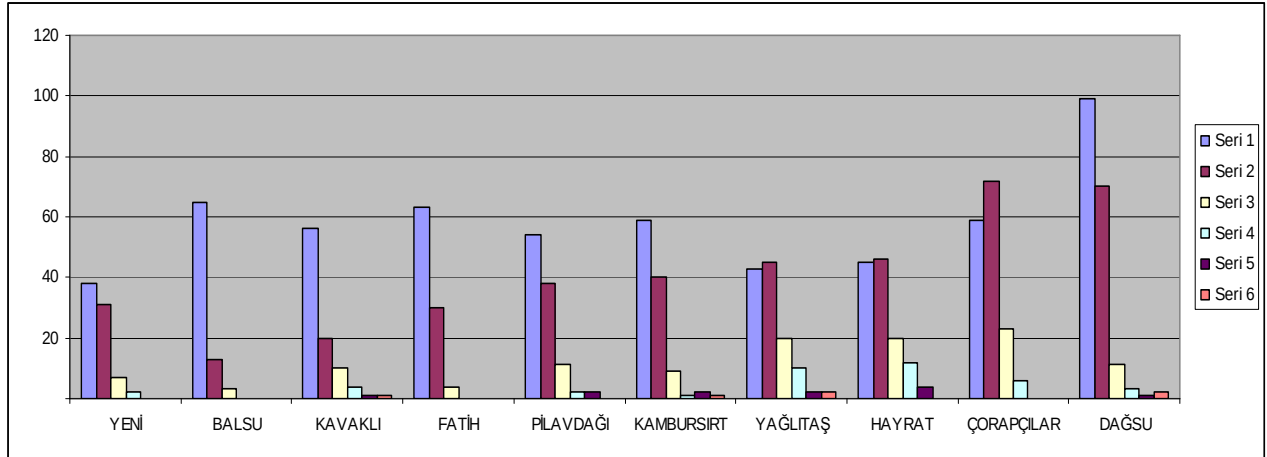
Şekil 56. Daire sayısı bakımından en fazla daireye sahip olan 10 mahallede daire sayısına göre dağılımlar

Yukarıdaki grafikte daire sayısı bakımından en fazla değere sahip olan 10 mahallede binaların daire adedine göre dağılımları görülmektedir. Tophane mahallesi en fazla daire sayısına sahip olan mahalledir ve 10-15 daire adetli binaların sayısı fazladır. Kentin en yoğun mahallesi olduğu düşünülürse, bölgede yüksek katlı yapılaşmaların yoğun olduğu söylenebilir. Ayrıca, kişi başına düşen m2 bilgisinin düşük olmasına dayanarak, binalar arası mesafenin ve daire m2'lerinin az olduğu söylenebilir. Grafikte; İslampaşa, Müftü ve Gülbahar mahallelerindeki yapılaşmaların yüksek katlı olduğu görülmektedir.

Bina adedinin en az olduğu mahalleler sırasıyla Yeni, Balsu, Fatih, Pilavdağı, Hayrat, Çorapçılar ve Dağsu mahalleleridir. Bu mahallelerde binada daire sayısında azalma vardır. Bu mahallelerdeki binaların müstakil olduğunu söylemek mümkündür.

Şekil 57. Bina adedi en az olan mahallelerde binadaki daire adedine göre dağılımları

Çalışma alanımız genelinde, binaların %90'ında borulu su tesisatı bulunmaktadır. Dağsu, Pehlivanşahi mahallelerindeki binalarda borulu su tesisatı bulunma oranı çok düşük olup, Müftü, Yağlıtaş ve Pilavdağı mahallelerinde %60-80 arasındadır.

Tablo 35. Bina özellikleri (2000)

Mahalle	Asansör Tesisatı	Yangın Merdiveni	Kapalı/Açık Garaj
ATMEYDANI	6	2	9
BAĞDATLI	7	4	20
BOĞAZ	3	1	24
CAMİÖNÜ	23	1	46
ÇAMLİBEL	2		33
ÇARŞI	53	5	2
ÇORAPÇILAR			11
DEĞİRMENDERE			2
EKMEKÇİLER			10
EKREM ORHON	90	3	3
EMİNETTİN	20	14	13
ENGİNDERE			33
FENER	7	4	64
GÜLBAHAR	37	15	29
HAMZABEY		1	7
HAYRAT			8
İSLAMPAŞA	21	4	106
KALE	2	1	1
KAMBURSIRT			7
KAPLICA	2		49
KAVAKLI	1	1	2
MERMERDELEN	5		27
MÜFTÜ	41	9	30
PAŞAKUYU			28
PEHLİVAN			14
PİLAVDAĞI			11
PİRİÇELEBİ	57	2	9
PORTAKALLIK	9		25
TOPHANE	19	7	8
YENİ			4
YENİKÖY	21	1	20
TOPLAM	426	75	655

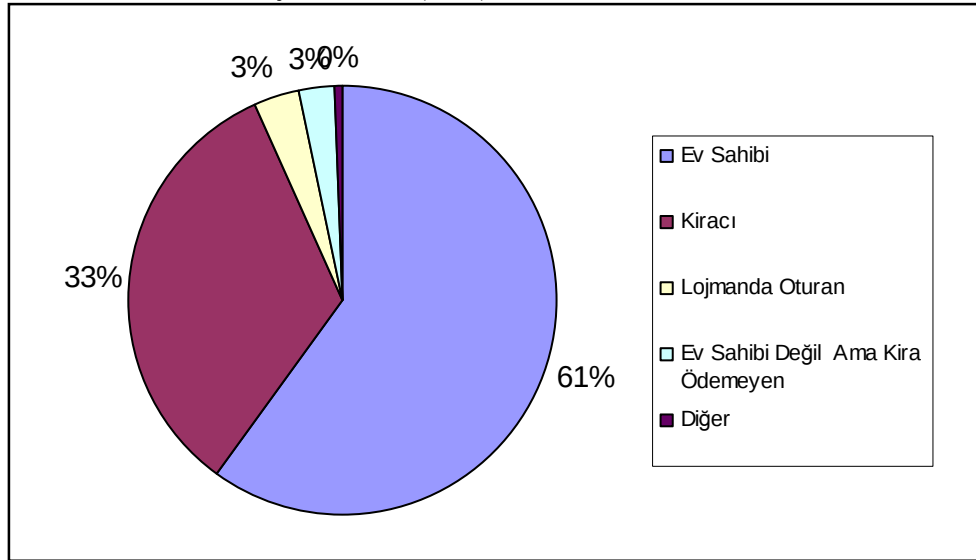
2000 yılı bina sayımı envanterlerine göre binalarda esaslı, tamir tadilat gerektiren bina sayılarının fazla olduğu 10 mahalle sırasıyla; Yeniköy, Hamzabey, Çamlıbel, Çorapçılar, Ekmekçiler, Fener, Çarşı, Tophane, Müftü ve Pehlivan mahalleridir.

Tablo 36. Esaslı tadilat gerektiren binaların yoğunlaştığı 10 mahallede Bina özellikleri (2000)

Mahalle	Tadilata İhtiyacı Yok	Basit Tamir ve Tadilat	Esaslı Tamir ve Tadilat	Oran (Esaslı Tamir ve Tadilat)	Toplam
PEHLİVAN	36	19	50	0.47	106
MÜFTÜ	179	226	56	0.11	495
TOPHANE	279	161	59	0.11	518
ÇARŞI	196	160	60	0.14	435
FENER	96	57	66	0.30	219
EKMEKÇİLER	12	39	75	0.60	126
ÇORAPÇILAR	35	38	87	0.54	161
ÇAMLİBEL	92	43	104	0.44	239
HAMZABEY	42	48	119	0.57	209
YENİKÖY	48	304	168	0.32	528

Kent bütününde 60 adet tescilli yapı bulunmaktadır. Geleneksel konut örneklerinin bulunduğu tescilli yapılar arasında kale surları ve anıt ağaçlar da yer almaktadır.

Şekil 58. Konutta mülkiyet durumu (2000)

C- KURUM İÇİ MEVCUT DURUM ANALİZİ**1- TARİHÇE VE BELEDİYE BAŞKANLARI**

Osmanlı Devleti'nde yerel yönetim kurumları olması düşüncesiyle, XIX. yüzyıl ortalarından itibaren belediyeler ortaya çıkmaya başladı. Rize Belediyesi'nin kuruluş tarihinin 1867 olduğu varsayılmaktadır. Osmanlı Döneminde tespit edebildiğimiz Rize Belediyesi'nde görev yapan başkanların isimleri şu şekildedir.

- 1- İsmail Efendi (1869-1870)
- 2- Tevrizade Reşit Ağa (1871-1872)
- 3- Mehmet Sadık Efendi (1873)
- 4- Hacı Hüseyin Sabri Efendi (1874-1877)
- 5- Mehmet Efendi (1880)
- 6- Tuzcuzade Mahmut Ağa (1881)
- 7- Hacı Hüseyin Efendi (1888)
- 8- Hacı Hüseyin Sabri Efendi (1892-1894)
- 9- Abdülhamit Efendi (1896)
- 10- Hacı Rauf Efendi (1901-1903)
- 11- Hacı Şaban Efendi (1904-1905)

Cumhuriyet Döneminde Rize Belediyesinde görev yapan Belediye Başkanları'nın isimleri şu şekildedir.

- 1- Hakkı Mataracı (...-1936)
- 2- Mucip Kemalyeri (1936-1938)
- 3- Şefik Aydın (1938-1939)
- 4- Hasan Fehmi Biber (1938-1950)
- 5- Mucip Kemalyeri (1950-1952)
- 6- Ahmet Vardal (1952-1953)
- 7- E. Şevki Kepenek (1953-1954)
- 8- İbrahim Şerifoğlu (1954-1955)
- 9- Mustafa Ardal (1955-1956)
- 10- Ali Karagöz (1956-1957)
- 11- Ziya Çalışır (1957-1959)
- 12- Ertuğrul Ünlüer (1959-1960)
- 13- Adil Aktan (1960-1963)
- 14- Ekrem Orhon (1963-1972)
- 15- İsmail Ömeroğlu (1974-1977)
- 16- Ömer Bayar (1977-1980)
- 17- İsmet Kara (1983-1984)

- 18- Bülent Koç (1984-1989)
- 19- Memiş Ali Usta (1989-1994)
- 20- Şevki Yılmaz (1994-1995)
- 21- Hızır Hop (1996-2004)
- 22- Halil Bakırcı (2004-..)

2- KURUMSAL YAPI

- BELEDİYE BAŞKANI
- BAŞKAN YARDIMCISI : 2+2 (SEÇİLMİŞ+ MEMUR)
- BELEDİYE MECLİSİ : 25 kişi (16 AKP-9 DP)
- BELEDİYE ENCÜMENİ : 7 kişi (BELEDİYE BAŞKANI+3 SEÇİLMİŞ+3 MEMUR)
- KOMİSYONLAR
 - o Bütçe ve Tarife Komisyonu : 5
 - o Çeşitli İşler Komisyonu : 5
 - o İmar Komisyonu : 5
 - o Denetim Komisyonu : 5
- MÜDÜRLÜKLER : 17
- ŞİRKET : 1 (Ribelsan)
- BİRLİKLER : 1- Rize ili Yerel Yönetimler Andon İçme Suyu Tesisleri Yapma ve İşletme Birliği (Rize Su Yap İş)

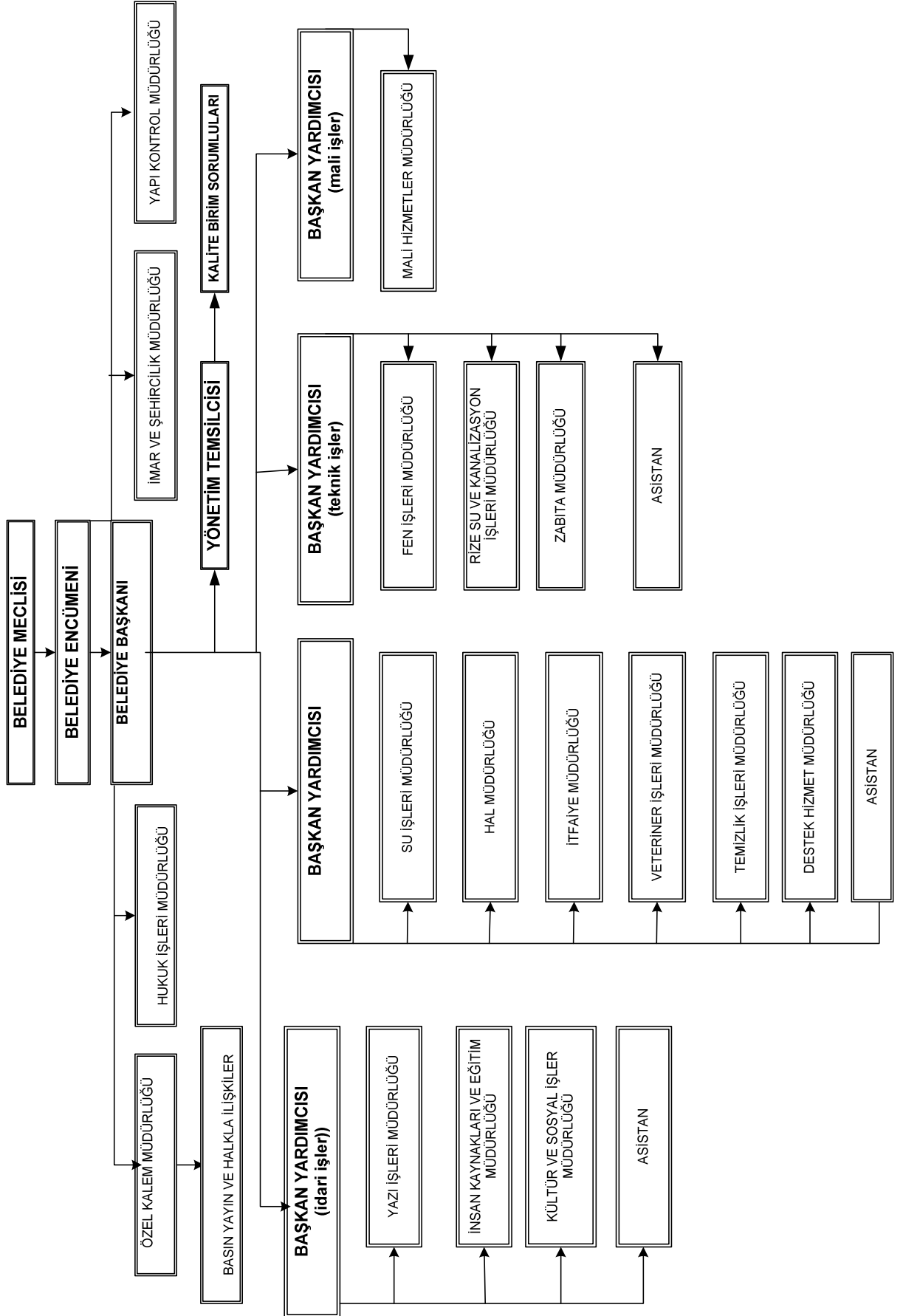
3- KALİTE POLİTİKAMIZ

Belediyemiz Kalite Belge çalışmaları 2009 yılında başlamış olup, ISO 9001:2008 Kalite belgemizi almış bulunmaktayız. Kurum içi çalışmaların standardizasyonunun sağlandığı belgeleme çalışmaları sonucu, kalite politikalarımız belirlenmiştir. Denetim, İzleme, kontrol etme gibi süreçlerin izlendiği sistemle koordinasyon eksikliklerimiz giderilmesi ve ortak dilin kullanılması hedeflenmiştir.

Kalite Politikamız:

- Hizmet ettiğimiz vatandaşlarımıza çağın gereklerine uygun ve sürekli iyileştirmeyi hedefleyen bir yönetim anlayışı ile hizmet etmek,
- Yönetimi, çalışanların, hizmet edenlerin ve hizmet alanların katılımıyla gerçekleştirmek,
- Belediyemizin asli görevleri yanında, halkın kültür, eğitim, spor gibi ihtiyaçlarını temel ihtiyaçları olarak kabul etmek ve gereklerini yerine getirmek.
- Güler yüzlü, anlayışlı, dinleyen ve çözüm üreten bir hizmet bilincini kabul etmek,
- Doğru işi, doğru zamanda yapmak ilkesine inanmış olmak,
- Belediyecilikte yenilikçi ve öncü olma yaklaşımıyla çalışmak,
- Hizmet kalitesini korumak ve yükseltmek için, çalışanın gelişimini ve motivasyonunu sürekli hale getirmek,
- Planladığımız ve uyguladığımız hizmetleri, “kaynakları nasıl daha etkin ve verimli kullanılırız” anlayışı ile yapmak,
- Dinamik nüfus yapısı, renkli kültürel yapısı, farklı kültürlerden gelmiş insan mozaiği ve gelişen yüzü ile ilgi odağı olmuş Başbakanlar diyarı Rize’mizi “huzurlu ve mutluluk içinde yaşayan insanların şehri” yapmak, temel hedeflerimizdendir.

4 Yönetim Şeması

5 PERSONEL YAPISI

22.02.2007 tarih 2005/9809 sayılı Belediye ve Bağlı kuruluşları ile mahalli idare birlikleri norm kadro ilke ve standartlarına ilişkin esasların yürürlüğe konulması hakkındaki karara göre Rize Belediyesi nüfus yapısı itibari ile B2 grubunda yer almıştır, ticaret ve sanayi kenti olması dolayısıyla grup değeri B3'e yükseltilmiştir. Norm kadro yapısı aşağıda tablo halinde gösterilmiştir. * Kadro ünvanları aynı yönetmeliğin ekli listesinden belirlenir.

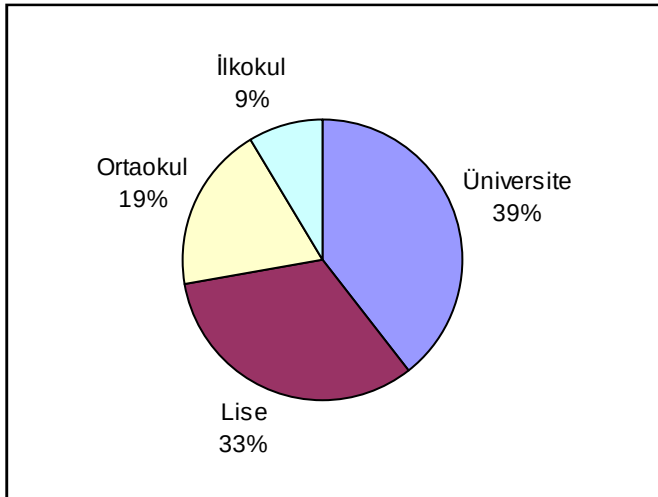
Tablo 37. Belediye Norm Kadro Yapısı

Ünvan	Adet	Ünvan	Adet
Belediye Başkan Yardımcısı	2	İdari Personel(*)	55
Yazı İşleri Müdürü	1	Teknik Personel(*)	45
Mali Hizmetler Müdürü	1	Sağlık Personeli(*)	12
Fen İşleri Müdürü	1	Yardımcı Hizmet Personeli(*)	8
İmar ve Şehircilik Müdürü	1	İtfaiye Amiri	2
Temizlik İşleri Müdürü	1	İtfaiye Çavuşu	4
İtfaiye Müdürü	1	İtfaiye Eri	44
Zabıta Müdürü	1	Zabıta Amiri	2
Hukuk İşleri Müdürü	1	Zabıta Komiseri	8
Veteriner İşleri Müdürü	1	Zabıta Memuru	48
Diğer Müdürler(*)	7	İç Denetçi	3
Avukat	2	Memur Kadroları Toplamı	243
Uzman	4	Sürekli İşçi Kadroları Toplamı	140

Tablo 38. Rize Belediyesi istihdam türleri dağılımı (2006-2010)

	Yıllar	Memur	Sözlemeli Personel	Geçici işçi	Kadrolu işçi	Ribelsan	Toplam
Çalışan sayısı	2006	86	-	16	129	461	692
Oran (%)		12	-	2	19	67	100
Çalışan sayısı	2010	64	34	1	70	293	462
Oran (%)		13,84	7,4	0,21	15,15	63,40	100

Şekil 59. Personel Eğitim Durumu

6 MALİ YAPI

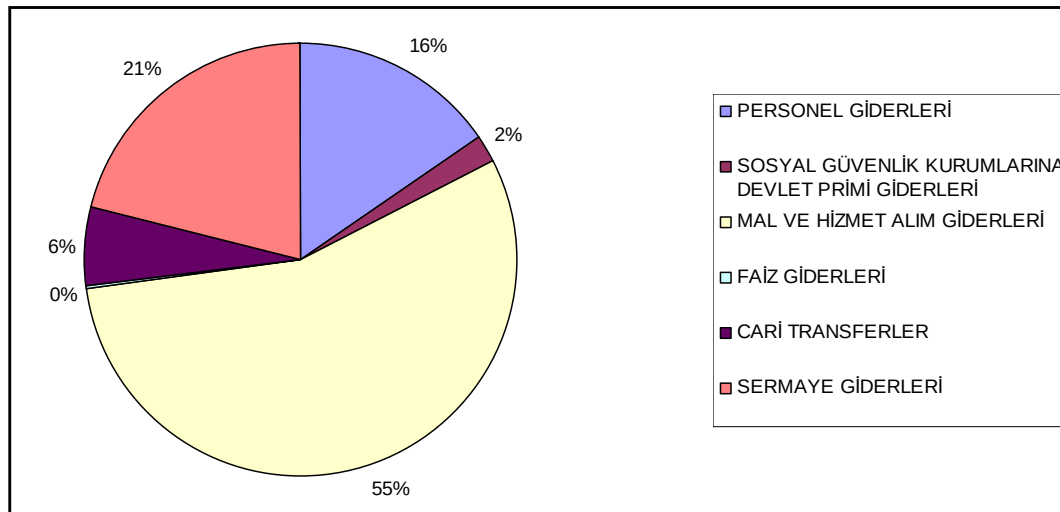
Tablo 39. 2009 yılı belediye gelir-gider bilgileri

GELİRİN ÇEŞİDİ	
Vergi Gelirleri	6,366,333.43
Teşebbüs Ve Mülkiyet Gelirleri	11,392,641.73
Alınan Bağış Ve Yardımlar İle Özel Gelirler	1,133,417.40
Diğer Gelirler	16,501,236.11
Sermaye Gelirleri	2,058,534.66
GİDER ÇEŞİDİ	
Personel Giderleri	5,757,259.43
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	716,149.34
Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	20,363,033.89
Faiz Giderleri	133,917.16
Cari Transferler	2,059,824.05
Sermaye Giderleri	7,818,120.93

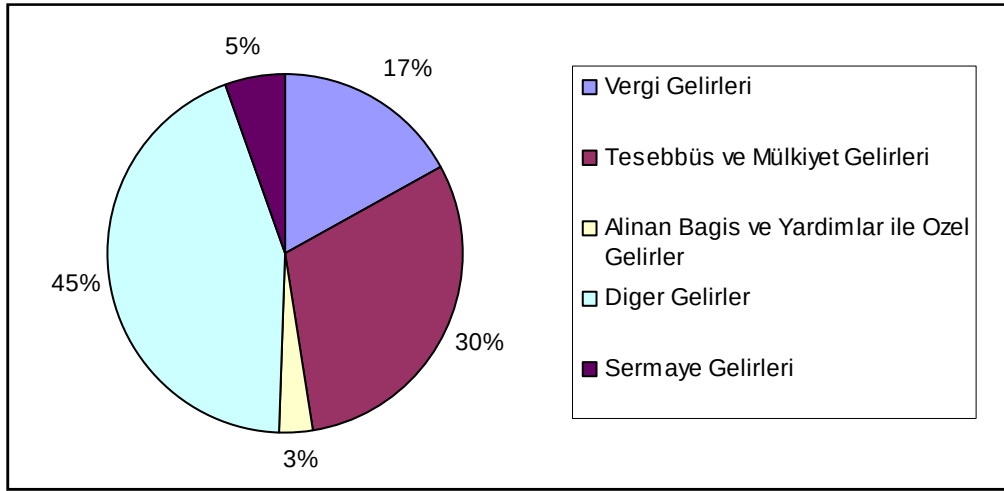
Tablo 40. Belediye gelir ve gider gerçekleşme oranları

	GERÇEKLEŞME ORANLARI		
	2007	2008	2009
GELİR AÇIKLAMASI			
Vergi Gelirleri	76.00	70.00	64.00
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	74.00	71.00	67.00
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	100.00	100.00	100.00
Diğer Gelirler	100.00	100.00	100.00
Sermaye Gelirleri	100.00	100.00	100.00
GİDER AÇIKLAMASI			
Personel Giderleri	92.75	91.46	91.25
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	62.08	66.66	70.49
Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	65.03	88.98	81.55
Faiz Giderleri	15.69	100.00	100.00
Cari Transferler	48.19	57.13	61.75
Sermaye Giderleri	62.18	75.41	62.40

Şekil 60. Gider dağılımları (2009)

Şekil 61. Gelir Dağılımları

Tablo 41. Gider dağılımlarının toplam içindeki paylarda son üç yıllık değişim

GİDER ÇEŞİDİ	2007	2008	2009
Personel Giderleri	16.24%	14.56%	15.62%
Memurlar	3.21%	3.15%	3.60%
Sözleşmeli Personel	0.05%	1.63%	1.72%
İşçiler	12.39%	9.36%	9.85%
Geçici Personel	0.09%	0.06%	0.11%
Diğer Personel	0.50%	0.36%	0.34%
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	2.13%	2.07%	1.94%
Memurlar	0.70%	0.70%	0.84%
Sözleşmeli Personel	0.00%	0.30%	0.44%
İşçiler	1.21%	1.05%	0.66%
Geçici Personel	0.22%	0.02%	0.00%
Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	56.43%	55.81%	55.26%
Tüketime Yönelik Mal Ve Malzeme Alımları	10.57%	8.71%	9.31%
Yolluklar	0.17%	0.19%	0.13%
Görev Giderleri	0.11%	0.25%	1.53%
Hizmet Alımları	34.09%	38.96%	36.70%
Temsil Ve Tanıtma Giderleri	2.22%	2.75%	2.94%
Menkul Mal Gayrimaddi Hak Alım Bakım Ve Onarım Giderleri	3.06%	2.89%	3.58%
Gayrimenkul Mal Bakım Ve Onarım Giderleri	6.20%	2.06%	1.06%
Faiz Giderleri	0.22%	0.26%	0.36%
Diğer İç Borç Faiz Giderleri	0.22%	0.26%	0.36%
Cari Transferler	4.92%	5.57%	5.59%
Görev Zararları		1.55%	1.14%
Hazine Yardımları (İl Özel İdare Belediye Birbirine Yardım)	1.36%	1.07%	2.47%
Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	1.03%	0.03%	0.04%
Hane Halkına Yapılan Transferler	0.20%	0.18%	0.19%
Gelirlerden Ayrılan Paylar	2.34%	2.74%	1.74%
Sermaye Giderleri	20.06%	21.73%	21.22%
Mamul Mal Alımları	1.42%	0.25%	1.04%
Menkul Sermaye Üretim Giderleri	2.53%	4.76%	2.55%
Gayrimenkul Alımları Ve Kamulaştırması	1.38%	0.43%	0.19%
Gayrimenkul Sermaye Üretim Giderleri	12.80%	16.08%	16.74%
Gayrimenkul Büyük Onarım Giderleri	0.13%	0.23%	0.69%
Yedek Ödenekler	1.80%	0.00%	0.00%

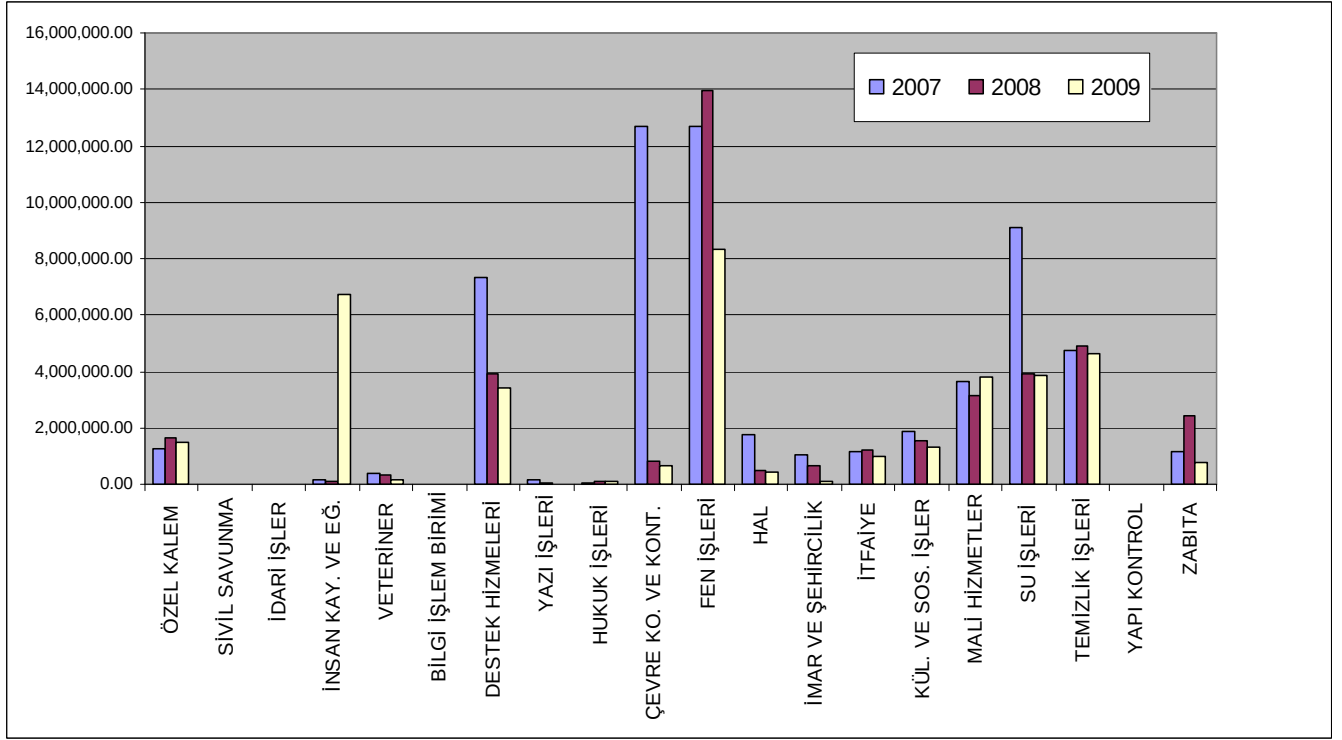
2005 yılı personel giderleri %24 iken bu oran 2009'da %16'lara düşmüştür. Hizmet alımları %18'den %55'lere çıkmıştır. Gayrimenkul bakım onarım giderleri %24'den %1'lere düşmüştür.

Tablo 42. Gelir kalemlerinin oransal değişimi

GELİR ÇEŞİDİ	2007	2008	2009
Vergi Gelirleri	20.72%	18.90%	17.00%
Mülkiyet Uzerinden Alinan Vergiler	7.57%	7.43%	7.95%
Mülkiyet Uzerinden Alinan Diger Vergiler	7.57%	7.43%	7.95%
Dahilde Alinan Mal ve Hizmet Vergileri	3.83%	3.87%	1.37%
Ozel Tüketim Vergisi	2.35%	2.67%	0.24%
Dahilde Alinan Diger Mal ve Hizmet Vergileri	1.48%	1.19%	1.13%
Harclar	9.32%	7.60%	7.68%
Diger Harclar	9.32%	7.60%	7.68%
Tesebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	27.09%	29.43%	30.42%
Mal ve Hizmet Satis Gelirleri	21.05%	23.19%	23.25%
Mal Satis Gelirleri	0.09%	0.08%	0.06%
Hizmet Gelirleri	20.97%	23.11%	23.20%
Kira Gelirleri	6.03%	6.23%	7.17%
Tasinmaz Kiralari	6.03%	6.05%	7.13%
Tasinir Kiralari	0.00%	0.18%	0.03%
Alinan Bagis ve Yardimlar ile Ozel Gelirler	3.75%	2.23%	3.03%
Merkezi Yonetim Bütçesine Dahil Idarelerden Alinan Bagis ve Yardimlar	1.52%	0.85%	0.00%
Sermaye	1.52%	0.85%	0.00%
Kurumlardan ve Kisilerden Alinan Yardim ve Bagislar	2.23%	1.38%	3.03%
Sermaye	2.23%	1.38%	3.03%
Diger Gelirler	35.01%	40.66%	44.06%
Faiz Gelirleri	0.24%	1.71%	2.93%
Kurumca Verilen Borclardan Alacaklarin Faizleri	0.00%	0.05%	0.00%
Takipteki Kurum Alacaklari Faizleri	0.00%	1.58%	2.81%
Diger Faizler	0.24%	0.08%	0.12%
Kisi ve Kurumlardan Alinan Paylar	30.00%	35.03%	37.09%
Vergi ve Harc Gelirlerinden Alinan Paylar	29.90%	34.85%	36.82%
Kamu Harcamalarına Katılma Paylari	0.10%	0.18%	0.27%
Para Cezalari	3.83%	1.91%	0.54%
Idari Para Cezalari	3.83%	1.91%	0.54%
Diger Çesitli Gelirler	0.94%	2.01%	3.49%
Diger Çesitli Gelirler	0.94%	2.01%	3.49%
Sermaye Gelirleri	13.42%	8.78%	5.50%
Tasinmaz Satis Gelirleri	13.42%	8.77%	5.21%
Diger Bina Satis Gelirleri	13.37%	8.71%	5.21%
Arazi Satisi	0.05%	0.07%	0.01%
Tasinir Satis Gelirleri	0.00%	0.00%	0.28%
Tasit Satis Gelirleri	0.00%	0.00%	0.27%

Vergi gelirlerinin toplam içindeki payı 2005 yılında %44 iken, %17'lere düşmüştür. Dükkan satış ve kira gelirlerinde %23'den %5'lere düşüş gözlenmiştir.

Tablo 43. 2009 yılı belediye giderlerinin birimlere dağılımı

Tablo 44. Kurum borçlarımız (2010 Eylül)

Kurum Adı	Değer	Oran (%)
İller Bankası Kredi Borcu	38166639,97	52.72%
Vergi Borcu	15215100,54	21.02%
SGK Prim Borcu	12577239,63	17.37%
Özel İdare Payı	1106917,95	1.53%
Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı	416531,15	0.58%
Emekli Sandığı	419678,27	0.58%
Sosyal Hizmetler Çocuk Esirgeme Kurumu	287380,82	0.40%
Katı Atık Tesisleri Birliği	727522,08	1.00%
Piyasa Borcu	2738087,34	3.78%
Personel Borcu	738656,00	1.02%
TOPLAM	72393753,75	100.00%

5- RİBELSAN

RİBELSAN (Rizeli Belediyeler İnşaat ve İhtiyaç maddeleri Sanayi Ticaret Limited Şirketi), bazı yerel hizmetleri sunmak amacıyla %91 hissesi Rize Belediyesine bağlı Belediye İktisadi teşebbüsüdür. Diğer hissedarlar, Güneyce Belediyesi (%3), Kendirli Belediyesi (%3) ve Ardeşen Belediyesi (%3)'dir.

Ana faaliyet dalları, hizmet alımı işleri, inşaat yapım onarım işi ve Sosyal tesis olarak Kale Çay bahçesi ve Sahil Çay Bahçesi işletmelerini yürütmek olan Ribelsan bünyesinde 390 kişi istihdam edilmektedir. Yapılan diğer faaliyetler, ağız ve diş sağlığı personel hizmet alım işi, İl Özel İdaresi personel hizmet alım işi, Vakıflar Bölge Müdürlüğü Atatürk caddesi duvar yapım işi.

Tablo 45. Ribelsan Şirketi Gelir-Gider Dağılımı

GELİR			GİDER		
1	Personel Hizmet Alımları	5.114.524,55	1	İşçilik Gideri	3.726.273,43
2	Temizlik Hizmet Alımı	3.293.886,59	2	Hizmet Üretim Maliyetleri	1.032.405,19
3	Araç Kiralamaları	429.970,00	3	KDV, Stopaj ve DV	1.545.730,68
4	Kale ve Sahil Parkları	290.583,10	4	SSK Primleri	1.925.013,42
5	Diğer Gelirler	466.450,43	5	2007 ve 2008 Layihalardan tahakkuk eden zimmet ödemeleri	490.566,63
			6	İhale İşlem Giderleri	246.839,52
			7	2009 Yılı Kıdem Tazminatı	362.875,45
			8	Genel Yönetim Giderleri	265.710,35
	TOPLAM	9.595.414,67		TOPLAM	9.595.414,67

7 RİZE SU YAP İŞ

28 işçi kadrosu ile çalışmakta, 4 sözleşmeli personel. İdari yönden belediye hizmet binasında faaliyet gösterirken, teknik olarak Andon İçme Suyu Arıtma Tesisinde faaliyet gösteriliyor. 2010 yılı ile belirlenmiş olan bütçe gideri 679.982. 10 tane ilçe belediyesinden katılım payı aktarımı gerçekleşmekte ve su satışından gelir elde edilmektedir.

Gider dağılımlarında personel giderleri ile mal alım hizmet giderleri kalemi bulunmaktadır. 2007 yılında 600.000 Euro bütçelik içme suyu depolarının rehabilitasyonu ve merkezi sistemle izlenme projesi Avrupa Birliği finansmanı ile gerçekleştirildi. 2009 yılında proje tamamlandı.

6- BELEDİYE ARAÇ LİSTESİ

Tablo 46. Belediye Araç Listesi

S.NO	CİNSİ	PLAKASI	MODELİ	MARKASI	BİRİMİ
1	Çift Kabin Kamyonet	53 AF 808	1998	Fordtransit 190 Dc	Atölye
2	Seyyar Tamir Aracı	53 AS 032	1979	Dodge 100	Atölye
3	Camlı Kamyonet	53 AR 139	2006	Fiat Doblo -Ribelsan	Fen İşl.
4	Çift Kabin Kamyonet	53 AH 494	1998	Fordtransit 190 Dc	Fen İşl.
5	Çift Kabin Kamyonet	53 AK 129	2005	Dodge 250 D C / C -Ribelsan	Fen İşl.
6	D.Kamyon	53 AF 156	1998	İveco 80.12	Fen İşl.
7	D.Kamyon	53 AF 233	1998	İveco 85.14	Fen İşl.
8	D.Kamyon	53 AS 592	2002	İveco 80.12	Fen İşl.
9	D.Kamyon	53 AS 875	2002	İveco 80.12	Fen İşl.
10	Minibüs	53 AL 805	1999	Fordtransit 12	Fen İşl.
11	Camlı Kamyonet	53 AK 936	2008	Renault Kango -Ribelsan	Havuz
12	Camlı Kamyonet	53 AK 926	2008	Renault Kango -Ribelsan	Havuz
13	Otobüs	53 DN 613	2006	İveco Eurucity-Ses Düzenli Araç	Havuz
14	Otomobil	34 BB 543	2000	Citroen Xantia 2.0 İ 16v Sr-Beyoğlu	Havuz
15	Otomobil	53 DA 974	2001	Renault Europa -Ribelsan	Havuz
16	Otomobil	53 AK 514	2006	Renault Clio	Havuz
17	Çift Kabin Kamyonet	53 AK 585	2006	Dodge 250 D C / C -Ribelsan	İdari İşl
18	Çift Kabin Kamyonet	53 DA 153	1998	Fordtransit 190 Dc	İlaçlama
19	Tek Kabin	53 AH 987	1974	Dodge 100-Trafik-İlaç	İlaçlama
20	Minibüs	53 AF 262	1998	Fordtransit 12	İmar
21	Ambulans	53 AY 469	2003	Merc.Sprinter 213 Cdi	İtfaiye
22	Arazöz	53 AN 374	1976	Ford D 1210	İtfaiye
23	Arazöz	53 AK 476	1992	Ford Cargo 2014	İtfaiye
24	Arazöz	53 AS 968	1993	Ford Cargo 2014	İtfaiye
25	Arazöz	53 DA 110	1997	İveco 80.12	İtfaiye
26	Arazöz	53 AK 798	1998	Mercedes 2521	İtfaiye
27	Cenaze Aracı	53 DD 110	1998	Fordtransit 190 Dc	İtfaiye
28	Cenaze Aracı	53 AK 910	2007	Fordtransit 350 M	İtfaiye
29	Çekici-Vinç	53 AK 477	1992	Ford Cargo 2014	İtfaiye
30	Kurtarıcı	53 AK 797	1998	Mercedes Mb 800-1	İtfaiye
31	Şinafor - Teleskopik Sepet	53 AT 110		Mercedes 1824	İtfaiye
32	Çift Kabin Kamyonet	53 AH 361	1999	Fordtransit 190 Dc	Kanalizasyon
33	Vidanjör	53 DA 401	1986	Ford Cargo 1814	Kanalizasyon
34	Vidanjör	53 AE 113	1991	Fatih 162.25	Kanalizasyon
35	Vidanjör	Y.VİDANJÖR	2005	Mercedes 3031 / K	Kanalizasyon
36	Çift Kabin Kamyonet	53 AK 128	2005	Dodge 250 D C / C -Ribelsan	M.Parkı
37	Çift Kabin Kamyonet	53 AZ 639	2008	Ford Ranger	M.Parkı
38	D.Kamyon	53 AF 409	1991	Fatih 162.25 Fht	M.Parkı
39	D.Kamyon	53 AK 294	1992	Fatih 162.25 6x2	M.Parkı
40	D.Kamyon	53 AN 406	1993	Fatih 162.25 6x2	M.Parkı
41	D.Kamyon	53 AN 410	1993	Fatih 162.25 6x2	M.Parkı
42	D.Kamyon	53 AC 992	1998	Fatih 170.25	M.Parkı
43	D.Kamyon	53 AD 311	1998	Fatih 220.26	M.Parkı
44	D.Kamyon	53 AH 571	1999	Fatih 220.26 6x2	M.Parkı
45	D.Kamyon	53 AH 642	1999	Fatih 220.26 6x2	M.Parkı
46	D.Kamyon	53 AH 643	1999	Fatih 220.26 6x2	M.Parkı
47	D.Kamyon	53 AH 644	1999	Fatih 220.26 6x2	M.Parkı
48	D.Kamyon	53 AK 071	2005	Mercedes 3028 K	M.Parkı
49	Dorse-Sal Kasa	53 AE 041		Volvo	M.Parkı
50	Greyder	Seri:5 FM 1096	1998	Cat.120 H	M.Parkı

51	Lastik Tekr.Ekskv.		2006	Cat.M 318	M.Parkı
52	Lastik Tekr.Yükl.		1998	Cat.428 C	M.Parkı
53	Lastik Tekr.Yükl.		1998	Cat.950 F II	M.Parkı
54	Lastik Tekr.Yükl.		1998	Cat.966 F II	M.Parkı
55	Lastik Tekr.Yükl.		2004	Cat.428 D No:2	M.Parkı
56	Lastik Tekr.Yükl.		2005	Cat.428 D No:3	M.Parkı
57	Lastik Tekr.Yükl.		2005	Cat.428 D No:4	M.Parkı
58	Paletli Dozer			Cat.D 6 C	M.Parkı
59	Paletli Ekskv.		2004	Cat.315 Lc-İstanbul.B.B.	M.Parkı
60	Ekskavatör-Paletli	53 CAT 320	2007	Cat.320 D	M.Parkı
61	Paletli Yükl.		1983	Cat.955 L	M.Parkı
62	Paletli Yükl.		1998	Cat.963 B	M.Parkı
63	Paletli Yükl.			Cat.953 B -Beyoğlu	M.Parkı
64	Silindir		1998	Vibromax W 1103	M.Parkı
65	Silindir			Bomag Bw 138 Ac	M.Parkı
66	Silindir			Komatsu-Köy Hizmetleri Yeni-2008 Yılı	M.Parkı
67	D.Kamyon-Gayri Faal	53 AF 393	1991	Fatih 162.25 Fht	M.Parkı-Gayri Faal
68	Camliyan Lwb 4m 4x4	53 AK 439	2005	Wolkswagen	Makam
69	Otomobil	53 DH 555	1998	Ford Mondeo -Ribelsan	Makam
70	Otomobil	53 AK 715	2004	Ford Focus 1.6 İ Ghia -Ribelsan	Makam
71	Otomobil	53 AK 833	2004	Ford Focus 1.6 İ Ghia -Ribelsan	Makam
72	Otomobil	53 AK 611	2006	Ford Focus Ghia Sd Dizel	Makam
73	Otomobil	53 DH 001	2007	Audio A 6	Makam
74	Otobüs	53 AL 648	1976	Mercedes- Rampa Trübin Taşıyıcı	Otobüs İşl.
75	Otobüs	53 AU 769	1984	Mercedes 302-Personel Taşıyıcı	Otobüs İşl.
76	Otobüs	53 AU 768	1984	Mercedes 302-Trabzon Hattında	Otobüs İşl.
77	Otobüs	53 AE 930	1998	İveco M 23-12	Otobüs İşl.
78	Otobüs	53 AE 931	1998	İveco M 29-14	Otobüs İşl.
79	Otobüs	53 AE 704	2004	Bmc Belde 220 Cb	Otobüs İşl.
80	Otobüs	53 DN 617	2006	İveco Eurucity	Otobüs İşl.
81	Otobüs	53 AK 922	2008	İveco 35.17 -Çaykura Kiralık	Otobüs İşl.
82	Çift Kabin Kamyonet	53 AR 153	1998	Fordtransit 190 Dc	Su İşleri
83	Çift Kabin Kamyonet	53 AK 933	2005	Dodge As 250 Wd -Ribelsan	Su İşleri
84	D.Kamyon	53 AF 398	1991	Fatih 162.25 Fht	Su İşleri
85	Kamyonet	53 AK 635	1975	Dodge 100	Su İşleri
86	Lastik Tekr.Yükl.		2004	Cat.428 D No:1 -Ribelsan	Su İşleri
87	Paletli Ekskv.		2004	Cat.315 Lc	Su İşleri
88	Çekici-Trafik	53 DA 520	2000	İveco 80.12 6x2	Zabıta
89	Çekici-Trafik	53 AK 499	2007	Isuzu Nqr-Ribelsana Kiralık	Zabıta
90	Minibüs	53 DA 007	1998	Fordtransit 12	Zabıta
91	Otomobil	53 AK 453	2007	Renault Megan	Zabıta
92	Çift Kabin Kamyonet	53 AH 281	1999	Fordtransit 190 Dc	Temizlik İşl.
93	Çöp Aracı	53 AH 511	1998	Fatih 220.26	Temizlik İşl.
94	Çöp Aracı	53 AH 221	1998	İveco 80.12	Temizlik İşl.
95	Çöp Aracı	53 AR 191	2000	İveco 80.12	Temizlik İşl.
96	Çöp Aracı	53 AR 192	2000	İveco 80.12	Temizlik İşl.
97	Çöp Aracı	53 AT 232	2003	İveco 80.12	Temizlik İşl.
98	Çöp Aracı	53 AT 233	2003	İveco 80.12	Temizlik İşl.
99	Çöp Aracı	53 AS 991	2007	Isuzu Npr	Temizlik İşl.
100	Çöp Aracı	53 AS 992	2007	Isuzu Npr	Temizlik İşl.
101	Çöp Aracı	53 AS 993	2007	Isuzu Npr	Temizlik İşl.
102	D.Kamyon	53 AS 517	2002	İveco 80.12	Temizlik İşl.
103	Süpürge Aracı	34 VG 5862	2000	Bmc Fatih 110-08 Fh-Beyoğlu	Temizlik İşl.

104	Süpürge Aracı	19 G 1320	2007	Isuzu	Temizlik İşl.
103	İlaçlama-2	Sıcak Sisleme Makinası 2m 600seyyar			İlaçlama
104	İlaçlama-1	Soğuk Sisleme Makinası Araç Üstü			İlaçlama
103	Ağaç Motoru				Fen İşl.
104	Çim Makinası-1				Fen İşl.
103	Çim Makinası-2				Fen İşl.
104	Kompresör			Atlas Copco	Fen İşl.
103	Kompresör			Ingersollrand P 101 No:1	M.Parkı
104	Kompresör			Ingersollrand P 101 No:2	M.Parkı
103	İtf.Jeneratör			Jeneratör-Araç Üstü-53 Ak 797	İtfaiye
104	Su İşl.Jeneratör				Su İşleri

Tablo 47. 2009 yılı araç envanteri

Araç Grubu	Kullanım Şekli	Araç Sahibi					Toplam
		Belediye	Ribelsan	Beyoğlu	Çaykur	Vakıf	
Otomobiller	Otomobil	4	4	1			9
	Otomobil-Camlıvan Arazili	1					1
	Otomobil-Camlı Kamyonet	3	1				4
Kamyonetler	Tek Kabin Kamyonet	2					2
	Çift Kabin	6	3				9
	Çift Kabin Arazili	2	1				3
	Periyodik Kontrol Aracı	1					1
Yolcu Araçları	Minibüs-(12-15 Yolcu)	3					3
	Midibüs-(23+1yolcu)	1					1
	Midibüs-(26+1 Yolcu)	1					1
	Otobüs-(26+1 Yolcu)-Ses Düzenli	1					1
	Otobüs-(29+1 Yolcu)	1					1
	Otobüs-(35+1yolcu)	1					1
	Otobüs-(44 Yolcu)	3					3
	Otobüs-(100 Yolcu)	1					1
Yük Taşıyıcı Araçlar	Küçük Büyüklükte Kamyon	5					5
	Orta Büyüklükte Kamyon	11		1			12
	Kapalı Kasa Kamyon	2					2
	Çift Çeker Kamyon	1					1
Vidanjör	Vidanjör	2				1	3
Vakumlu Süpürge Aracı	Vakumlu Süpürge Aracı	1		1			2
Çöp Kamyonu	Çöp Kamyonu	10					10
Ambulans	Ambulans	1					1
Cenaze Aracı	Cenaze Aracı	1	1				2
Arazöz	Arazöz	6					6
Şnolker	Şnolker				1		1
Kurtarıcı-Öncü	Kurtarıcı-Öncü	1					1
Çekici-Çek-Götür Tip	Çekici-Çek-Götür Tip	1	1				2
Kurtarıcı Vinç	Kurtarıcı Vinç	1					1
Dorse-Sal Kasa	Dorse-Sal Kasa	1					1
Greyger	Greyder	1		1			2
Paletli Kepçe	Paletli Kepçe	2		1			3
Lastik Tekerlekli Kepçe	Lastik Tekerlekli Kepçe	2					2
Lastik Tekerlekli Ekskavatör	Lastik Tekerlekli Ekskavatör	1					1
Paletli Ekskavatör	Paletli Ekskavatör	2	1				3
Paletli Buldozer	Paletli Buldozer	1					1
Beko Kazıcı Yükleyici	Beko Kazıcı Yükleyici	4	1				5

Silindir	Silindir	3					3
Tekne	Tekne	1					1
Toplam		92	13	5	1	1	112

7- BELEDİYE HİZMET BİNALARI

Belediye Hizmet Binası: Piriçelebi Mahallesi, Alikoğlu Caddesi üzerinde toplam 6 katlı olarak inşa edilmiş olup, bodrum kat olarak kullanılan bölümde otopark ve kalorifer kazan dairesi mevcuttur, zemin kat ile birlikte tüm birim müdürlükleri bir arada 2040 m²'lik alanda, 2000 yılından beri Rize halkına hizmet vermektedir.

İtfaiye Hizmet Binası: İtfaiye binamız sahil dolgu alanında 542 m² alanda kurulu, 2 kattan oluşmaktadır.

Asfalt Plenti: Rize merkez Fatih Mahallesi'nde 12000 m2 alanda kurulmuş olup, saatte 100 ton asfalt üretim kapasitesine sahiptir. Asfalt sezonu mart ayında başlar, ekim ayının sonuna kadar devam eder.

İdari Bina: 135m2 Toplam Alan 12000m2.

Yaş Sebze ve Meyve Hali: Merkez Engindere mahallesi'nde 20.000 m2 alanda kurulmuş olup, asma katlı 60 adet dükkândan oluşmaktadır.

Su Ürünleri Hali: Toptancı Hali: 1152 m2- Perakende Hali: 542 m2 Bina alanı toplam 2 kat 542 m2.

Otobüs Durak Amirliği: Bodrum kat: 64 m2, zemin kat: 70 m2, Bekleme Yeri: 35 m2 Bina alanı toplam 2 kat ve bekleme yeri 169 m2, Toplam alan: 5000 m2

Makine İkmal ve Atölye: Belediyemiz birim müdürlüklerinin, görevlerini yerine getirebilmek için kullandıkları taşıtların, iş makinelerinin ve diğer makinelerin tamir- bakım ve onarımlarını yapmak ve periyodik bakımlarını yaptırmak. Ayrıca belediyemize ait yapı ve sosyal tesislerin kaynaklı imalat işleri bu birim tarafından yerine getirilmektedir.

8- BİLGİ VE TEKNOLOJİK KAYNAKLAR

	4 adet Server (ana makine)
1	1.3ghz Itanium CPU 2x80gb.SCSI Raid HDD 8gb. Ram Bellek Linux İşletim sistemi ve Oracle 10g veritabanı
2	Alpha DS20 500mhz CPU 2x9gb SCSI. Raid HDD 4Gb Ram Bellek Unix İşletim Sistemi True64 Metafour Veri tabanı
3	Xenon 1.86ghz CPU 2x70gb.SCSI Raid HDD 3.25 Ram Bellek Server 2003 İşletim Sistemi e-belediye veritabanı
4	Xenon 2x2.0ghz CPU 2x200gb. SCSI Raid HDD 8gb. Ram Bellek Kaspersky Virus Server
5	2 Adet cisco aironet wireless bridge (sebze hali ile belediyemiz idari bina arasında data hattı) bulunmakta, ayrıca belediyemizde, sebze hali ve su ürünleri hali de dahil olmak üzere toplam 170 Pc ve yüzün üzerinde internet erişimi vardır.

10 adet kamerayla şehrimizin muhtelif yerlerinden, Belediyemizin web sitesi üzerinden canlı yayınla izlenme olanağı sağlanmıştır.

9- GÖREV VE YETKİLERİ

9.1. 5393 sayılı Belediye Kanununa göre: Belediye Görev ve Sorumlulukları

Madde 14. Belediye, mahallî müşterek nitelikte olmak şartıyla;

a) İmar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel alt yapı; coğrafi ve kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık; zabıta, itfaiye, acil yardım, kurtarma ve ambulans; şehir içi trafik; defin ve mezarlıklar; ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor; sosyal hizmet ve yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapar veya yaptırır. Büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 50.000'i geçen belediyeler, kadınlar ve çocuklar için koruma evleri açar.

b) Okul öncesi eğitim kurumları açabilir; Devlete ait her derecedeki okul binalarının inşaatı ile bakım ve onarımını yapabilir veya yaptırabilir, her türlü araç, gereç ve malzeme ihtiyaçlarını karşılayabilir; sağlıkla ilgili her türlü tesisi açabilir ve işletebilir; kültür ve tabiat varlıkları ile tarihî dokunun ve kent tarihi bakımından önem taşıyan mekânların ve işlevlerinin korunmasını sağlayabilir; bu amaçla bakım ve onarımını yapabilir, korunması mümkün olmayanları aslına uygun olarak yeniden inşa edebilir. Gerekliğinde, öğrencilere, amatör spor kulüplerine malzeme verir ve gerekli desteği sağlar, her türlü amatör spor karşılaşmaları düzenler, yurt içi ve yurt dışı müsabakalarda üstün başarı gösteren veya derece alan sporculara belediye meclisi kararıyla ödül verebilir. Gıda bankacılığı yapabilir.

Belediye, kanunlarla başka bir kamu kurum ve kuruluşuna verilmeyen mahallî müşterek nitelikteki diğer görev ve hizmetleri de yapar veya yaptırır.

Hizmetlerin yerine getirilmesinde öncelik sırası, belediyenin malî durumu ve hizmetin ivediliği dikkate alınarak belirlenir.

Belediye hizmetleri, vatandaşlara en yakın yerlerde ve en uygun yöntemlerle sunulur. Hizmet sunumunda özürlü, yaşlı, düşkün ve dar gelirli durumuna uygun yöntemler uygulanır.

Belediyenin görev, sorumluluk ve yetki alanı belediye sınırlarını kapsar.

Belediye meclisinin kararı ile mücavir alanlara da belediye hizmetleri götürülebilir.

4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu hükümleri saklıdır.

9.2. 5393 sayılı Belediye Kanununa göre yetkileri ve imtiyazları

Madde 15. Belediyenin yetkileri ve imtiyazları şunlardır:

a) Belde sakinlerinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyet ve girişimde bulunmak.

- b) Kanunların belediyeye verdiği yetki çerçevesinde yönetmelik çıkarmak, belediye yasakları koymak ve uygulamak, kanunlarda belirtilen cezaları vermek.
- c) Gerçek ve tüzel kişilerin faaliyetleri ile ilgili olarak kanunlarda belirtilen izin veya ruhsatı vermek.
- d) Özel kanunları gereğince belediyeye ait vergi, resim, harç, katkı ve katılma paylarının tarh, tahakkuk ve tahsilini yapmak; vergi, resim ve harç dışındaki özel hukuk hükümlerine göre tahsili gereken doğal gaz, su, atık su ve hizmet karşılığı alacakların tahsilini yapmak veya yaptırmak.
- e) Müktesep haklar saklı kalmak üzere; içme, kullanma ve endüstri suyu sağlamak; atık su ve yağmur suyunun uzaklaştırılmasını sağlamak; bunlar için gerekli tesisleri kurmak, kurdurmak, işletmek ve işlettmek; kaynak sularını işletmek veya işlettmek.
- f) Toplu taşıma yapmak; bu amaçla otobüs, deniz ve su ulaşım araçları, tünel, raylı sistem dâhil her türlü toplu taşıma sistemlerini kurmak, kurdurmak, işletmek ve işlettmek.
- g) Katı atıkların toplanması, taşınması, ayrıştırılması, geri kazanımı, ortadan kaldırılması ve depolanması ile ilgili bütün hizmetleri yapmak ve yaptırmak.
- h) Mahallî müşterek nitelikteki hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla, belediye ve mücavir alan sınırları içerisinde taşınmaz almak, kamulaştırmak, satmak, kiralamak veya kiraya vermek, trampa etmek, tahsis etmek, bunlar üzerinde sınırlı aynî hak tesis etmek.
- i) Borç almak, bağış kabul etmek.
- j) Toptancı ve perakendeci hâlleri, otobüs terminali, fuar alanı, mezbaha, ilgili mevzuata göre yat limanı ve iskele kurmak, kurdurmak, işletmek, işlettmek veya bu yerlerin gerçek ve tüzel kişilerce açılmasına izin vermek.
- k) Vergi, resim ve harçlar dışında kalan dava konusu uyuşmazlıkların anlaşmayla tasfiyesine karar vermek.
- l) Gayrisihhî müesseseler ile umuma açık istirahat ve eğlence yerlerini ruhsatlandırmak ve denetlemek.
- m) Beldede ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi ve kayıt altına alınması amacıyla izinsiz satış yapan seyyar satıcıları faaliyetten men etmek, izinsiz satış yapan seyyar satıcıların faaliyetten men edilmesi sonucu, cezası ödenmeyerek iki gün içinde geri alınmayan gıda maddelerini gıda bankalarına, cezası ödenmeyerek otuz gün içinde geri alınmayan gıda dışı malları yoksullara vermek.
- n) Reklam panoları ve tanıtıcı tabelalar konusunda standartlar getirmek.
- o) Gayrisihhî işyerlerini, eğlence yerlerini, halk sağlığına ve çevreye etkisi olan diğer işyerlerini kentin belirli yerlerinde toplamak; hafriyat toprağı ve moloz döküm alanlarını; sıvılaştırılmış petrol gazı (LPG) depolama sahalarını; inşaat malzemeleri, odun, kömür ve hurda depolama alanları ve satış yerlerini belirlemek; bu alan ve yerler ile taşımalarda çevre kirliliği oluşmaması için gereken tedbirleri almak.

p) Kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek; durak yerleri ile karayolu, yol, cadde, sokak, meydan ve benzeri yerler üzerinde araç park yerlerini tespit etmek ve işletmek, işletmek veya kiraya vermek; kanunların belediyelere verdiği trafik düzenlemesinin gerektirdiği bütün işleri yürütmek.

(l) bendinde belirtilen gayrisihhî müesseselerden birinci sınıf olanların ruhsatlandırılması ve denetlenmesi, Büyükşehir ve il merkez belediyeleri dışındaki yerlerde il özel idaresi tarafından yapılır.

Belediye, (e), (f) ve (g) bentlerinde belirtilen hizmetleri Danıştayın görüşü ve İçişleri Bakanlığının kararıyla süresi kırk dokuz yılı geçmemek üzere imtiyaz yoluyla devredebilir; toplu taşıma hizmetlerini imtiyaz veya tekel oluşturmayacak şekilde ruhsat vermek suretiyle yerine getirebileceği gibi toplu taşıma hatlarını kiraya verme veya 67 nci maddedeki esaslara göre hizmet satın alma yoluyla yerine getirebilir.

İl sınırları içinde Büyükşehir belediyeleri, belediye ve mücavir alan sınırları içinde il belediyeleri ile nüfusu 10.000'i geçen belediyeler, meclis kararıyla; turizm, sağlık, sanayi ve ticaret yatırımlarının ve eğitim kurumlarının su, termal su, kanalizasyon, doğal gaz, yol ve aydınlatma gibi alt yapı çalışmalarını faiz almaksızın on yıla kadar geri ödemeli veya ücretsiz olarak yapabilir veya yaptırabilir, bunun karşılığında yapılan tesislere ortak olabilir; sağlık, eğitim, sosyal hizmet ve turizmi geliştirecek projelere İçişleri Bakanlığının onayı ile ücretsiz veya düşük bir bedelle amacı dışında kullanılmamak kaydıyla arsa tahsis edebilir.

Belediye, belde sakinlerinin belediye hizmetleriyle ilgili görüş ve düşüncelerini tespit etmek amacıyla kamuoyu yoklaması ve araştırması yapabilir.

Belediye mallarına karşı suç işleyenler Devlet malına karşı suç işlemiş sayılır. 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 75 inci maddesi hükümleri belediye taşınmazları hakkında da uygulanır.

Belediyenin proje karşılığı borçlanma yoluyla elde ettiği gelirleri, şartlı bağışlar ve kamu hizmetlerinde fiilen kullanılan malları ile belediye tarafından tahsil edilen vergi, resim ve harç gelirleri haczedilemez.

9.4. Belediyelere görev, yetki ve sorumluluk veren diğer kanunlar.

Tablo 48. Belediyelere görev, yetki ve sorumluluk veren kanunlar

No	Kanunun ismi	Resmi Gazetede yayınlanma tarihi
1	Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	26.05.2006
2	3194 Sayılı İmar Kanunu	09.05.1985
3	Belediyelerce Kurulan Toptancı Hallerinin Sureti Toptancı Hallerinin Sureti İdaresi Hakkında Kanun	16.09.1960
4	1164 Sayılı Arsa Üretimi Ve Değerlendirilmesi Hakkında Kanun	10.05.1969

5	2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanunu	29.05.1981
6	657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu	23.07.1965
7	4948 Sayılı Devlet Mezarlığı Dışında Defnedilen Bazı Devlet Büyüklerinin Mezarları Hakkında Kanun	22.07.2003
8	2380 sayılı Belediye ve İl Özel İdarelerine Genel Bütçe Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun	05.02.981
9	1593 Sayılı Erişme Kontrollü Karayolları Kanunu	11.06.1972
10	394 Sayılı Hafta Tatili Hakkında Kanun	21.01.1924
11	492 Sayılı Harçlar Kanunu	17.07.1964
12	3285 Sayılı Hayvan Sağlığı Ve Zabıtası Kanunu	16.05.1986
13	5199 Sayılı Hayvanları Koruma Kanunu	01.07.2004
14	5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanunu	04.03.2005
15	4759 Sayılı İller Bankası Kanunu	23.06.1945
16	775 Sayılı Gecekondu Kanunu	30.07.1966
17	4857 Sayılı İş Kanunu	10.07.2003
18	3572 Sayılı İş Yeri Açma Ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun	17.06.1989
19	3402 Sayılı Kadastro Kanunu	09.07.1987
20	4749 Sayılı Kamu Finansmanı Ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun	09.04.2002
21	4688 Sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu	12.07.2001
22	4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu	22.01.2002
23	4735 Sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu	22.01.2002
24	3836 Sayılı Kamu Kurum Ve Kuruluşlarının Birbirlerine Olan Borçlarının Tahkimi Hakkında Kanun	11.07.1992
25	4736 Sayılı Kamu Kurum Ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal Ve Hizmet Tarifeleri İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	19.01.2002
26	5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi Ve Kontrol Kanunu	24.12.2003
27	2942 Sayılı Kamulaştırma Kanunu	08.11.1983
28	2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanunu	18.10.1983
29	4925 Sayılı Karayolu Taşıma Kanunu	19.07.2003
30	634 Sayılı Kat Mülkiyeti Kanunu	02.07.1965
31	3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu	02.11.1984
32	2489 Sayılı Kefalet Kanunu	06.06.1934

33	5335 Sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu	11.06.2005
34	3998 Sayılı Mezarlıkların Korunması Hakkında Kanun	13.06.1994
35	4122 Sayılı Milli Ağaçlandırma Ve Erozyon Kontrolü Seferberlik Kanunu	26.07.1995
36	4982 sayılı Bilgi Edinme Kanunu	24.10.2003
37	3516 Sayılı Ölçüler Ve Ayar Kanunu	21.01.1989
38	2872 sayılı Çevre Kanunu	11.08.1983
39	7126 Sayılı Sivil Savunma Kanunu	13.06.1958
40	1380 Sayılı Su Ürünleri Kanunu	14.04.1971
41	831 Sayılı Sular Hakkında Kanun	10.05.1926
42	2644 Sayılı Tapu Kanunu	29.12.1934
43	237 Sayılı Taşıt Kanunu	12.01.1961
44	4691 Sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu	06.07.2001
45	4077 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun	08.03.1995
46	1593 Sayılı Umumi Hıfzısıhha Kanunu	06.05.1930
47	486 Sayılı Umuru Belediyeye Müteallik Ahkâmı Cezaiye Hakkında Kanun	17.05.1924
48	5368 Sayılı Verem Savaşı Hakkında Kanun	13.07.2001
49	4811 Sayılı Vergi Barışı Kanunu	27.02.2003
50	213 Sayılı Vergi Usul Kanunu	10.01.1961
51	4708 Sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun	13.07.2001
52	5346 Sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanun	18.05.2005
53	488 sayılı Damga Vergisi Kanunu	11.07.1964
54	5326 sayılı Kabahatler Kanunu	31.03.2005
55	3621 sayılı Kıyı Kanunu	17.04.1990
56	2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu	23.07.1983
57	7201 sayılı Tebligat Kanunu	19.02.1959
58	2813 sayılı Telsiz Kanunu	07.04.1983
59	2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu	16.03.1982

10. Dış Paydaş Listesi

No	Dış Paydaş Adı	No	Dış Paydaş Adı
1	Bankalar	31	İl Özel İdare Müdürlüğü
2	Bayındırlık Ve İskan Müdürlüğü	32	İl Sağlık Müdürlüğü
3	Çay üreticileri	33	Tarım İl Müdürlüğü
4	Çaykur	34	Karayolları 10. Bölge Müdürlüğü
5	Çedaş	35	Karayolları Genel Müdürlüğü
6	Çevre Vakfı	36	Kıyı Emniyeti Gemi Kurtarma Müdürlüğü
7	Dernek-Sendika ve Odalar	37	Kızılay
8	Dershaneler	38	Kooperatifler
9	Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı	39	Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Müdürlüğü
10	DSİ Xxii. Bölge Md. 224. Şube Md.	40	Liman Başkanlığı
11	Emniyet Müdürlüğü	41	Medya
12	Engelliler	42	Milletvekilleri
13	Esnaflar ve Sanatkarlar	43	Muhtarlar
14	Genel Meclis Başkanlığı	44	Müftülük
15	Hastaneler	45	Okullar
16	Hayırseverler	46	Diğer Resmi Kurumlar
17	Çevre Ve Orman İl Müdürlüğü	47	Ribelsan
18	Defterdarlık	48	Riport
19	İl Encümeni	49	Rize SU Yap-İş (Andon)
20	Gençlik Spor İl Müdürlüğü	50	Serbest Bölge Müdürlüğü
21	İl Genel Meclisi	51	Siyasi Partiler
22	İl İdare Kurulu	52	TMMOB (Türkiye Mühendisler ve Mimarlar Oda Temsilcilikleri)
23	İl Jandarma Komutanlığı	53	Turizm Acentaları
24	Kadastro Müdürlüğü	54	Rize Üniversitesi
25	İl Koordinasyon Kurulu ve Komisyonlar	55	Vakıflar
26	Kültür Ve Turizm İl Müdürlüğü	56	Vali
27	İl Milli Eğitim Müdürlüğü	57	Valilik
28	Tapu Sicil Müdürlüğü	58	Vatandaşlar
29	Müze Müdürlüğü	59	Yerli ve Yabancı Turistler
30	Nüfus Ve Vatandaşlık Müdürlüğü	60	Yetiştirme Yurdu Müdürlüğü
		61	Yurt - Kur Müdürlüğü

11. KURUM SWOT/GZFT ANALİZİ

Kurum SWOT analizi çalışması 20.10.2010 tarihinde Belediye Başkan yardımcıları, belediye teşkilatında görevli birim Müdürleri ve stratejik planlama çalışma grubu temsilcilerinin katılımıyla Kalite Koordinatörlüğü moderatörlüğünde gerçekleştirilmiştir.

Çalışmanın, stratejik planlama hazırlama sürecinde bulunan Rize Belediyesi'nin bugünkü durumunun değerlendirilmesi ve geleceğe yönelik kararların verilebilmesine ışık tutmuş, karar alıcı konumundaki kişilerin birbirlerinin düşüncelerini net olarak bilmelerine ve mevcut iletişimin güçlenmesine katkı sağlamıştır.

Geçen sene anket çalışmaları ile yapılmış olan vatandaş istek ve şikâyetleri belirleme çalışması, bu sene röportaj olarak yapılmış, analiz toplantısında bu değerlendirmeleri izleme ve değerlendirme imkânı bulunmuştur.

11.1. İÇSEL ANALİZ (Güçlü ve Zayıf Yönler)

Çalışmada öncelikle; Rize Belediyesi'nin içsel analizi yapılmıştır. Bu kapsamda, katılımcılar aşağıdaki ana başlıklar altında sıralanan konularla ilgili Belediye'nin güçlü veya zayıf olduğu yönler hakkında görüş bildirmişlerdir.

Çizelge 1. İçsel Analizde Temel Noktalar

- Belediyenin geçmişi, mevzuatı ve bu mevzuat gereği görevleri
- Belediyenin genel bürokrasi içindeki yeri ve yönetim yapısı
- Kurum içi iletişim ve karar alma süreci
- Personel sayısı ve nitelikleri
- Kuruluşun yararlandığı değişik finansman kaynakları (Bütçe, fon, vb.)
- Çalışanların motivasyon düzeyi ve kuruluşun durumuna dair değerlendirmeleri
- Belediyenin teknolojik alt yapısı ve teknolojiyi kullanma düzeyi
- Belediyenin araç ve bina envanteri ve diğer varlıkları
- Belediyenin faaliyetlerini izleme ve değerlendirme sistemi
- Belediyenin gerçekleştirdiği/yürütmekte olduğu önemli faaliyetler ve projeler
- Son dönemde kuruluş yapısında ve görev alanında yapılan önemli değişiklikler
- Kuruluş yapısı ve görev alanında yapılması gündemde olan önemli değişiklikler
- Aynı ya da benzer görevi yapan birimler ve yetki çakışmaları

11.1.1. Güçlü Yönler

Katılımcılar, Belediye'nin gelecekte yöneleceği hedeflere ışık tutacağına inandıkları güçlü yönlerini belirledikten sonra, birbirine benzer görüşler üç ana başlık (yönetimsel/ organizasyonel yapı, fiziksel ve teknik altyapı ve insan kaynakları) altında birleştirilmiştir.

I- Yönetim ve Organizasyon

- a. Belediye Başkanı'nın sosyal ve kültürel faaliyetlerde bulunması yoluyla şehrin tanıtımına önemli ölçüde katkıda bulunması
- b. Belediye Başkanı'nın Büyükşehir Belediyesinden gelmesi ve 10 yıllık Belediyecilik tecrübesine sahip olması
- c. Kararlı, aldığı kararları uygulamaya geçirebilen yönetim yapısı
- d. Çalışanların fikirlerini özgürce beyan edebilecekleri bir ortamın olması
- e. Belediyeye mal veren firmalara yapılan düzenli ödemenin mal alımında sağladığı kolaylık
- f. Personel maaşlarının aksatılmadan ödenmesi ve çalışanlara borcun olmaması
- g. İmar uygulamalarındaki kararlılık
- h. Haşere mücadelesinde etkili olunması
- i. Seçilmiş üyelerin politik görüşlerinin çalışanlar üzerinde baskı yaratmaması

- j. Çevresel konulara duyarlı bir yönetim yapısı
- k. Vasıfsız çalışan ve gizli işsiz sayısını azaltmaya yönelik çalışmaların yapılıyor olması
- l. Düzenli toplantıların yapılması
- m. Son 2 yıl içerisinde emekli edilen personele kıdem tazminatlarının ödenmesi
- n. Su tahsilât oranının %95 düzeyinde olması ve otomatik ödeme talimatı için bankalarla anlaşma yapılmış olması
- o. Danışma sisteminin kurulmuş ve vatandaşlara yönelik yönlendirmelerin yapılıyor olması
- p. Halkın istek ve şikâyetlerine yakın ve duyarlı bir yönetim yapısı
- q. Fakir ailelere kumanya yardımı, Ramazanda yemek verilmesi, fakir çocukların sünnet ettirilmesi, Pakistan'a yardım malzemesi gönderilmesi gibi sosyal belediyeciliğin gerektirdiği hassasiyete sahip olunması
- r. Yeni şehir planlarının altlığını teşkil edecek hâlihazır haritanın bitirilmek üzere olması
- s. %91'i belediyeye ait RİBELSAN Şirketinin bulunması
- t. Tretuar işgallerine karşı başarılı mücadele
- u. Havuz sisteminde Belediye binek araçlarının toplanması ile görevli personelin araçları rahatlıkla kullanabilmesi
- v. Şehir içi görüntü kirliliğini önlemek için reklâm yönetmenliğinin çıkarılması ve uygulanmaya konulması
- w. Belediye alanları içerisinde Muhtar Evleri'nin yapılması
- x. Çevre görünümünü tehdit eden yapıların yıkılması, eski yapıların onarılması/boyanması ve Belediyenin yaptığı yeni binaların geleneksel mimariye uygun inşa edilmesi
- y. Birimlerin ihtiyaç duyduğu malzemelerinin alımının kolaylıkla gerçekleştirilebilmesi
- z. Sosyal ve kültürel faaliyetler
- aa. Proje geliştirebilen bir birimin (etüt proje) bulunması

II- Fiziksel ve Teknik Altyapı

- bb. Gayrimenkul sayısının fazlalığı
- cc. Yeterli (genç ve yeni) donanımda makine parkına sahip olması
- dd. Tüm birimlerin aynı binada hizmet vermesi
- ee. Teknik iletişim olanaklarının gelişmiş olması, her serviste bilgisayar bulunması ve birimler arası uygun tarifeli GSM hattının kullanılıyor olması
- ff. Belediye içerisinde yemekhanenin bulunması
- gg. Düşük maliyetle çalışan bir temiz içme suyu arıtma tesisine sahip olunması
- hh. Birinci sınıf mezbanhanın bulunması ve özelleştirilmiş olması
- ii. Ana hizmet binasıyla ağ bağlantılı bir modern toptancı hali binasının bulunması
- jj. Kanalizasyon altyapısının büyük ölçüde tamamlanmış olması
- kk. Düzenli depolama sisteminin 1 yıl içerisinde işleyecek olması nedeniyle çöp sorunun çözümlenecek olması
- ll. Sahil dolgu izninin alınmış ve planlanmış olması
- mm. Belediyenin web sitesinin olması ve Belediye hizmetlerinin tanıtımını içeren derginin yayınlanması
- nn. Beyaz masasının bilgisayar veri tabanı ile halkın borçlarını takip edebilmesi
- oo. Hizmet binası içerisinde personele ait otoparkın bulunması
- pp. Saatte 160 ton asfalt üretebilen bir asfalt tesisine sahip olunması
- qq. Deniz Caddesi'nin araç trafiğine kapatılması
- rr. Dolgu alanlarından seyyar esnafın kaldırılması ve yeşil alana dönüştürülmesinin projelendirilmesi
- ss. Modern balıkthane, yeşil alan, anfi tiyatro, itfaiye binası, sosyal donatı alanları ile ilgili plan ve projelerin yapılıyor olması
- tt. Farklı dolmuş hatlarının birleştirilmesi ile trafiğin düzene girmesi
- uu. Kale Çay Bahçesinin ve Belediyeye ait sosyal tesislerin olması
- vv. Şehir içi otobüs duraklarının modernize edilmesi
- ww. Belediyeye ait defin alanlarının bulunması ve genişletilmesi

III- İnsan Kaynakları

- xx. Yeterli sayıda teknik elemana sahip olunması
- yy. Birim Müdürleri ve ekip olarak genç ve dinamik bir yapıya sahip olunması
- zz. Dürüst ve güvenilir personel
- aaa. Yönetim ve birim Müdürleri düzeyinde bayan çalışan sayısının (diğer Bölge Belediyelerine kıyasla) oldukça fazla olması

11.1.2. Zayıf Yönler

Katılımcılar; kendi birimleri ve Belediye ile ilgili yaşadıkları sorunları (yönetim/planlama/organizasyon, insan kaynakları, fiziksel ve teknik altyapı konularında yaşanan sorun ve eksiklikler) ve zayıf yönlerini, sorun sınıflandırma kriterlerine göre değerlendirerek aşağıdaki şekilde belirlemişlerdir:

I-Yönetim/Planlama/ Organizasyonel Sorunlar

- a. Sağlık ocağının kapatılması
- b. Kamu kuruluşlarından su tahsilâtının tam olarak ve zamanında yapılamaması
- c. Boş memur kadrolarının bulunması, atamaların yapılmamış olması, memurlar eliyle yapılacak işlerin işçi personel ile yapılması
- d. Organizasyonel yapılanma içerisinde net iş/görev tanımlarının ve organizasyon şemasının yapılmamış olması
- e. Kanundaki boşlukları yorumlamada ortaya çıkan sorunlar
- f. Tahakkuk eden vergi, SSK prim borcu ve diğer kanuni ödemelerin zamanında yapılmaması
- g. Bazı birimler arası koordinasyon ve dialog eksikliği
- h. Belediye Başkanı ve yardımcılarının birimleri gezme alışkanlığının olmaması
- i. Geçmişten gelen İller Bankası borçları nedeniyle İller Bankası gelirlerinin kesilmesi
- j. Gerçekleştirilen çalışmaların, slayt gösterisi vb. gibi etkinliklerle çalışanlara yeterince duyurulmaması
- k. Ribelsan'da çalışanlara yönetim tarafından net bilgilendirmeler yapılmaması, kendileri ile ilgili, söylentiler yoluyla bilgi sahibi olmalarının yarattığı motivasyon düşüklüğü
- l. Kamulaştırmalar için yeterli finansal yapının olmaması

II- Fiziksel ve Teknik Altyapı Sorunları

- m. Şehir girişi ve ana noktalarında şehri tanıtıcı görsel malzemelerin olmaması
- n. Derelerin kapatılması sonucunda baksların dolması ve bunların yıl içerisindeki bakımlarının getirdiği maliyet
- o. Belediyeye ait bir nikah salonunun olmaması
- p. İcracı birimlerin şantiyelerinin dağınık olması nedeniyle koordinasyon sorunları yaşanması
- q. Mevcut durumda, itfaiye hizmet binasının ve araç parkının yetersiz olması
- r. Sokak hayvanları rehabilitasyon merkezinin olmaması
- s. Şehir merkezinde çok katlı otoparkın olmaması
- t. Şehir su şebekesi ve depolarının eski olması nedeniyle kayıpların olması
- u. Tahsili tahakkuka bağlı vergilerin tahsil edilebilmesi için sicil bilgilerinin yetersiz olması
- v. Otoparkın fiziksel açıdan yetersizliği
- w. İmar uygulamalarında teknik ve idari sorunlar
- x. e-belediyecilik ve kent bilgi sistemi altyapısının henüz oluşturulmamış olması ve coğrafi bilgi sistemlerinden yararlanılmaması
- y. Mevcut durumda belediye bünyesinde cenaze yıkama yerinin ve morgun olmaması
- z. Atıksu arıtma tesisinin olmaması, derin deniz deşarjı yapılması
- aa. Mevcut durumda bir katı atık bertaraf sisteminin olmaması

- bb. Çalışan lokalinin olmaması
- cc. Çalışan çocuklarına yönelik kreşin olmaması

III- İnsan Kaynakları ile ilgili Sorunlar

- dd. Vasıfsız personel sayısının çok fazla olması
- ee. Nitelikli eleman yetersizliği
- ff. Yaratıcı, proje geliştirici, heyecanlı personel yetersizliği
- gg. Hizmet içi eğitimlerin yeterli düzeyde gerçekleştirilmemesi
- hh. Bazı birimlerde sayısal açıdan eleman yetersizliği
- ii. Gürültü ve hava kirliliğini önleme çalışmalarında eleman yetersizliği
- jj. Çalışanlar arası sosyal faaliyetlerin yeterince düzenlenmemesi
- kk. Ekip ruhunun yeterince yerleşmemiş olması
- ll. Belediye personelinin, özel günler gibi etkinliklere yeterince duyarlı olmaması
- mm. Ücret dengesizliğinin yarattığı performans ve motivasyon düşüklüğü
- nn. Memurların Toplu Görüşme haklarını kullanmak için bir araya gelmemesi
- oo. Belediye bünyesinde psikolojik danışman olmaması
- pp. Kadrolu personelin kadrosuz personeli olumsuz yönde etkilemesi

11.2. Çevresel Analiz (Fırsatlar ve Tehditler)

Katılımcılar; Belediyenin geleceğe dönük stratejik planlarının hazırlanmasını etkileyecek bir takım çevresel faktörler içerisindeki fırsat ve tehditleri aşağıda belirtilen ana başlıklar çerçevesinde belirlemişlerdir.

Çizelge: Çevresel Analizde Temel Noktalar

- Belediyenin faaliyet alanında dünyadaki durum, gelişme ve eğilimler
- Belediyenin faaliyet alanında ülkedeki durum, gelişme ve eğilimler
- Dünyada ve ülkemizdeki temel eğilimler ve sorunlar arasında Belediyeyi yakından ilgilendiren kritik konular
- Belediyenin faaliyet alanıyla ilgili kalkınma planı, sektörel ve bölgesel plan ve programlarda yer alan amaç, ilke ve politikalar ve bunlar arasındaki uyum
- Belediyenin faaliyetlerini yürütürken karşılaştığı temel riskler ve belirsizlikler

11.2.1. Fırsatlar

1. Başbakan'ın Rizeli olması
2. Doğalgazın daha ucuz maliyetli ısınmayı sağlayacak ve hava kirliliğini önleyecek olması
3. Karayolları Genel Müdürlüğü'nün yürüttüğü Sahil Yolu çalışmasına Belediye'nin de Müdahil olması
4. Kamu kuruluşlarıyla iyi dialogun olması
5. TRABRİKAB'ın kurulmuş olması
6. İktidar partisine mensup Belediye olması
7. Şehrin doğal ve kültürel zenginliklere sahip olması
8. Sürdürülebilir su kaynağına sahip olunması
9. Altyapı, kanalizasyon ve görüntü zenginliği açısından eğimli topografik yapının bir fırsat olması
10. Rize Üniversitesi'nin kurulmuş olması
11. Sarp sınır kapısına yakınlık
12. Rizeli zengin iş adamları, sanatçı, sanayici ve siyasetçilerin bulunması
13. Dolgu alanlarına park/bahçe yapılabilme fırsatı
14. ÇAYKUR Genel Müdürlüğü'nün ilde bulunması
15. Yerel basının güçlü olması
16. Merkezi hükümetin yapmış olduğu yatırımlar

17. İlin dördüncü derece deprem kuşağında bulunması
18. Rizespor'un varlığı
19. Serbest Bölge'nin bulunması
20. Stratejik planlama çalışmalarının (ilgili kanun gereği) başlamış olması

11.2.2. Tehditler

1. Sahil yolunun deniz-insan etkileşimini olumsuz yönde etkilemesi
2. Çok yağışlı iklim şartları ve heyelanların Belediye çalışmalarının yürütülmesi üzerindeki olumsuz etkileri
3. Yapılaşmanın denize paralel olması nedeniyle hava kirliliği
4. Şehir dışına ve köyden şehre göç
5. Şehir merkezinde dolgu alanlarının imara açılmış olması ve çarpık yapılaşma
6. Suni gübrelerin deniz kirliliğine sebep olması
7. Engebeli topografik yapı
8. Çok katlı binalara izin verilmesi sonucu gelecekte metrekareye düşen insan sayısında çok fazla artış olacağı
9. Sokak hayvanlarının rehabilite edilmesine yönelik girişimlerin olmaması
10. Bölge insanının önyargılı ve agresif yapısı
11. Vatandaşın belediyeyi siyasi bir kuruluş olarak görmesi
12. Tüketici bilincinin (özellikle gıda alanında) yeterince gelişmemiş olması
13. Şehir trafiğinin yoğun olması
14. Sahil yolundaki üst geçitlerde yürüyen merdiven/özürlü asansörü olmaması nedeniyle trafik kazalarının olması
15. Sokak ve caddelerin dar olması
16. Nüfus sayımlarında, şehirde yaşayan insanların köylerinde yazılması nedeniyle tabela nüfusunun gerçek nüfusu yansıtmaması
17. Bölge Müdürlüğü, temsilciliği vb. gibi kuruluşların Trabzon'da olması
18. Yatırımların eşit dağılımının yapılmamış olması
19. Rize'nin tarihi ve arkeolojik zenginliklerin az olması ve korunamıyor olması
20. Mevcut içme suyu şebekesinde sürekli arızaların olması, yapım aşamasında kontrolörlüğün İller Bankası tarafından yapılmış olması

1. MİSYONUMUZ

Yasalarla belirlenmiş, görev ve yetkiler çerçevesinde, tüm kaynakları etkin ve verimli kullanarak, Stratejik öngörülerle yarının ihtiyaçlarını tespit ederek, Rize'nin kentsel gelişimini sağlamak ve yaşam kalitesini sürekli yükseltmek.

2. VİZYONUMUZ

DOĞAL VE KÜLTÜREL ZENGİNLİĞİ YANINDA,

LİDERLER YETİŞTİREN

RİZE'MİZİN;

BELEDİYESİ OLARAK MARKA OLMASINI SAĞLAMAK.

3. İLKELERİMİZ

1. Hukuktan, yasalardan ve dürüstlükten ödün vermeden **Adaletli** bir yönetim
2. Halk yararına tüm çözümlerde kamu adına **Kararlı** olmak.
3. Hizmetlerin temin ve sunumunda yerindelik ve ihtiyaca uygunluk prensibinden hareketle **Etkinlik**
4. Nitelikli üretken ve rasyonel yöntemlerle **Verimlilik**
5. Karar alma, uygulama ve eylemlerde **Şeffaflık**
6. Kamu kurum-kuruluşları, meslek kuruluşları, sivil toplum örgütleri, iş dünyası, medya ve toplumun diğer dinamikleri ile diyalog ve uzlaşma içinde **katılımcı** ve **demokratik** bir yönetim,
7. Temel insan hak ve özgürlükleri çerçevesinde **Sosyal Belediyecilik**

E- STRATEJİK AMAÇLAR VE HEDEFLER**1. Kurumsal yapının geliştirilmesi**

Stratejik Amaç: Kaliteli hizmet sunmak için kurum çalışanlarının motivasyonlarını arttırmak, etkin ve verimli olmasını sağlamak.

- 1.1. Organizasyon ve personel yapısının revizyonu
- 1.2. Birimler arası etkileşimin geliştirilmesi ve katılımcı yönetimin oluşturulması
- 1.3. Kurum içi denetim yapılması
- 1.4. Kalite yönetim sisteminin geliştirilmesi
- 1.5. Kurum çalışanlarına yönelik eğitim ve sağlık çalışmalarının yapılması
- 1.6. Kurumsal kimlik çalışmalarının yapılması
- 1.7. Kurum çalışanlarının motivasyon düzeyinin yükseltilmesi
- 1.8. Kurum içi ve kent içi güvenlik sisteminin geliştirilmesi

2. Mali yapının güçlendirilmesi

Stratejik Amaç: Yatırım ve hizmetlerin geri dönüşünü sağlamak ve gerekli mali büyüklüğe ulaşmak.

- 2.1. Belediye gelirlerinin arttırılması ve tahsilat oranının yükseltilmesi
- 2.2. Belediyedeki kaynakların etkin verimli ve tasarruflu kullanımının sağlanması
- 2.3. Belediyeye vergi kaybına sebep olan kaçakların önlenmesi
- 2.4. Yeni kaynakların oluşturulması
- 2.5. Denk bütçe politikasının sağlanması

3. Halkla İlişkiler ve Katılımcı Yönetim

Stratejik Amaç: Kent yaşamında; kent vizyonunun ve hemşerilik bilincinin geliştirilmesi, kentin hak ve hukukunun korunması, sürdürülebilir kalkınma, çevreye duyarlılık, sosyal yardımlaşma ve dayanışma, saydamlık, hesap sorma ve hesap verme, katılım ve yerinden yönetim ilkelerini hayata geçirmek.

- 3.1. Diyalog ve uzlaşma anlayışı ile halkla iç içe yönetimin ve hizmetin sağlanması
- 3.2. Rize Kent konseyinin etkinliğinin arttırılması
- 3.3. İletişim ve teknoloji kaynaklarından etkin yararlanarak Rize halkının belediye faaliyetlerden haberdar olması

4. Bilişim Teknolojileri

Stratejik Amaç: Teknolojinin etkin ve verimli bir şekilde çalışanların ve vatandaşların hizmetine sunmak.

- 4.1. Bilişim altyapısının geliştirilmesi ve korunması
- 4.2. e-belediyecilik sistemine geçilmesi
- 4.3. Kent bilgi sisteminin (KBS) oluşturulması

5. İmar ve Planlama – Şehircilik

Stratejik Amaç: Geçmiş kültürümüzü yaşatacak, günümüz ihtiyaçlarına cevap verecek, geleceği tasarlayacak bir anlayışla çevreyle uyumlu, planlı ve güvenli bir kent oluşturmak.

- 5.1. Mevzuat yeniliklerinin izlenmesi ve güncelleme çalışmalarının yapılması
- 5.2. Planlı kent oluşturulması.
- 5.3. Yaşanabilir bir çevre oluşturulması ve yapılar açısından sağlıklı, estetik ve güvenli yaşamın tesisi

6. Rize'lilerin denizle buluşturulması

Stratejik Amaç: Doğal Kaynak olarak denizin varlığını kentte hissettirmek.

- 6.1. Denizle ilgili faaliyetlerin desteklenmesi

7. Tarihi Mirasın Korunması

Stratejik Amaç: Tarihi ve kültürel mirasımıza sahip çıkmak ve insanımızın hizmetine sunarak korunmasını ve yaşamasını sağlamak.

- 7.1. Rize/Merkez ilçe Tarihi eserler ve doğal değerlerden öncelikli olanları tespit etmek, koruma-kullanma dengesi içerisinde sosyo-kültürel altyapıya kazandırılması
- 7.2. Tarihi değerlerin yaşatılması amacıyla projelerin hazırlanması
- 7.3. Tarihi kültürel mirasın tanıtımı

8. Ulaşım ve Trafik

Stratejik Amaç: Hemşerilerimizin zaman kaybını en aza indirecek, trafik konfor ve güvenliğini sağlayacak çözümler üretmek.

- 8.1. Seri, ekonomik, çevreci, güvenli ve toplum yararını gözetten Toplu Taşıım hizmetinin sunulması.
- 8.2. Trafik ve yol güvenliğinin sağlanması
- 8.3. Ulaşım altyapı hizmetlerinin iyileştirilmesi

9. Altyapı Hizmetleri

Stratejik Amaç: Yaşanılabilir bir çevre için gerekli olan altyapı hizmetlerini etkin ve verimli hale getirmek ve sürekliliğini sağlamak.

- 9.1. Kanalizasyon şebekesinin uluslar arası standartlarda tamamlanması ve bakımı
- 9.2. Yüzeı sularının uygun yöntemlerle bertarafının sağlanması
- 9.3. Yol çalışmalarının kalitesinin arttırılması
- 9.4. Su kayıplarının azaltılması ve şehir şebekesinin eksik kısımlarının tamamlanması
- 9.5. Malzeme tüketiminin kayıt altına alınması
- 9.6. Doğalgaz altyapısına yönelik çalışmaların yapılması
- 9.7. Taşıt, Cihaz ve Araç-Gereçler ile ilgili eksikliklerin giderilmesi ve bakımının yapılması
- 9.8. Yapımına başlanmış olan projeleri tamamlamak
- 9.9. Şehir Aydınlatma

10. Yeşil alan ve rekreasyon

Stratejik Amaç: Çocuklarımızın sağlıklı alanlarda oynaması, halkımızın sağlıklı alanlarda dinlenmesi ve Rize'mizin yeşil imajının korunması için gerekli çalışmaları yapmak.

- 10.1. Mevcutta planlaması yapılmış olan park ve yeşil alan düzenlemelerinin hayata geçirilmesi.
- 10.2. Sahil Düzenleme Projesinin tamamlanması
- 10.3. Mevcut park ve ağaçlık alanlarının bakım ve onarımlarının yapılarak rehabilite edilmesi
- 10.4. Kent ve mahalle ölçeğinde hizmet verecek spor alanları ile spor sahalarının yapılması
- 10.5. Rize'nin yeşil görünümünün korunmasını sağlamak için politikalar belirlemek.

11. Doğal Afetler

Stratejik Amaç: Olabilecek afetler karşısında vatandaşın can ve mal güvenliğini sağlayacak tedbirleri almak.

- 11.1. Oluşturulmuş olan İl Afet Koordinasyon Yürütme Kurulu'na destek vermek; Yürütme Kurulu içerisinde Beledinin görev ve sorumluluklarını belirlemek ve görev ve sorumlulukları yerine getirmek.
- 11.2. Halkı bilinçlendirme çalışmalarının yapılması
- 11.3. Doğal afetlerde hizmetin yerine getirilmesini sağlayacak teknik donanımın güçlendirilmesi

12. Çevre ve Sağlık

Stratejik Amaç: Sağlıklı bir yaşamın sağlıklı bir çevrede olabileceğinden hareketle gerekli kültürel ve fiziki koşulların ve etkinliklerin yerine getirilmesini sağlamak.

- 12.1. Çevreyi koruma ve sağlıklı yaşam bilincine yönelik etkinliklerin geliştirilmesi
- 12.2. Kentte çevresel kirliliklerin önlenmesi ve azaltılması, yaşanabilir sağlıklı çevrelerin oluşturulması

- 12.3. Doğal kaynakların etkin ve verimli kullanımının sağlanması
- 12.4. Sahipli ve sahihsiz hayvanların bakımı, rehabilitasyonu, zoonozla mücadele
- 12.5. Mezarlık hizmetlerini geliştirmek

13. Sosyal Belediyecilik

Stratejik Amaç: Toplum hayatımızda beraber yaşamayı ve paylaşmayı ve sosyal dengeyi güçlendirecek etkinlikler düzenlemek.

- 13.1. Ekonomik yönden ihtiyaç sahiplerin desteklenmesi ve yapılabirlik kapasitesinin geliştirilmesi
- 13.2. Yaşlılar ve engellilerin toplum hayatına kazandırılması ve yaşam kalitesinin yükseltilmesi
- 13.3. Çocuklara ve gençlere yönelik projelere ağırlık verilmesi

14. Kültürel Faaliyetler

Stratejik Amaç: Sosyal ve kültürel yaşam kalitesini yükseltmek ve zenginleştirmek.

- 14.1. İhtiyaç duyulan yeni tesislerin hizmete açılmasının sağlanması
- 14.2. Sosyal, Kültürel, sanatsal ve turizm etkinliklerinin düzenlenmesi ve tanıtımı
- 14.3. Kent kültürü ve kentlilik bilincinin yerleştirilmesi

15. Denetim faaliyetlerinin artırılması

Stratejik Amaç: Hizmette kalite ve verimliliği arttırmak ve toplum sağlığı, düzeni ve güvenliğini sağlamak.

- 15.1. Bütün vatandaşların ortak varlığı olan çevrenin korunması, iyileştirilmesi, kentsel alanda arazinin ve doğal kaynakların en uygun şekilde kullanılması ve korunmasının sağlanması, su, toprak, deniz ve havanın kirlenmesinin önlenmesi
- 15.2. Kentin esenlik ve düzeninin korunması
- 15.3. Toplu taşıma, trafik ve ulaşım ile ilgili görevlerin yasalara uygun zamanında ve düzenli olarak yapılması
- 15.4. Birimler arası koordinasyon ile diğer kurum ve kuruluşlarla işbirliğinin sağlanması

F- STRATEJİK FAALİYETLER

1. Kurumsal yapının geliştirilmesi

Kaliteli hizmet sunmak için kurum çalışanlarının motivasyonlarını arttırmak, etkin ve verimli olmasını sağlamak

Hedef 1.1. Organizasyon ve personel yapısının revizyonu

No	Faaliyetler	Yıl	Çıktı	İlgili Birim/Servis
1	Organizasyon şemasının norm kadroya uygun hale getirilmesi için çalışmalar yapmak, güncelliği sağlamak ve gerekli duyuruları yapmak.	Sürekli	Yapılması	İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü (Kalite Birim)
2	Müdürlükler görev tanımları ve çalışma talimatnamelerini hazırlamak ve güncelliği sağlamak.	Sürekli	Görev tanımları	İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü (Kalite Birim)

Hedef 1.2. Birimler arası etkileşimin geliştirilmesi ve katılımcı yönetimin oluşturulması

No	Faaliyetler	Yıl	Çıktı	İlgili Birim/Servis
1	Birimler arası ve birim içi koordinasyonu sağlamak amacıyla ayda 2 kez toplantı düzenlemek. (Başkan-Başkan Yardımcısı; Birim Müdürü; Birim Müdürü- personel)	Plan süreci	Toplantı Raporları / ay	Tüm Birimler
2	Takım ruhu ile çalışma kültürünün geliştirilmesi proje ekibi oluşturmak.	Plan süreci	Oluşturulması	Başkanlık
3	Avrupa Birliği Hibeleri, Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı teklif çağrıları gibi hibe programlarına proje hazırlamak, sunmak, yürütmek ve sonuçlandırmak.	Plan süreci	Faaliyet Raporu	Proje ekibi
4	Kurum içi sanal bülten oluşturmak.	Plan süreci	1 bülten/yıl	Özel Kalem Müdürlüğü

Hedef 1.3. Kurum içi denetim yapılması

No	Faaliyetler	Yıl	Çıktı	İlgili Birim/Servis
1	Kalite yönetim sistemi standartlarının uygulanıp uygulanmadığının denetimini yapmak	Plan süreci	İç Tetkik Formları	Kalite Koor. Tüm Birimler

Hedef 1.4. Kalite yönetim sisteminin geliştirilmesi

No	Faaliyetler	Yıl	Çıktı	İlgili Birim/Servis
1	Kurumdaki tüm süreçlerin etkin ve verimli hale getirilerek iyileştirilmesi için kalite yönetim sisteminin yenilenmesini sağlamak.	Plan süreci	Kalite Belgesi	Başkanlık, İnsan Kay. Eğitim Müdürlüğü
2	Tüm veri analizlerinin sayısal ortamda takibinin yapılmasını sağlamak	Plan süreci	Yapılması	Başkan Yrd., Mali Hizmetler Müdürlüğü(Bilgi İşlem), Kalite Koor.

Hedef 1.5. Kurum çalışanlarına yönelik eğitim ve sağlık çalışmalarının yapılması

No	Faaliyetler	Yıl	Çıktı	İlgili Birim/Servis
1	Eğitim talep analizleri yaparak, eğitim planı hazırlamak.	Plan süreci	Eğitim Planı ve Katılım oranı.	İnsan Kay. Eğitim Müdürlüğü
2	Mevzuat ve kanun değişikliklerinin, yeni gelişmelerin belediye çalışanlarınca takip edildiğini izlemek.	Plan süreci	Dış kaynaklı döküman takip formu	Tüm Birimler
3	Kurum içi işyeri hekimliği faaliyetlerinin devamını sağlamak	Plan süreci	Hasta takip çizelgesi	Başkanlık

Hedef 1.6. Kurumsal kimlik çalışmalarının yapılması

No	Faaliyetler	Yıl	Çıktı	İlgili Birim/Servis
----	-------------	-----	-------	---------------------

1	İlimiz ve il dışında yapılacak olan sosyal ve kültürel faaliyetlere katılımı sağlamak, tanıtıcı faaliyetler	Plan süreci	Faaliyet raporu	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Özel Kalem Müdürlüğü
---	---	-------------	-----------------	--

Hedef 1.7. Kurum çalışanlarının motivasyon düzeyinin yükseltilmesi

No	Faaliyetler	Yıl	Çıktı	İlgili Birim/Servis
1	Personel Performansını değerlendirmek.	Plan süreci	Performans formları	Tüm Birimlerde birim müdürleri
2	Odül ve prim sistemi ile kurum çalışanı motivasyonlarını arttırmak.	Plan süreci	Encümen Kararı	İnsan Kay. Ve Eğitim Müdürlüğü
3	Maaşları ve ikramiyeleri zamanında ödemek.	Plan süreci	Faaliyet raporu	Mali Hizmetler Müdürlüğü İnsan Kay ve Eğitim Müdürlüğü

Hedef 1.8. Kurum içi ve kent içi güvenlik sisteminin geliştirilmesi

No	Faaliyetler	Yıl	Çıktı	İlgili Birim/Servis
1	Kurum içi güvenlik kameraları sisteminin bakım ve onarımını yapmak.	Plan süreci	Bakım Planları ve Periyodik bakım cetveli	Kültür ve Sosyal Hizmetler Müdürlüğü
2	Belediye hizmet binasında gerekli güvenlik önlemlerinin alınması	Plan süreci	Yapılması	Başkanlık

2. Mali yapının güçlendirilmesi

Yatırım ve hizmetlerin geri dönüşünü sağlamak ve gerekli mali büyüklüğe ulaşmak.

Hedef 2.1. Belediye gelirlerinin arttırılması ve tahsilat oranının yükseltilmesi

No	Faaliyetler	Yıl	Çıktı	İlgili Birim/Servis
1	Tahsilatı tahakkuka bağlı gelirlerin tahsilat oranını %80'den %95'e çıkartmak.	Plan süreci	Faaliyet Raporu	Mali Hizmetler, Su İşleri Müdürlüğü, Hal Müdürlüğü, Hukuk İşleri Müdürlüğü
2	Belediye vergilerinde kaçakların önlenmesi ile belediye vergi mükellef sayısını arttırmak.	Plan süreci	Faaliyet Raporu	Mali Hizmetler Müdürlüğü., Su İşleri Müdürlüğü, Zabıta Müdürlüğü, İmar ve Şehircilik Müd, Hal Müdürlüğü
4	Su kesintilerinin minimize edilmesi için altyapı haritalarının oluşturulmasını sağlamak.	Plan süreci	Yapılması	Su İşleri Müdürlüğü (Teknik), Rize Su ve Kanalizasyon İşleri Müdürlüğü
5	Kaçak su abonelerinin tespit edilmesi ve abone sayısını arttırmak.	Plan süreci	Kaçak Tespit Tutanakları, Faaliyet Raporu	Su İşleri Müdürlüğü, Hukuk İşleri Müdürlüğü, Rize Su ve Kanalizasyon İşleri Müdürlüğü
6	Rize Belediyesi Toptancı haline giren malla, çıkan malı eşitlemek için tartı ve sayımları yapmak. Sevk irsaliyesi ve faturası olmayan araçların hale girişini engellemek.	Plan süreci	Kayıt çizelgeleri	Hal Müdürlüğü
7	Vergi tahsilatının gerçekleşmesi amacıyla, sicil bilgilerini güncelleştirmek.	Plan süreci	Faaliyet raporu	Mali Hizmetler Müdürlüğü
8	Balık halinde bulunan 12 dükkandan 4'ü aktiftir. Diğer 8'inin aktif olarak faaliyet geçmesini sağlamak.	Plan süreci	Faaliyet Raporu	Hal Müdürlüğü
9	Ambalaj Atıkları Toplama Ayrıştırma Tesisi kurmak, ambalaj atıklarının etkin yöntemlerle toplanmasını sağlamak	Plan süreci	Faaliyet Raporu	Fen İşleri Müdürlüğü, Temizlik İşleri Müdürlüğü

Hedef 2.2. Belediyedeki kaynakların etkin verimli ve tasarruflu kullanımının sağlanması

No	Faaliyetler	Yıl	Çıktı	İlgili Birim/Servis
1	Su depoları ve şebekelerindeki kaçakları önlemek.	Plan süreci	Yapılması	Su İşleri Müdürlüğü(Teknik), Rize Su ve Kanalizasyon İşleri Müdürlüğü
2	Yatırımlarda yap-boz sisteminin önlenmesi için yatırımcı kurum ve kuruluşlarla işbirliğini sağlamak .	Plan süreci	Yapılması	Başkanlık
3	Ribelsan şirketinin etkin ve verimli işletilmesini sağlamak için politikalar belirlemek ve uygulanmasını sağlamak.	Plan süreci	Faaliyet Raporu	Ribelsan, Başkanlık, Belediye Meclisi
4	Tüketim mallarının tasarruflu kullanımını sağlamak	Plan süreci	Yapılması	Tüm birimler
5	Belediye bünyesinde yürütülen çeşitli işlerde özelleştirme yolu ile hizmetlerde verimin arttırılmasını sağlamak ve hizmetlerde verimliliğin sürekliliğini sağlamak.	Plan süreci	Özelleştirme ve Denetim Planları	Başkanlık, Rize Su ve Kanalizasyon İşleri Müdürlüğü , Temizlik İşleri Müdürlüğü

Hedef 2.3. Belediyeye vergi kaybına sebep olan kaçakların önlenmesi

No	Faaliyetler	Yıl	Çıktı	İlgili Birim/Servis
1	Denetim elemanlarının performanslarını arttırmak için eğitim planları düzenlemek ve denetim programları oluşturmak	Plan süreci	Eğitim planı, Eğitim Katılım tutanakları, Denetim programı	Mali Hizmetler, İmar ve Şehircilik, Yapı Kontrol Müdürlüğü ile İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlükleri

Hedef 2.4. Yeni kaynakların oluşturulması

No	Faaliyetler	Yıl	Çıktı	İlgili Birim/Servis
1	İşletmesi 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na göre ihale edilen 1. sınıf mezbaha hizmetlerinin yeniden ihalesini sağlamak.	2011, 2013	Yapılması	Belediye Encümeni, Fen İşleri Müdürlüğü (İhale Serv)
2	Yap-İşlet- Devret modelini kullanmak amacıyla yeni projeler geliştirmek ve uygulamak.	Plan süreci	1 proje/yıl	Başkanlık
3	Şehir içinde yol kenarlarının ücretli otopark olarak işletilmesi	Plan süreci	Gelir icmalleri	Zabıta Müdürlüğü, Mali Hizmetler Müdürlüğü

Hedef 2.5. Denk bütçe politikasının sağlanması

No	Faaliyetler	Yıl	Çıktı	İlgili Birim/Servis
1	Bütçe gerçekleşme oranını %90'ın üzerinde tutmak.	Plan süreci	Mali tablolar	Tüm birimler

3. Halkla İlişkiler ve Katılımcı Yönetim

Kent yaşamında; kent vizyonunun ve hemşerilik bilincinin geliştirilmesi, kentin hak ve hukukunun korunması, sürdürülebilir kalkınma, çevreye duyarlılık, sosyal yardımlaşma ve dayanışma, saydamlık, hesap sorma ve hesap verme, katılım ve yerinden yönetim ilkelerini hayata geçirmek.

Hedef 3.1. Diyalog ve uzlaşma anlayışı ile halkla iç içe yönetimin ve hizmetin sağlanması

No	Faaliyetler	Yıl	Çıktı	İlgili Birim/Servis
1	Kamuoyu yoklamalarının yapılması amacıyla mahallelerde, şikayet ve istek kutularını muhtarlıklara yerleştirmek; şikayet ve isteklerin takibini yapmak.	Plan süreci	Müşteri istek şikayet takip formları, İsteklerin karşılanma oranı	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü
2	Kamuoyu yoklamalarının yapılması amacıyla yılda 1 kez anket çalışması yapmak.	Plan süreci	Anket değerlendirme raporu	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü
3	Muhtarlarla ve birim Müdürlerinin katılımı ile periyodik mahalle meclis toplantılarını düzenlemek.	Plan süreci	Faaliyet Raporları, Toplantı Tutanaqları	Özel Kalem Müdürlüğü (Koord.)
4	Sağlık, eğitim, spor, çevre, sosyal hizmet ve yardım, kütüphane, park, trafik ve kültür hizmetleriyle yaşlılara, kadın ve çocuklara, özörlölere, yoksul ve düşönlere yönelik hizmetlerin yapılmasında beldede dayanışma ve katılımı sağlamak, hizmetlerde etkinlik, tasarruf ve verimliliğı artırmak amacıyla gönöüllü kişilerin katılımına yönelik programlar hazırlamak ve uygulamak.	Plan süreci	Etkinlik programı	Özel Kalem Müdürlüğü
5	Muhtarlara etkin ve tasarruflu iletişim olanağı sağlamak. (Telefonla mesaj sistemi)	Plan süreci	Yapılması	Özel Kalem Müdürlüğü
6	Kamu hizmet standartları tablosunun hazırlanarak, vatandaşın hizmetine sunmak	2011	Tablo, Web sitesi	Özel Kalem Müdürlüğü, İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü
7	Halkın istek ve şikayetlerinin dinlendiğı halk günü programları	Plan süreci	Müşteri istek ve	Başkanlık, Özel Kalem Müdürlüğü

	düzenlemek. (Her hafta Çarşamba günleri)		şikayet formları	
--	--	--	------------------	--

Hedef 3.2. Rize Kent konseyinin etkinliğinin arttırılması

No	Faaliyetler	Yıl	Çıktı	İlgili Birim/Servis
1	Meslek kuruluşlarının, sendikaların, noterlerin, üniversitenin, ilgili sivil toplum örgütlerinin, siyasî partilerin, kamu kurum ve kuruluşlarının ve mahalle muhtarlarının temsilcileri ile diğer ilgililerin katılımıyla oluşturulmuş olan kent konseyinin etkinliğinin arttırılması için Kent Konseyi Genel Sekreterini ve Sekretarya hizmetlerinin yürütüleceği ekibi belirlemek, faaliyetlerin yürütüleceği Kent Konseyi bürosunu oluşturmak.	2011	Görevlendirme kararı	Başkanlık
2	Kent konseyinin faaliyetlerinin etkili ve verimli yürütülmesi konusunda yardım ve destek sağlamak.	Plan süreci	Yapılması	Özel Kalem Müdürlüğü, Mali Hizmetler Müdürlüğü
3	Kent konseyinde oluşturulan görüşler belediye meclisinin toplantılarında gündeme alınarak değerlendirilecektir.	Plan süreci	Belediye Meclis kararı	Belediye Meclisi

Hedef 3.3. İletişim ve teknoloji kaynaklarından etkin yararlanarak Rize halkının belediye faaliyetlerden haberdar olması

No	Faaliyetler	Yıl	Çıktı	İlgili Birim/Servis
1	Belediye hizmetlerinin tanıtımının yapılması amacıyla televizyonlarda yayınlanacak nitelikte programlar hazırlamak.	Plan süreci	Yılda bir film	Özel Kalem Müdürlüğü
2	Belediye duyurularının, görsel medyaya düzenli olarak bildirilmesini sağlamak.	Plan süreci	Faaliyet Raporu	Özel Kalem Müdürlüğü
3	Belediye hizmetlerinin tanıtımının yapılmasının sağlanması için dergi hazırlamak.	Plan süreci	Yılda bir dergi	Özel Kalem Müdürlüğü
4	Web sayfasında ihale ve meclis kararlarının yayınlanması sağlamak.	Plan süreci	Ayda bir yayın	Özel Kalem Müdürlüğü
5	Belediye hizmetlerinin tanıtımının yapılmasının sağlanması için gazete hazırlamak.	Plan süreci	3 aylık gazete	Özel Kalem Müdürlüğü
6	Alo belediyecilik hattının 7 gün, 24 saat açık tutulmasını ve beyaz masa hizmetlerinin sürekliliğini sağlamak ve birimlerde gerekli bilgilendirmeyi yapmak.	Plan süreci	Müşteri istek ve şikayet talep formu	İtfaiye Müdürlüğü.
7	Belediye ses düzeni sisteminin bakımını sağlamak.	Plan süreci	Bakım planı	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü
8	Billboardlarda yayınlanmak üzere, belediye tanıtımına yönelik afişler hazırlamak.	Plan süreci	Afiş ve billboard	Özel Kalem Müdürlüğü

4. Bilişim Teknolojileri

Teknolojinin etkin ve verimli bir şekilde çalışanların ve vatandaşların hizmetine sunmak.

Hedef 4.1. Bilişim altyapısının geliştirilmesi ve korunması

No	Faaliyetler	Yıl	Çıktı	İlgili Birim/Servis
1	Yedekleme sisteminin korunmasını sağlamak.	Plan süreci	Bakım planı	Mali hizmetler Müdürlüğü (Bilgi-İşlem)
2	Bilişim altyapısına yönelik ekipman ihtiyaçlarını belirlemek ve karşılamak, etkin kullanımını sağlamak.	Plan süreci	Makine Ekipman Listesi	Tüm birimler, Mali Hizmetler Müdürlüğü
3	Lisanslı ek program almak.	Plan Süreci	Lisanslı kullanıcı sayısı	Mali Hizmetler Müdürlüğü (Bilgi işlem), İmar ve Şehircilik Müdürlüğü
4	Yeni teknolojilerin takip edilerek, belediye teknoloji altyapısına entegrasyonunu sağlamak	Plan süreci	Yapılması	Mali Hizmetler Müdürlüğü (Bilgi İşlem)

Hedef 4.2. e-belediyeçilik sistemine geçilmesi

No	Faaliyetler	Yıl	Çıktı	İlgili Birim/Servis
1	Web sayfasının içeriğinin geliştirilmesi	Plan süreci	Web sitesi kullanım oranı	Özel Kalem Müdürlüğü
2	Sicil birleştirme işlemlerinde TC-Kimlik numarasının esas alınması sağlanacaktır.	Plan süreci	Güncellenen sicil sayısı/ tüm sicillerin sayısı	Mali Hizmetler Müdürlüğü
3	Telefon kayıt sistemine geçişin sağlanması.	Plan süreci	Yapılması	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü
4	Numarataj çalışmalarını (bina kayıtlarının) elektronik ortama aktarmak ve sürekli güncel tutmak.	Plan süreci	Faaliyet Raporu	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü(Numarataj)
5	Evrak Kaydının ve arşiv sisteminin elektronik ortama aktarılmasını sağlamak.	Plan süreci	Yapılması	Yazı İşleri Müdürlüğü ve Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü

Hedef 4.3. Kent bilgi sisteminin (KBS) oluşturulması

No	Faaliyetler	Yıl	Çıktı	İlgili Birim/Servis
1	Kent bilgi sisteminin oluşturulmasını sağlayacak ekibin oluşturulması	Plan Süreci	Faaliyet Raporları	Başkanlık
2	Mevcut durum değerlendirilerek ve başarılı çalışmalar incelenerek kent bilgi sistemini oluşturacak ana unsurlar belirlenecektir.	Plan Süreci	Faaliyet Raporları	KBS çalışma ekibi
3	Profesyonel destek alınabilecek kaynaklar tespit edilecek	Plan Süreci	Faaliyet Raporları	KBS çalışma ekibi
4	Kent bilgi sistemi oluşturulması sürecinde ilişkide bulunabilecek	Plan Süreci	Faaliyet Raporları	KBS çalışma ekibi

	kuruluşlar belirlenerek, protokoller hazırlanacak			
5	Kent bilgi sisteminden faydalanacak paydaşlar belirlenecek	Plan Süreci	Faaliyet Raporları	KBS çalışma ekibi
6	Donanım ve yazılım ihtiyacı belirlenerek, gerekli altyapı sağlanacaktır.	Plan Süreci	Faaliyet Raporları	KBS çalışma ekibi
7	Basın yolu ile halkın bilgilendirilmesi sağlanacak	Plan Süreci	Faaliyet Raporları	KBS çalışma ekibi
8	Kent bilgi sisteminin oluşturulması	Plan Süreci	Faaliyet Raporları	KBS çalışma ekibi

5. İmar ve Planlama – Şehircilik

Geçmiş kültürümüzü yaşatacak, günümüz ihtiyaçlarına cevap verecek, geleceği tasarlayacak bir anlayışla çevreyle uyumlu, planlı ve güvenli bir kent oluşturmak

Hedef 5.1. Mevzuat yeniliklerinin izlenmesi ve güncelleme çalışmalarının yapılması

No	Faaliyetler	Yıl	Çıktı	İlgili Birim/Servis
1	Çalışma ekibini oluşturmak ve görevlendirmeyi yapmak.	2011	Yapılması	Başkanlık
2	Rize Belediyesi Tip İmar Yönetmeliğinin revizyonunu yapmak ve Kalite Sistemi içinde entegrasyonunu sağlamak.	2011-2015	Yapılması	Belediye Meclisi, İmar ve Şehircilik Müdürlüğü, Çalışma Ekibi
3	Hizmet içi eğitim toplantıları düzenlemek.	Plan süreci	Toplantı tutanakları	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü, Çalışma ekibi
4	Meslek odaları, kurum ve kuruluşlar ile toplantılar düzenlemek.	Plan süreci	Toplantı tutanakları ve raporları	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü

Hedef 5.2. Planlı kent oluşturulması.

No	Faaliyetler	Yıl	Çıktı	İlgili Birim/Servis
1	Rize yer altı haritalarının çıkarılmasını sağlamak	2011-2013	Altyapı haritası	Başkanlık, Rize Su ve Kanalizasyon İşleri Müdürlüğü
2	Revizyon Nazım ve Uygulama İmar planlarını, (araştırma, etüt, plan süreçleri de dahil) yapmak/yaptırmak ve onaylamak.	2012-2014	1/1000 ölçekli uygulama planı (dijital)	Belediye meclisi, İmar ve Şehircilik Müdürlüğü

3	Bakanlık projelerini (Çevre, Turizm vs) izlemek, etkilerini değerlendirmek ve gerekli bilgilendirmeyi yapmak.	Plan süreci	Değerlendirme Raporu	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü, Başkanlık
4	Kentsel tasarım ve cephe düzenleme projeleri hazırlamak ve çalışmaları yürütmek	Plan süreci	Proje, Tanıtım raporu, Faaliyet takvimi	Fen İşleri Müdürlüğü
5	Kale ve sur çevresi koruma amaçlı imar planını yapmak/yaptırmak	Plan Süreci	İmar Planı, Plan Raporu, Tanıtım Dosyası.	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü, Fen İşleri Müdürlüğü

Hedef 5.3. Yaşanabilir bir çevre oluşturulması ve yapılar açısından sağlıklı, estetik ve güvenli yaşamın tesisi

No	Faaliyetler	Yıl	Çıktı	İlgili Birim/Servis
1	Yapı Denetim koordinasyonunu sağlamak için çalışma ekibinin oluşturulması ve konu ile ilgili etkin personelin temini.	2011	Yapılması	Başkanlık
2	Kentin dolgu alanı ve jeolojik mahsurlu alanları ile sel baskını riski alanlarındaki yapıların, fiziksel anlamdaki güvenliğini, ilgili kurum ve kuruluşlarla koordinasyonu sağlamak.	2011-2015	Faaliyet Raporu	Yapı Denetim Ekibi, Yapı Kontrol Müdürlüğü
3	Kaçak yapılaşma ile etkin mücadelede denetim faaliyetlerini arttırmak.	Plan süreci	Denetim Programı ve Gerçekleşme oranı	Yapı Kontrol Müdürlüğü
4	Kentte; sosyal, kültürel, teknik altyapı ve yeşil alan ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik imar uygulama programları (18. madde, kamulaştırma vs.) hazırlamak ve yapmak/yaptırmak.	Plan süreci	İmar Uygulama Programları (m2)	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü

5	Plana uygun yapılaşmanın sağlanması için denetimleri yapmak.	Plan süreci	Denetim programı	Yapı Kontrol Müdürlüğü
6	Kentte, çarpık yapılaşmanın yoğun olduğu eski yerleşim alanlarında dönüşüm projeleri hazırlamak/hazırlattırmak ve uygulamak.	Plan Süreci	Plan ve Plan Raporu ile Dönüşüm Programı	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü, Fen İşleri Müdürlüğü , Çalışma Ekibi

6. Rize’lilerin denizle buluşturulması

Doğal Kaynak olarak denizin varlığını kentte hissettirmek.

Hedef 6.1. Denizle ilgili faaliyetlerin desteklenmesi

No	Faaliyetler	Yıl	Çıktı	İlgili Birim/Servis
1	Su sporları ile ilgili etkinlikler düzenlemek(Rafting, Kano, yüzme vs.)	Plan süreci	1 etkinlik/yıl	Özel Kalem Müdürlüğü, Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü
2	Dursun Kaptan-1 adlı gemimizle gezinti amaçlı tekne turlarının düzenlenmesi için program hazırlamak ve tanıtımı yapmak.	Plan Süreci	Sefer Programları	İnsan Kay. Müdürlüğü, Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü
3	Kardeş şehrimiz Poti ile ilişkilerin güçlendirilmesini desteklemek amacıyla personele ve halka yönelik gezinti amaçlı turlar düzenlemek.	Plan süreci	Tur programı	Özel Kalem Müdürlüğü

7. Tarihi Mirasın Korunması

Tarihi ve kültürel mirasımıza sahip çıkmak ve insanımızın hizmetine sunarak korunmasını ve yaşamasını sağlamak..

Hedef 7.1. Rize/Merkez ilçe Tarihi eserler ve doğal değerlerden öncelikli olanları tespit etmek, koruma-kullanma dengesi içerisinde sosyo-kültürel altyapıya kazandırılması

No	Faaliyetler	Yıl	Çıktı	İlgili Birim/Servis
1	İl Kültür Müdürlüğü koordineli, korunması öncelikli olarak tespit edilen yapılardan mülk sahiplerinden birinin talebi halinde, sosyo-kültürel/ turizm amaçlı kullanımını teşvik etmek/ malzeme-altyapı desteği sağlamak.	Plan süreci	Tanıtım Dosyası	Özel Kalem Müdürlüğü, Fen İşleri Müdürlüğü
2	Kent bilgi sisteminin oluşturulması sürecinde, Tarihi miras bilgi sistemini oluşturmak.	2011-2015	Faaliyet Raporu	Kent Bilgi Sistemi ekibi

Hedef 7.2. Tarihi değerlerin yaşatılması amacıyla projelerin hazırlanması

No	Faaliyetler	Yıl	Çıktı	İlgili Birim/Servis
1	Rize kalesi ve sur çevresi koruma amaçlı imar planlarının yeni planlama döneminde tamamlanmasını sağlamak	Plan Süreci	Koruma Amaçlı İmar Planı ve Raporu	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü
2	Kaleiçi ve sur çevresi şahıs arazilerinin kamulaştırma/takas/koruma programlarını hazırlanmasında mülk sahiplerine gereken desteği sağlamak.	Plan Süreci	Tanıtım Dosyası	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü
3	Koruma Kurulu onaylı, Kale içi ve sur çevresi çevre düzenleme projelerini hazırlamak ve uygulamaya geçirmek	Plan Süreci	Proje, Tanıtım Dosyası	Fen İşleri Müdürlüğü

Hedef 7.3. Tarihi kültürel mirasın tanıtımı

No	Faaliyetler	Yıl	Çıktı	İlgili Birim/Servis
1	Tescilli yapıların tescil fişleri ve tanıtım tabelaları yapının uygun yerine uygun yöntemlerle asılacaktır.	Plan süreci	Yapılması	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü

8. Ulaşım ve Trafik

Hemşerilerimizin zaman kaybını en aza indirecek, trafik konfor ve güvenliğini sağlayacak çözümler üretmek.

Hedef 8.1. Seri, ekonomik, çevreci, güvenli ve toplum yararını gözetten Toplu Taşıım hizmetinin sunulması.

No	Faaliyetler	Yıl	Çıktı	İlgili Birim/Servis
1	Kentin ulaşım problemleri ile ilgili çözümler üretmek.	2011	Faaliyet Raporu	Başkanlık, Zabıta Müdürlüğü
2	İl trafik komisyonunun koordinasyonu ile geleceğe dönük ulaşım ihtiyacının tespitini yapmak ve ulaşım ana planı hazırlamak.	2011	Ulaşım ana planı	Belediye Encümeni Kararı , Zabıta Müdürlüğü, İmar ve Şehircilik Müdürlüğü, Mali Hizmetler Müdürlüğü,
3	Otogar alanı bakım- onarım- yenileme hizmetlerinin yapılmasını sağlamak.	Plan Süreci	Bakım Planı	Fen İşleri Müdürlüğü
4	Eğitim sezonunda Rize-Trabzon hattında çalışan belediye otobüslerine ihtiyaca göre ek servisler koymak.	Plan süreci	Yapılması	Mali Hizmetler Müdürlüğü

Hedef 8.2. Trafik ve yol güvenliğinin sağlanması

No	Faaliyetler	Yıl	Çıktı	İlgili Birim/Servis
1	Kavşak düzenlemeleri yapmak	Plan süreci	Proje	Fen İşleri Müdürlüğü
2	Trafik işaretleme sistemlerini yapmak	Plan süreci	Ulaşım planı	Zabıta Müdürlüğü
3	Trafik işaretleme sistemlerinin bakım, onarım ve yenileme işlerini yapmak.	Plan süreci	Bakım planı	Zabıta Müdürlüğü
4	Kentin önemli kavşak ve merkezlerini, kamera kontrol sistemiyle merkezden kontrolünü sağlamak.	Plan süreci	Kayıtlar	Zabıta Müdürlüğü
5	Yaya yolları düzenlemek.	Plan süreci	M2/yıl proje	Fen İşleri Müdürlüğü

Hedef 8.3. Ulaşım altyapı hizmetlerinin iyileştirilmesi

No	Faaliyetler	Yıl	Çıktı	İlgili Birim/Servis
1	Yolların bakım-onarım ve yenileme işlerini yapmak.	Plan süreci	Bakım planı ve gerçekleştirme oranı	Fen İşleri Müdürlüğü
2	Katlı Otopark yapmak/yaptırmak	Plan süreci	Otoparktaki araç sayısı	Fen İşleri Müdürlüğü
3	Toplu taşıma araçlarının bakım-onarım ve yenilemesini yapmak.	Periyodik	Bakım Planı	Destek Hizmetler Müdürlüğü
4	Deniz ulaşımını sağlamaya yönelik çalışmalar yapmak.	Plan süreci	Etkinlik programı	Başkanlık, Destek Hizmetler Müdürlüğü
5	Üst mahalle yollarının genişletilmesi ve yeni yolların açılmasını sağlamak.	Plan süreci	Faaliyet Raporu	Fen İşleri Müdürlüğü, İmar ve Şehircilik Müdürlüğü

6	İmar uygulamaları sonucu (kamulaştırma, terk, 18. madde uygulamaları vb.) oluşan yolların tespitini yapmak ve İmar yollarını açmak.	Plan süreci	Faaliyet Raporları	Fen İşleri Müdürlüğü, İmar ve Şehircilik Müdürlüğü.
---	---	-------------	--------------------	---

9. Altyapı Hizmetleri

Yaşanılabilir bir çevre için gerekli olan altyapı hizmetlerini etkin ve verimli hale getirmek ve sürekliliğini sağlamak.

Hedef 9.1. Kanalizasyon şebekesinin uluslar arası standartlarda tamamlanması ve bakımı

No	Faaliyetler	Yıl	Çıktı	İlgili Birim/Servis
1	Bozulan yol ve kanalizasyon şebeke tamiratlarını yapmak/yaptırmak.	Plan süreci (2012-2015)	Faaliyet Raporu	Fen İşleri Müdürlüğü, Rize Su ve Kanalizasyon İşleri Müdürlüğü
2	Kanalizasyon şebekesi ve kolektör temizliğini tamamlamak.	Plan süreci	Faaliyet Raporu	Rize Su ve Kanalizasyon İşleri Müdürlüğü
3	Engindere, Yeni mahalle, Pehlivantaş mahalleri kanalizasyon projelerini yapmak/ yaptırmak, kanalizasyon hatlarını açmak/açtırmak.	Plan süreci	Faaliyet Raporu	Fen İşleri Müdürlüğü, Rize Su ve Kanalizasyon İşleri Müdürlüğü
4	Terfi merkezleri oluşturmak, bakım ve onarımlarının yapılmasını sağlamak	Plan süreci	Bakım Planı	Rize Su ve Kanalizasyon İşleri Müdürlüğü
5	Fener Mahallesinde 2. Derin Deniz Deşarj Sisteminin Yapılması	Plan süreci	Faaliyet Raporu	Rize Su ve Kanalizasyon İşleri Müdürlüğü

Hedef 9.2. Yüzey sularının uygun yöntemlerle bertarafının sağlanması

No	Faaliyetler	Yıl	Çıktı	İlgili Birim/Servis
1	Açık yağmur suyu kanallarını yapmak/yaptırmak	Plan süreci	Faaliyet Raporu	Fen İşleri Müdürlüğü

2	Yağmur suyu şebekesinin yapımını sağlamak.	Plan süreci	Faaliyet Raporu	Rize Su ve Kanalizasyon İşleri Müdürlüğü
3	Şehir merkezindeki 17 derenin temizliğini sağlamak.	Plan süreci	Faaliyet Raporu	Fen İşleri Müdürlüğü

Hedef 9.3. Yol çalışmalarının kalitesinin artırılması

No	Faaliyetler	Yıl	Çıktı	İlgili Birim/Servis
1	Açık olan ve İmar uygulamaları (18.madde, kamulaştırma vs) ile açılacak olan yolları yapmak/yaptırmak.	Plan süreci	Faaliyet Raporu	Fen İşleri Müdürlüğü
2	Asfalt şantiyesinin üretiminin kapasite kullanım oranını arttırmak.	Plan süreci	Faaliyet Raporu	Fen İşleri Müdürlüğü
3	Asfalt şantiyesinin bakım ve onarımını sağlamak.	Plan süreci	Bakım Planı	Fen İşleri Müdürlüğü
4	Hizmet alımı yolu ile yapılan altyapı çalışmalarının yapılmasını sağlamak.	Plan süreci	Faaliyet Raporu	İlgili Birimler
7	İstinat duvar imalatlarını yapmak/yaptırmak	Plan süreci	Faaliyet Raporu	Fen İşleri Müdürlüğü

Hedef 9.4. Su kayıplarının azaltılması ve şehir şebekesinin eksik kısımlarının tamamlanması

No	Faaliyetler	Yıl	Çıktı	İlgili Birim/Servis
1	Geniş bir alana yayılmış olan isale hattı ve bağlantı hatları, su ve hava tahliye vanaları ile su depolarından kayıpları önlemek amacıyla kontrolleri yapmak, gerekli değişiklik ve yeniliklerin yapılmasını sağlamak. (Su vana yerlerinin belirlemek, Su vana sayılarını arttırmak ve sese duyarlı sensörler yerleştirmek)	Plan süreci	Faaliyet Planı ve Faaliyet Raporu	Rize Su ve Kanalizasyon İşleri
2	Çeşitli yıllara ait, farklı ölçeklerde ve ayrıntıda ve sıklıkla birbirleriyle çelişen projelerin sahada yapılacak çalışmalar sonucunda birleştirerek	2011	Altyapı planı	Rize Su ve Kanalizasyon İşleri

	nihai projeyi ortaya çıkarmak ve bilgisayar ortamına aktarmak.			
3	Kentte %50'lere varan su kayıplarının %10'lara indirilmesini sağlamak için Su Yönetim Planı'nın oluşturulmasını sağlamak	2011	Su Yönetim Planı	Rize Su ve Kanalizasyon İşleri
4	Depolarda otomasyona geçilerek, depolarda kontrolü sağlamak	Plan süreci	Faaliyet Raporu	Rize Su ve Kanalizasyon İşleri

Hedef 9.5. Malzeme tüketiminin kayıt altına alınması

No	Faaliyetler	Yıl	Çıktı	İlgili Birim/Servis
1	Şantiyelerde ve ambarlarda düzenli depolamaya uygun fiziki şartları belirlemek ve hazırlamak.	Plan süreci	Faaliyet Raporu	İlgili birimler
2	Taşınır Mal Yönetmeliğine göre mevcut malzemenin sayımının yapılması ve dökümünün çıkarılmasını sağlamak.	Plan süreci	Malzeme Listesi	Tüm birimler, Mali Hizmetler Müdürlüğü (Konsolide)
3	Makine Parkı araçlarının giriş ve çıkışlarını kayıt altına almak.	Plan süreci	Yapılması	Destek Hizmetler Müdürlüğü

Hedef 9.6. Doğalgaz altyapısına yönelik çalışmaların yapılması

No	Faaliyetler	Yıl	Çıktı	İlgili Birim/Servis
1	Doğalgaz etüt ve altyapı çalışmalarında gereken desteği sağlamak	Plan süreci	Etüt çalışmalarında belirlenecek	Başkanlık, Fen İşleri Müdürlüğü
2	Doğalgaz hizmetinin getirilmesi esnasında oluşacak zarar/ziyanların tespit edilerek ilgili kurum/kuruluştan tahsil etmek.	Plan süreci	Zarar-Ziyan Tutanakları ve Encümen Kararı	Belediye Encümeni, Fen İşleri Müdürlüğü

Hedef 9.7. Taşıt, Cihaz ve Araç-Gereçler ile ilgili eksikliklerin giderilmesi ve bakımının yapılması

No	Faaliyetler	Yıl	Çıktı	İlgili Birim/Servis
1	Her türlü araç ve gerecin düzenli bakımının yapılmasını sağlamak.	Plan süreci	Bakım planı	İlgili birimler
2	Sahil yol düzenleme çalışması sonucu kaldırılan şantiye yeri için 6250 m2'lik alanın 10 yıl süreyle kiralanmasını ve yapımını sağlamak.	Plan süreci	Faaliyet Raporu	Fen İşleri Müdürlüğü

Hedef 9.8. Yapımına başlanmış olan projeleri tamamlamak

No	Faaliyetler	Yıl	Çıktı	İlgili Birim/Servis
1	Belediye Şantiye alanlarında idari/teknik hizmet binalarını yapmak/yaptırmak.	2011	Yapılması	Fen işleri Müdürlüğü
2	İtfaiye idari binasının çevre düzenlemelerini yapmak/yaptırmak.	2011	Yapılması	Fen işleri Müdürlüğü
3	Balık hali hizmet binalarının eksikliklerinin tamamlanmasını sağlamak.	2011	yapılması	Fen işleri Müdürlüğü, Hal Müdürlüğü
4	İslampaşa mahallesi Go-kart ve Trafik Eğitim Pistinin yapımının tamamlanmasını sağlamak.	2011	Faaliyet Raporu	Fen İşleri Müdürlüğü

Hedef 9.9. Şehir Aydınlatma

No	Faaliyetler	Yıl	Çıktı	İlgili Birim/Servis
1	Kale yolu aydınlatma projelerini tamamlamak	Plan süreci	Faaliyet Raporu	Fen işleri Müdürlüğü
2	Yeni aydınlatma projeleri hazırlamak ve yaptırmak.	Plan süreci	Faaliyet Raporu	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Fen işleri Müdürlüğü

10.Yeşil alan ve rekreasyon

Çocuklarımızın sağlıklı alanlarda oynaması, halkımızın sağlıklı alanlarda dinlenmesi ve Rize'mizin yeşil imajının korunması için gerekli çalışmaları yapmak.

Hedef 10.1. Mevcutta planlaması yapılmış olan park ve yeşil alan düzenlemelerinin hayata geçirilmesi.

No	Faaliyetler	Yıl	Çıktı	İlgili Birim/Servis
1	Kentin yukarı kesimlerinde imar planı kararları doğrultusunda mesire alanları oluşturmaya yönelik çevre düzenleme projeleri hazırlamak/hazırlattırmak ve uygulamak.	Plan süreci	Proje dosyası	Fen İşleri Müdürlüğü
2	Dere ıslahı yapılarak dere kenarlarında yeşil koridorlar oluşturmaya yönelik çevre düzenleme projeleri hazırlamak/hazırlattırmak ve uygulamak.	Plan süreci	Proje dosyası	Fen İşleri Müdürlüğü
3	Mahalle ölçeğinde hizmet verecek park ve çocuk oyun alanlarının oluşturulmasına yönelik çevre düzenleme projeleri hazırlamak/hazırlattırmak ve uygulamak.	Plan süreci	Proje Dosyası	Fen İşleri Müdürlüğü
4	Cumhuriyet meydanında çok amaçlı park ve rekreasyon alanı düzenleme çalışmalarını yapmak/yaptırmak.	Plan süreci	Yapılması	Fen İşleri Müdürlüğü
5	Kentin yukarı kesimlerdeki önemli rekreasyon alanları ile bağlantısının araç ulaşımı dışı alternatif projesi olan teleferik hattı ile ilgili projenin faaliyete geçirilmesini sağlamak.	Plan Süreci	Yapılması	Fen İşleri Müdürlüğü

Hedef 10.2. Sahil Düzenleme Projesinin tamamlanması

No	Faaliyetler	Yıl	Çıktı	İlgili Birim/Servis
1	Yürüyüş ve bisiklet yolları ile kent balkonlarının yapılmasını sağlamak	2011	Faaliyet Raporu	Fen İşleri Müdürlüğü
2	Dolgu planındaki Kent meydanı düzenlemesini yapmak/yaptırmak.	2011	Faaliyet Raporu	Fen İşleri Müdürlüğü

Hedef 10.3. Mevcut park ve ağaçlık alanlarının bakım ve onarımlarının yapılarak rehabilite edilmesi

No	Faaliyetler	Yıl	Çıktı	İlgili Birim/Servis
1	Mevcut park ve ağaçlık alanların bakım ve onarımını yapmak.	Plan süreci	Bakım planı	Fen İşleri Müdürlüğü
2	Karayolları tarafından sahil projesi tamamlandıktan sonra parkın bakımı, onarımı ve yenilemesini yapmak	Plan süreci	Bakım planı	Fen İşleri Müdürlüğü
3	Park ve oyun grubu ekipmanlarının bakımı ve onarımını yapmak.	Plan süreci	Bakım Planı	Fen İşleri Müdürlüğü

Hedef 10.4. Kent ve mahalle ölçeğinde hizmet verecek spor alanları ile spor sahalarının yapılması

No	Faaliyetler	Yıl	Çıktı	İlgili Birim/Servis
1	Mahallelerde belirlenen alanlarda basketbol, voleybol sahaları yapmak/ yaptırmak.	Plan süreci	Faaliyet Raporu (adet/yıl)	Fen İşleri Müdürlüğü
2	Yeni stadyum alanı çevre düzenleme projesinin uygulanmasını sağlamak	Plan süreci	Yapılması	Fen İşleri Müdürlüğü

Hedef 10.5. Rize'nin yeşil görünümünün korunmasını sağlamak için politikalar belirlemek.

No	Faaliyetler	Yıl	Çıktı	İlgili Birim/Servis
1	Kentte çiçek yetiştiriciliğini teşvik etmeye yönelik faaliyetler yapmak.	Plan süreci	Faaliyet Raporu	Fen İşleri Müdürlüğü

3	Yapı çevre düzenleme projelerinin hazırlanması ve uygulamalarının denetimini yapmak.	Plan süreci	Faaliyet Raporu	Fen İşleri Müdürlüğü
4	Ağaç dikme kampanyaları düzenlemek.	Plan süreci	Faaliyet Raporu (adet/yıl)	Fen İşleri Müdürlüğü
5	Hobi bahçeleri oluşturmak, kiraya vermek.	Plan süreci	Faaliyet Raporu	Fen İşleri Müdürlüğü

11. Doğal Afetler

Olabilecek afetler karşısında vatandaşın can ve mal güvenliğini sağlayacak tedbirleri almak.

Hedef 11.1. Oluşturulmuş olan İl Afet Koordinasyon Yürütme Kurulu'na destek vermek; Yürütme Kurulu içerisinde Beledinin görev ve sorumluluklarını belirlemek ve görev ve sorumlulukları yerine getirmek.

No	Faaliyetler	Yıl	Çıktı	İlgili Birim/Servis
1	Afet planlarının yapılmasında ilgili kurum ve kuruluşlarla desteği sağlamak	Plan süreci	Afet Planı	Başkanlık
2	Kriz yönetim modelinin oluşturulması	Plan süreci	Kriz Yönetim Modeli	Başkanlık

Hedef 11.2. Halkı bilinçlendirme çalışmalarının yapılması

No	Faaliyetler	Yıl	Çıktı	İlgili Birim/Servis
1	Okullarda afet eğitime yönelik itfaiye tatbikatları yapmak.	Plan süreci	Faaliyet Raporu	İtfaiye Müdürlüğü
2	Meteorolojik uyarıların halka ulaştırılmasını sağlamak.	Plan süreci	Yapılması	Zabıta Müdürlüğü
3	Muhtarlıklarla koordinasyonu sağlamak ve yolların kontrolsüz açılmasını engellemek.	Plan süreci	Yapılması	Özel Kalem Müdürlüğü

Hedef 11.3. Doğal afetlerde hizmetin yerine getirilmesini sağlayacak teknik donanımın güçlendirilmesi

No	Faaliyetler	Yıl	Çıktı	İlgili Birim/Servis
1	Yangın Söndürme ekipmanlarında teknolojiyi takip ederek, yenilemelerin yapılmasını sağlamak	Plan süreci	Yapılması	İtfaiye Müdürlüğü
2	Hidrolik teleskobik merdivenli itfaiye aracı almak	2011	Alınması	İtfaiye Müdürlüğü
3	Tahrip aracı temin etmek.	2012	Alınması	İtfaiye Müdürlüğü
4	Kurtarma aracı ve arazöz alımını yapmak.	2013	Alınması	İtfaiye Müdürlüğü

12. Çevre ve Sağlık

Sağlıklı bir yaşamın sağlıklı bir çevrede olabileceğinden hareketle gerekli kültürel ve fiziki koşulların ve etkinliklerin yerine getirilmesini sağlamak.

Hedef 12.1. Çevreyi koruma ve sağlıklı yaşam bilincine yönelik etkinliklerin geliştirilmesi

No	Faaliyetler	Yıl	Çıktı	İlgili Birim/Servis
1	Toplama yöntemi olarak kullanılan standart konteynır sisteminden zamanlı çöp toplama sistemine geçişin belediye sınırları içinde yaygınlaştırılması için tüm halkın bilgilendirilmesi amacıyla eğitim seminerleri düzenlemek.	Plan süreci	Eğitim Katılım formları /Eğitim katılım oranları	Fen İşleri Müdürlüğü
2	Çöp toplama kampanyaları düzenlemek ve halkın katılımını sağlamak.	Plan süreci	Faaliyet Planı ve Faaliyet Raporu	Temizlik İşleri Müdürlüğü, Fen İşleri Müdürlüğü

Hedef 12.2. Kentte çevresel kirliliklerin önlenmesi ve azaltılması, yaşanabilir sağlıklı çevrelerin oluşturulması

No	Faaliyetler	Yıl	Çıktı	İlgili Birim/Servis
1	Hava kirliliğinin önlenmesine yönelik çalışmalarda doğalgaza geçişi desteklemek.	Plan süreci	Faaliyet Raporu	Fen İşleri Müdürlüğü
2	Çevre düzenlemeye yönelik projelerde fiziksel engellilerin dikkate alınmasını sağlamak.	Plan süreci	Yapılması	Fen İşleri Müdürlüğü
3	Binalarda yağmur ve balkon sularının açıktan akıtılmasını önlemeye yönelik çalışmaların devamını sağlamak	Plan süreci	Faaliyet Planı ve Raporu	Yapı Kontrol Müdürlüğü
4	Binalarda çevre düzenleme projelerinin yapılması ve uygulanmasını sağlamak için ilgili birimlerle koordinasyonu sağlamak.	Plan süreci	Yapılması	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü , Fen İşleri Müdürlüğü

5	İl Çevre Müdürlüğü ile koordinasyonun sağlanması yolu ile kalorifer baca sistemlerinde filtre takılmasını sağlamak.	Plan süreci	Faaliyet Raporu	Fen İşleri Müdürlüğü
6	Şehir içi kirletici sektörleri tespit etmek ve önlem almak	Plan süreci	Faaliyet Planı ve Raporu	Yapı kontrol Müdürlüğü, Zabıta Müdürlüğü, Fen İşleri Müdürlüğü
7	Bitkisel Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği çerçevesinde atık bitkisel yağların kanalizasyon sistemine karıştırılmadan geri dönüşüm tesislerine gönderilmesini sağlamak amacıyla bitkisel yağ depolama izni bulunan toplayıcılarla sözleşme yapmalarını sağlamak, toplayıcılar tarafından geri dönüşüm tesislerine nakledilen bitkisel atık yağ miktarlarının tespitini yapmak.	Plan süreci	Faaliyet raporu	Fen İşleri Müdürlüğü, Zabıta Müdürlüğü
8	Kent girişlerinde, düzenleme projeleri ile görüntü kirliliğini gidermek ve Rize'ye yakışır estetik bir görünüm kazandırmak	Plan süreci	Faaliyet Raporu	Fen İşleri Müdürlüğü
9	Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği çerçevesinde tıbbi atık oluşumuna sebep olan oluşumuna sebep olan tüm kuruluşların faaliyetleri sonucunda ortaya çıkan tıbbi atıkların, çevre ve insan sağlığına zarar vermeden diğer atıklardan ayrı olarak toplanması, taşınması sterilizasyonu yapıldıktan sonra düzenli depolama alanında bertaraf edilmesinin sağlamak.	Plan süreci	Faaliyet Raporu	Fen İşleri Müdürlüğü
10	Haşere ile mücadele yaparak halk sağlığını korumak	Plan süreci	Faaliyet Raporu	Veteriner İşleri Müdürlüğü
11	Fare mücadelesi	Plan süreci	Faaliyet Raporu	Veteriner İşleri Müdürlüğü
12	Hafriyat depo alanları oluşturmak, işletmek veya işlettmek	Plan süreci	Faaliyet Raporu	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü
13	TRABRİKAB Katı Atık Tesisine çöp transferlerinin devamını sağlamak.	Plan süreci	Faaliyet Raporu	Temizlik İşleri Müdürlüğü

14	Elektro magnetik kirlilikle ilgili çalışmalar yapmak, yürütmek	Plan süreci	Faaliyet planı ve raporu	Başkanlık
15	Mezbahane için arıtma tesisi kurmak.	Plan süreci	Yapılması	Fen İşleri Müdürlüğü
16	Belediye hizmet binaları ve umumi kullanımda olan WC, otopark vs.lerin temizlik ve bakımlarını yapmak.	Rutin	Bakım Planı	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü(İdari)
17	Çöp toplama işinin daha iyi yapılabilmesi için araç ve gereçlerinin teminini sağlamak.	Plan süreci	Alınması	Temizlik İşleri Müdürlüğü
18	Şehrin genel temizliği için sokakların yıkanmasını sağlamak.	Plan süreci	Yapılması	Temizlik İşleri Müdürlüğü
19	Kentte tabelalardan kaynaklanan görüntü kirliliğini önlemek.	Plan süreci	Yapılması	Fen İşleri Müdürlüğü

Hedef 12.3. Doğal kaynakların etkin ve verimli kullanımının sağlanması

No	Faaliyetler	Yıl	Çıktı	İlgili Birim/Servis
1	Çevrenin korunması amacıyla geri kazanabilir atıkların ayrı toplanması ve ekonomiye yeniden kazandırmak amacıyla, kentin muhtelif yerlerine çöp kovaları yerleştirmek.	Plan süreci	Faaliyet Raporu	Temizlik İşleri Müdürlüğü, Fen İşleri Müdürlüğü
2	Hayvan gübresi atıklarının geri dönüşümlü kullanımını sağlamak için biyogaz üretim tesisinin kurulması	Plan süreci	Faaliyet Raporu	Fen İşleri Müdürlüğü

Hedef 12.4. Sahipli ve sahihsiz hayvanların bakımı, rehabilitasyonu, zoonozla mücadele

No	Faaliyetler	Yıl	Çıktı	İlgili Birim/Servis
1	Koruyucu veteriner hekimlik hizmetlerini hizmet alımı yolu ile vermek	Plan süreci	Yapılması	Veteriner İşleri Müdürlüğü
2	Geçici hayvan barınaklarının kurulmasını sağlamak.	Plan süreci	Yapılması	Veteriner İşleri Müdürlüğü
3	Şehir merkezindeki ahırların kaldırılması çalışmalarını tamamlamak.	2011	Tamamlanması	Zabıta Müdürlüğü, Yapı kontrol Müdürlüğü

Hedef 12.5. Mezarlık hizmetlerini geliştirmek

No	Faaliyetler	Yıl	Çıktı	İlgili Birim/Servis
1	İstimplakı sağlanan Kaplıca mahallesi yeni mezarlık alanının altyapı (mescit, morg, gasilhane, idari bina vs.) ve parselasyon çalışmalarını tamamlamak	2012	Faaliyet Raporu	İmar ve Şehircilik Müdürlüğü, Fen İşleri Müdürlüğü, Kültür ve sosyal işler Müdürlüğü
2	İhtiyacı olan defin sahibine, ulaşım hizmeti sağlamak	Plan süreci	Faaliyet Raporu	İtfaiye Müdürlüğü

13. Sosyal Belediyecilik

Toplum hayatımızda beraber yaşamayı ve paylaşmayı ve sosyal dengeyi güçlendirecek etkinlikler düzenlemek.

Hedef 13.1. Ekonomik yönden ihtiyaç sahiplerin desteklenmesi ve yapılabirlik kapasitesinin geliştirilmesi

No	Faaliyetler	Yıl	Çıktı	İlgili Birim/Servis
1	Ramazan ayı boyunca iftar yemeği vermek.	Plan süreci	Faaliyet Raporu	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü

Hedef 13.2. Yaşlılar ve engellilerin toplum hayatına kazandırılması ve yaşam kalitesinin yükseltilmesi

No	Faaliyetler	Yıl	Çıktı	İlgili Birim/Servis
1	Caddelerde fiziksel engellilerin geçmesine engel olan kaldırımlara platformlar yapmak.	Plan süreci	Faaliyet Planı	Fen İşleri Müdürlüğü
2	Yaya üst geçitlerinde engellilere yönelik asansörlerin kurulmasını sağlamak.	Plan süreci	Yapılması	Başkanlık
3	Yaşlılara ve engellilere şehir içi ulaşım desteği sağlamak.	Plan süreci	Faaliyet planı	Zabıta Müdürlüğü
4	Kamu toplu taşıma araçlarının 2012 yılına kadar özürhünerin erişebilirliğine uygun duruma getirilmesi sağlanacaktır.	2012	Faaliyet Raporu	Mali Hizmetler Müdürlüğü

Hedef 13.3. Çocuklara ve gençlere yönelik projelere ağırlık verilmesi

No	Faaliyetler	Yıl	Çıktı	İlgili Birim/Servis
1	Tesisler oluşturmak	Plan süreci	Faaliyet raporu	Fen İşleri Müdürlüğü
2	Sünnet şöleni yapmak/yaptırmak	Plan süreci	Faaliyet Raporu	Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü
3	Gençlere yönelik sportif etkinlikler düzenlemek	Plan süreci	Faaliyet Raporu	Özel Kalem Müdürlüğü

14. Kültürel Faaliyetler

Sosyal ve kültürel yaşam kalitesini yükseltmek ve zenginleştirmek.

Hedef 14.1. İhtiyaç duyulan yeni tesislerin hizmete açılmasının sağlanması

No	Faaliyetler	Yıl	Çıktı	İlgili Birim/Servis
1	Sosyal ve kültürel faaliyetlerle ilgili tesis yapımlarına yönelik etüt-proje desteği sağlamak.	Plan süreci	Faaliyet raporu	Fen İşleri Müdürlüğü
2	İhtiyaç duyulan yeni tesisleri hizmete açmak.	Plan süreci	Faaliyet Raporu	Fen İşleri Müdürlüğü

Hedef 14.2. Sosyal, Kültürel, sanatsal ve turizm etkinliklerinin düzenlenmesi ve tanıtımı

No	Faaliyetler	Yıl	Çıktı	İlgili Birim/Servis
1	Turizm Master planı ile yapılması önerilen Uluslar arası Çay ve Turizm festivali düzenlemek.	Plan süreci	Faaliyet Raporu	Başkanlık, Özel Kalem Müdürlüğü
2	İl içi ve il dışı Konferans-Panel-Sempozyumlara belediye adına katılımı sağlamak, tanıtımı yapmak	Plan süreci	Faaliyet Raporu	İlgili birimler

3	Sahil Dolgu alanında halk konserleri düzenlemek	Plan süreci	Faaliyet Raporu	Özel Kalem Müdürlüğü
4	Valilik Kültür Müdürlüğü ile koordinasyonu sağlayarak, tiyatro ve sinema günleri düzenlemek	Plan süreci	Faaliyet Raporu	Özel Kalem Müdürlüğü
5	Valilik ve sivil toplum kuruluşları ile koordinasyonu sağlayarak, uçurtma şenliği düzenlemek.	Plan süreci	Faaliyet Raporu	Özel Kalem Müdürlüğü
6	Rize'nin düşman işgalinden kurtuluş günü olan 2 Mart kutlama törenlerine halkın etkin katılımını sağlamak.	Plan süreci	Faaliyet Raporu	Özel Kalem Müdürlüğü
7	Etkinliklerin düzenlenmesinde STK'lar ile kamu kurum kuruluşlarının desteğini sağlamak.	Plan süreci	Faaliyet Raporu	Başkanlık, Özel Kalem Müdürlüğü
8	Önemli gün ve bayramlarda halka yönelik etkinlikler, kampanyalar düzenlemek ve katılımı sağlamak.	Plan süreci	Faaliyet Raporu	Özel Kalem Müdürlüğü, Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, İlgili Birimler

Hedef 14.3. Kent kültürü ve kentlilik bilincinin yerleştirilmesi

No	Faaliyetler	Yıl	Çıktı	İlgili Birim/Servis
1	STK, kurumlar ve üniversite işbirliği ile panel- konferanslar düzenlemek.	Plan süreci	Değerlendirme Raporu	Kültür Müdürlüğü
2	Rize'yi sembolize eden anıt heykelin belirlenmesi amacıyla yarışma düzenlemek.	2011	Yarışma Şartnamesi	Fen İşleri Müdürlüğü, Özel Kalem Müdürlüğü

15. Denetim faaliyetlerinin artırılması

Hizmette kalite ve verimliliği arttırmak ve toplumsal sağlığı, düzeni ve güvenliğini sağlamak.

Hedef 15.1. Bütün vatandaşların ortak varlığı olan çevrenin korunması, iyileştirilmesi, kentsel alanda arazinin ve doğal kaynakların en uygun şekilde kullanılması ve korunmasının sağlanması, su, toprak, deniz ve havanın kirlenmesinin önlenmesi

No	Faaliyetler	Yıl	Çıktı	İlgili Birim/Servis
1	Sihhi ve gayri sihhi müesseselerin ruhsat kriterlerine uygunluğunu denetlemek.	Plan süreci	Faaliyet Raporu	Zabıta Müdürlüğü, İmar ve Şehircilik Müdürlüğü
2	İlgili kurum ve kuruluşların koordinasyonu ile tıbbi atık, özel atık, bitkisel atık vs. denetimi yapmak.	Plan süreci	Denetim Programı ve raporu	Fen İşleri Müdürlüğü, Zabıta Müdürlüğü
3	Rize belediyesi toptancı halinde alım satımı yapılan malların ölçü, sağlık ve fatura yönünden kontrolünü yapmak, Hale girişlerin kartlı sistemle yapılmasını sağlamak.	Plan Süreci	Denetim Programı ve Raporu	Hal Müdürlüğü
4	Yangın ve afetlere karşı alınan önlemleri denetlemek.	Plan Süreci	Denetim programı ve raporu	İtfaiye Müdürlüğü
5	Özellikle işyerlerindeki zamansız çöp atımının yapılmasını önlemek.	Plan süreci	Yapılması	Temizlik İşleri Müdürlüğü, Zabıta Müdürlüğü

Hedef 15.2. Kentin esenlik ve düzeninin korunması

No	Faaliyetler	Yıl	Çıktı	İlgili Birim/Servis
1	Kaldırım işgallerini önlemek	Plan süreci	Denetim programı ve raporu	Zabıta Müdürlüğü
2	Kent içi seyyar satıcıların kaldırılmasını sağlamak.	Plan süreci	Denetim programı ve raporu	Zabıta Müdürlüğü

3	Kentte dilencilik faaliyetlerinin engellenmesini sağlamak.	Plan süreci	Denetim programı ve raporu	Zabıta Müdürlüğü
4	Kente kaçak et kesim ve girişini engellemek.	Plan süreci	Yapılması	Zabıta Müdürlüğü, Veteriner Müdürlüğü

Hedef 15.3. Toplu taşıma, trafik ve ulaşım ile ilgili görevlerin yasalara uygun zamanında ve düzenli olarak yapılması

No	Faaliyetler	Yıl	Çıktı	İlgili Birim/Servis
1	Toplu taşıma araçlarını denetlemek.	Plan süreci	Denetim programı ve raporu	Zabıta Müdürlüğü

Hedef 15.4. Birimler arası koordinasyon ile diğer kurum ve kuruluşlarla işbirliğinin sağlanması

No	Faaliyetler	Yıl	Çıktı	İlgili Birim/Servis
1	Birimler arası koordinasyonu sağlamak.	Plan süreci	Yapılması	Tüm birimler
2	Valilik, sivil toplum kuruluşları ile koordinasyonu sağlamak	Plan süreci	5 adet/yıl	Başkanlık, Başkan Yrd.

Stratejik Planlar 5 yıllık bir süreyi kapsamaktadır. Plan gerçekleştirmeleri esnasında Geri Bildirimlerin yapılması ve ortaya çıkan sonuçlara göre amaç ve hedeflerde düzeltmeye gidilmesi önem kazanmaktadır.

Hazırlamış olduğumuz ikinci 5 yıllık Stratejik Planda, stratejik amaçlar, hedefler ve buna bağlı faaliyet kollarının belirlenmesinde, günümüz ekonomik şartları etkili olmuştur. Bu bağlamda Stratejik Planımızın Performansı da genel anlamda dünya ve ülke ekonomisi ile doğru orantılıdır. Dolayısıyla stratejik planımızın Performansının izlenmesi çok sık aralıklarla ve dikkatli bir şekilde yapılacaktır.

Stratejik planda belirlenen faaliyetlerin yıllık uygulama dilimleri belirlenecek ve raporlanacaktır. Stratejik planlar ve bütçeler arasındaki ilişki bu belgeler aracılığı ile açıklık kazanacaktır. Böylelikle bütçelerin Performans uygulamasını destekleyen bir yapıya sahip olması sağlanmış olacaktır. Bu amaçla ilgili her bir müdürlük kendi bünyesinde belirtilen faaliyetlerin ayrıntılı işleyiş takvimini, oluş tekniklerini belirleyecek ve bu takvime bağlı olarak izleme raporları düzenleyip ilgili Başkan yardımcılarına sunacaklardır. Bu aşama sonunda, üst yönetici tarafından idare faaliyet raporları oluşturularak 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 41. maddesi ve 26.05.2006 tarih ve 26179 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkındaki Yönetmelikte belirtildiği şekliyle yasal süreç tamamlanacaktır.

1- ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Rize ili Lokasyon haritası	17
Şekil 2. Uluslararası ölçekte Rize	17
Şekil 3. Rize Belediyesi sınırları	18
Şekil 4. Rize Belediyesi mahalle sınırları	20
Şekil 5. İstatistiki bölgeler ayrımı- Düzey 2: 26 bölge	25
Şekil 6. Kardeş kent ilişkileri	29
Şekil 7. Poti Gürcistan uzaydan görünüm	30
Şekil 8. Poti Limanı	30
Şekil 9. Ümüriye	31
Şekil 10. Rabiş Projesi	35
Şekil 11. Uydu görüntüsü (Rabiş Projesi)	35
Şekil 12. Çevre Düzeni Planı Alternatif 1	39
Şekil 13. Çevre Düzeni Planı Alternatif 2	39
Şekil 14. Doğu Karadeniz Turizm Master Planı Ulaşım Planlaması (1/450.000 ölçekli haritadan küçültülmüştür.)	40
Şekil 15. Doğu Karadeniz Turizm Master Planı (1/100.000 ölçekli haritadan küçültülmüştür.)	41
Şekil 16. Rize ili Topoğrafya Haritası (Ana Britannica 2004)	41
Şekil 17. Türkiye genelindeki yağış ortalamaları	43
Şekil 18. Türkiye Sıcaklık Normali	43
Şekil 19. İklim istasyonlarında ölçülen verilere göre yağış ve sıcaklık değerleri	44
Şekil 21. Heyelan tehlike haritası	45
Şekil 20. Rize Jeolojisi	44
Şekil 23. Sayısal yükseklik haritası (Rabiş Projesi)	46
Şekil 22. Jeomorfoloji Haritası (Rabiş Projesi)	45
Şekil 24. Rize Eğitim Haritası (Rabiş Projesi)	47
Şekil 25. İlçe Merkezleri Çalışabilir Nüfusun İktisadi Özellikleri (%)	52
Şekil 26. Rize ili ve ilçelerinde bağımlılık oranları	53
Şekil 27. Yıllara göre Rize'deki GSYİH'nin Sektörel Yapı bazında Dönüşümü (Sabit Fiyatlarla)	56
Şekil 28. İstihdamın Rize ve Türkiye karşılaştırmalı olarak sektörlerle dağılımı	56
Şekil 29. Rize İktisadi Sektörlere göre İstihdam edilen nüfusun yıllara göre değişimi (%)	57
Şekil 30. Rize İlinde yetiştirilen tarla ürünlerinin kapladıkları alan itibarıyla dağılımı (2005)	57
Şekil 31. Rize ilinde yetiştirilen tarla ürünlerinin üretim itibarıyla ilçelere göre dağılımı (2005)	58
Şekil 32. Rize ili Sebze ürünlerinin üretim miktarlarının ilçelere göre dağılımı	58
Şekil 33. Rize ili meyve ürünlerinin ilçelere göre kapladıkları alanlarının dağılımı	59
Şekil 34. Rize ili sanayi sektöründe yaratılan GSYİH'nin yıllara göre büyüme hızı oranı (%)	60
Şekil 35. Rize'ye Gelen Turist Sayıları	63
Şekil 36. Merkez İlçe Profili (Çevre Düzeni Plan Raporu)	64
Şekil 37. Rize iline bağlı ilçelerin yıllara göre nüfus gelişimi	65
Şekil 38. Rize iline bağlı ilçelerin 1990-2000 yılı kent nüfus oranları gelişimi	66
Şekil 39. Rize Merkez ilçe yaş ve cinsiyete göre dağılımlar (2009)	68
Şekil 40. Rize Merkez ilçe Cinsiyet ve medeni durum	70
Şekil 41. Rize Merkez hanehalkı sayısı	70
Şekil 42. Rize ili ilçe merkezlerinin okuryazarlık oranları	71
Şekil 43. Cinsiyete göre mezuniyet durum oranları-2009	71
Şekil 44. Karayolu Ulaşım ağı	74
Şekil 45. Rize ili yakın çevresi karayolu mesafeleri	75
Şekil 46. Ulaşım Kademelenmesi	76
Foto 47. Rize'nin Genel Görünüşü (1930'lu yıllar)	82
Foto 48. Rize'nin kumsaldan görünüşü	83
Foto 49. Kasaba görünüşü	84

Foto 50. Belediye bloklarının yapımı	85
Foto 51.Sahil camiinin yapımı ve özel inşaatların başlaması	87
Şekil 52. Seçilmiş mahallelerde Binaların kullanım amacına göre dağılımı	89
Şekil 53. Binaların kullanım amacına göre dağılımı (2000)	90
Şekil 54. Konut ve Karışık Binaların mahallelere dağılımı	91
Şekil 55. Ticari amaçlı binaların mahallere dağılımı (10+) (2000)	92
Şekil 56. Daire sayısı bakımından en fazla daireye sahip olan 10 mahallede daire sayısına göre dağılımlar	93
Şekil 57. Bina adedi en az olan mahallelerde binadaki daire adedine göre dağılımları	94
Şekil 58. Konutta mülkiyet durumu (2000)	95
Şekil 59. Personel Eğitim Durumu	99
Şekil 60. Gider dağılımları (2009)	100
Şekil 61. Gelir Dağılımları	101

2- TABLO LİSTESİ

Tablo 1. Rize ili ilçelerin yüzölçümleri, oranları ve yoğunluk karşılaştırmaları	18
Tablo 2. İdari Sınırlar, mahalle ve köy sayıları	19
Tablo 3. Merkez ilçe mahalleleri yüzölçümü ve dağılım (TÜİK , 2010)	21
Tablo 4. İstatistikî Bölgeler ayrımı	25
Tablo 5. 872 İlçe İçinde Rize Merkez ve ilçeleri ile seçilmiş bazı merkezlerin 872 ilçe içinde gelişmişlik sıralaması ve gelişmişlik grubu	26
Tablo 6. GayriSafi Yurtiçi Hasılaya göre ülke içindeki yeri (2001 yılı)	26
Tablo 7. Rize Merkez ve seçilmiş bazı merkezlerin karşılaştırmaları (2004)- DPT	28
Tablo 8. İlçe nüfus artışının ve kentleşme oranının karşılaştırması	49
Tablo 9. Nüfusa kayıtlı olunan ile göre ikamet yerleri	50
Tablo 10. Rize Merkez ilçede ikamet edenlerin nüfusa kayıtlı oldukları ile göre dağılımları	50
Tablo 11. Net göç hızı illerle karşılaştırma	51
Tablo 12. Verilen Göç	51
Tablo 13. 1996-2006 yılları arasında İhracatçı Firmaların İllere Dağılımı ve İhracat Değerleri (1000 ABD Doları) (Kaynak: www.dtp.gov.tr, Çevre Düzeni Plan Raporu)	54
Tablo 14. 1996-2005 Yılları arasında ithalatçı firmaların illere dağılımı ve ithalat değerleri (1000\$)	54
Tablo 15. Serbest Bölgelerin Tıllık Ticaret Hacimleri (2006 yılı verileri)	55
Tablo 16. Rize Merkez'de TOKİ Projelerinin durumu	61
Tablo 17. Rize Ticaret ve Sanayi Odası Meslek Grupları	61
Tablo 18. Rize ili Ticaret ve Sanayi Odası Üyelerinin Kuruluş Türlerine Göre Dağılımı (2010)	62
Tablo 19. Turistik Ürünler	62
Tablo 20. İlçe merkezleri şehir nüfusları ve nüfus artış oranları ve nüfusun il içindeki payı	65
Tablo 21. Mahalle Nüfusları	67
Tablo 22. Rize Merkez ilçe yaş ve cinsiyete göre dağılımlar	68
Tablo 23. Cinsiyet ve medeni duruma göre dağılımlar (2009)	69
Tablo 24. Bitirilen eğitim düzeyi ve cinsiyete nüfus (15+ yaş)-2009	72
Tablo 25. İlçe merkezinin diğer ilçelere ve bazı önemli merkezlere uzaklıkları (karayolu)	75
Tablo 26. 2010 yılı motorlu kara taşıtları sayısı (motorsuz römork ve yarı römorklar hariç) (Tuik)	77
Tablo 27. Rıhtım, İskele, Platform, Dolfen, Şamandıra bilgileri	78
Tablo 28. Liman Kapasitesi	79
Tablo 29. Yolcu Sayısı ve Elleçlenen Yük Miktarı	79
Tablo 30. Uğrayan Gemi Sayısı	79
Tablo 31. Ro-ro taşımları (Liman İşletmeleri İstatistik Verileri)	79
Tablo 32. Yıllık Su Tüketim değerleri	80
Tablo 33. Rize ili İçme ve Kullanma Suyu Projeksiyonu	81
Tablo 34. Mahallelere göre bina ve daire sayısı	92

Tablo 35. Bina özellikleri (2000)	94
Tablo 36. Esaslı tadilat gerektiren binaların yoğunlaştığı 10 mahallede Bina özellikleri (2000)	95
Tablo 37. Belediye Norm Kadro Yapısı	99
Tablo 38. Rize Belediyesi istihdam türleri dağılımı (2006-2010)	99
Tablo 39. 2009 yılı belediye gelir-gider bilgileri	100
Tablo 40. Belediye gelir ve gider gerçekleşme oranları	100
Tablo 41. Gider dağılımlarının toplam içindeki paylarda son üç yıllık değişim	101
Tablo 42. Gelir kalemlerinin oransal değişimi	102
Tablo 43. 2009 yılı belediye giderlerinin birimlere dağılımı	103
Tablo 44. Kurum borçlarımız (2009 Aralık)	103
Tablo 45. Ribelsan Şirketi Gelir-Gider Dağılımı	104
Tablo 46. Belediye Araç Listesi	105
Tablo 47. 2009 yılı araç envanteri	107
Tablo 48. Belediyelere görev, yetki ve sorumluluk veren kanunlar	114